

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

Res. 49¹

Res. 49¹

71

376
332 78 x.
340
319 67 x.
358
370

Res. 49²

Res. 49¹

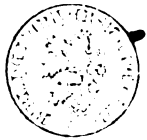
11

P

noie mulierum egregiarum paululū ab inerti vulgo semotis / z a ceteris fere solutus curis / in eximia muliebri sexus laudem / ac amicorum soladum / potius q̄ in magnum reipublice commodum libellum scripsi. Verum dum mearū animo versarem / cui nam illum primū transmitterem ne p̄nes me marceret odo z vt alieno fultus fauore securior iret in publicum / aduertentemq̄ satis nō p̄cipi vtro / sed potius cum de mulieribus loqueretur alicui insigni femine destinādum fore / exquirere digniorem / ante alias venit in mentem ytaliam iubar illud presulgidum ac singularis :

non tantum feminatum sed z regum gloria / Johanna serenissima Iherusalē z Sicilie regina / cuius pensatis tam indite profapie z auozū fulgoribus q̄ nouis a se forti p̄tore quefitū laudibus / in desiderū miterē illū / humilem deuotūq̄ / ante solū sue celsitudinis inādi. Tandē q̄ adeo virens regius fulgor est z opusculi tenuitas / z fere semisopita fauillula / timens ne a potiori lumine minus omnino fugaretur in tenebras / sensim retraxi consilium / z noua indagine multo alijs perquisitis ad extremum ab illustri regina in te votum reflexi meum. Nec immerito. Nam dum mites z celebres mores tuos / dum honestatem eximia / summum matronarū decoris / dumq̄ verborum elegantiam mente reuoluerem / z cum hīs animi tui generositatem z ingenij vires quibus longe feminas excedis aduertentem / videremq̄ quod sexui infirmiorū natura tetraxit / id tuo p̄tore / deus sua liberalitate mirum in modum virtutibus sup̄infuderit atq̄ suppleuerit / z eo quo insignita es nomine designari voluerit / cum audico greci quod latine dicimus homines nuncupent / te equiparandam probissimis quibuscunq̄ etiam vetustissimis arbitratus sum. Et ideo cum tempestate nostra multis atq̄ splendidis factioibus agentibus clarissimum venustatis sp̄amen sis tanq̄ benemerito tuo fulgori huius libelli tituli munus ad se esse reliq̄ / existimans non minus apud posteros tuo nomini addidisse decoris paucis hīs sit t̄culis / q̄ fecerit olim montis odorosū / z nunc alic velle comitatus / quibus te fortuna sedt illustrem. Ad te ergo mitto z tuo nomini dedico quod hactenus a me de mulieribus predari scriptum est. Precorq̄ indita mulier per sanctum pudicie nomen quo inter mortales plurimum emines / grato animo munusculum scolasticū hominis suscipias / z si mihi aliquid creditura es aliquando legas suadeo. Suis quippe suffragijs tuis blandietur oēs / dum feminea virtute z hystoriarum lep̄ditate letaberis. Nec in cassum arbitror agitabitur lectio si factiozum p̄teritarum mulierum emula / egregium animum tuum conditabis in melius. Et esto nonnūq̄ lasciuas competas immixtas sacis / quod vt facere recitandorum coegit oportunitas / ne omiseris vel horrebas quinymo perseuerans vti vridarium intrans eburneas manus semotis spinatum sauleis extendis in florem / sic obscenis sepositis collige laudanda. Et quotiens in gentili muliere quid dignum christianam religionem professa legeris / quod te fore non semleris ruborem mentis excita z te ipsam redargue / q̄ dixisti delinita c̄nitate honestate aut pudicia vel virtute superis ab extranea z prouocato in vires ingenio quo plurimi vales non solum resuperis padare / sed super quascunq̄ egregia virtute / coneris vt vn corporis leia iuuentute ac florida venustate conspicua es p̄ ceteris / non tantum coeuis tuis sed p̄s̄is etiam animi integritate p̄stantior fias / memor non pigmentis vt plerūq̄ facis mulieres decoranda formositas est sed exornanda honestate sanctitate z p̄mis op̄ibus. At dum eidem qui tribuit gratam feceris non solum hac in p̄itura mortalitate inter fulgidas vna sis / sed ab eodem gratiarum largitore hominem exiens in caritatem susciparis perpetuam. p̄terea si dignum dux

A 2

etis mulierum prestantissima eides procedendi in mediū audacia prebeas. Tibi quidem ut re-
o: tuo e. n. i. s. a. s. a. u. s. p. i. d. o. ab insultibus malignantiū tuus nomenq. tuū a. z. c. r. e. n. i. s. i. l. l. u. s. t. r. i. u. s.
mulierū pro ora viri splendens deferat. teq. tuis cū meritis cū minime possis vbiq. offerri pūna
presensibus cognita faciet z posteritati seruabit eterna. Male. ¶ Finis Epistola.

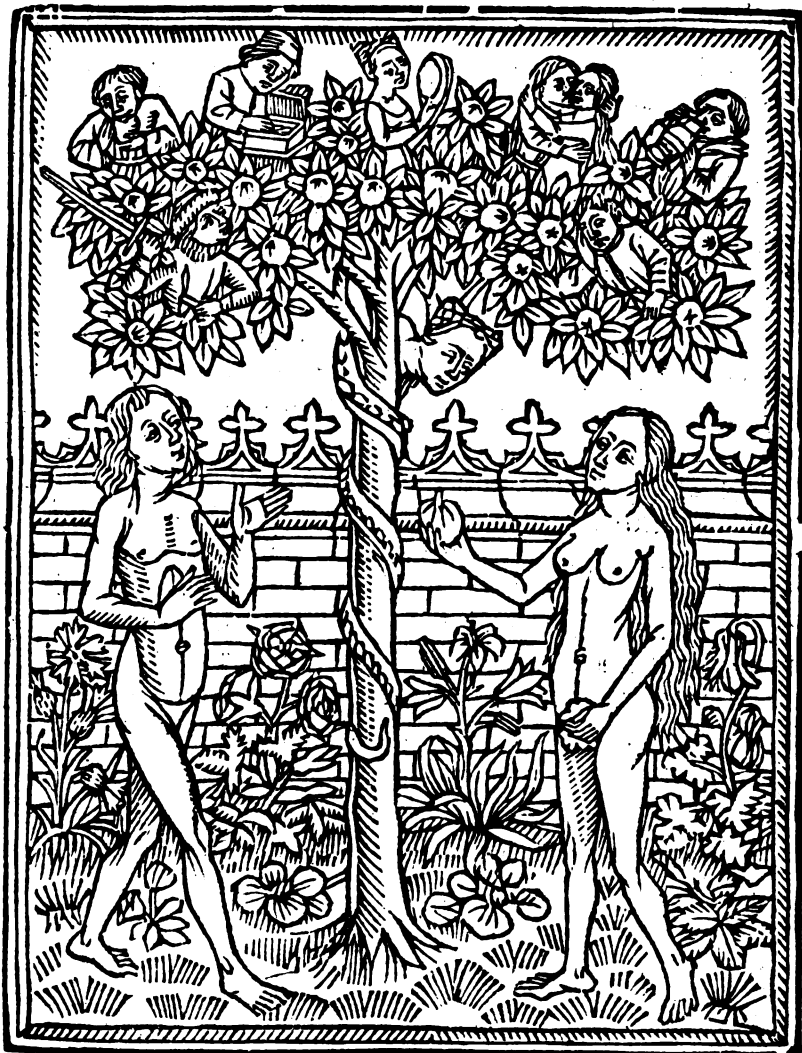
¶ Incipit Prologus Johannis Bocacij in
librum de dāis mulieribus.

Scribere iā dudum nonnulli veterum sub cōpendio de viris illustribus libros z tuo
nostro latior tam volumine z acutiori stilo vir insignis z poeta egregius Fran-
cisus patriarcha precepto: noster scribit. Et digne. Nā qui ut ceteros anteciret da-
ris factis studiū ōne/substantias sanguinē: z animas exigente oportunita/
te posuere. profecto ut eorum nomen in posteros perpetua ceducatur memoria maneat. Sane mi-
ranis suz plurimuz adeo modicū apud huiusce viros potuisse mulieres ut nulle memorie grati-
am in specialī aliqua descriptione consecute sint cū liquido aplioribus hystorijs constat quasda-
m strenue egisse nonnulla. Esi extollendi sunt homines dū concessio sibi robore magna perfec-
runt: q̄to aplius mulieres quibus fere ōnibus a natura rerū mollides infita z corpus debile ac
rardū ingeniū datū ē. si in virilē euaserint animū/ z ingenio celebā atq. virute conspicua. aut
ant atq. p̄fidat etiā difficilima viri o: extollende sunt. Et ideo ne merito fraudentur suo. venit in
animū ex hīs quas mēoria referet in glorie sue decus in vniū deducere. eisq. addere ex multis q̄
dā quas audacia seu viros ingenij z industria/ aut nature munus vel fortune gratia seu inu/
na notabiles fecit. hīsq. paucas annectere que zñ non mēozari dignū aliquō fecere causas tñ
maximo factis prebuere. Nec volo ut legenti videatur congruū: si penolopi Lucretie: sul-
pideve pudicissimie matronis immixtas/ medeā semproniasq. p̄parat quibus prgrande z p̄si-
dōsuz forte fuit ingeniū vel cōformes eisdē. Nō enī ē animus mihi hoc caritaz nom̄ adeo stric-
tū sumere/ ut sp̄ in virtute videat exire. Quinymo in aplorē sensuz: bona cū pace legentiuz trabe-
re: z illas intelligere daras/ quas quocūq. ex factis orbi vulgato sermone notissimas noue-
ro. Cū z inter Scipiones Lathonesq. atq. Fabios viros/ illustres sedidofissimos Brac-
cos Aristipelles Hannibale/ proditorē Jugurta: Lucretos diuisis sanguinis Billā Mariūq.
z eque diuere z auarū Crassuz: aliosq. tales sepe legisse memineri. Nō qm̄ extulisse laudibus
mēozari digna/ z depressisse in reparōib⁹ nephāda nōnūq. nō solū erit binc egisse generosos i
gloria/ z ignauos habentis ab infautis paululū retraxisse/ illud restaurasse: q̄ quāda turpim-
dinib⁹ venustatis opusculo dēptū vidērar⁹ suz z quāq. hystorijs inserere nōnulla lepida blandi-
mēta virtutis/ z in fugā atq. detestatores scelerū aculeos addere. Et sic fiet ut immixta hystoria
rū cōcōrōi sacra mēris subintrabit vtilitas. Et ne more p̄sto apices tñ rerū tetigisse videar. ex
quibus a fide dignis potero cognouisse aplius in lōgiusculā hystoriā pertraxisse/ nō solū ut
le sed oportunum arbitror: existimās harū factis non minus mulieribus q̄ viris etiā plac/
tura. Que cum ut plurimum hystoziarum ignare sint/ sermone prolixiore indigent z letantur
Armen vsum est ne omiserim excepta mātē p̄ma. hīs omnibus fere gētilibus/ nullas ex
factis mulieribus hebreis dōstianisq. miscuisse. non enim satis bene conueniunt/ nec equo in-
cedere videntur gradu. Idē quippe ob eternam z veram gloriam/ sine fere in aduersam. persepe
humanitatis tollerantiam coeger/ sacrosancta preceptorum tam iussa q̄ vestigia ymitantes vbi
ille seu quodaz nature munere vel instinctu seu potius huius momētanei fulgoris cupiditate
partire non absq. tamen acū mentis robore tenere vel fortune pagantis impulsu: nōnūq.

grauiſſima petulere. **P**roterea he vera z in deficienti luce conſiſce in inuidia eternitate non ſolum
 clariffime viuunt ſed earum uirginitatem caſtimoniam ſanctitatem uirtutem z in ſupradis (az
 concupiſcentijs carnis q̄z ſupplicijs tyrannorum inuidiam conſtantiam ipſarum meritis exi /
 gentibus ſingulis voluminibus a pijs hominibus factis litteris z ueneranda maiestate con /
 ſpicuis deſcriptas eſſe cognosimus: ubi illarum merita nullo in hoc edito volumine ſpeciali un
 ſam dictum eſt z a nemine demonſtrata deſcribere quaſi aliquale reddituri premium indoam⁹.
Eui quidem pio operi ipſe rerum omnium pater deus aſſit z laboris ſumpti fautor quod ſcrip
 ſero in ſuam ueram laudem ſcripſiſſe concedat.

SYNOPSIS PROLOGUS.

TRICYPTE LIBER.

H;

De Sua parente prima.

Primum Capítulum.

Scripturas igitur quibus fulgoribus mulieres daruerit insignes a matre omnium sumptisse exordium non apparebit indignum. **Sua** quippe vetustissima parens uti prima sic magnificas fuit in signis splendoribus. Nam non in hac erumnosa miseriarum valle in qua ad labore ceteri mortales nascimur producta est. nec eodem malleo aut inuade etiam fabricata seu euulsas nascendi crimen deflens aut inualida ceterorum citi venit in vitam: quin in pino quod nemini vnquam alteri contigisse audiri ē. **Hic** iam et

limo tere rerum omnium faber optimus. **Ab**am manu compegisset propria / et ex agro cui postea damascenus nomen inditum est in ortu deliciarum transtulisset cumque in soporem soluisset placidum: artificio sibi tantum cognito ex dormientis latere eduxit eandem sui comptem et maturam viro et loci amenitate atque sui factoris letabundā intuitu immortalē et rerum dominā atque vigilantis iam viri sociam et ab eodem. **Sua** etiam nominata. Quid maius quid splendor potuit vnquam contigisse nascenti. **P**roterea hanc existimare possumus corporea formositate mirabilem. Quid enim dei digito factum est quod cetera non excedat pulchritudine. Et quis formositas hec annoitate pictura sit: aut medio in etatis flore paruo egritudinis impulsu lapsura: tamen quia inter precipuas cotes suas mulieres numerat: et plurimum ex ea glorie moralium in discreto iudicio iam consecute sunt: non superflue inter daritates earum tanquam fulgor precipuus et apposita est: et in sequentibus apponenda veniet. **H**ec insuper tam iure originis quam incolat patradisi diuis facta: et amicta splendore nobis incognito / dum vna cum viro loci delicias fructur / tur auide: inuidios sue felicitatis hostis nepharia illius suasionē ingessit animo si aduersus vnquam sibi legem a deo impositam iret in ampliozem gloriam ire posse. **Q**ui dum leuitate semina magis quam illi nobisque oportuerit crederet. seseque stolidē ad altiora consensuram arbitrarer ante alia blanda quadam suggestionē virum flexibilem in sententiā suam traxit: et in legem agētes arboris sciētiē boni et mali: poma dum gustassent temerario ausu. sequē genusque suū dōne futurū ex quiete et eternitate: in labores anxios et miseram mortem: et ex delectabili partia: inter vpres glebas et scopulos deducere. **N**am cum lux chorulca qua incedebant amici abiisset a turbato creatore suo obiurgati pisomatibus dñcti ex deliciarum loco: in agros ebriō pulsi exulesque uerere. **I**bi egregia mulier: his faciōibus cara: cum prima ut a nonnullis creditum est: vntē tē terram ligonibus viro colo nere adinuenisset: septus dolores partus expta est. et quibus ob mortem filiorum et nepotum angustijs: angetur animus eque misere passa / et ut algores eiusque finam et incommoda cetera / fessa laboribus / moatura teuenit in senium.

De Semiramide regina Assirorum. /ij.

Semiramis insignis atq; venustissima Assirorum regina fuit a quibus tamen parentibus genus duxerit annofiras abstulit: preter id fabulosum. Placet antiquis aientibus eam filiam fuisse Neptuni: quem Saturni filium et maris cum eronea credulitate firmabant / quod esse credi non oporteat. argumentum tamen est ea a nobilibus parentibus genitam. Hec quidem Nino Assirorum rege egregio nupsit: et ex eo Ninum filium peperit unicum. Sane Nino omni Asia et postremo Bactris subactis sagitte ictu mortuo / cum adhuc bec iuuenacula esset et filius puer / minime tutum existimans tam grandis et orientis imperii etiam tunc tenelle habenas committere: adeo ingens fuit animi. ut quos serus homo armis subegerat nationes coercueratq; viribus arte et ingenio regendas femina auderet assumere. Nam astu quodam muliebri excogitata fallacia pregrandi mortui viri ante alia cepit exercitum. Erat nec mirabile Semiramis liniamenis oras psumilis filio. nude utiq; genis: nec erat per etatem dissona a puerili feminea vox: et in statura corporis nil vel modicum grandiuscula differbat a nato. Quibus iuuandibus ne in porsu quid fraudem cregere potuisset / terit caput thibara brachio curibusq; velamentis absconditis. Et quoniam insuetum eo visq; esset Assirijs / egit ne afferret nouitas habitus admirationem acolis ut ornatu simili omnis vteretur populus. Et sic nym olim coniunx filium: et femina puerum simulans: mira cum diligentia maiestatem regiam adpta etiam militaremq; disciplinam seruauit. Et mentita sexum grandia multa et robustissimo viris egregia operata est. Et dum nullo labori parens aut periculo terita mandatis facinoribus: quorumcumq; superasset inuidiam: non est verita cunctis aperire que foret / quod v. etiam fraude simulasset feminea quasi vellet ostendere non sexum sed animum imperio oportunum. Quod quum aduertentibus ingessit admirationis tantum mulieris maiestatem inditam amplauit. Hec ut dius facinora paululum protensus deducamus in medijs: sumptis post insignis signeturam visili animo annis non solum qd vir sumo quesuerat tutauit imperium: sed et ibi

piā a se acē lacessitā bello atq; suꝝ xatā iunxit eidem. Et inde in yn dos vtemētia arma tuerit
 ad quos nondum pꝛeter vitū quīsq; accesserat / babiloniā insuper venustissimū nembrotū op⁹
 z ingentem ea etate in campis Sennar duitatē restaurauit muriq; excocto latere arena pice
 ac butumine compacta altitudine atq; grosside z circuitu longissimo admirandis ambiuit.
S: vt ex multitudine suozū gētorum vniū memorati dignissimū extolentes dicamus certissi-
 mum asserant ea pacans rebus z odio quiescente ac die quodā feminea solertia cū pedifessis ac
 nea discriminante ac ritu patrio in tricas reducēte actum est cū nondū pꝛeter medos didu xiss;
 vꝛ illi nunc daretur babiloniā in ditionem defuisse pꝛauiū quod adeo egre tulit vt proiectio pꝛe-
 sine confestim ab offido mulieba irata consurgens arripere arma ac e ductis copijs obfideret vt
 hem pꝛualidaz; necante quod inordinatoꝝ cōtinuum superfuerat composuit: q̄ potentissimaz; a-
 uitate nulla obfisione affectam in ditionez; cogeret. z suo sub dominio infestis reuocaret ar-
 mis. Cuius tā animosi facinoris diu exhibuit testimonium stantia ingens ex ere conflata: z in
 babilonia erecta. femina solutis ex altero latere cōtinuis ex altero in trica pꝛpositis pꝛtendens.
M:ultas pꝛeterea ex nouo condidit duitates: z ingentia facta pegit. que adeo venustas absor-
 bfit: vt nil fere superesset pꝛeter quod dictum est quod ad suam pꝛtinet laudem ad nos vsq; de-
 ductum. Ceterum hec omnia ne dū in femina: sed in quocunq; viro strennuo. mirabilia atq; lau-
 dabilia z perpetua memoria celebranda vna: obscena mulier. sedauit illecebra. Nam cū inter ce-
 tera quasi assidua libidinis pꝛauigine pꝛeretur infelix plurimū se miscuisse concubitu credidit; z
 inter medos / bestiale quid potius q̄ humanum / filius ninus numeratur vnus / pꝛstantissi-
 me forme iuuenis. Qui vt mutasset cum matre sexus / in thalamis marcebat odo. vbi hec ad-
 uersus hostes sudabat in armis. **S:** scelestum facinus / vt quiete suaui inter anxias regum cu-
 ras: inter cuncta certamina / z quod monstro simile est inter lacrimas z exilia nulla temporis
 facta distinctione hec euolat pꝛstis: z sensim incautas mentes occupans: z in pꝛcipdū nabens
 omne decus turpi nota cōmaculat. Qua sedata Semiramis dum putat astutia abolere quod
 lasciuia deturparat legē illā insignem condidisse aiunt: qua pꝛstabatur subditis vt circa vene-
 rea agerent quod libez;. Timentq; ne a comestis feminis concubitu fraudetur filij: vt qui /
 cū voluit pꝛima vltim femoralium exogitauit eisq; omnes aulicas subcūxit condauit. Quod
 vt fertur adhuc apud egipios obseruatur z Ainos. Alij tamen scribunt: q̄ cū in cōfideriū in-
 didisset filij: eumq; iam etate pꝛouectum in suos puocasset amplexus / ab eodē cum annis iam
 xxx z duobus regnasset occisam. A quibus dissentiunt alij asserentes eam libidini miscuisse se
 uicā solitanq; quos ad explendū sue pꝛouinis sotum aduocasset vt occultaretur facinus cont-
 nuo post coitum iulere necari. **M:**erū cū aliquando concepisset: abulteria prodidisse partu. ad q̄
 excaſanda illam legem egregia cuius pauloante mentio facta proditā auit. Tamen vltim sic
 pusillum contigisse ineptum cimen filij indignationē abstulisse minime potuit: quin seu quod
 suum tantum arbitrabatur cū alijs coniunctatū incestū cerneret minusq; equo animo ferret seu
 quos in ruborē sue matris luxuria duceret imperij nasciturā expauesceret reginā illecebrā ita im-
 pulsus absumpsit:

Vide Opi Saturni coniuge. liij.

Opis seu ops vel thea si p̄sais credimus inter p̄spera ⁊ aduersa plurima dantate emi /
 cuit. Nam vranij apud rudes adhuc grecos potentissimi hominis ⁊ v̄stetoniugis fi /
 lia fuit. Que Saturni regis soror pariter ⁊ p̄iunx nullo quod ad nos vnerit facino /
 re se egregiam fecerat in muliebz astucia fouem neptunum atq; plutonem filios a morte cū Sa /
 curio a Tytane fratre pacta liberasset. Qui cum insc̄tia ymo insania hominum cui illi⁹ in danti /
 tatem p̄cipue deitatis euasissent homines / hec non solum regine deas adepta est quiny mo er /
 rore moralij dea insignis ⁊ deorum mater est habita: eiq; tēpla sacerdotes ⁊ sacra instituto pu /
 blico constituta sunt. Adeoq; enorme malum conualuit vt laborantibus secundo bello punico /
 romanis quasi pro salutari auxilio missis p̄sularibus v̄ris ab attalo p̄gamī rege simulacrum /
 eius expeditum p̄cibus est titulsq; sacrorum e sp̄umate. V̄he opido quasi quoddā deforme sa /
 rum sumptum dilligētia romā delatum atq; summa cū reuerētia susceptū ⁊ postremo insigni /
 locatū loco tanq; sublime numen atq; reipublice salutare per multa secula ceteronijs plurimis /
 apud romanos ⁊ ytalos cultum est. Mirabile profecto fortune ludibriū seu potius ceteras ho /
 minum. An velimus dicere fraus ⁊ ceterpula demonū quorū ope actū ē vt femina longis agi /
 tata laboribus. demū anus mortua ⁊ in cinerē v̄rsa ⁊ apud inferos alligata ⁊ dea crederet⁹ ⁊ in /
 tam grande euum fere ab vniuerso orbe diuina honoraretur obsequijs.

De Junone regnorum dea.

liij.

Anno Samum opis filia poetarum carmine et eroze gentiliu toto orbi pre ceteris mulieribus ge-
 tilitatis infectis labe: celeberrima facta est in tantu vt nequiverunt taciti temporu cunctas cu cuncta
 corrodant adeo infame erofisse opus / ni ad etatem vsq; nostram notissimus eius non euaserit
 nomen. Necum ex hac potius fortuna egregia redire possumus q; opus aliquod memorabile
 dictu referre. Sui enim cum Ioue illo Cretenli quem deceptu veteres celi sinxerit deum eodem edi-
 ta parui: et ab infantia transmissa Samum: ibiq; ad pubertatem vsq; cu diligentia educata: io-
 ui demu fratri nupta est: quod per multa secula eidem estantia in templo Sami testata. Na existi
 mantes Samij non modicu sibi posterisq; suis afferre glorie q; se penes apta atq; disposita iu-
 no: qm illi regina arbitrabat et dea / ne meozia hoc dilueretur facile templum ingens et pre cete-
 ris orbis mirabile struxerit numiniq; dicauerit suo et ex marmore paruo in habitu nubentis vir-
 ginitis eiusdem ymagine: sculpti fecerit temploq; preposuerit suo. Nec tandem regi magno nupta ex
 crescente eius indies imperio atq; fama longe lateq; nomen ipsius efferrere non modicu et ipsa
 splendoris consecuta. Sane postq; poetis fictionibus et insana antiquoru liberalitate celi regi-
 na facta est que mortalis regina fuerit olympi regnis ea diuicisq; prefecerit / necnon et illi coniu-
 galia iura atq; pietiu auxilia comiserit et alia longe plura noeda potius q; credenda. Ex quib;
 sic humani generis hoste suadete multa illi vndiq; constructa sunt tepla altaria plurima sacerdotes
 ludu et sacra more veteri instituta / et vt de reliquis taceam post Samos celeberrime veneratoe ab Argi-
 uis Adraye populis et a Cartaginensibus diu honorata est et postremo a neaijs Romam dela-
 ta in capitolio et in cella Iouis optimi maximi non aliter q; viro iuncta suo locata sub vocabu-
 lo Iunonis reginea Romanis rerum dominis ceremonijs multis et diu culta est et postq; in ter-
 ris apparuit deus homo.

De Letete tra fugum z regina Sialorum.

Qures ut nonnullis placet vetustissima Sialorum regina fuit tantoq[ue] ingenio valu-
 it ut cum agrorum excogitasset culturam prima apud suos boues tomuit z iugo al-
 luefecit z adiuvento aratro atq[ue] vomere eorum optre terram prosedit fudisq[ue] semina
 tradidit: que cum in amplissima legem excreuissent ea spias erueret lapidibus terere: semen-
 ta conficere z abum deducere homines glandibus z pomis siluestribus assuetos edocuit.
 Quod ob meritum cum moralis esset femina eam deam fugum arbitrati sunt z diuinis hono-
 ribus exultare eamq[ue] saurini z cybeles credere filiam. Huic preterea unicum ex ioue fratre fu-
 isse filiam proserpinam dicunt. Nam maxima matris turbatione ab orco molosseum regetap-
 tam z diu quesitam volunt. Multis hinc fabulis occasionem prebentes. Fuit preterea z cetera
 altera apud Eleusim Attice regionis ciuitatem eiusdem meritis p[ar]tes suos clara cui n[on] ipso-
 lum obsequiosum fuisse volunt. Quas eo q[uod] vetustas citate z honoribus eque extulit / sub
 vno tantum nomine ambarum ingenia reuulisse: sans visum est. Harum edepol ingeniu[m] vtruz
 laudem an exeret nescio. quis enim damnet vagabundos siluestres: quis eductos in urbem
 nemoribus homines. quis riu ferarum viuentes in meliorem euocatos fruge. quis glandes
 mutatas in segetes quibus lucidius vegetiora membra z alimenta humano vsui conformio-
 ra prestantur: quis multo v[er]pibus arbustisq[ue] incompositis obsitum orbem incultum in pul-
 chritudinem z vtilitatem publicam v[er]sum: quis tu de seculum in ciuilem. quis a c[on]fida in c[on]tem-
 plationem exarata ingenia: quis vires torpentes in speleis in vrbium seu rusticanum exercitiu[m]
 tractas / quibus tot ampliate vrbes tot de nouo condite: tot aucta imperia: tot mores spectabi-
 les inuenti cultiq[ue] sunt frumentarie artis adiuuenta noticia. Que cum de se bona sint que dicta
 sunt omnia. reor iudicio plurimum si quis faciat dicitur insipidus. Demum v[er]sa vice. q[uod] lau-
 det multitudinē sparsā siluas incolētē / glādiib[us] pomisq[ue] siluestrib[us] serino lacte. herbisq[ue] atq[ue] mel-
 le fluere assuetas / soluta curis h[ab]itē p[ro]cora: sola narare lege p[re]tā / sobriam pudicam: z voli nes-
 cā: inimicā feris n[on] z auib[us] in molliore atq[ue] incognitos euocata d[omi]os: q[ui]b[us] nisi nos ipos t[er]ra

p̄mus secutum cēnimus vt in abditis adhuc latentibus vicjs ex̄tremq; timoribus ap̄re/
 tur iter: z procedendi prestaretur securitas. H̄inc arua eoulsq; communia terminis z fossa: dis/
 tingui cepta sunt/agriculationis subiecte cure: z partim inter mortales ceptis laboris. H̄inc me/
 um z tuum venit in medium: nomina quidem inimica pacis publice z priuate: H̄inc paupe/
 ries seruitusq; necnon z litigia: odia ciuicūq; bella: z vrens in circuitu: euolauit inuidia: q̄ ege/
 re vt vix dum curuare falces in messem: in acutos rectos in sanguinem gladios vterentur.
 H̄inc sulcata maria z occiduis v̄sa cognita. z eois occidua. H̄inc mollicies corporum sagina
 vrens: ornatus vestium ac curatores mente: conuiuia splendida: torpor z otium aduenire: et
 que in dies vsq; illos frigerat venus: calefacti cepit maximo orbis incommodo: z quod ter/
 tius forsitan est si minimus eque latentibus annis: vt sic celi seu bellorum ira cuncta respondeant
 subintrant illico annone penuria z duriora pacis consurgunt ieiunia seu a fames nunq; filius
 cognita gurgulioles intrat inopum: non absq; diuitem persepe periculo. H̄inc turpis estera ma/
 aces infernus palloz z tūbantū incedens gradu debilitas morbozūq; z festinate mortis mul/
 tiplices exorūnū cause. Quibus inspectis vnaquam innumeris alijs vix scio: p̄mo scio quia
 longe antea illa licet rudia et agrestia fuerint his nostris ferreis cunctisq; seculis preponenda
 sint.

De Minerva.

vi.

Minerva que z pallas virgo tanta claritate conspicua fuit vt non illi fuisse mortalem
 originem stolidi arbitrati sunt homines. Aliunt quidam hanc ogigij regis tempore
 apud lacum tritonium haud longe a sinu fircium minora p̄mo v̄sam in terris z co/
 gnitam: z quoniam tractu temporis multa facientem vidissent ante non v̄sa: non solum apud
 rudes āstros verū ap̄ grecos q̄ tūc rēp̄tate prudētia āribāt ceteros absq; mare ex iouis cēbro
 genitā e celo lapsā crediū ē. Cui iudicio errorū tāto pl⁹ fidei auctū ē q̄ro occultior ei⁹ fuit origo

Hanc ante alia voluere perpetua floruisse virginitate: quod vt plenior credatur fide fixere vul/
 canū ignis deū in concupiscentie carnis fetores diu aq; ea ludatum suprauq; huius insupe
 incognitū omnino omnibus ante lanfidū inuentum fuisse volunt. nā ostenso quo ordine purga/
 ta superfluitatibus laua eoq; tentibus mollita ferris opponeretur colo atq; demum digitis de/
 ducerentur in filiz textine excoGITauit officū/ eoq; vocit quo pacto intercuterentur inuicem fila
 z tractu pectinis iungerentur z calce solidarentur in textum. **I**n cuius opificij laudē pugna il
 la insignis euulde z araignes colophonie recitatur. **A**lum insuper olei eoulq; mortalibus inau
 ditū hē inuenit vocitq; hacticas bacas mola terere trapulq; p̄m̄ere. q; quia inultum vtilita/
 tis affere vsum sit ei aduersus neptunū in nominandis a se athenis attributa victoria credi
 tur. **M**olumentaz huius fuisse opus aū tam quadrigarū p̄ma reperisset vsum ferrū in arma cō
 uerterē. **A**rmis corpus regere acie bellantūz ordinare z leges omnes quibus eatur in pugnaz
 edocere. **D**icunt p̄terea eam numeros inuenisse z in ordinem deduxisse quem in bodienum
 vsq; sequamus. **L**eterum ex osse curis alacius auis seu ex palustrī potius calamo eam tibias
 seu pastorales fistulas p̄m̄um composuisse credidere easq; in terras e celo decessisse eo quod flā
 tis redderent turgidum guttur z ora difformia. **Q**uid multa ob tot comperta prodigia dei/
 satum largitūz antiquitas eidem sapientie nomen attribuit. **Q**uo intuitu tracti athenienses
 ab ea nuncupati z eo quod diuitas apra studio videretur per que quisq; sit prudens z sapi/
 ens eam in suam sumpserit tutelam eiq; attem dicauerit z ingenuū templo constructo suoq; nu/
 mini consecrato in eodem illam effigiauerit oculis curuam eo quod raro noscatur in quem fi/
 nem sapientis tendat inuentum galeatam. **M**olentes ob id sapientum recta z armata signifi/
 cari consilia/ in dutam lozica eo quod ad quoscuq; fortune ictus semper armatus sit sapiens:
 longissima munitam hasta vt comprehendatur sapientem in longinquo spicula figere. **P**re/
 terea aistallino egide z in eo gorgonis caput infixum prorectam / p̄tendentes ob hoc ludda
 sapienti omnia esse tegumenta: eoulq; serpentina semper astuda adeo premunitos vt saxi eo/
 rum intuitu videantur ignari/ eiusq; in tutdam noctuam posuere firmantes prout in luce sic et
 in tenebas videre prudentes debere. **L**andem huius mulieris fama atq; numinis reuerenda
 se adeo longe lateq; diffudit tantumq; fauit illi veterum error vt fere per vniuersum eius in ho
 noze templa construere z celebrarentur sacra. eoulq; conscenderit vt in capitolio penes io/
 nē optinū maximū cella deditur eidez z inter potissimos romanorūz deos aq; iunone regi/
 na z ipsa pariter regina haberetur. **S**unt tamen nonnulli grauissimi viri asserentes non tā vni
 vers **M**inerve q̄z plunū que dicta sunt fuisse cōpeta. quod ego libenter assentiaz vt dare mulie
 res ampliores sint nūero.

De Venere Lypriorum regina .

Venerem Lyprianam fuisse feminam quorūdam arbitrat̄ opinio . De parentibus autem a nonnullis ambigitur : Nam alij eā Lypri cuiusdam ⁊ Syrie volunt filiā . qui dam vero Lypri ⁊ dyonis Lyprie mulieris . Nonnulli reor̄ ad eius extollendam pulchritudinis dantatem Jouis ⁊ dyonis predictę genitam asserunt . Sane ex quoq̄q̄ sit patre genita : eam inter das mulieres potius ob illustrem eius pulchritudinem : q̄ ob decorolum inventum describendam censui . Tanto igitur oris ⁊ totius corporis venustate emicuit / vt sepe inveniām falleretur credulitas . Nam quidam illam ipsum celi syous quod venerē nun / cupamus dicebāt . Alij eam celestem feminam in terras ex iouis gremio lapsam ⁊ breuiter omnes ceca obfuscati caligine quā saebant a mortali feminam eoitam immortalē asserbant . Namq̄ infausi amoris quem cupidinem vocabant / genitricem totis nisibus asfirmabant : nec illi interdipiendi stultorum intuentium mentes varijs gesticulacionibus terant artes . Quibus agentibus meritis eorūq̄ itum est vt nequeuntibus obfistere obsecrationibus multis / q̄s e vestigio non tamē d̄nes scripturus sum / ⁊ iouis filia ⁊ ex creabus vna etiā venerāissima habita fit . nec solum apud paphos venustissimū Lypriorum opidum ibure solo placata est / naz mortuam ⁊ incestuosam feminam eo existimabant delectan odore / que viuens in prostibuloz voluptabatur spurcie . Verum ⁊ apud nationes reliquas ⁊ romanos qui templum ei sub titulo veneris genitricis ⁊ vericordie alijsq̄ insignibus olim struxere . Sed quid multa Hęc duobus nupfisse vris creditum est . Cui primo non satis certum nupfit ergo vt placet aliquibus ante vulcano lemniorum regi ⁊ iouis Lretenis filio . Quo sublato nupfit Adoni filio Lypnare atq̄ mire regi Lypriorum . Quod verisimilius mihi videtur q̄ si p̄mū virum Adonē diximus eo q̄ seu complexionis sue vido seu regionis infectione in q̄ plurimū videtur posse lasciuia seu mentis corrupte malicia factum sit / Adone iam mortuo / in tam grandem luxurie prurium lapsa est vt omnem decoris sui dantatem crebris fornicacionibus non obfuscat̄ oculis maculasse videretur . Cum adiacentibus regionibus notum foret eam a vulcano viro primo cum arnigere compta / ex quo credita fabulam adulteri matris ⁊ eiusdē sibi p̄pisse loam .

Postremo autē ut ab impudica fronte paulū ruboris absterfisse videntur z lasciuendi apliozē sibi confessisse licētiā infāda turpitudine excogitata prima ut aiunt meretricia publica adinuenit z fornicos instituit z matronas inire compellit. Quod extrada Lypriozū consuetudo multa pertracta secula restata est. Seruauere quidem diu mittere virgines suas ad litora ut forensium vterentur concubitu z sic future castitatis sue libamenta perfoluisse videntur vneri z suas in nuptijs quesisse viros. Que quidē abhominanda stultida postea penetravit ad ytalos vsq; cum legatur hoc idē aliquādo fuisse lorense.

De Pside regina atq; dea Egiptozum

PLII.

Psis cui ante nomen yo darissima non solum egiptozum regina: sed eorum postremo sanctissimum z venerabile numen fuit. Quibus tamen fuerit temporibus: aut ex quibus nata parentibus: apud illustres hystoziarum scriptozes ambigiunt. Sūt autem qui dicant illam ynaē pami regis argiuozum filiā z phozouē sorozem: quos constat iacob filij ysaac tempore superesse. Alij promethēi genitam asserunt regnante apud argos phozban/te: quod longe post pamiū ipsa est luxit. Nonnulli eam fuisse temporibus Lycopis Athenarum regis Argiuozum: que quidem inter celebres viros vanitates argumento nō carent. hāc inter feminas suo euo egregiam fuisse: z memoratu dignissimam. Verum omīssis scriptozum discordantijs: qui plurimum arbitrantur ymitari mens est eam similem ynaē regis fuisse filiā quam est potē vteretes fingant ob venustatem forme placuisse ioui z ab eo oppressam. z ad occultandum cimen in vaccam transformata potētiq; iunoni concessam z argum custodē a Mercurio celum: vaccaq; a iunone oestrū suppositum. z eam deuctā cursu rapido in egiptū: ibidē q; pstinam a se recuperatam formam z ex yo ysidem appellatam ab hystozie veritate nō discrepant. Cum fiat qui asserant a ioue adultero oppressam virginem eamq; ob perperatum scel⁹ metu patris repullam: cum quibusdam ex suis conscendisse nauim cui vacca esset insigne et ingenio plurimo: ac ingenti peditam animo regnozū cupidoine agitatam secundo vento ad

egiptos transiret: et ibidem apta desiderio regione cōperta constitisse. Tandem cum non habetur quo pacto obtinisset egiptum fore certum creditur quod ibi reperisset rudes inermes/ et populos: et humanarum fere rerum omnium ignaros: ac ritu potius barorum viuētes q̄ hominum. Non absq̄ labore et industria celebra illos docuit terras colere suis cultis committere semina et tandem collectas in tempore fruges in cibum deducere. **P**ostea vagos et fere filue/ stes in vnum seruigere et datis legibus diuili more viuere. et quod longe spectabilius in multi/ ere est/ coacto in vires ingenio literarū ydiomati in colozum conuenientū caracteribus adinuen/ tis aptioribus ad doctrinā qua lege iungeretur ostendit. **Q**ue/ vt de reliquis tacam/ adeo mi/ rabilla insuetis hominibus visa sunt vt arbitrentur facile non ex grecia venisse yfidē sed e celo lapsam. Et ob id sperantū adhuc diuinos honores instinere. **L**ulus quidē numē/ fallente ig/ naros dyabolo/ in tam grandem ea morua atq̄ famosam ventrationem euasit vt rome iā re/ rum nomine illi templū constitueretur pregrande et egiptaco ritu quorannis solemne sacū in/ stitueretur. **N**ec dubium quin ad occidentales vsq̄ ad barbaros nationes hic pertraxerit. **P**orro huius tam dare femine vir fuit apis quē vnustas etronea iouis et neobis phoronei fi/ lie filiū arbitrata est. quē a yunt egialio fratri achale regno concessit/ cū argis trigintaquinque re/ gnasset annis secessisse in egiptum: et vna cū yfide imperasse egiptum habitum et osirim seu se/ rapim nuncupatum. **E**sto sint qui dicant yfidi theologonum quēdam fuisse vintū: et ex ea sus/ cepisse epaphum qui egiptijs postea p̄fuit: et iouis ex ea filius estimatus est.

De Europa Cretensium regina.) ix.

Europam arbitrantur quidā filiā fuisse phenicijs. verum longe plures eā ageront phe/ niciā regio genitā dicit. Et tā mirabili formositate valuisse amore inuisē Cretensio/ capteretur iupiter. Ad cuius rapinā cū moliretur infidias potens homo actum voluit/ leno dñio verborū cuiusdam vt ex monibus in litus pheniciam lasciuens virgo armēta patris/ sequeretur: et exinde rapta confestim atq̄ nauī c̄o albus thaurus erat insigne imposta p̄ferretur

In Cretam. Hagar licentia nimia virginibus et aures faciles cuiuscumque verbis pretere minime laudandi reor. Cū contigisset sepe legitim bis agēibus honestari nōnūq; notas turpe im-
 pium quas etiā perpetue demū castitatis deus abstulisse non potuit. Ex his fabulā: que legitur
 Mœcuriū impulisse ad litus armenta senā et iouē in thaurum verūm: vacante mōq; in et tam
 Europā virginē asportasse: causam sumpsisse ligdo p3. Hic in tpe rapine h' p'isa discrepant
 Nam qui antiquior: ponit regnāte Argis Danao: factā volūt: alij regnante Ogiho: et per
 postremi pandione rege Atheniensibus impante: que iugis Dnyors filij Europe t'ibus con-
 venire videntur. Hanc aliqui a ioue oppressam simpliciter volūt: et inde a stereo Cretensū nup-
 fuisse regi: et ex eo Mnoem Radamāti et Sarpodone filios ppisse: quos plurimi iouis dicit
 fuisse filios: assertibus nonnullis Astrū iouēq; idē. Que discrepantio dū spectat ad alios. da-
 rā tū at p'ubio plures Europam volunt. Affirmātes insuper aliqui: seu q; nobilitatis fuerit
 egregie. Nam p'enticea multis agentibus mentis: tuo p'etereis semantibus daturere maiouz:
 Seu tomij et iugis venerandē seu filioz regū grā. ut ipimet Europe virtute p'apua ab eius
 nomine Europā: p're orbis terā in p'p'mū nūcipatā. Quā p'fecto ergo insignē mulierē virtutū
 bus: nō solū ex p'esso orbis nomine sed a spectabili ex cre stania. a Pictagoza illustri p'bo taten
 a Europe dicitur noui.

(De Libia regina Libie.

F.

Libia vt vultissimi volūt auctores epaphi Egipciouū regis fuit filia ex Cassopia et
 iuge. Egi nuphr Heptimo id ē extero atq; potenti viro: et p'p'ū nomen ad nos v'iq;
 non venit: et ex eo p'p'at Busin dem immanē postea sup'ioris Egipci tyrānū. huius
 magnifica opera ab annis arduarū consumpta. Sed ea fuisse p'maxima laus argumēti p'stat
 tam tante apud suos fuisse auctoritatis: vt eius affice pars: cui imprauit Libia omnis de suo
 nomine appellata sit.

D. Marpisia & Lampodone regine.

Fi. Cap.

Marpisia seu nartesia & lampedo sorores fuere Amazonū inuicē regine: & ob illustrem bel-
lorū gloriā se Martis vocauerunt filias. Quarū quoniam peregina sit hystoria paulo
altius assumenda est. Scitū ergo ea respicere filuēti & ferrinacessia exerts regione
& sub arthoo se in oceanū vsq; ab Eufino sinu preterente Scythos & scythias / vt aūt re-
gij viuentes factōne maiorū pulsi cū parte populorū iuxta Thermodorontes capadocie am-
nem deuenere: & Tyrjs occupatis anis rapui viuere & incolas latrocinijs infestare cepere. A
quibus tractu temporis per infidias fere omnes trucidati sunt homines. Quod cum egre fer-
rent viduare coniuges & in ardorem vinde deuenissent feruide cum pauis qui superuixerūt vi-
ris in arma prorupere & p̄mo impetu facto hostes a suis remouere finibus. Inde p̄to dīcū
stantibus intulere bellum. Venim arbitantes seruitutem potius q̄ coniugiū si exerts adbe-
rent hominibus / & feminas solas posse sufficere bellis & armis ne mitiores viderentur habuif
se eos ceteris he quibus viros a cede finitimorum fortuna seu a fer communi consilio inuen-
tes in eos omnes intremere. Inde in hostes furore conuerso quasi viroꝝ necesse vlture illos
a deo conuicere vt ab eis facile pacē impetrarent. Qua suscepta ad successiōē consequendā vi-
dissim finitimis adhibebant: & cū concepissent e vestigio reuertebantur in sedes. Tandem qui
nascebantur mares occidebantur illico: virgines ad militiā cum diligentia seruabantur: tenel-
lis igne seu medicamine alio sublato in amento mamille dextre: ne sagittandi exercitiū impe-
dīretur adultis: sinistra linquebantur intacta vt ex illa nutrimenta porigerent nascuntis. Ex q̄
amazonum vocabulū sortie sunt. Nec eis in alendis virginibus fuit ea cura que nostris. Nam
colo calatis vt alijsq; mulieꝝ abiectis officijs / venationibus discationibus: tomatisibus
equorum: laboribus armorū; assiduis: sagitationibus & huiusmodi exercitijs matēiores pu-
ellulas durabant in aptitudinem & virile robur. Quibus artibus non solū tyrios tenuere cū
pos a suis olim maioribus occupatos: quinymo Europe ingenti parte bellorum iure quisi-
ta / plurimum Asiē occupauere: formidabileq; ouenere omnibus. Sane ne viribus cesset re-
gimen ante alias Marpsia & Lampodone post cōs viros instituire reginas sub quarū auspi-
cijs / vt demonstratū est: suū plurimum imperiū antere. De quidē cū militari disciplina infig-
nes essent p̄tis intra se prouincijs v̄puta cū vna in regni tutelā subsisteret reliqua p̄te copiarū
sumpta ad subicēdos finitimos earum impio incedebat & sic vicissim maximis p̄tis p̄dis
auxerunt aliquādiu rempublicam. Verum cum Lampedo ad vltimum in hostes duxisset exer-
citum repentino barbarorū cōtraiaciū incursū Marpsia nimirū sui fidēs relicta aliquibus
filiabus cū parte copiarū cesa est. Quid autem ex Lampedone secuti sit legisse non memini

De Virgine Babilonia.

xij.

Quod Virgo Babilonia infelice amoris exitu magis quam opere alio inter mortales a
 leosis facta est. Illius etiam non a maioribus nostris qui parentes fuerint habuimus
 intra tamen Babilonia habuisse cum pyramo etatis sue puero contiguas domos satis et
 diu est. Quorum cum esset iure conuictus quasi conuictus assiduus et inde eis adhuc pueris
 puellis affectio: egit vna a seors: ut aeternis annis: cum abo formosissimi essent puellis amor
 in maximam auergeretur incendiis. Illudque inter se nutibus saltim aperiret aliquando: iam in pute-
 re propinquantes etates. Sane cum iam grandiuulca fieret Virgo a parentibus in futuros hyme-
 neos tamen tenuerit cepta est. Quod cum egerime ferrent ambo: querebantque solliciti qua via possent
 saltim aliquando colloqui: nulli adhuc visam communis parietis inuenere in seposito simulam. Ad
 quod dum daret conuenissent sepius: et consuetudine paululum colloquendo pariete etiam obicit quo
 minus erubescerent apertis exprimendi affectiones suas licentiam: sepe suspiria/lacrimas/ser-
 uoras/desideria et passionem omnes aperiebant suas: nonnumquam et orare inuicem pacem animorum
 amplectis et oscula pietatis fide dilectionemque persequamur. Tandem exarscente incendio de fuga in-
 ere consilium statuentes nocte sequenti appropinquum quis possent suos fallere: domos exiret: et scin-
 uicem si quis primus euaderet in nemus ductum proximum abiens pene fontem nini regio bu-
 lito proximum tardiore optaretur. Ardentior fonte Virgo prima suos sefellit: et amicta pallio
 intentam nocte sola parietem domum exiit: et luna monstrante viam in nemus trepida abiit: et cum
 leas fonte expectaret et ad quemcumque rei motum sollicita caput extolleret: lenam venientem aduertens
 relicto in aduertentem pallio a fugit in bustum. Lenam autem pasta: fidem posita comperto pallio et
 aliquo diu a se illud auentato ore de more explicato atque extenso vnguibus lacrarum liquit et abiit
 Antequam tardior Pyramus eque relicta domo veniret in siluam: dumque per silentia noctis inuenit?

B :

comperisset lacrarumuentumq; pallium. **T**is b'is/ratus tam a belua ceuozatā plangoze plu
rimo locum compleuit: se miserum inculsans quoniam dilectissime virgini seuē mortis causam
ipse cecidisset z asperians de cetro vitam exempto quem gesserat gladio moribundus secus fon
tem pectori impexit suo. **N**ec mox **T**is les potatam leenam abijisse rara ne cecepisse videre⁹ amā
tem: aut diu expectatione suspensum teneret. proteritū ad fontem regredi cepit. **C**ui iam pro
pinqua palpitantem adhuc **P**oramum sentiens pauefacta fere (renuz abijt. **T**andez lune lu
mine percipit qui iacens suus esset **P**oramus / z duz in āplexus festina iret euz sanguini per
vulnus effuso incubantes atq; isā omnem effundentes animaz cōperit. **Q**ue auz aspectu obstu
puit p̄mo mesta tandez ingenti auz fletu frustra prestare subsidia z animaz retinere osalio
z amplexu aliquādiu conata est. **N**atuz cum nec verbuz audire posset quin nihilipendi tā fer
uentū p̄dite desiderio optata basia z amantes in morte festinare videret / rata quoniaz eā non
cōperisset oculum in acerbus sanuz aī dilecto a se puero amore pariter z dolore luadentibus ire
disposuit: z arrepto capulotenus ex vulnere gladio auz geminu ploratuq; maximo nomen in /
uocauit **P**oramī: orauitq; vt **T**is lem suaz saltem morientē aspiceret: z exeunte expectaret ani
mam vt inuicēz in quascunq; sedes incederent **N**atuz dictu: sensit morientis desidens intellect⁹
amare virginis nomen: nec p̄remum negare postulatum passus / oculos in morte grauaros
apuit: z inuocantem asperis. **Q**ue confestim pectori adolescentis aultroq; superinabuit: z effu
so sanguine secuta est anima isā defuncti. **E**t sic quos āplexu placido inuida fortuna iungi mi
nime passa est infelicēz amboruz sanguinem miserā prohibuisse non potuit. **Q**ui non cōpate
tur iuuenibus / qui tam infelici exitū lacrimulaz saltē vnam non concedet / sapeus erit. **A**ma
runt pueri / non enim ob hoc infortunium metuere auentum: florentis etatis amor crimen est
nec horrenduz solutis: atmen in coniugiu z ire poterat. **P**eccauit fors pessima z forsan miserā
peccauere parentes. **S**ensum quispe ferandi sunt iuuenum impetus ne dum repentiāno obis
illis obistere volumus desperantes in precipitium impellamus: immoderati vigoris est cupi
dinis passio z adolescentium fere pestis est commune flagitiuz. **I**n quibus edepol patien
ti animo tolleranda est: quoniaz sic renuz volente natura fit vt dū erate valemus vtro indine /
niur ne hūanū genus in defectū coaruat si coitus differantur in sensū.

De Pyramestra Argiuoꝝ regina.

xiij.

Permeſtra genere z dignitate dara: danai Argiuoꝝ regis filia: z lineæ conſunꝝ fa-
 lit. Colligitur autꝝ ex hystorijs antiquoꝝ duos quondam in egipto fuiſſe fratres be-
 li paſci filios / ſpectabili preminentes impꝛio. Quoꝝ danauꝝ vnus / alter autꝝ egĩſtꝝ
 nunciopatꝝ eſt. Nec proliſ abobus fuit equa fortuna eſto nũerus eſſet equus. Hã danao quin-
 quaginta fuere filie: filij totidem Egĩſto. Sane cum habuiſſet oraculo danauꝝ: quoniã ma-
 nu nepotiſ ex fratre occideretur z dam angeretur nmore plurimo cum exã ingenti multitudi-
 ne neſaret cuiuſ ſuſpectas deleret habere manus. Contigit vt iã pubeſcentibus vniuſqꝝ filijs pe-
 teret egĩſtuſ vt danai filie õnes filijs ſuiſ iungerentur coniugio. Quod danauꝝ ſeuẽ ex cogita-
 to facinore vltro conceſſit reſponſãũqꝝ filiabuſ nepotiſ cuſ nupcialẽ ſacꝝz pararetur eaſ om-
 nes ſumopere premonuit vt ſi ſalutem ſuam vellent vnaqueqꝝ virum ſuum nocte pꝛima dũ vi-
 no epulſqꝝ madentem ſomnoqꝝ illigatum graui cognoſceret ferro perimeret. Que omnes cultꝝ
 dam cubiculiſ ſuiſ illariſ marcẽtes heſterna crapula iuuenes iuſſu interficere parentiſ. Aſt py-
 meſtra ſola abſtinuit. Appoſuerat quippe virgo iã animum ſuũ in lĩnum ſeu lĩneum virũ ſu-
 um vt moꝝiſ eſt puellarum eueſtigio viſo ſponſo illum diligere: z ob id ei compaſſa in genũ
 cum laude ſua a nefanda cede abſtinuit / ſuaſinqꝝ iuueni fugam quaſituro eſſet. Verum cum ce-
 teriſ mane ob paratuſ ſceluſ trux pater applauſiſſet pyrameſtra ſola obiurgata z carcere dau-
 ſa pium aliquãdiũ fleuit opus: Deu miſeri mortaleſ qꝝ cupido animo qꝝqꝝ ſeuentiſ perſtura cõ-
 cupiſcimus: z ocaſum intueri aſpernanteſ qꝝ execrandiſ vijs / ſi preſteur, ceſſa conſcendimus:
 quibuſ ſceleriſ conſenſa ſenamus: quaſi obſceniſ operibuſ arbitremur volubilem firma-
 ti poſſe fortunam / z quod ridiculuſ eſt quibuſ criminibuſ qꝝ celeſtiſ ſacinoꝝibuſ voluilem

Bz

fragilemq; vite huius dieculam non dicam longare sed perpetuare conamur: cum in mortem ire
ceteros cursu voluci videamus: Quibus detestandis consilijs quibus nefandis operibus dei
imitamus iudicium: vt alios finiam testis infandus sit danaus. Qui dum plurimo nepotum
sanguine suos iam tremulos annos ampliare nititur robusto se ac splendida nepotum nuda
uit acie: et pebenni labefactauit infamia. Arbitrans est homo nequam paucos fugibosq; an
nos senectutis sue floridis adolescentie nepotum suorum preponendos fore: quod forsitan tan
q; puliores existimasset alius dummodo seruasset honeste. Verum per vulnera iuuenum filio
rum quefisse suum prolongasse senium / immane facinus iure videri potest. Et / quod plurimū
ignominie superaddit / non satellitum manus sed filias armauit vt non tantum nepotes au
ferret sed vt scelere filias sanctas haberet quas habere pietate ponisset honestas. Et dum vi
tam seruare hoc crimine cupit non aduertit quantum audacie quantum fraudis quantumq;
detestande enormitatis futuris perniciosis mulieribus infausi relicturus esset exempli. Sidem
coniugij calcari fecit perfidia. Vbi sanctas inferri faces thalamis pius iussisse parens debuerat:
nephaustus gladius imperauit. Vbi in coniugalem dilectionem natas horari consueuimus
is in odium animauit et cedere. Et quod in omnes aulus non fuisset: in singulas natas im
misit. Quod die non attemptasset nocte perfici voluit. Quod non presumpsisset in castris tha
lamis mandauit impleri. non aduertens: quia quot annos vindi iuuentutū nepotum auferet
per scelus et fraudem / tor sibi sedata ignominiosi sui facinoris secula referuabat. Et quinquā
ginta iure generos habere poterat hostis male merito seruanur vnus. Cuius tandem manus
dei iusto volente iudicio trauulentus senex euadere non potuit quin ille noouis effunderet san
guis: quem tam multo nepotum sanguine redemisset. Qui tandem seu pulsus seu profugus
seu vocatus transfretauit in greciam: et Argiuorum regnum ingenio et virtibus occupatum te
nuit. Quo sunt qui uelint predictum facinus a danao perpetratum: sed a quocunq; factuz sit
a lino trauulente memorie occisus occubuit: et pro eo lino ipse regnauit Arguis. Reductaq;
e carcere Permetra: eaq; meliori omine sibi iuncta coniugio regni participem fecit. Que non so
lum regina refulsit sed iunonis Argiue sacerdos effecta candore splendoris duplicis ornata ap
paruit: et cum sorores in turpem abiissent infamiam ipsa ob commendabilem pietatem nomē
suum laude dignum ad nos vsq; dimisit infigne.

De Myobe regina Thebanorum.

clij.

Nobes fere vulgo inter egregias notissima mulier cum vniuersissimi atq; famosissimi frigidiorum regis tantali nata fuisset et pelopia soror: nupsit Amphioni thebarum regi ea tempestate clarissimo: tam quia iouis proles q̄ quam quia p̄cipua valeret facundia et ex eo perseuerante regni gloria septem peperit filios, et filias totidem. Sane quod sapienti p̄ fuisse debuerat superbiens fuit exitum. Nam tam splendore conspicue polis quam maiorum suorum fulgore elata etiam in n̄mina obloqui ausa est. Erant equidem iussu matronis thebeie patris filie solidi dictum vna thebani circa sacram latone maris appollinis et diane veteri superstitione venerandis muneribus: cum quasi agitata furtis circumsepta natozum ad eam et regis insignita notis profert in medium. Nobes clamitans: quem nam illa esset Thebanorum cementia: latone sacra disponere: et extram feminam seu Titanis genitricem duos tantum aduulterio conceptos conuincam filios sibi eorum regine p̄ponere. Rege Tantaio nate: et q̄ quatuordecim eis videntibus illis ex conuulge peperisse genitos sibiq; tanq̄ digniori c̄rimonias illas debet. Tandem partio tempore tractu factum est: vna vidente letali peste nati omnes pulchra iuuentute florentes infra breue spatium absummentur vsq; ad vnum: et amphion q̄ ex parte quatuordecim filiozum repente orbis effectus effectulore impellente manu propita gladio transfoditur. Existimantibus Thebanis hec superum vi vascantium num̄ in se iniuriam condigisse. Nobes autem tot funeribus superstes vidua mestaq; in eam grandem atq; obstinatam radummitatem devenit vt potius immobilesaxum videretur q̄ femina. Quazob:

cām a poētis postea factū ē eam apud Syphilum / ubi sepulte fuerant filij, in lapidum statuas
 fuisse conuersam. Durum est z odiosum plurimum superbo non dicam tollere sed spectare ho
 mines: mulieres autem fastidiosum z importabile. Cum illos feruentis animi atq; elati vt plu
 rimum natura produxerit: has vero mitis ingenij z remisse virtutis laudibus potius q̄ impio
 aptas produxit. Quamobrem mirabile minus si in datis vel proditiō: ira fit z iudicium eius
 quoniam eas sue debilitatis contingat excedere terminos. At insipiens Nyobes fecit: fornice lu
 sa fallada z ignara: quoniam ample prolio parentem fore non virtutem parentis sed nature
 opus esse in se celi benignitatem flectentis. Satis igitur illi ymo debiti erat ceo ex concessis egit
 se gratias q̄ sibi diuinos qualescunq; honores quesuisse: tanq; sui fuisset operis tam numerosas
 prolem atq; conspiciam peperisse. Que dum superbe potius q̄ prudenter operata est egit vt in
 forum vna fieret: z post multa secula suum nomen posteritati foret exolum.

De Syphile regina Lemni.

xx.

Siphileo insignis fuit femina tam pietate in patre q̄ infelicio exilio z ardenti alu
 ni morte atq; subsidio natorum oportuno in tempore reperorum. Sicut enim hec tho
 antis lennioum regis filia: eo euo regnantis: quo rabies illa subiuit mulierum in
 sule mentes: subtrahenda omnino indomita colla vtroq; iugo. Nam puerulo senis regis im
 peto adhibita secum Syphile vnanimis in eum tenere consilium: vt sequenti nocte gladio
 ferrentur in quoscuq; masculos. At tenuit opus proposito. Sane sententibus reliquis: onfili
 um mitius menti Syphile occurrat. Nam rata sedati paterno sanguine inbuanu fore: genitor
 cetero reliquarum fatidore: coq; in nauym remisso vt diuini esugeret publicam iram. Quisq;

gio ingenii constructo rogo se patri postremum exhibere finxit officium. Quod cum crederetur
 a cunctis patrio imposta throno loco regis impio mulieribus regina suffata est. Sanctissi-
 ma quippe filiorum pietas in parentes est. Quid enim terribius: quid iustius: quid laudabi-
 lius: quā his humanitate atq; honore victo reddeere: quorū labore invalidi alimenta sumptim⁹
 solertia tutari sumus: et amore incessabili in profectionem etatem deducti: et instructi moribus et
 doctrina nec non bonoribus atq; facultatibus aucti et ingenio valemus et moribus. Nil equi-
 dem. Que cum ab Hippobole impensa sunt cum cura parenti: non immerito illustribus addita
 mulieribus est. Ea igitur regnante seu vi ventorum impulsus seu ex proposito ductus cum ar-
 gonautis in colcon redeuntibus iason frustra prohibentibus feminis occupato litore a regina
 hospicio atq; lecto susceptus est. Exquo abeunte cum geminos in tempore peperisset filios eos
 q; leuina dum lege cogebatur emittere: ut placet aliquibus: in diuum ad auum nutriendos ius-
 su effari. Exquo cognito qd seruato patre accepisset reliquas in eam conuersum est: ut vix con-
 scensa nauis a furore seruata publico dum patrem natosq; quereret a pyratis capta et in seruitu-
 tem deducta est: varijsq; exanata laboribus lygurgo nemto regi dono data curam opeltis p-
 uuli et unid lygurzi filij suscepit. Cui dum vacaret obsequio transeuntis atq; propter eum fiti pe-
 riditanti Adiafthi Argiuorum regis exercitū in thebas eundi rogata longiam ostendit relicto
 in pratis inter flores alumno. Verum dum prauincantū Adiaftho preteritos exponeret casus ab
 Eunoe et thoante a dulcis filijs et sub rege militatibus cognita atq; in spem fortune melioris ere-
 pra: ludemem inter herbas alumnum cum verberare caude et pnis competisset oculum: fere plā-
 goibus totum turbauit exercitum: a quo notisq; furenti ob colorem lygurgo subtracta incog-
 nito mibi euentū morisq; seruata est.

De Medea regina Colcorum

Medea leuissimū ceteris peritōie documētū. Vere darissimī regis colcoā z p̄se pingis
 filia fuit: foamosa facis: z maleficiozū longe doctissima. Mā a quocūq; magistro instru
 ta sit a leo her' d'arū vireo familiares hūit vt n̄eo mel'⁹. Nouitq; plane cātato carmine
 turbare celi: v̄tos ex aet'is ciet: tēp̄stares mouere: flūminā sistere: v̄nēa p̄ficere: elaborātes ig
 nes ad quodcūq; incēdiū p̄ponere: z h̄mōi p̄ficere ōnīa. Nec illi / q̄s lōge pius / ab artib⁹ fuit dis
 sonus animus. Mā ceteris v̄ibus eis sero vt arbitrabatur: leuissimum h̄c iasonem Thesalū eo
 seculo p̄spiciū v̄tute iuuentē a p̄lta patris sue p̄bitū infidiā sub p̄teru gloriofissime expro
 tiōis missū: in colcos ad aureū sumpiēdū v̄llus eiusdē capta p̄stada dilexit ardēter: egitq; ab
 eius p̄meredā grām vt inter incolās scitōe patri suscitaretur bellū: z p̄sequēdi v̄tū iasoni spad
 um p̄staretur. Quis hoc ē sensanus arbitaretur h̄mō / q; ex v̄no oculorū intuitu opulētissimi
 regio exreminiū legretur. Et igitur parato scelerē cū dilecti iuuentis meruisset splexus cū eodem
 scāi patriā substantiā ōnē trahens dam fugā arripuit. Nec tā grādi facinore p̄tēa in pius tuoz
 diuexit animū: arbitrata quidē oēs securū p̄fugos: ad tū sistēdū in thomitanīa p̄fibiōis insu
 la / p̄ quā securo trāfū funus erat / Abfinitū seu Egialeū p̄uētū fratē suū / quē in hoc sca: m
 fuge comitē traxerat / obnūcari z eius mēbra passim per arua disp̄gi iussit: vt dū ipsa miserabilis
 recolligeret genitor z eis lacrimas tumulūq; daret fugiēbus etiā fuge spādū p̄modaret. Nec
 eā sefellerat opinio: sic enim factū ē. Tādē cū p̄ t̄rores plurimos in thesalīā cū iasone exuēfū
 suo Thionēq; locatū tam ex rediū nati q̄ ex parte victoria p̄dāq; z illustri pingio m̄ta replēfēt
 laida vt reuocatus in floridā videretur eratē iasoni patris regnū ante sua z zāniā inter natas et
 p̄līam seuit: easq; miser armavit in patē. Ceterū labētibus annis exosa iasom fū z ab eodem
 loco eius Creusa filia creontis doantheozū regis assumpta impadēs fremēsq; cū multa in iaso
 nem exogitasset eo proxipt: vt ingenio suo Creusam Creonūq; regiā ōnē absumeret igne vt /
 lanū: z spectāt iasone quos ex eo suscipat filios redderet: z auferret in Thēnas. Abi ego
 nupta regi cū medū a se nim is filū suscepisset ex eo z frustra Thes: ū redēantē: rēptasset occide
 re veneno: tercio fugā arripuit: z cū iasone in grām rediisset v̄naci to omni Thesalia ab agia
 leo pelie filio pulsi repatiūit in colcos: senēq; atq; exulē patē regno restituit. Quis tādē ege
 rit quo vt sub celo seu mortis genere diē dauit nec legisse memini nec audisse. Sed ne obmisse /
 rim non omnis oculis p̄standa licēda ē. His enim spectātibus splēdores cognoscim⁹ inuidiā in
 troduimus: p̄cipiscētiās amābim⁹ ōnes. His agētibus exātatur auaricia: laudatur formosi
 tas dānatur squalor: z paupertas indigna: z cū indocti sint iudices: z sup̄biaebus reū itāmodo
 credāt: facis ignominiosa: ficta v̄no: z anxia p̄l̄p̄ p̄fidiūt: z dū abidēda p̄mēdāt z breui blā
 dētia tractu / infidiūt nonnūq; animos turpissima labē. Idē neciā a formositate etiā inhonest
 ta a lasciuie gesticularōibus a p̄ulāna iuuenti moroabuo v̄nds capimur: trabimur rapiunt
 tenentur. Et cū p̄toris sanua sint per eos mēt nūdos m̄it libido: p̄ eos cupido insuffiat si
 p̄icia: z totos incēdit ignes: per eos emittit cor gemius z affectus suos ostēdit illecebras Quos
 si quis recte sapret aut dauderet aut in celū egeret: aut in terrā demergeret nullū illis inter v̄tū
 q; unū iter est quos si ōnino pragēdū sit aut sunt prohibēdi ne lasciuāt freno. Apposuit illis
 natura fores nō vt in somnū dauderētur solū sed vt obfisterēt noctis. eos q̄ppe si pot' s dau
 fisset medea aut alioquū flexisset dū crepit auida in iasone stitisset diuinus potentia patris v̄ta
 frans: z sue virginicatis decus in fractū: que ōnīa horum impudida patre.

De Aragne Colophonis muliere.

cxvj.

Aragne Aethiopia atque plebeia femina ydomonij Colophonij lanarum tincto-
 ris fuit filia. Que quodam origine minus clara fuerit nonnullis tamen meritis extollenda
 est. Afferunt quidam veteres lini usum eius fuisse inuentum. Namque palmam regia
 excogitasse aucupatoria seu piscatoria fundere in terram. Et cum eius filius cui nomen Col-
 oter fuit fusos lanificio aptos reperisset arbitrantur quidam hanc texture artis principatum suo
 euo tenuisse tanquam circa hanc grandis ingenij ut digitis filisque et spanula et alijs tali officio oportu-
 nis id egisse quod pictor peregrinus penniculo. Non equidem in muliere sperandum officii
 um. Sane dum non solum yphoeis cohabitans texinam habebat sed ubique se fama cele-
 brem audiret adeo clara est ut aula sit aduersus palladem huius artis repperitiam certamen ini-
 re: et cum se superari equo animo ferre non posset induro laqueo vitam finivit. Ex quo locus
 ingenibus datus est. Nam cum nomine exercitio aranea vermibus cum Aragne iueniat et filo
 pendat et ipsa pependit laqueo Aragnem miseratione troam in araneam veram dixere
 et assidua cura pristino vacare seruido. Alii vero dicunt quod esto laqueum induerit mo-
 rtura non tamen mortuam adiutorio interueniente suorum: sed artificioso posito dolore vacasse.
 Nunc autem si quis est obsecro qui se credat in aliquo antequam ceteros dicat si libet Aragne ip-
 sa an celum uenire et in se dignitate omnes trahere potuisse arbitretur. Huius potius ip-
 sum deum verum factorem omnium precibus et meritis sic in se benignum fecisse potuerit:

vt ab apto munificentie sue finu in illa grāo effundere cunctas coegerit omisso ceteris. Sed quid
 quero sicut hec arbitrata videtur stultissimū Herode: vixit eterna lege natura celū z apra reb⁹ va-
 rijs ingenia cunctis preter. Hec prout odio atq; cōsidia torpētia fuit sic studijs z exercitio laci-
 lenta z maximā rerū capacia z eadē impellere natura in rerū ōnīū nondā cōsidio abun-
 esto nō eadē solertia vel fortia: Et si sic ē quid obstat quin multū possint eadē in re pares effia. z
 ob id quemq; se solū existimare inter tā innumerabilem mortalium multitudinē cursū preualere
 ceteris ad gloriā stolidie mentis est. Operare quippe vt Aragnes vnica in hoc nobis ē tri dicitū
 cum sine innumeri tanta illaqueati tenētia: qui dum se in precipitiū stolidie p̄sumptōis efferunt
 Aragnem minus ridendā faciunt.

De Deithia z Anthiole reginis Amazonū.

xxij.

O Deithia Marpēie fuit filia: z vna cū Anthiole quā quidem sorore existimant suam:
 post Marpēiā Amazonū regina fuit: z ante alia virginitate perptua insignis z omē
 dōda plurimū: tantū cū p̄sone regni Anthiole bellis valuit vt multis Amazonū im-
 perium honoribus apliarit: z adeo militaris discipline suas laudes extulit vt arbitraretur. Eui-
 stus micenarum rex durū posse bello eius obtineri baltheo: z ob id aiūt debitoz Herculi tāq;
 maximū iniunctū vt illud afferret eidē. Eximia quippe mulier gloriā ē sibi ob splēdidā armo-
 rū virtutē obiectū Hercule cūta supantē. Cuius cū expeditōem intrasset z nouē longis nauib⁹
 Amazonū occupasset litus absente Deithia in tumultuantes Amazones ob pauōratem z in-
 curiam de se facile victoriam prebuere. Capteq; menaple z ypolite sorores Anthiole dato regi-
 ne baltheo menaple restituta est. Atum cum asponasse ypolitem theseum expeditōis sociuz
 audisset Deithia in gredam omnium conuocatis auxilijs bellum mouere ausa est. Sed ob dis-
 sensionem ab auxilijs relicta ab Athonienſibus separata in regnum redijt: nec quid egerit plus
 ius inuenisse recordoz.

Eritrea seu eriphila mulier ex fibillis una et insignis plurimum fuit. Quas quidem fibillas tunc fuisse numero quidam putant: easque proprijs designant nominibus: et quoniam plurimum vaticinio ualere omnes fibillas cognominant. Nam syos cetero sermone teuo latine sonabiles autem mentē didi dixerat: et ideo fibille quasi mente diuine seu mentem teum gerentes. Ex quibus uenerabilibus omnibus hanc fuisse celeberrimā referunt: et eius apud babilonios aliquādiu ante troyanum bellum fuisse originem. Esto nonnulli et romuli Romanorum regis temporis vaticinatum putent. Huius et quidam dicunt nomen fuisse Eriphila seu Eritrea: ideo nominata quia apud Eritream insulam diu morata sit: et ibidem plurima eius carmina sunt compta. Sunt igitur tantum eius ingenij aut orationis aut deuotionis meritum in conspectu dei ut uigili studio non absque diuino munere meruit: si verum sit ab ea dictum quod legitur: futura tanta claritate describere ut euangelium potius quam vaticinium uideatur: hoc quidem percontantibus graecis tam praesudde suos labores et plionis exordium descripsit carmine ut nil post factum quam ante nosceretur darius. Sic et Romanorum imperium casusque varios paucis uersibus complexa est: longe ante eius initium ut nostro seculo breue potius epithoma scripsisse uideatur quam praedixisse futurum. Et quod longe maius meo iudicio est: Archanum diuine mentis non nisi per figuras rerum et implicata prophetarum ymo sancti spiritus per prophete uerba praedictum aperuit incarnandi uerbi misterium. Nam nati uitam et opera prodicionem capturam: illusiones et inhonestam mortem resurrectionisque triumphus et ascensionem et ad eternum iudicium reditum ut hystoriam dictasse non uenturos praedixisse actus aperat. Quibus meritis et dilectissimam deo fuisse arbitror: et praeter ceteris gentilium mulieribus uenerandam. Sunt qui asserant insuper et uirginitate perpetua floruisse: quod ego facile credam. Non enim in contagioso pectore tanta futurorum lux effuluisse potuisset. Quo tempore seu qua in parte cessarit abolitum est.

Medusa phord ditissimi regis heres fuit & filia eius opulentissimum regnum exstitit in atlantico mari quod hesperidas fuisse insulas nonnulli credidere. Hec si fides veritas prestare possumus / tã admirande fuit pulchritudinis ut non solum excederet ceteros: sed quasi quoddam præter naturam mirabile quod plurimos ad se videntem excitaret homines. Fuit quidem illi capillitium aureum & mirabilem faciei decus præcipuum & digna proceritate corpus clarum: sed inter cetera tam grandis ac placidus oculorum illi fuit vigor ut quos benigne respiceret facie immobiles & sui nescios redderet. Præterea nonnulli eam agricolationis fuisse peritissimam asserunt. Eamque inde gorgonidum cognomen. Cuius opere mirum cum sagacitate non solum patris servavit diuitias sed in immensum auxit / adeo: ut qui voluere crederent eam occiduos quoscumque reges anteire thesauris. Et sic tam pulchritudine eximia quæ etiam opulentia & sagacitate in amplissimam famam apud remotas etiam nationes evasit. Verum inter alios celebris rumore ad Argivos delata est / quos inter pateris iuuentutis ad huc florentissimus audito talium relatu in desiderium incidit: & videnti speciosissimam feminam & occupandi thesauros: & sic naui consentia: cui pegasus equus erat insignis in oculis celeritate mirabili delectus est. Ibique prudentia usus: & armis reginam occupavit & auro & opima honestus præda remeavit ad suos. Ex his locum sibi poetica adinuenit fictio: qua legimus Medusam / gorgonem asseram saxos facere quos inspicere: cuiusque crines veros in angues ita mineræ eo quod templum eius Neptuni concubitu vidisset: peperissetque pegasus & pegasus equo insidentem a lato eius in regnum euolasse: & pallantidei egidis visu superasse. Infelix auri possessio est: quod si lateat possessori nullus est commodi: fulgeat mille concupiscentium nascuntur insidie: ubi stent violentorum manus non cessant possidentis anxie curæ. Suzatur enim quies: animi subtrahitur somnus: timor ingreditur: fides minuitur: augetur suspitio: & omnis breuiter vite usus impeditur misero. Si vero casu quocumque pereat anxietatibus exarnificatur pauper factus auarus: laudat liberalis / ridet inuidus / consolatur inops: & omne vulgus dolentis canit in fabulam.

De Vole Scholau regis filia.

Alcimumpimum Capiculum.

Videm Eurid regis Scholie filiam spectatissimam inter ceteras regionis illius virginem
Sunt qui afferant amataz ab Hecule orbis comitox. Lulus nupcias ai illi Euri/
cus spondisset a rure possenti suafione filij postea tenegasse. Quisoboz iratus Hec/
ules adre bellum mouit eadem eumqz interemit prouincia capta z dilectissimam sibi volem sue
ripuit. Que gdem magis pateme e:dis affecta qz sponfi dilectione vindicte auida mirabili atqz
constanti astucia quem gereret animum ficto amore contexit z blandicis atqz artificiosa qua/
dam peulancia in tam feruentei sui dilectionem Heculem traxit vt satis aduente ter nil cu ne/
gantium quod posceret ac inde quasi horeret tam hispidum habitu amantem acqz vno ante
alia ponere dauam qua monstra domuerat imperauit: ponere leonis nemci spolum sue for/
titudinis insigne/ponere populeum setum pharetras sagittasqz sedt. Que cum non satis ani/
mo sufficienter suo audacius inermem precogitans telis insiuit z primo digitos anulis orna/
ti precepit: caput asperum vngentis capris delimiti: z hirsutos pectine discimari: acines: achil/
pidam vngi nardo barbam. z puellaribus corallis z meonia etiam insigniri mira: inde pur/
pureos amictus mollesqz vestes precepit induere: existimans iuuenula fraudibus armata lon/
ge plus decoris tam robustum hominem effeminasse lasciujs qz gladio vel aconitis occidisse.
Porro cum ne his satis sue indignationi satisfactum art: iraretur: in id egit mollitiei exdium
vt etiam inter mulierulas femineo ritu sedens sabellas lat:orum suorum nararet: z per his a
se susceptis lana:z colo neret: digitosqz quos ad extinguendos in unis adhuc infans angues
durauerat in valida: iam ymo prouecta etate extenuanda hia molliret. Equidem hui: anime im/
becillitatis z muliebrium astudarum non minimum intuen volentibus/argumentum est.
Hac igitur animaduersione artificiosa iuuenis cum perpetua in Heculem ignominie nota
pantis mortem non armis sed tolis z lasciuia vta est: z se etno dignam nomine fecit. Nam
quotquot ex quibuslanqz monstris Euristeo triumphos victoriosus egit Hecules alades r:
toto victix ipsius volest gloriofius mumphauit. Conseruit pestifera hec passio delicias
subire puellas: z lasciuos odiosqz persepe occupare iuuenes: cum grauitatis cupido fit sprete
mollitiei cultor eximius. Et ob id iurasse proutum Heculis pectus longe maius monstruz
est qz que sepe domuerat ipse fuerint. Quod non modicum salutis sue sollicitis debet inie/
dille timoris z torporis etiam exaudisse: cum parat qz validus qz potens hostis immineat.
Nigilandum igitur est z robore plurimo nobis amanda sunt corda. Non enim inui/
tis incumber. Obstandum est igitur prinapjs: firmandi sunt oculi ne videant vanitates:
obturande sunt more aspidis aurea: laboribus assiduis est premeda lasciuia: blandus quip
pe incautis se offert z placidus inuutu primo/ etfi recipiatur spe lra primo delectat ingressu:
suadet ornatus corporum: mores compositos/ facetas vbicas/ choreas/ cantus z carmina
ludos et commestationes atqz similia. Postqz vero approbatione totum occupauerit ho/
minem/ z libertate subacta mentibus cathenis inectis z vinculis differentibus preter spm vo/
tis suspicia exat: premit in artes ingenia: nullum disatmen faciens inter virtutes et

vicia dummodo consequatur optatum: in numero ponens hostium quocumque obstantia. Hinc exurentibus flammis infelicium pectora iur rediunt: et ambitu indefesso res amata perquirunt: et exiterato sepius visu semper nova contrahuntur incendia: et cum non sit penitentie locus iur in lacrimas: dicantur preces mellinis celivite blandicio. Instruuntur lenes: promittuntur munera: donantur: proci dantur: nonnunquam falluntur custodes: et septa vigilijs capiuntur corda. et in co cupitos quandoque deventur amplexus. Tunc pudoris hostis et sceleris suavor rubor et honestate fugatis parato volutabro peccata gaudentes effudit illecebre coitus. Tunc sobrietate reiecta ceter et habito sententia adhaerent venis: noctesq; toto spurdo consumuntur in luxu. Nec ob id semper furor exanguitur iste: quin ymo prius in amplioram insaniam augetur. Ex quo fit: ut in obedientiam illam testabilem Hades conuaret: obliuiscantur honores: effundantur substantie: ardentur odia: et vite sepius subeantur pericula. Nec carent ista doloribus: Interueniunt tunc et paces tenues: rursus suspiciones et scelus animarum consumptor: et corporum. At si minus tenentur in votum tunc amor rationis inops addite virge calcantibus exaggetat et raras: desideria cumulat: dolores fere intolerabiles infer: nullo nisi lacrimis et querelis et morte non manibus curas remedio. Adhibentur auxilia: consuluntur calcei: barbarum carminum et maleficorum exprasuntur vires: blandicie vertuntur in minas: paratur violentia: dantur fustigata ostentio. Nec tunc quin aliquando tantum furoris ingerat malorum artifex iste ut miseros in laqueo impingat et gladios. Quod quod du' die quod suavis hic amor: que cum horere ac fugere tetramus in caui extollimus: illum colimus illi supplices oramus et sacri ex suspitione lacrimisq; phidimus supra adulteria incestusq; offerimus: et obscenitatu nostrorum coronas immittimus.

De Deianira Heraculis coniuge.

lxxii.

Deianira oeni Er:olorum regis: ut quidam afferunt: fuit filia: et meleagri soror tanta insignis formositate virgo: ut ob eius nuptias consequendas certant inter Abolum et Heracule oraretur. Que cum victori cessisset Heraculi a nesso centauro adamata est: et cum illam Heracles e calidonia transferret in partiam ab Heno calidonie fluuio obuiis

habuit amantem nescio: se quia eques esset ad transportandum teyaniram viro Herculi obsequiosum prebentem. Cui cum concessisset Hercules naraturus post conjugem ipse quasi voto potius cum transuadasset fluvium cum dilecta fugam ampuit. Quem cum non posset perditus Hercules consequi sagitta lemea infecta tate fugientem atigit. Ipse sentiens nescio sequi momentum arbitratus vestem sanguine suo infectam confestim teyanire tradidit: asserens sic cruentam tenentem si induat posse Herculem ab omni extero in suum amorem retrahere. Quas teyanira credula loco pregrandis muneris sumens dam aliquandiu seruatam Hercolioniphalem seu yolem amanti per lycam seruulum caute transimisi. Ipse autem cum sudore auorem cum veneno infectum resoluisset postquam bibisset versus in rabiem se igni comburendum viro concessit. Et sic teyanira tanto viduata viro dum retrahere speraret perdidit: et nescio etiam vindictam expiavit.

De Vocasta Thebanum regina xxij.

Thacasta Thebanum regina fuit magis infortunio suo dara quam meritis aut regno. Hec quidem cum a primis Thebarum conditoribus originem duceret splendidam virginitate nupta Iayo Thebanorum regi. Ex quo cum concepisset filium, ob aduersum Iayo responsum et oraculo sumptum natum iussa fecis obediendum egra tradidit. Que cum euestigio teozorum existimasset apud Corinthiorum regem pro filio educatum atque iam etate pro uectum occiso ab eodem apud phocenses Iayo vidua incognitum sumpsit in conjugem: et ex eo ethiodem et poliniam filios et totidem feminas ysmenam et Anthigonam peperit filias. Et cum iam tam regno quam prole videretur felix teozorum responso quem legitimum arbitrabatur virum

¶

eum esse filium nouit. Quod etsi ipsa ferret egerime egrius tamen ille. Adeo ut dum ob rubo-
rem parati sceleris eternā cuperet morē oculos abiecit et regnū. Quod discordes assumētes filij
in bellū fractis federibus uenerunt: et grādi misticia sepe aduersum se in certamē descēderēt maximo
eos decētatēs duello mutuis uulneribus oculos accepit. Quis uolens impariēs misera mater
et auia esto creōtē fratē iam cerneret et orbū filiū utriq; captiuū et ymenā Antigonāq; fili-
as la'xni fortune implicatas reluctantē festamq; malis animā ferro iam anus expulit: et ancie-
rates cum uita finiuit. Sunt tamen qui uelint eā tamdiu noxios errores suos ferre non potu-
isse: quin ymo cum uidisset Epidum oculos eicientem illico in se seuisse.

De Amadæa seu de ceiphele Sibilla.

xxxij.

Amadæa uirgo / quā quidā ceiphelē glaud filiā uocāt / ex amnis Calchidiēsi cōpa-
nie ueteri opido originē duxisse creditur: et cū ex Sibillis existerit una Troiane desola-
tōis tpe floruisse atq; in tā lōgū deuenisse eū ut ad pūcū Tarquinij Romanorum re-
gis usq; tēpus deueniret arbitrātur aliqui: neq; hinc uiri p̄ragiōe sedari passa sit. Et q̄q; poeta-
rum testentur fabule hāc a p̄ho dilectā: et eius munere et lōgeuos annos et diuinitatē obnu-
isse. Et q̄dem reor uirginitatis merito eā ab ip̄o uero sole / qui illuminat om̄e hominē uentrem
in hūc mūdū / uariāniū suscepisse lumē: quo multa p̄dixit: sc̄ip̄t̄q; futura. Hūic insup in bāsa
no litore secus auerni lacū dicāt insigne fuisse oraculū: q̄d qdē et ego uidi audiuīq; q̄d seuat ab
ea cognomē usq; in hodiernū. Q̄d etsi corolum sit uetustate plurima et incuria semitūū ēt sic nu-
m̄inis maiestātē seuat ueterē et admiratōes p̄star adhu c̄intuēt magnitudinis sue. Sūt p̄terea
q̄ dicāt hāc enee p̄fugo ducant ad inferos p̄stirisse: q̄d ego nō credo: sed de hoc alias. Qui sūt illā
plura uidisse secula uolūt asserūt eā uenisse romā et Tarquinio p̄sco nouē amulisse libros: ex q̄b;
cū negaretur a Tarquinio p̄cū postulatū reo eo uidēre p̄bussit. Et cū die sequētū ex sepe religis illā

Idē pcedum / qđ ante ex nouē petuerat / postulasset / afferuissentq; nī darentur nra euestigio exustu /
 tā: z die sequēt reliquos a Larcnio petiū suscepit. Quos cū seruasset a posteris p̄p̄tū ē eos ro /
 manorū scā ōnia p̄tinere. Quā ob cāz maxima cū diligētia p̄ hęc romā seruauere z iuxta ōpor /
 tūritatū exigētā de futuris p̄sulturi ad eisdē quasi ad oraculū reuertebāt. Nihil qđ durū est /
 credere hāc eādē extitisse cū deiphete. Hā tamē apud fialos dauissē diē legim⁹: z ibidē diu ei⁹ /
 tumulū ab incolis demonstratū ē. Studijs igitur z diuina gratia illustres efficiamur que nemini /
 se dignū faciētī denegata sunt: qđ si spectarem⁹ desidā torpētes sentirem⁹ plane qđ tpe p̄dito ab /
 vtero etiā ānōsi moziētes deframur in tumulū. Demū si ingenio z cōitate p̄uigiles valē: femine /
 quid hominibus miseris arbitradū ē qđ ad ōnia p̄mptior aptitudo si p̄llatur ignauia in ip /
 sam quippe euaderēt cōitate. Sicut igitur z tabescāt qđ tā grāde tonū inertia sublanim est: z se /
 iuter homines animatos faceantur lapides: quod fiet dū suum cōmē conscribuntur elingues.

De Nicostrata seu carmenta yonij regis filia. xxxv.

Nicostrata / cui postea Carmēta apud Italos nomē fuit / yonij regis arcadū filia scdm
 quosdā pallātū Arcado nup̄it: scđz alios nurus fuit eiusdē. Nec regni solū fulgore fu
 it in signis: quinymo grecanū literarū doctissima: adeo versatilis fuit ingenij vt ad va
 tidnium p̄cipigilatū penetraret studio: z vates efficietur notissima. Que cū querēibus z a se /
 ipsa nōnūq; expromeret futura carmine: a latinis / qñ p̄mo nicostratē abolito nomine / Car /
 mēta nūcipata ē. Hęc at̄ mater fuit enandū Arcadū regis. quē fabule vtrū seu quia eloquens
 atq; faciōsus homo seu qđ astur⁹ fuerit ex mercurio volūt fuisse p̄ceptū. Qui / vt quidā dicit / auz
 calū cū qđ vterus erat pater occidisset seu / vt alijs placet / seditōe diuū suorū: alia ex cā orta: e reg /
 no pullus aluto: suadētē Carmēta: matre z magna variānio p̄mittētē si hās p̄teret quas ostē
 detet sedes: scā p̄grinatōis sodā p̄scēs namib⁹ cū patre populorū scōo v̄to ad hostia tyberis
 ex p̄loponēso deueniēs eadē matre duce in palatūto mōre / quē a pallātē patre seu a pillante filio
 nominauit vbi postea Roma ingēs p̄dita ē / cū suis z matre p̄sedit astu r̄itq; oppidū pallātēū
 Sane Carmēta cū indigenas fere siluestres p̄p̄isset homines esto tā oudū satūmi p̄fugi mūcte

segetes didiciſſent ſerere: totq; nullo literarū vlii ſeu modico ⁊ hoc greco aſſuetos: a lōge diuina
mēte pſpicieō: q̄ra loco regiōiq; celebras ſeruare impoſtenū: indignū rara vt adminiculo exte
ranū literarū futuro ſeculis ſua mōſtraretur magnalia: in id ſtudiū iuit totis ingenij viribus
vt p̄bas ⁊ ōnino a ceteris narōibus diuerſas literas exhiberet p̄pſio: un cepit nec deſiit aus
ſua enim grātia factū ē vt nouis ab ea adinuētis caractrib⁹ ſcōm ytaliciū yreoma ⁊ harū cō
iūctōes edoceret p̄tēta ſeruedim tū exaudiſſe figuras vt diu ante Eadmus Thebarū p̄dico: ad
inuenerat greas. Quas nos in hodiernū vſq; latinās dīcīm⁹: cuiuſq; tenemus munere dato all
quas ⁊ oportune qdā ſapiētes aduiderint nulla ex vterib⁹ amora. **L**⁹ in literis vadāniuz cū
plurimū mirari ſunt latini hoc tam ē inuētū adeo mirabile vſum vt p̄fecto crediderint tu deo nō
homine ſz pot⁹ deū eē Carmētā. Quāobzē cū viuētē diuinis celebrarent honozib⁹ moxue ſub
ſnima capitolini mōis pre: vbi vici duxerat ſacellū ſuo p̄didere nomini: ⁊ ad ei⁹ p̄p̄tū mēo
riā a ſuo nomine loca adiacētia carnētia vocauer. Quod qdē nec Roma iā grādis aboleſſe
paſſa ē quinymo ianuā ciuitatis / quā ibi exigēte neceſſitate diues p̄ſtruxerat / carnētalē p̄ mīra
ſecula de carnēte nomine vocauer: multo olim totibus ytalīa pre ceteris orbis regiōib⁹ floa /
da fuit: ⁊ fere celeſti luce coruſca: nec rāū ſuo ſub celo tā ſplēdio⁹ q̄ſitus ē fulgor. Nam ab aſpa
opulētia venit ⁊ ſupellectilis regia ſanguinis claritas ⁊ ſi multa addiderint grea a troyanis ha
bita p̄imo. Arithmetica ⁊ geometria artes vedere egipti. Philoſophia ⁊ eloquētia: ac mēba
niā fere opus ōne ab eiſdē grea ſumptū ē. Agricultura paucis adhuc cognita ſaturnus inu
lit exul. Beozū inſauſt⁹ cult⁹ ab etruſis ⁊ numa pōpilio habitus. Reges publicas atrene p̄
mo inde ſenatus p̄ſuluo ⁊ cēſares p̄buere. Sacerdotiū ſūmū religionēq; ſincera a hienſolimit
attulit ſymon petrus. Diſciplinā at militare vteret excogitauer. Romani. Qua ⁊ annozū ar
q; corpm robore: ⁊ in rēpublicā caritate integra: orbis totius ſibi q̄ſuere imperiū. Literarū carac
teres ſatis ex dictis p̄z qm̄ maiorib⁹ noſtris carnēta p̄ceſſerit: cū iā ex archadia aueniſſet yta /
liā ſic ⁊ gramatice facultatis p̄ma dediſſe ſemina creditū q̄ in ſplōze ſegetē ſucceſſu ipm̄ p̄ſū nar
er. Quib⁹ adeo p̄picius fuit de⁹ ⁊ hebraico grecoſq; literis pre maxima gle dēpta ōnis q̄ſi. Eu
ropa āplo terrarū tractu noſtris yta: quib⁹ delinica facultatū ōniū munita ſplēdēt volūna bo
minū geſta deiq; magnalia p̄p̄tua ſeruāt mēoria: vt q̄ vidiffē nequim⁹ ipi eis opitulātib⁹ cog
noſcamus. Hic vota noſtra trāſimim⁹ ⁊ aliena cū fideluſcipim⁹. Hic amidias in lōginquo
iūgimus ⁊ mutuis reſpoſiōibus p̄ſeruam⁹. Hic deū pur fieri p̄ nobis deſcribūt. Hic celū terrāſq;
⁊ maria ⁊ animātia cūcta deſignāt: nec ē qd̄ q̄ras poſſibile qd̄ ab his vigilās nō poſſis p̄cipere.
Harū breuiter opere qd̄ āplūdine mētis p̄lecti atq; teneti nō p̄t fidiffime p̄mēdat cuſtodie.
Que tū ⁊ ſi alijs ex his nōnulla p̄tingāt: nil tamē nūis p̄mēdabile aufer. Ceterū ex tā egregi
tōib⁹ qdā p̄diſimus qdā dedim⁹: ⁊ nōnulla adhuc ſolo nomine pot⁹ q̄ effectū tenem⁹. Verū
quōcūq; de ceteris noſtro aut cōmine aut forā actū ſit nec germana rapacitas nec gallicus fu
ror nec a tuda anglica: nec yſpanica ferocitas: nec alie⁹ alteri⁹ narōis inculta barbaries vel inſul
tus: hāc tā grāde tā ſpectabile tā oportuna latino nomini glām ſurripuiſſe potuit vnq; vt ſula p̄
ma literarū poſſent aut auderēt dicere elemēta: ⁊ lōge min⁹ ſuū p̄p̄tū fuiſſe gramaticā. Quas
vti p̄p̄imus ipi ſic et dedim⁹ vltro: noſtro tū ſp̄ ſignata vocabulo. Unde ſit vt q̄ro lōgius ſe
nūur tōmagis launi nōis āplīat laudes ⁊ honores. Clari⁹ vniuſſimi deozis nobilitat ⁊ in
genij teſtimoniū deſerūt: ⁊ incorruptū noſtre p̄ſpicacitatis ſeruāt et indignate barbarie argumē
tū. **L**⁹ tā eximij fulgoris ⁊ ſi deo datoī grās agere deſeam⁹ mlū nū laudis caritatis ⁊ fidel car
mēte de xmus. Quāobzē ne a quozq; tāq; ingrati iure redargui poſſim⁹ vt illud p̄ vrb⁹ in cre
tam memoriam eſſeramuo p̄ſſimum eſt.

(De Procus Zephalus confuge. rvi.

D Procus p̄adionis Athenarū regia nata z zephalo Soli regis filio nupta vti auarida
 sua pudicis matronis exosa ē sic z vitiis accepta: qm̄ p̄ eā ceterarū mlierū viciū adap
 tū fit. Nā cū leto pioq; amore vīr z vxor iuuenes gauderēt eozū infortunio factū ē vt
 desiderio zephalī caperet arua seu poti⁹ atroza q̄dā vt placet aliqb⁹ spectāde pulcritudinis mu
 lier: quē cupioine patris sue detētū aliquādiu frustra in suā sententiā p̄b⁹ trahere conata ē. Et
 quo inqt indignans p̄nitēbit te zephalē adeo seruide dilexisse prociū p̄pries fero si fit q̄ tēp /
 ter eam aurū amozū p̄posuisse tuo. Quod audiens iuuenis expertū audis perigrinatōem lon
 ginquā finzē abijt: flexoq; in patriam gr̄atōū p̄ intermediū muneribus constantiam tēpra
 uit vxorē. Que quantūcūq; grandia sponderentur impetu p̄mo mouisse nequere: eo tādē p̄
 seuerante z vocalia augente ad vltimum hesitantem flexit animum: illiq; nox optatūq; āplexus
 si detur sponsum aurum promissi sunt. Tunc zephal⁹ us merore consternatus aperuit quoniam
 dolo fr̄uolūm prociis amorē interceptisset. Quē rubore conspersa z conscientia impulsā facinor⁹
 festim in siluas abijt: z se solitudini dedit. Iuuenis autem amoris impatiens vltro vnā data
 p̄cibus aspernantem reuocauit in gratiā. Sed qd̄ refert nulle sunt indulgētie vīres aduers⁹ rō
 sciētie mortuus aq̄ebat prociū in varios animi mor⁹: z zelo pericula ne forte so in se blādiōis amō
 re vīr ageret q̄d ip̄a in illū auro mercata fuerat dā p̄ scopulos z abrupta mōriū iuga vallūq;
 secreta venatorē p̄seq̄ cepit. Quō pag⁹ s contigit dū inter vallū herbida calamosq; palustres laeti
 tans moraretur prociis credita a viro belua sagitta p̄fossa p̄t̄it. Ignoro qd̄ dixerim poti⁹ an
 nil esse poti⁹ auro in terris aut stolidius q̄rre: qd̄ p̄pisse nō vī. Quorū dū vtrūq; inspicēs mi
 lier approbat sibi indelibile notā z mortē inuenit quā minime ingrebat. S; vt auri immodera
 tū desiderū sinā / quo stolidi fere trahimur oēs / q̄so tū obstinato zelo correpti dicāt qd̄ inde sibi
 emolimēti sentiāt qd̄ decor⁹ qd̄ laudis aut gloriē p̄sequantur. Adco q̄p̄ iudicio hec ridicula mēt
 est egritudo a pusillanimitate patientis origine duces cū nō alibi viderim⁹ quā hos p̄nes q̄ se
 socio delecte s̄m̄ existimāt vt facile sibi quoscuq; p̄ponēdas fore concedant.

De Argia pollinici coniuge Et Adraſti regis filia. xxvij.

Argia greca mulier ab antiquis Argiuorum regibus generosam ducens originem Adraſti regis filia fuit: et ſpectabili pulchritudine ſua uti de ſe contemporaneis leuū ſpectaculū prebuir: ſic et poſteris integerrimū atq; prædantū coniugalis amoris teſtimoniū phēne reliquit: ob quod in noſtros uſq; diu nomen eius fulgidum præcipua conuſcatōe deuenit. Hæc in nupta Polixeni filio Egeiæ thebarū regis et exuli cū ſā ex illo Teſſandū peperiffet filiū: ad uertēs eum ob fratris fraudē mordacib; agitari curio ſcā anxietatū princeps: patre ſā ſenē nō ſolum exorauit lacrimis præbulq; utrumq; et amauit in ethyodem præter pactionum leges cū fratre thebanum regnum occupantem tyrannice et ne fatale reſpoſum det: mentū ſuſciperet. Eucridia Amphiozai uanis coniugi præter naturā ſemineam liberalis effecta prædoſum illud monile matronis olim thebanis in fauſtū uito cōſult: ex quo latitans patefact;. Amphioza in thebas inuēſtū eſt ſed in ſeliā omine. Nā poſt plurimam certaminum ſtragē ceteris interfectis dudb; et Adraſto auxilijs nudato atq; ſugato cū inter cetera ſordidi vulgi ceſiq; cadauēa pollinici corpus in ſepulchrum iacere anxia coniunx audiffet e templo regio abiecto ſplendore et mollitie thalami atq; debilitate ſeminei ſeruis ſepoſita pauidis comitantibus arripuit iter in caſtra. Nec eā terrene inſidentium itinera: manus impie: non ſere: non aues occiſorum hominum ſequētes corpora non drauolātes / ut arbitrantur ſtolidi / ceſorum manes: nec / quod terribilius videbatur / creontis imperantis edictū quo cauebatur pena capitalis ſupplicij ne quis cuiq; occiſorū ſuæ nebre præſtaret officiū: quin ardēt meſtoq; animo nocte media certaminis arcam intrās ceſorū atq; terro odore redolētia corpora nūc hec nūc illa deuolueret ut pue ſadis auxilio ora tabētia dilectiſſimi uiri cognofceret. Nec ante ceſiſtit q̄ q̄d querebat inuenerit. O mirū ſemel ſā facies armorū rubigine ſqualore plena puluere et marādo ſā antioze reſpſa nulli ſā edepol cognofcenda amantiffime coniugi occultari nō potuit: nec inſecti uultus ſordes uxoris amouere poterūt oſcula nō uoces nō lacrimas nō ingēs creontis imperiū. Nā cū ſepe uiale ſpūm p ons oſcu'a exquiſſet lauiſſet lacrimis ſetidos art; et ſepe uob; in ſuos amplexus reuocafſet exanimē flāmīſ ſā fragratibus / ne qd p̄ officij obmiſſuz linq̄ret: et adidit: cōſumptūq; uina ſoldit: nec igne pauca p̄ ſaurore ſeueri regis ſubire gladiū et catenas expauit. Fleuere p̄ ſepe plūme uirorū egredientes car

cetero paupertate: et infortunata multa: stante tamen spiritibus fortiter et amoto leuicioris pauore: quod et
 si laudabile videtur: tamen in dilectis iudiciu dicit non potest ut arguit dicit obsequia potuerit. Nec hosti
 les prius agros dum flere possent in patria: ferendum tractauerit cadauer: quod iniuriose poterat alijs: flammis
 regium impedit honorem dum dicit infodisse: qualitate temporis inspecta, sanis erat. **Alular** emisit femine
 os ubi poterat proferre tacta: nec quod speret haberet ex occiso exule cum quo timeret adesse ab hoste.
 Sic verus amor sic fides integra: sic coniugij sanctitas et illibata castitas suauiter potuerit: quo me
 tito laudanda colenda et splendido extollenda preterito venit **Argia**.

De **Antiochone** **Tyrene** filia. xxvii.

Antio **Tyrene** maximi thebanorum patris filia: rege **Edipi** regis: filiorumque fuit infans
 Nec quod sub patre magno tam prompti atque capax fuit ingenij: ut peritiam sua vultissimam
 caldeoꝝ seu ut voluit alij, nebroth inuenit: abo egregie disceret. **Et** tuo suo neo melius
 flammam moro coloris et munnura quod? nescio quod dyabolico ope: futuroꝝ dicitur et monstratōes in
 et cognosceret. **Præterea** fibras prauas et thaurorum lodinora quorumcumque animalium extra præcipua
 cognouit inuita: traxitque sepissime: ut acutius eius animus spiritus immundos: et inferorum manes
 coegit in uocis et responsa dare querentibus. **Sane** cum iam bello cecidissent **Argui** reges qui thebas obli
 uerant occupassentque **Theon** ciuitatem impium: hec ut placet alij quod? regem nouum fugiens secessit in **Aliaz**
 ubique danti appollinis sanum postea celestem diuinitate instiguit: et morsus indium seculi patre et
 to ex quo cepit non potest antiquitas propter. **Alij** vero aliter sentiunt. **Quidam** etiam cum proliab quibus suis
 pro thebanum bellum errasse diu: et tandem in yralia reuens: ibique iuxta quidam cepisse ex eo: et
 pepisse filium quem **Citheonum** dixerunt: a quibus byanore et uocantur: et inde cum plebe in **Calpina** gallia
 transiisse. **Ab** cum plaustris loca benaco præmina lacui proliis sui natura multa seu ut suis inci
 tantibus possit vacare liberum seu uite residuum sequi? ducem media in palude in supereminere a quo solito
 posuisse sedem: et ibidem pro tempore mortuus atque sepultus. **Circa** et tumulum autem **Citheonum** ciuitatem suis
 stituisse: eorum demans nomine matheus uocasse. **Quidam** vero arbitrari sicut et in morte usque stant pro
 posito agnoscantem seruasse. **Quidam** quippe atque sanctissimum opus et laudabile plurimum in illis ne
 pbatis suis animis: uocis uero cui dicitur et? uirginitatem seruasset.

De coniugibus Meniarum.

xxx.

Meniarum prozarum numerus ac nomina seu coeutorum scilicet delicta seu animo/
 fitas vido nobis subtracta sunt. Equidem indigne cum non vulgari facinore meru-
 erint in praecipuam esseri gloriam. Sed postquam invidenti fortunae sic visum est qua pote-
 ritus arte ornabimus innominatas digno precoratio easque p viribus in memoria posttrahat cou-
 cere tamq meritas bene conabimur. Menie igitur fuerit ex Falonis atq argonautarum scilicet no-
 minime nobilitatis splendidissimi iuvenes. Qui cum pacta expedire voluissent in greciam
 veteri relicto solo apud laedemonios sibi elegere sedes. Quibus non solum a laedemoniis ami-
 cabilitate concessa civitas est. Verum inter patres et reipublice praesidentes assumpti sunt. Cuius-
 tam splendide magnificentie successores minus memores libertatem publicam ignominiose ser-
 vituti velle subigere ausi sunt. Erant enim ea tempestate opulenti iuvenes: nec solum suo fulgore
 perlucidum verum et generosorum laedemoniorum affinitatibus septem gemina fulgebant luce. Nam
 inter alia erant eis speciosissime coniuges a nobilissimis civibus ducentes originem: non ede-
 po! pars ultima mundani decore: cui et diuitem addebantur ingentes. Ex quibus non gratiam
 publice patrie felicitati sensere sed suis ascribentes meritis eo se favoratis euehi permisere ut ceteris
 se preferendos fore existimarent: ex quo in cupidinem coartate imperii: et hinc ad occupan-
 dam reipublicam temere conatus exposuere suos. Quam ob causam detecto crimine capti car-
 ceris traditi: et capitali supplicio tanquam patrie hostes damnati sunt auctoritate publica. Et cum
 nocte sequenti laedemonium veteri more ceberet illis a carnificibus mors inferri: meste hincque coniuges
 pro liberatone dampnatorum inaudita iniure consilium: nec cogitato disfulere operam dare.

Squalidus igitur vestimento velato ore opplere lacrimis cum iam in noctem occumberet dies quoniam nobiles essent femine intrandi carcerem perituros visure viros facile a custodibus obtinere licentiam. Ad quos cum venissent non tempus consumpsere lacrimis et pro oratione repente explicato consilio cum mutatis vestibus velantibus illis femineo ritu faciebatur fletus delectis in terram oculis fingentibus mesticiam noctis etiam suffragantibus tenebris et reverentia nobilibus feminis rebata exceptis custodibus morituros emisserunt: ipsis damnatorum loco remanentibus. Nec ante fraude comperta est quam venientibus suppliciorum ministris ut damnatos in mortem educerent pro viis femine comperte sunt. Grandis profecto mulierum fides et egregius amor. Sed finamus fraudis in custodes ludibrium salutem damnatis exhibitam quod partibus visus sit et quod inde securum sacri conjugalis amoris viros et audaciam mulierum paululum contemnemur. Instituto nature vetri indissolubili nexu firmato nonnulli volunt diffidentium coniugum nullum fore periculosius odium sit et conveniendum amorem excedere ceteros. Nam rationis igne succensus non vit ad insaniam sed in complacitiam calefacit. Et tanta caritate corda copular: ut eque se cuncta nolint velintque: et tam placide assuetus vitant ad continuationem sui nil omittunt: nil agit repide vel remisse et si hostis fortuna sit vitro labores et pericula subit: et vigilantibus in salutem meditantur consilia remedia compertit: et excudit fallacias si exigit indigentia. Nec suavissimus et tam placido convictu firmatus conjugum mentium tanto feruore impulit animos: ut quos nequissent ante vidisse perditantibus viros ingenij pressis viribus tepulas inuenirent instrumenta pararent: rerum ordinem tempus: rationemque agere docerent ut oculatos seuerosque custodes decernerent: et sublata sensualitatis nebulam aduertentes quam nil honestum pro salute amica omittendum sit ex intimis cordis latebris exarata pietate ut viros periculo eximerent temerario ausu in id irent ut quos publica damnauerat auctoritas pudicis conjugalis amor absolueret: quos carceri mandauerat emitteret: quos iam tenere diu videbatur et capitale supplicium et carnificum manu subtrahere securitati utroque tonarent. Et quod per maximus visus est: delusa legum potestate decreto publico ac partium auctoritate et totius civitatis voto frustrato: ut quod optabant impleretur non ex pauore loco damnatorum sub exceptorum custodum imperio sese claudere. Non edepol ita sinceram fidei amoris tam integram admirari sufficio: et ob id tam habeo si remisse amassent si renui fuissent astricto vinculo cum illi per oculum committere fas est hec tam grandia non fecissent. Atque ut multa pauca pudentia has asserere audacteros et totosque fuisse viros mentisque iuvenes quas silabant feminas exuisse.

De Penthesilea regina Amazonum. xxx.

Penthesilea virgo Amazonum regina fuit: et successit oxibie et Antiopi reginis. Quibus tamen procreata parentibus non legitur. Hanc alunt omnes inditum sperto decore et superata mollitie femine corporis arma induere maiorum suorum aggressam: et aurea ceteram regere galea et laqueo munire pharetra: et militari non muliebus ritu curus et equos ascendere seque pre ceteris reginis mirabile exhibere viribus et disciplina ausa est. Cui nec ingenium validum defuisse constat: cum legatur securis visum in seculum usque suum incognitum fuisse compositum. Hec ut placet aliquibus, audita Troiani hectoris virtute inuisum ardentem amavit: et cupidine in successorem regni indite proles ex eo suscipiende in tam grande et oportunitatem cum maxima suorum copia eius in auxilium aduersus grecos facile prouocata descendit. Hec eam clara grecorum principum penetravit fama: quin hectoris armis et virtute cupiens potius quam formositate placere lepissime certamina frequentium armorum intraret: et nonnumquam basta persistere quam obfistentes gladio aperire et persepe arcu veritas in fugam in turmas pellere: et tot tanquam gradibus viriliter agere ut ipsum spectantem aliquando hectorem in admirationem sui reduceret. Tandem in fortissimos hostes virago hec die preliaretur una seque ultra solitum tanto amatio dignam ostenderet multis ex suis iam ceteris letali suscepto vulnere miseranda medios inter grecos a se stratos occubuit. Alij vero volunt eam hectore iam mortuo applicuisse troiam: et ibidem ut scribitur acie in pugna cesam. Essent qui possent mirari mulieres quantumcumque armatas in viros nunquam incutere ausas nisi admirationem subtraheret quoniam visus in naturam vertitur alteram quam hec et homini longe magis in armis homines fecerunt quam sunt quos sexu masculos natura fecit et odofitas et voluptas vertit in feminas seu lepores galeatos.

De Polyxena Priami regis filia.

xxxi.

Polyxena virgo Priami regis Troianorum ex hecuba fuit filia tam floide pulchritudinis adolescentula: ut seculo pectori Achillis peliadic flamas immittere poterit cupidinis: eūq; matris hecubæ fraude in suam necem nocte solum in templum vsq; appolli / nis ambrei deducere. Quæ minus debito lapsis trojanis viribus et ylione tricta a nepthole / mo in piaculum manum patris et ad eius tumulum deducta est: scilicet si maiorum litteris fides vlla prestari potest: videns acerq; iuuenem exproisse gladium stentibus ceteris circumstantibus. In nocens adeo constanti pectore et intrepido vultu iugulum prebuit ut non minus admiratio fortitudinis eius quæ pietas parentis moueret animos. Magnam quippe et memoriam dignum nequiuisset renella etas sexus femineus mollities regia mutata fortuna grandem precessisse virginis animum: et potissime sub victoris et hostis gladio: sub quo nonnumquam egregiorum virorum tant et per sepe ceciderunt animosa pectora. Crediderim facile hoc generose nature opus: ut ostenderet hac mortis parumpensione quam feminam produxisset in tam cito hostis sumpuisset fortuna.

De Hecuba regina Troianorum.

xxxii.

Hecuba Troianorum preclarissima regina fuit eque perituri splendoris fulgor eximius et miseriarum certissimum documentum. Hæc secundum quosdam dyamantis Antis filia exiit. Alij vero Lipsiæ regis tradit voluit: quod quidam et ipse arbitror cum sic opinetur a pluribus. Nupsit hæc virgo Priamo regi Troianorum illustri: et ex eo mixtini virtus quæ sepe cepit: peperitq; filios decem et nouem. Inter quos iubar illud eximium frigide perbitat Hector: et tantum fuit illi de fulgor ut non se tantum eterna fama splendidi faceret quin ymo et pariter patriæq; pleni nobilitaret gloria. Verum non tam felix regni decore: ac multiplicis plis serenitate fulgida facta est quin vixit aduersa fortuna orbis toto longo orueneret cognita. Hector: in nempe dilectissimum sibi et Troium adolescentem etiam maiora viribus audere manu Achillis celos et ea ceteri regni

solidam basem fere eversam mestissime fleuit. Sic et a pyro partem nudatum: inde auribus
 naribusque truncatum ceiphebum atque sede examinatum: ylionem signe cremari danao: police pa-
 tris in gremio confodi priamum ipsum senem seu domesticas atas exenterari. Cassandra fi-
 liam Andromacis nurum sequi captiuam ab hostibus trahi: polixenam ante achillis tumultum
 obtuncari Astianactem nepotem ex laetibus sumptum: saeo illidi miseranda asperit. Et po-
 stremo Eratio in litore tumultantium adolescentulum polidozum polimestozis fraude occisum
 comperit atque fleuit. Quibus tot rariq; immanibus oppressam doloribus in rabiem versam vo-
 lunt aliqui. Eratioque per agros ritu vulasse canum: et sic mortuam: et in tumulo helleponti
 litoreis cui nomen a se Lynceia sepultam. Nonnulli diuinit in sepulchrum ab hostibus aut
 quis tractam. Et ne miseriam illi particula cesset illa: vltimo vltimo **C**assandra occiso is
 agamemone Etekestre iugulari iussu.

De Cassandra Priami Troianorum regis filia. cxxij.

Cassandra Priami fuit Troianorum regis filia. huic quidem, vt vetustas adest, va-
 tidij mens fuit: seu quehira studijs: seu dei torio: seu potius dyabolica fraude non sa-
 tis certum est. Hoc tamen affirmatur a multis eam longe antea priamam helenie aiuda-
 diam paradisi et aduentum Troianorum et longam ciuitatis obsidionem: et postremam priamam
 mi atque ylionis desolationem persepe et dara ceanisse voce. Et ob hoc cum nulla dictis suis pre-
 starentur fides a patre et fratribus verteribus castigatam voluit: ac etiam fabulam inde prestam
 eam scilicet ab appolline dilectam: et in eius concubitum requisitam quem se prestaturam pro-
 misisse dicunt: et ab eodem ante eadem futurorum noticia prestaretur. Quod cum suscepisset

negassetq; pmissus: nec appollo posset auferre concessum alit̄ illum muneri adieisse neminez qđ diceret crediturū. Et sic factū est vt quod diceret tāq; fame dictum crederetur a cunctis. Hec autē nobili cuidam Loxeo desponsata iuueni prius illum in bello perdidit q̄ ab eo suscipitur in thalamum. Et demum preuntibus rebus captiua agamenoni cessit in lozem. A quo cū micenas traheretur eidē cecidit a Clitemestra preparatas infidias atq; moxem. Cuius verbis cū fides daretur nulla: post mille maris pericula Micenas cum Agamenone deuenit. Abi eo Clitemestre fraude ceso: et ipsa eiusōē Clitemestre iussu iugulata est.

De Clitemestra Micenarum regina.

xxxiij

Clitemestra Lindari regis Debalie filia fuit ex leda et castoris atq; pollucis et helenē soror: virgoq; nupsit Agamenoni micenarum regi. Que tñ genere satis ex piugio dara eēt: nepharo tamen ausu darioz facta est. Nam imperante Agamenone viro grecorum copijs apud troyā cum ex totā plurimos filios perisset: oiofi atq; defidis iuuenis egil: tñ olim Nestis ex pelopia filij: qui ob sacerdotium abstinebat ab armis / in concupiscendā indit: et vt placet aliquibus / nauplij senis palamedis olim patris suasionibus eius in amplexu et p̄cibitum venit. Ex quo scelere secutum est vt: seu timore ob paratū fadnus redeuntis Agamenonis: seu amaliij suafione et regni cupidine: seu indignationis cōrepte ob cassandā / q̄ ab Agamenone deducebat micenas / animosa mulier armato animo et fraudibus temerario ausu surrexit in virum: eumq; victorem ylij redeuntem: et maris tempestatibus fessum ficta oris lenicia suscepit in regiam. Et vt quibusdaz placet cenantem: et vno tā forte madētē panis iussit ab adultero ex infidijs p̄deire. Alij autē dicunt cū recumberet vestimentis victoria q̄ntis implid / aus quasi grecanidis festū darioz eēt futurū: placida adultera p̄iunx: illi suafit: vt patias indue

12

ret vestes: et quas ipsa in hoc ante consecrat. easq; exitu capitis carentes audax potest eidez.
 Et cum iam brachia manibus inieisset vir quereatq; circumvolutus unde posset emittere caput se
 militans adultero percussor ab eodez suadente concessus est: et sic eo neminez vidente percussus
 est. Quo facto regnuz occupavit omne. et cum adultero Agisto per septenniu3 imperavit. Sane
 cum excrevisset interm horetea Agamenonis ex ea filius quez das servauerant a furore matris
 amidi. animu3q; in nece3 patris vltimenda3 sumpsisset tempore sumpto eaz cum adultero intere
 mit. Quid inuislez magis nescio. scelus an audacia; pimum pregrande maluz non mouerat
 vir inditus. Secundu3 quantominus decebat perfida3 muliere3 tanto abominabile magis.
 Habeo nū quid laudē horetis sc3 virtutez: que diu sustinere passa nō est a pietate inceste matris
 terribi quin in imbecita3 patris nece3 animosus vltor inuener: et in male meitā matre3 fili3 ageret
 quod minus meritis genitor ab adultero sacerdote incesta impate femina pass3 fuerat et eoz3
 quoru3 impio et ope patran3 sanguis effus3 fuerat et in auctores vertetur scelus et effuso langu
 ne pleretur.

De Helena Mendaij regis coniuge. CCCV.

Helena tā ob seruata lasciuia / vt multis visu3 est / q; ob diuiniū bellū ex ea psecutiō to
 to orbi notissima femina: filia fuit. Lyndari Debalie regis et lede formissime mulieris
 et Mendaij Lacedemonū regis coniunx. h3 / vt ones aiunt veteres greci: latiniq; p3
 eos / tā celebris pulchritudo fuit vt preponatur facile ceteris. Fatigauit eniz / vt reliquos finā:
 diuini ingenij pinū homerū anteq; poss3 sc3 pcepta satis pueniēter descilbre carmine. Quocirca
 pictores et sculptores multiplice3 egregij ones eudē sumpsere labore vt tā eximij decori late3 effugi
 em / si possent / posteritati relinqrēt. Quos inter sūma pduct3 a Lironiētib3 pcuria zentis Era
 deotes illi3 seculi famosissimus pictor: et pposit3 ceteris ad illā puniculo formā daz ingenij ōne

artifiq; vires exposuit. Et cum preter homeri carmen et magnam vniuersam famam nullum aliud haberet ex-
 plū vt per hec duo de facie et cetero persone statu potuerat mente condere: extogitauit se et alijs pli-
 mū pulcherrimis formis diuinā illā helene effigie posse præcipere: et alijs potentibus assignatas
 ostendere: et ostensis postteritā relinquere. Præmo ex formosissimis pueris et inde sororibus et
 formosioribus quinq; præcipue decore spectabiles elegit: et collecta scilicet ex pulchritudine omnium
 forma vna tot ex ingenio celebri emittis virtibus vt ædum est satis plene quod optabat ar-
 te potuisse perficere. Nec ego miro. Quis enim picture vel statu penniculo aut colore poterit in-
 scribere leuādam oculorū: totius oris placidā stabilitatē: celestē rīlum: monisq; faciei varios: et
 cores scōm verborum et actūū qualitates: cū solus hoc nature officū sit. Sed ergo quod potuit
 et quod p̄inrerat tanq; celeste simulacri decus postteritā reliquit. Hinc acutiores finere fabu-
 lā: eāq; ob fixitatem oculorum fulgorē: ob inuisas moralibus lucem: ob insignē faciei candorē
 aureāq; come volantis copiam. hinc inde per humeros penulantibus redentem dindannulis: et
 lepidā sonorāq; vocis suauitatem: necnon et gestus quosdā tam ameni roseiq; oris q̄ splendide
 frontis et eburnei gutturis: ac ex inuisis delicijs pectoris assurgent non nisi ex aspirantis concipi-
 endis aspectu Iouis in dignum vestri descripte filiam. At præter quaz a matre suscepisse pote-
 rat formositate: n̄ intelligeretur ex infuso numine quod penniculis coloribusq; ingenio suo imp-
 mere nequibant artifices. Ab hac tam spectanda pulchritudine in saconas theseus ab Athe-
 nis euocatus ante alios virginem et etate tenellam in palestra patrio ludentem mox audax ra-
 puit et si præter oscula pauca eidem auferre nequerit aliqualem labefactate virginitatē iniecit no-
 tam. Que fratribus ab electora Thesei matre seu vt volunt alij a protheo rege Egiptio absē-
 te theseo reperētib; restituta: et tandem matura viro Menelao Lacedæmonū regi coniugio iūc-
 ta est. Cui hermionam filiam peperit vnicam. Post hec fluentibus annis cum redisset ylionez
 patri q̄ ob somnum pregnantis matris in yda fuit expositus: et in lucta hectorē fratrem supe-
 rasset non cognitus mortem crepundijs ostensis et a matre cognitus extrasset: memor sponso-
 nis speciosissime conjugis sibi a vxore oblatā se apud ydam filiam: seu vt alij volunt po-
 stularius herionam fabricatio ex yda nauibus regio comitatu sodanis transfretauit in greci-
 am: et a Menelao fuit susceptus hospido. Ibi cum vidisset Helenam celesti decore conspicuam
 atq; regio in cultu lasciuientem seq̄ inuerti cupientem captus illico et ex moribus spe supra cap-
 tatis temporibus stillantibus seruoze oculis furim impudico pectori ignem sue dilectionis in-
 gessit. Lepisq; fortuna fauit. Nam exigente oportunitate eo relicto creatam Menelaus præerat
 Quamobrem placet aliquibus eis equis flammis vrentibus ex composito factum eē: vt Pa-
 ris ignem per quietem ab Heceuba visum portaret in patriā et vanitā adimpleret maxima cu-
 parte thezaurozum Menelai noctu ex latonico litore: seu vt alijs placet ex atbara ibidē via-
 na insula dum in templo quodam patrio ritu ob sacrum confidendum Helenam vigilantem
 raperet parateq; dassi imponeret: et cum ea post multa pericula tenuerit in Troiam vbi cum
 præcipuo honore a Pryamo suscepta est: eo existimante potius notam iniurie absterfisse ob de-
 tentam a thedamone herionam quam postremo regni sui desolatōem suscepisse in patriā. Hac
 b̄ illecebra mulieris vniuersa grecia commota est. Et cum graui p̄ncipes omnes Parisio po-
 tius iniuriam ponderarent q̄ Helene lasciuiaz ea frustra reperta sepius in Troie ex diuis
 iurauerunt vnanimes collectiq; viribus cū mille vel amplius nauibus armatorū onustis litus
 inter sygeuz et rebeuz promonithoria fugie occupare: et ylionem obsederunt: frustra obstin-
 tibus fugijs Helena quidem quanti foret sua formositas ex muris obfesse ciuitatis vidisse po-

tuit cernens litus omne completum hostibus et igne ferroque dirum desolari omnia: populos in-
 re certamina ac per mutua vulnera in moxem iri: et iam Troiano quae graeco sanguine cuncta fe-
 dari. Que quidem tam perniciosa proposito repetita est atque tentata: ut dum redderetur per cen-
 nium cede multorum nobilium cruenta perseveraret obsidio. Qua stante Hector iam mortuo
 ab Achille atque a pyro acerrimo iuvene trucidato Paride quasi parum sibi visum fuisse peccasse se
 mel Helena secundas iniuit nuptias: nuptiarumque ceipheo iuniori. Tandem cum proditio temp-
 raretur quod armis obtineri non posse videbatur: hec que obsidioni causam dederat ut opus da-
 ret exadio et ad viri patri gratiam promerendam in eadem volens scireque tenuit: et cum do-
 lo simulassent greci discessum: Trojanis parentis fessis laboribus et noua leticia festisque epulis
 victis somnoque sepulchris Helena choream simulans accensa face in tempore ex arce reuocauit in-
 tentos. Qui redeuntes cum tacite semisospitibus vixem referans ianuis intrassent ea incensa et ce-
 pheo fratre celo Helenam post vigesimum a rapto annu Menelao restituere coniugi. Alii ve-
 ro asserunt Helenam non sponte sua a Paride raptam et ob id a viro meruisse suscipi: qui cum
 ea greciam reppers a tempestate et aduerso vento agitanus plurimum in egiptum cursus vixit co-
 actus a Polibo rege susceptus est. Post hec sedatis procellis in Lacedemona cum requisita con-
 iuge fere post octauum annu a desolato yllione susceptus est. Ipsa autem quidam post hec vixit aut quod
 egred: seu quo sub celo mortua sit nullum legisse recordor.

Quæ cantationibus suis in hodiernum vsq̃ famosissima mulier / vt poetarum testâ-
 tur carmina / filia fuit Solis & p̃se nymphet occanti filie sorozq̃ oethe colozum regis
 Solis / vt arbitroz / ideo filia dicta quia singulari floruit pulchritudine: seu quia non
 iam herbarum fuit eruditissima: vel potius quia prudentissima in agendis . Que ònia solè di-
 uersis habitis respectibus dare nascentibus mathematicam arbitrantur. Quo autem pacto relicta
 colis ytaliam p̃cedit minime legisse memini. Eam tibeum volcozum montem / què de suo no-
 mine: didimus in hodiernum vsq̃ Lyrcæ / incoluisse omnes testantur. Et cum nil preter poetâ
 legatur ex hac tam celebri muliere recitatis succinate poetis quo prestabitur ingenio m̃tem ex-
 audemus credentium. Nolunt igitur ante alia quoscunq̃ nauas seu ex p̃posito seu temporatis
 impulsu ad dicti montis olim insule litora applicantes huius artibus conatis carminibus seu
 infectis veneno potulis in feras diuersarum sp̃arum fuisse conuersos: & hos inter ṽagi ṽlixis fu-
 isse socios eo mercurij mediante consilio seruato. Qui cum euaginato gladio mortem minaret̃
 ṽenice socios reassumpisse in formam redactos p̃stinam & per annum conubernio vsq̃ et̃
 dem ex ea thelegonum suscepisse filium dicit: & ab ea plenum consilium discessisse: quo sub cor-
 tice hos existimo latere sensus. Sunt qui dicunt hanc feminam haud longe a gayeta cõpanie
 opido potentissimam fuisse viribus & sermone nec magnificentem dummodò aliqd̃ p̃sequeretur
 optatum a nota illesam seruasse pudiciam: & sic multos ex applicantibus suo litori blâdicis
 & ornato sermone non solum in suas illecebras traxisse: verum alios in rapinam & piraticâ im-
 pulisse: nonnullos omni honestate postposita: ad exercenda negocia & mercimonia tolis ind /
 tasse. Et plures ob sui singularem dilectionem in superbiam extulisse. Et sic hi quibus infaus-
 te mulieris opera humana subtracta videbatur ratio eos ab eadem in sui facinoris feras met-
 to crederetur fuisse conuersos. Ex quibus satis comprehendere possumus hominum mulieriq̃
 conspectis moribus multas ṽbiq̃ artes esse: & longe plures homines lasciuia & crimine suo vt-
 sos in beluas. Alios autem mercurij consilio p̃doctus prudẽtem virum satis euidenter ostẽ-
 dit: quem adulandum nequeunt laqueare: t̃cpule quinq̃ymo & documentis suis laqueatos p̃-
 sepe soluit a vinculo. Reliquum satis patet ad hystoriam pertinere quo constat ṽlixem aliquã /
 diu permansisse cum arte. Fertur preterea hãc eandẽ feminã p̃ci saturni filij latinorũ regis fuisse
 coniugem: atq̃ augurandi docuisse sciẽtiã: & ob sc̃lũ quia ponionã Nymphã adamaret eũ in
 auẽ sui transformasse nominis. Erat enĩ illi domesticus pius aut̃ ex cantu cuius & morib⁹ su-
 mebat de futuro augurium. Et quia secunduz actus p̃ci vitã duceret in piarũ versus p̃ci dic /
 tus est. Quando seu quo mortis genere aut ṽbi hec defuncta sit arte cõpuz non habeo.

De Camilla volscorum regina xxxv.

Camilla insignis et memorandi dignissima virgo fuit: ex volscorum regi antiquissimo et Camilla coniuge genita. Mactatio matris mortis causa fuit. Nam cum enixa puella moreretur a metabo patre una tantum ex materno nomine temptata Camilla filia nuncupavit in sui solacium. Quibus quidem virginis a narali suo die secura fortuna fuit. Nam paululum post matris finis metabus patris remanens quibus suorum repentina seditione regno pulsus nil fugam accipiens propter puellam hanc filiam suam sibi pro ceteris rebus dilectam asportasse in exilium potuit. In quod cum solus pedesque miser effugeret et in plenis sociam deponeret Camillam ad Enea senium fluvium prodiit ymbre tumentem deuenit: nec cum onere infantule propeius possit enatare in opportunum deuenit consilium porrigente deo. Qui celebrem futuram virginem ignobili absummi fato nolebat. Nam igitur subteris corice inuolutam iaculo, quod forte ferrebat, alligauit: atque dyane deuouit si seruasset incolumem: et vibrato totis viribus brachio iaculum cum filia in ripam transiit aduersam: quam euestigio nando securus est. Et cum illa dei munere comprehisset ille, sam in miseria leuis filiam prope lacrimas. Nec absque labore plurimo puellam educauit lacte ferino. Que cum in validiorem euassisset etate regere ferarum corpus cepit exuijs: et tela vibrare lacertis fundasque circumagere: arcus redere: gestare pharetras: cursu ceteros: capreasque siluestres insequi: atque superare labores femineos omnes despicere: virginitate pro ceteris inuiolata seruare. Iuuenum amores ludere: et nubia proteriti proteriti omnino respicere: ac sese totam dyane oblego, cui pater deuouerat exhibere. Quibus exercitijs durata virgo in partum reuocata regnum seruauit robore in flexo proposito. Tandem cum a Troia Eneas ueniens Lauina sumptisset coniugem et ob id bellum inter eum turnumque rutulum esset exortum: congregatisque eis undique copias Camilla turni partibus fauens cum gregibus volscorum agmine venit auxiliatrix eadem. Et cum septimo arma intrasset in fugios et die una acie

et pugnās multos occidisset ex eis nouissime corcū quēdā abelis sacerdotē armorū eius au-
 da sequeretur ab anice quodā ex hostibus sagitta sub papilla lethaliter pūssa maximo rutilorū
 dāno moribunda collapsa est: et inter armata exercitia expirauit. Hanc intueatur uelim puellu
 le hodiernē: et dum sui iuris uirginem adultam et pro libito nūclatos agros: nūc filias et lus-
 tra ferarum acōntam pharetra discurret: labore assiduo lasciuas illecebres appetitus p̄men-
 se: delicias atq; mollidē accuratas offas et elaborata pocula fugiet: et p̄stantissimo animo coeuo
 xū iuuenū nō dicā splexus sed uerba enā respuēt: uiderint monite discat quid eas in tomo pa-
 tria quid in tēplis qd/ in theatris in qbus spectantiū multitudo et seuerissimi moxi censes pue-
 nunt/ debeat. Minus quidē honestis negare aureq; os taciturnitate frenare: oculos grauitate
 cōpescere: et gestus dōnes suos honestatis mole p̄primere: oua p̄messaciones: lauidas nimias dō-
 zeas et iuuenū uitare p̄soria. Sentiatq; quoniā nec optare quodlibet nec quod licet agere sanc-
 tū sit aut castitati conformē ut prudentiorē scē et laudabili uirginitate flores in sacras nup̄as
 mature moribus obrēpantes suis cūueniant.

De Penelope Ulixis coniuge . xxxviiij .

Penelope uari regis filia fuit: et Ulixis strenuissimi uiri coniunx illibati decoris: atq;
 intemerate pudicie matronis exēplū sanctissimū et eternū. H^o quidē pudoris uires
 a fornia acriter agitate/ sed frustra/ sunt. Nā cū iuucula uirgo et ob uenustatē forme
 plurimū diligēda a patre iūcta fuisset uixi p̄p̄tissetq; ex eo thelemacū et eae in expeditōez Tro-
 yani belli uocatus p̄mo ut fare tractus uixes ab eo cū laerte iā sene et Antidia iā matre et puo fi-
 lio relicta ē. Hanc p̄feratē bello nullā p̄ter decēnalē uiduitatis iniuriā passa ē. Amī yllione de-
 lecto cū in scopulos tēpestare maria illisos: aut reptētes tomū p̄tes aut in p̄grinū litus im-
 pulsos aut undis absorptos seu paucos in patriā receptos fama mōstraret solius ylixi erat
 incertū quo cursum tenuissent naues. Quamobrem cum expectatus diu non reuertat in pa-
 triā nec appareret ab ylio uisus mortuus existimatus est: q̄ credulitate anticā geminū miserā/
 da ad leuādū dolorem uirā terminauit laqueo. Penelope autē et si egre plimū ferret uiri absentia
 longe uulit egrius sinistraz mortis eius suspiciones. Sed post multas lacrimas et uixē frustra

uocatum sepiſſime inter ſenē laertes ⁊ Thelemaꝝ puerū in caſtiſſimā ⁊ perpetuatē viduitatē ſe
neſcere firmato animo diſpoluit. Merū ⁊ cū forma deceno moxqꝫ pbabile ⁊ egregiꝫ gen⁹ ad
ſe diligendā atqꝫ concupiſcendā quorūdā nobiliū ex ytharbia atqꝫ Thephalania ⁊ etholia p/
uocaffet animos: plimū inſtigatōib⁹ eorū verata ē. Nam cū in dies ſpe vite vixis aut reuolus
eiꝫ ſoꝛē p̄nue viderentur minui: eo ventꝫ eſt vt abeunte rus ob ſaſtidiuꝫ p̄catorū ⁊ Laerte proca
tores ipſi vixis occuparent regiā ⁊ penelopeꝫ p̄cibus atqꝫ ſuaſionibus p̄ viribus ⁊ ſepiſſime
in ſuꝫ p̄uocarent coniugiuꝫ. Aſt mulier metuens ne forte ſaci p̄catoris violaretur p̄pōnꝫ aꝫ
ſā cemeret viā negationibus auferri: diuino profecto illuſtrata lumine: terminis ⁊ aſtuda inſel
tos ſalrē ad rēpue fallendos eſſe arbitrata eſt: p̄cip̄qꝫ inſtantibus ſibi tamdiu liceret expectare
virū donec telaꝫ quā more regaliꝫ mulierū ceperat perfeciſſe poſſet. Quod aꝫ facile conceſſiſſent
cōp̄cutores egregij ipſa femineo aſtu: quicquid in die ſolati ſtudio tepens videbatur op̄i lunge
re dam reuocatis filiis ſubtrahere in nocte. Qua arte cum eos in regia vixis bona aſſiduis cō/
uiuꝫ conſumentes aliquādiu luſiſſet: nec iā ſplius videretur locū fraudi poſſe preſtari dei pie/
tate factū eſt: vt ex p̄heniciꝫ regno nauigans poſt vigintiꝫ ſui diſceſſus annum ſolus ⁊ inco
gnitus vixis ytharbiā veniret: paſtoꝛeqꝫ ſuos ſolſtitianus rerū ſuarū ſtans adiret. Et cū ex
aſtudia paup̄r inceſſiſſet habitū a ſybotē iā ſene portario ſuo comiter ſuſceptus ab eodeꝫ referen
te ſae omnem rerū ſuarum comp̄hēdit ſerēz: ⁊ thelemaꝫ a Mendao redeuntē vidit: ſeqꝫ dā
illi cognitum fecit: ⁊ conſiliꝫ ſuum appetuit omne: factumqꝫ eſt vt a ſybotē incognitus deduce
retur in patriam. Qui cum vidiffet quo pacto rem ſuā diſtraherent procatōres atqꝫ pudicā pe
neloꝛem eorū rennuentem coniugium irritatus cum ſybotē ſubulco ⁊ phylida opilone ſuo at
qꝫ Thelemaꝫ filio dauis regie ianuis in procatōres conſiuuantes inſurgens Eurimacū Do
libi filiuꝫ: ⁊ Anthmeum Amphionis atqꝫ Criſippum: ſamiū Agelaum alioſqꝫ fruſtra
veniam exorantes vnacum melantreo caprario ſuo hoſtibus arma miniſtrante atqꝫ mulierib⁹
domēſtis / quas nouerat cum procatōribus contuberniuꝫ habuiſſe / occidit: ſuāqꝫ penelopē ab
inſidijs procatōꝫ liberauit. Que tandē aꝫ vix eū recognoſcēt potuiſſet ſummo p̄fula gau
dio diu ceſideratum ſuſcepit. Nul̄ tamē lycophron quidā nouiſſim⁹ poetarū ex grecis hāc ſua
ſtionibus nauplij ſenis: ob vindictam occiſi palamidis filij ſui: fere omnes grecorū coniuges le
nodnio in mercediuꝫ deducētes peneloꝛem cum aliquo ex procatōribus in ſplexus ⁊ p̄cubi/
tum veniſſe. Quo d abſit vt credam celebrem caſtimonia multorū auctoꝫ literis mulierē min⁹
in contrariꝫ afferentes penelopē p̄ter caſtiſſimā exiſtiſſe. Cuius quidē virtus tanto darioꝫ
atqꝫ omenabiliꝫ eſt quanto rarioꝫ inuenitur ⁊ maiorū impulſa certamine perſeuerauit conſtā
rior inconquiſſa.

De Lauinia Laurentum regina .) xxix .

Lauinia laurentum regina genus a Saturno Cretæ ducens latini regio z adama-
 te conjugis eius filia fuit vnica z tandem Eneæ strenuiffimi Trojanorum ducis ꝑ
 iunx magis belli eneæ: tumiqꝫ rutuli tam dara qꝫ alio facinore suo. Hæc quidẽ ob in-
 signe formositatis sue decus z patrum regnum / cui successura videbatur / a turno rutulorũ re-
 ge ardentissimo iuvene instantissime in coniugium prebatur. Sicqꝫ ex eo spes fecerat amata ma-
 ter que auia desiderio nepotis fauebat impense. Sane latinus augurandi pitus cum ab oracu-
 lo suscepisset fũiam extero dudã tendam conjugis tardius ibat in votũ: quin m. o. cĩ a Tro-
 ya profugus aduenisset eneas latinus tã ob generis claritatem qꝫ ob oraculi munus eidẽ pos-
 centi amicitia spondit z filia. Quãobz inter eneã tumũqꝫ bellũ suscitãtũ ẽ: z ꝑ multa certami-
 na obtinẽtibꝫ Trojanis per vulnera sanguinẽ mortisqꝫ pluriũ nobiliũ ab enca in lauiniã nup-
 cias itũ ẽ: mortua ob indignatõem amata laço. Sunt tamen qui vult bellũ post nupcias ex-
 ortum. Sed qualiterũqꝫ gestũ sit constat lauiniã ex enca clarissimo pãnapæ ꝑcepisse filiũ z eo
 ante diem prius apud numiciũ fluiũ rebꝫ hũanis subtracto: cũ ascaniũ puignũ regnãre timeret
 recessisse in siluas z ibi ꝑpisse: atqꝫ vt volũt aliqꝫ iulũ nominasse filiiũ. Sane cũ m. nioz creditꝫ
 eẽt in nouerã ascanius z sibi Albã diuitatẽ ꝑdidisset vltro secedẽs lauiniã regnũ patriũ liquit.
 Quod lauiniã veterẽ pectori generositatẽ gerẽs honeste atqꝫ pudice viuẽs sũma cũ diligẽtia te-
 nuit. Illudqꝫ tãdiũ seruauit donec filio pubescẽti resignaret in nibilo diminutũ. Volũt tũ ali
 qui eã a filio reuocãtã Melaspidi cuiãdã nupfisse z filiiũ ab ascano fraterna bẽnũ olẽtia cou-
 canum .

De Dydone seu Elyssa Tyria Carthaginensium regina. 11.

Ddydone cui prius Elyssa nomen / Carthaginis eque conditrix / et regina fuit. Huius quodam in veras laudes paululus ampliatis fimbrijs ire libet: si forte paucos literalis meis laudem pro parte notam indigne obiectam decori sue viduitatis abstergere queam. Et ut alius in suam gloriam aliquantisper assumam phoenices / ut satis vulgatum est / populi industria preclarissimi ab extrema fere egypti plaga in Syrium venientes litus plurimas et preclaras ibidem condiderunt vides. Quibus inter alios rex fuit Agenor nostro neduz sed suo quoque prefulgidus fama: a quo genus dydonis inditum mansisse creditum est. Cuius pater beus phenicum rex cum Cypro insula subacta clausisset diem: eam virginulam cum pigmalione fratre grandis aulo phenicam reliquit fidei. Qui pigmalione constituentes genitoris in solium Elyssa puellulam et forma eximia acerbis seu syreo: vel lycane: ut dicunt alij / herulis sacerdoti qui primus erat post regem apud Tyrios honore: pugio iunxerat. Hi autem inuicem sanctissime se amant. Erat pre ceteris mortalibus cupidissimus et inexplibilis pigmalion aurum. Sic et acerbis / utissimus esto / regis auarida cognita illud occultasset latebris. Neum cum fama occurrisset necque rit in auariditatem tractus pigmalion spe possidendi per fraudem occidit incautum. Quod cum cognouisset Elyssa a deo impatienter tulit ut vir abstineret a morte. Sane cum multum ipse presumptisset in lacrimis et frustra sepius dilectissimum sibi vocasset acerbis atque in fratrem diras omnes exoraciones expeisset: seu in sompnis monita / ut placet aliquibus / seu ex proprio mentis sue consilio fugam caute deliberavit: ne forsitan et ipsa auarida fratris traheretur in necem. Et postea feminea mollitudo et firmato in virile robur animo ex quo postea dytonis nomen meruit phenicam lingua sonans quod virago latine autem alia non illos ex pandipibus dicitur quod varijs ex causis pigmalione scilicet exorsu in sua deduxit sententiam. Et supra fratrem casse seu ad eam transierat seu in aliud: preparata: prestantis nauibus prepleri locis iussit: et nocte supra dezaunis omnibus quos viri nouerat et quos fratrem sub /

arripisse potuit daz nauibus imponi fedr: z excogitata astucia pluribus inuolutis harena te /
 pleis sub fignto thezauroru3 fici videntibus omnibus easdez oneravit. Et uz saz alru te /
 neret pelagi mirantibus ignaris in mari proici inuoluta iussit: z lachrimis se mouez q3diu de /
 siderauerat thezauroru3 acerbe submerfione adinuenisse testata est. Sed socjs compati quos
 non dubitabat si ad pigmalionez irent diuis supplicijs vna seai ab auarissimo atq3 truci rege
 carnificari. Vane si seuz fuga arripere vellent non se illis z eozuz oporunitatibus de futura as
 seruit. Quod miseri audientes naute / z si egre natale solu3 patriosq3 penates linquerent / ti /
 more tam seue moris exterriti in consensuz exilij venire faciles: z flexis proxis ea duce in Sy /
 pruz ventum est. Abi virgines veneti in litore libamenta suorum more soluentes: ad solacium
 iuuentutis z prolem procreandam rapuit: z Iouis antistitem cum omni familia premonitum
 z magna huc fuge subsecutura raticnantem soaum peregrinatiois suscepit. Et iam creta post
 tergum z Spalia a dextris relicta litus flexit in astru z messaliorum oraz radens finu intravit
 postea satis nouuz. Quo nuz nauibus stationem arbitrata dare pauillum quietis fatigatio
 remigio statuit. Abi aduenientibus vicinis confiditio vssendi formises z alijs comeatus z mer
 dimonia portantibus vt moris est. collocutiones z amicitie iniri cepere. Et cum gratum appa
 reret incolis eos ibidem mansuros esse z ab vitensibus olim a tyro eque profectis legatio sua
 fisset sedes confestim. Et o audisset fratrez bella minante nulla territa metu ne iniuria inferre cui
 q3 videretur z ne quis eam magnuz aliquid suspicaretur facturam non aplius q3 quantum q3
 posset bouis occupare cozio ad sedem sibi constituenda ab acolis telluris in litore mercata est.
 Mulieris astucia in frustu iussu suo consassum bouis cozum lassurisq3 iunctis longe aplius
 q3 arbitrari potuerint venditores amplexa est. Et auspicio equini capitis bellicosam duritate co /
 didit quam Carthagine nuncupavit: z arcem a cozio bouis bislam. Et cum quos fraude tere
 rat ostendisset thezaurus z ingenti spe fuge animasset socios surretere illico menia templa foruz
 z edificia publica z pauata. Ipsa autem datis populo legibus z norma viuendi: cu repente
 diuitas euafisset egregia z ipsa indita fama pulchritudinis inuise z inaudite virtutis atq3 casti /
 monte: per omnes Africa delata est. Quosobrez cum in libidine promptissimi homines atri sine
 factuz est vt Mufitanoru3 rex in concupiscentiaz veniret eiusdez: esq3 quibusdaz ex pncipibus
 diuitatis ob belli atq3 desolationis surgentis diuitatis denudatione ni darentur: in coniugiu3 pos
 tulauit. Qui cum inuenissent vidue regine sacrum atq3 inflexibile castitatis propofitum z sibi
 dimerent plurimum ne petitoris frustrato desiderio bello absorberentur non auri dydoni inuero
 gant quod poscebatur exponere: verbis reginam fallere. z in optatum deducere sua sententia
 cogitauerunt: atq3 dixere regez cupere: eozuz doctrina effertam barbariem suam in mores hu /
 maniores redigere: z ob id sub belli interminatione preceptores ex eis poscere. Verum eos abi
 gere quis nam ex eis tam grande vellet onus assumere: vt relicta patria apud raz immanere /
 gem moraturus irer. Non sensit regina tolos quinymo in eos versa: egregij ciuis in grq3 legni
 des becque socordia. An ignorans quia patri nascamur z patrie: nec cu3 tite du3 did posse qui
 pro salute publica morte si casus postulet nedu3 incomodū aliud rennuat. Itē i' alacres z puo
 periculo nostro a patria ingens belli incēdiū remouere. His regine redargutioibus visuz ē pan
 civibus obtinuisse quod vellent. Et vera regis tere iussa. Quibus auditis satis regine visuz
 est se sua sententia petiu3 approbasse pugiū. Ingeniuzq3 seai nō ausa suozū aduersari volo.
 Stante tamen propofito repente in consiliū iuit quod sue prudentie oportinum visum est.
 dixitq3 se si terminus adeūdi virū del iurā. Quo p̄c̄sso atq3 adueniente Enea trojano nuncq3

viso: mox potius q̄ infringendam fore castimoniam rata in sublimiori parte parte opinioe di-
 uium manes placitura fidei rogam construxit ingentem: et puella tecta veste et cremonijs ser-
 uatis varijs ac hostijs ceteris plurimis illum conscendit: ausibus frequenti multitudine spectan-
 bus quid nam factura eēt. Que cum omnia pro votis egisset cuncto quem sub vestibus gesse-
 rat exerto ac castissimo appposito pectori vocatoq; syco inquit. **P**otuit vultis diues optimi ad vi-
 rum vado. **E**t vix verbis tam paucis finitis summa omnium inuentiū mēstida in cunctum se-
 se precipitem dedit. **E**t au p̄lijs frustra admoēs: cum p̄fodisset vitalia pudicissimum effundēs
 sanguinem iuit in mortem. **D**uididē inuolantem deus. **D**uiduitatis infracte venerandum
 eternumq; spectamen dydo. **I**n te velim ingerant oculos vidue mulieres: et potissime chāstrane:
 tuum robur inspiciant. **E**t si possunt castissimum effundentem sanguinem tota mente confide-
 rent: et he potissime quibus fuit ne ad secunda solum dicit sed ad tertia et plura etiam vota tras-
 uolasse leuissimuz. **Q**uid inquitur queso spectantes chāstri insignite caractere: si extram mulie-
 rem gentilem / cui omnino chāstrus incognitus / ad consequendam perituram laudē tam p̄se /
 ueranti animo: tam fori pectori in mortem vsq; pergere non aliena sed sua illatam manu ante
 q̄ in secundas nuptias iter: anteq̄ venerandissimum obseruandē propositum violari p̄mitte-
 ret. **D**icit arbitro: aliqua / cum p̄spicadissime ad excusatores nostre sunt femine / sic faciendū fuit
Bestitura etiam: in mortem parentes et fratres abierant: instabant blanditijs procatore: neq̄
 bā obistere: carnea non ferrea sum. **D**uidicium **D**ido quorum subsidio confidebat: cui exu-
 li frater vnicius erat hostis. **N**one dydoni procatore fuerit plurimi: ymo et ipsa dydo erat nec
 saxea aut lignea magis q̄ hodieme sint. **N**on equidem. **E**rgo mente saltem valens: cuius non
 arbitrabatur posse uisibus euitare illecebras: moriens ea via qua ponit euitauit. **S**ed nobis
 qui nos tam desertos didimus nonne chāstrus refugium est. **I**pse quidem redemptor pius in
 se sperantibus semper adest. **A**n putas qui pueros de camino ignis eripuit: qui **S**uzannam
 de falso crimine liberauit: te de manibus aduersantium non possit auferre. **S**i velis flecte in terrā
 oculos et aures obtera atq; ad instar stopuli vndas venientes expelle: et immota ventos affla-
 re sine: saluaberis. **I**nsurgit forsā et altera dicens. **E**rat mihi longe lateq; protensus ager: do-
 mus splendida: suppellectilis regia et diuidiarum sp̄la possessio: cupiebā effidā mater ne rem gra-
 dia substantia ad exteros deferretur. **D**infanum desiderium. **N**onne et dydoni absq; filijs reg-
 num erat. **N**on diuide regie. **E**rant equidē. **Q**uid: et ipsa mater effidā reuolauit. **Q**uia sapiēt-
 sine arbitrata est nil stolidius fore q̄ tibi destruere vt edifices alteri. **E**rgo castimoniam macula-
 bo vt agris vt splendide tomui: vt suppellectili pariam possessorem / sino quod contingit sep̄ssi-
 me / destructorem. **N**onne et tibi diuide ingentes que p̄fecto expendende non abidēde sunt. **E**t
 chāstri pauperes multi sunt quibus dum exhibes tibi eterna palatia construis. quibus dum ex-
 hibes castimoniam alio fulgore illustras. **P**otterea et amici sunt quorum nulli ap̄diores heredes
 cum tales habeas quales ipsa quesitos probauens: filios autem non quales volueris sed q̄ta
 natura concedit habebis. **V**eniet et tertia asserens q̄ sic illi fuerit agendum atq; pariter iusserint
 consanguinei coegerint: et affines suaserint: quasi ignoremus ni quod sua concupiscentia sua-
 fisset ymo effrenata iussisset: predicta omnia frustrata esset negatione vnica. **P**otuit mox dydo
 ne viueret impudica: hec vt pudica viueret connubium negare non potuit. **A**derit suo iudicio
 astutior ceteris vna que dicat. **I**uuenis etiam. **S**eruet / vt hosti / iuuentus: continere non poterā
 doctoris gentium alentis. melius est nubere q̄ vi suum secuta consilium. **E**t q̄ bene dicit quasi
 ego ancillis imprem castitatem: vel non fuerit dum firmavit animo castimoniam / iuuentata
 dydo. **E**t celestem facinus non a paulo tam sancte consilium illud datur quin in defensionē

Invidiosus per se turpius alligetur. Exhaustas vires sensim abie restaurare possumus superfluo
 ab abstinentia minorare non possumus. Venialis femina ob inanem gloriam servos suo impe
 rare potuit: et leges imponere dastiana vt consequatur etiam imperare non potest. Deu mi
 hi dum fallere teum talibus arbitramur nosiplos et honori caduco vt etiam finam subtrahi
 mus: et in precipitium eterne dampnationis impellimus. Scutebant igitur inuenientes dytonis
 ca daver examine: et dum causam mortis eius extogitant vuluis tediunt tolentes quod a me
 bro d'zaboli astuciole pudicida superentur. Ne putent dum lacrimas dederint et pullas assump
 ferint testes defuncto pergitse omnia: in finem vsq; seruandus est amor: si adimplere velint vt
 dicitur officium. Nec existiment ad vltiora vota transire: quod nonnulli pretere faciunt: post
 vt sue puritanti sub ficto coniugij nomine satisfaciunt quam vt sacro obsequantur conubio im
 pudicicie labe careant. Quid enim aliud est tot hominum amplexus exponere et tot inire
 q; post **M**aleriam messalinam caueas et fomites intrare. Sed de hoc alias. Sarcotamen labori
 incepti nimium excessisse terminos. Sed quis adeo sui copos est quin aliquando vna propo
 situm efferatur ab impetu pgnosant queto qui legunt et nos vnde diuertimus reuertamur.
Bydonem igitur exanguem cum lacrimis publicis et merore dices: non solum humano: sed
 diuinis et honoribus sumis exentes magnificam extulere pro vrbibus. Nec tantu publice
 manio et regine loco sed oratio indit: et p lauentes assidue du stetit carbago ade replisq; et ex
 cogitatis sacrificijs coluere.

¶ De Picula **E**thiopu regina:

¶.

Nicula extrema vt papi pot' ethiopu produxit barbarica. Que quide tanto memo
 rari dignior est quanto mag' inuictore exona moribus effulsi splendidior. Constat
 eni si fides dat antiquis: banc etiam vrbibus pharaonibus seu roa prole seu alteraz

¶

et h̄ 70pū atq; egiptiorū: z vt nonnulli asserunt/arabū reginā fuisse clarissimā: z in *Meroe* in
 sula n̄ r̄ā p̄marima habuisse regimina: ibiq; tā grandi diuiciarū habūdasse copia vt cretaur
 in hac vita fere mortales excessisse ceteros Quā inter diuiciarū delicias non odo z molliuē fmi
 nec ceditā legim⁹ quinyrimo/ z si p̄ceptoz ignozarem⁹, tāta eā reū p̄turaturū sciētia p̄ouā
 sensimus vt mirabile visu z fit. Quod ē sacre testari vident̄ lre quozū auctoritas m̄strat. H̄ac
 quā *Sabā* nominant audita sciētie *Salomonis* suo euo florentis fama/ que celebris totum
 tā p̄pleuerat ozem/ dicunt fuisse miratā cū cōsueuerunt stolidi seu ignari floccifacere talia r̄ō ni
 rari Et/ quod longe maius/ non solū mirata est: quinyrimo *Meroe* fere altero orbis angulo in
 signi relicto regno p̄ et h̄ 70p̄s egiptios z rubi maris litora atq; Arabū solitudines tā splen
 dido comitatu tāq; magnifico sumptu regioq; p̄ maximo famulanū venū illū auctura h̄cū
 vt ipse *Salomon* regū ōniūz ditissimus mulieris magnificētiā m̄strauit fir. Que sunt n̄ o uoz
 honore ab eo suscepta cū enigmata exposuiss; quedā z eorū solutiones cū d̄igētia audiuiss; a
 vtro confecta ē *Salomonis* sapiētiā longe famā atq; humanorū ingeniorū capacitatē cre
 dere nec dubiū dei dono non studio questā fuisse. Unde dona exhibuit illi magnifica inter q̄ fu
 isse credunt ballama sudantes arbutule quas postmodū *Salomon* haud cōge ab al'aludis
 laai plantari iussit z colit. Demū v̄rauce suscepris m̄cribus summa cū laudē in patriā ab̄r.
 Sunt z qui credunt hanc eandē illā celsam mercedē reginā fuisse candacē a qua impostū vt
 pharaones ante sic egiptū reges diu cognominati candaces sunt.

De Pamphile Platē filia. 115.

Pamphile quandā grecā fuisse feminā p̄p̄rio z cū ex qua patria veritas abstulerit
 patriā m̄ nomen benigna reliquit. H̄ac autē dā platē fuisse filiā repret. Que z si spl̄it
 fims t̄ralis decorari nō p̄ssit quoniā aliquid reipublice adidit boni sua laudis p̄m
 onē r̄ā d̄m̄itate fraudān non debet. Nil em̄ noui quantumcūq; post factū videat̄ facile ab aliq
 cōpētū ē quod non sit in genis ingenij argumētū z pro rei qualitate aliquā glōria nume
 ran tū. Hanc igitur volunt auctores/ quibus fides p̄stat̄ aliqua/ p̄ximā: z ex arbutulis vo
 lūtantē bōbice collegisse z illā a superfluis purgasse p̄tine: z purgatā apposuisse colo: acētiāz
 ex ea filium trahere: z inde texere cocuisse. Et sic eius v̄sum eo vsq; cognitum induisse. Cui⁹
 rei excogitata ratio ostendit facile quantum in reliquis agendis debent pamphiles r̄a uisse.

(De Alca ylia vestali virgine .

Alij .

Rhea ylia generosi sanguinis præputa dantate inter ytalos emicuit olim. Nam per filios Albanorum reges successiue regnantes atq; descendentes ab Antea indito trojanorum duce traxit originem: numitor ex dictis albanorum rege prestante. Ea quippe adhuc existente virguncula factum est ut amulius numitoris frater iunior impulsus regni cupidine iure gentium pulsus numitorē ut regno præuaret. In quem ne seuiret fraterna intercessit pietas contentus ut tunc religatus præuato vacaret odio. In laulum vero adolescentulum numitoris filium ut regni amoueret emulū animo nudū desuic: eoq; alio ylia lauli sorore adhuc puellula seruauit. Verū ut illi auferretur nubij spes omnis et prole vestalib; virginibus addit: eaq; ppe tuam virginitate profiteri coegit. Que cum in pleniorē uenisset etate stimulis acta ueneris quo pacto nescit eā tamen in amplexus uenisse uiri turgidus patetescit uerus. Nā pregnantē effeta romulū remiq; romane urbis parentes ex uno eodē partu emixa ē. Quod ob crimen / quū cumq; regia fuerit femina / instaurato ueteri regioq; iussu exposita sunt filij: et ipsa uia infossa est. Sane et si corpus eius terra obrutum sit natorum opus egregium in sublime culmen ipsi⁹ non men euerit: eaq; ut id posteritati uenerabile foret quod tyrānus lege sacra aboleffe conatus est. Hanc dum mente inuideo: uideoq; sacras vestes et sanctimonialium uelamēta ueneris aliq; diu regere fura: quin quorundā insanis rictis p̄tinere nequeo. Sunt quidā qui ut auari porci uicula totis natis subtrahāt sub prætextu deuotōis puulas filias aut quandoq; puberes s; coactas monastias daustris: nescio utrum dicam daustrū aut prūdū. Nientes se deo dicasse uirginē que intenta prædibus rē suā deducit in mediū: moxētiq; p̄iorum lucrabit sedes. Quidā uero stolidumq; ignozāt odiosam femina ueneri militare: et summe publicis inuidere meretriculis: earūq; cellulas suis preponere daustris: et dū secularia p̄iugia spectant vestes ornatusq; uarios choreas et festos dies se nulla coniugij habita experientia uere et ab ipso uire h⁹ ingressu uidas afflēt fortunā suā parētū animas uitas et daustra tota exorāt mēte nec alibi solatire mesta p̄cordia reuocāt q̄ in meditatō; quo pacto in fugā carere cūpre possint aut saluē intromittere mechos

Et

incestū querētes agere furim: qđ palā illis sublatū est fuisse p̄ugio. Hec sunt nō dicā ōnīa sed plurimā p̄replāōes in dēū p̄cesq; transcēdētes cetera quib⁹ aucti saluāq; fieri q; illas intulere carceri. Hec miseri parētes z necessarij quāq; aliij: dum alias posse peccari qđ iph negrēt z fugiūt miser: p̄sepe flent supra turpissima infames puos: n̄pores ex p̄hū: aut in'anda morte necati: exdufioes ignominiose: fugēz z postremo de honestas op̄at alere quas hōestas potuiss; auras p̄iugib⁹ iungere. Sētis ergo demētes si alienas vires suis metū nō volūt quoniā nō in scē nō puule nō coacte deo dicāde sunt virgines: quinymo p̄sante ab infantia patria in domo nutritē: honestate z probāōis morib⁹ imbute: erate p̄ouate. z qđ agāt integra mēte noscētes: sp̄ōre sua nō coacte iugū subeuntes virginitatis p̄petue quas rarissimas inueniūt arbitror. S; lōze mēi⁹ ē talū puum ēē numerum q̄ multitudīne illecebā dēi sanctuarium prophanari.

De gaia Cirilla Tarquini p̄sā regis filia.

Plinij.

Cirilla z si eius originis nullā stare mēōriā p̄p̄erim. Romanā t̄i aut etruscā fuisse mulierē reor: z veterim p̄star auctoritate quoniā Tarq̄ni p̄sā romanorum regis fuit gratissima p̄iunx. Hec cū ēēt p̄stātissimū ingenij femina q̄uācūq; regia p̄iunx z in regia ēēt domo odo torp̄e passa nō ē: q̄nymo cum se lanificio tradidit: qđ credā eo tpe ap̄d lat nos honorabile a deo erga illud egregiā opificē atq; so'etē fecit: vt in hodiernum vsq; nominis sui fama p̄fesa sit: nec tuo suo publico caruit mune. Itā cū apud romanos mirabilis z amā tissima femina hēret nōdum eis maritib⁹ alijs asiaticis insinuo publico cauum ē vt ab in trantibus nouis nuptijs p̄mitus sp̄ōrum suozū domos vnaq; rogaret quo vocaret nomi ne rogataq; se e vestigio ga iam vocari profiteret quasi ex hoc lūmpture tēnt future fuga: itatis omen. Quod quantumcūq; apud insolentes modernorum animos videat p̄rauum n̄n dubitem quin apud p̄udentiores illius seculi simplicitate p̄nsata optime z plurimum laudande mulieris videatur iudiciū.

Saphos lesbica ex Sicilia vultu puella fuit nec amplius sue originis posteritati relictum est. Sane si studium insperimus quod amofitas abstulit pro parte restitutam videbimus eam: scilicet ex honestis atque datis parentibus genitam. Non enim illud unquam ceget animus potuit desiderasse vel amigisse plerumque. Nec etenim si quibus temporibus daretur ignotamus / adeo generose fuit mentis ut etate florens et forma non contenta solum litteras legere nouisse: amplioris feruore animi et ingenij suasa viuacitate consensu: studio vigili per abrupta penasi vertice cello se felici ausu musis non rennuentibus immisit: et laureo prugato nemo in annum usque appollinis euasit et castalio proluta lacte plebi sumpto plectro sacris nimphis choream sonare. citare fidas tangere et expromere modulos puella non dubitauit. Que etiam studiosissimis uiris difficilium plurimum uisa sunt. Quid multa: eo studio uenit suo ut usque in hodiernum clarissimum suum carmen testimonio uerum lucens sit: ut erecta illi fuerit statua ereta et suo dicata nomini: et ipsa inter poetas celebres numerata. Quo splendore profecto non datiora sunt regum dyademata: non pontificum insule: nec etiam triumphantiu; lauree. Uenim si danda fides est / ut feliciter sic infelix amore capta est: nam seu facedia seu decore seu alia gratia cuiusdam iuuenis dilectione ymo intolerabili occupata parte: cum ille desiderio suo non esset accomodus ingemiscens in eius obstinatam duriciem dicunt versus flebiles ceduisse: quos ego elegos fuisse putassem cum tali sint elegi attributi materis nisi legissent ab ea quasi preteritorum carminum formis spreto nouum adinuentu; genus diuersis a ceteris incedens peribus quod adhuc ex eius nomine Saphicam appellatur. Sed quid accusande uidentur pyretides que tangente Amphione lyra ogigia saxa mouisse potuerunt et adolescentis cor Sapho canente mollisse noluerunt.

Lucrecia romane pudicitie dux egregia atq; sanctissimuz vetuste: p̄simonie deus filia fuit lucrecij spurij tricipitini clarissimi inter romanos viri z p̄iunx tarquij olim Collatini z tricipitini filij incertum utrum quis formositate an honestate morum inter romanas matronas speciosior visa sit. Que cum obsidente Tarquino superbo ardeā ducitā ap̄d col-
 laciū opidum haud longe ab vrbe in vtri edes secessisset: actum est vt in castris cum obsidio tra-
 beretur in longum centannibus regijs iuuenibus inter quos z Collatinus erat z forte nimio ce-
 lentibus vno caderet sermo de coniugum honestate: z cum suam ceteris / vt moris est / vnusq; p̄
 presert: in consiliū hoc itum est: vt consensu cunctis equis vtriusq; qbus noctu eis bella gerē
 tibus ignare coniuges exercerentur officijs probabiliorē oculata h̄de p̄ciprent. Sane cū iu-
 uenes regias rome inuer equales ludentes inuenissent vtriusq; equis deuenire colladum. Abi cū
 mulieribus suis lanificio vacantem z nullo exornatam cultu inuenire lucreciam. Quamobrem
 iudicio omnium laudabilior visa est. Collatinus autē reliquos iuuenes benigne suscepit in to-
 mum qua dū honorarentur. Sextus superbi filius impudicos oculos in honestatem atq; for-
 mositate caste mulieris intecit: z nephasto succensus igne per vim opprimendā / si aliter non da-
 retur / ausoē venustatem taoto seā cōsilio disposuit. Nec multis interpositis diebus urgente infa-
 nia dam castris relicto nocte venit collatiū. Abi eo q̄ vtriusq; sanguineus eēt a lucrecia comiter su-
 ceptus z honoratus postq; tomum omnem tactam sensit z sic omnes sopitos arbitatus ex-
 empto gladio cubiculum intrauit lucrecie: z quis esset aperuit minatusq; est illi mortem si vocem
 emitteret aut sue non acquiesceret voluntati. Quam cum reluctantem desiderio suo z mortis in-
 pauosā cerneret ad damnandam recurrentis astutiā inquit se illā seors: seruū ex suis occisurū: et
 cunctis eam a se ob adulterium cum adultero cesam dicere. Substitit hīs auditiis tremebunda
 mulier z a tam obscena infamia terrefacta timens si eo occideretur pacto purgatorē sue innocen-
 ne defuturum: z ob id asperantī animo corpus permisit adultero. Qui cum illecebrā voluptatis
 sue satiffecisset z abiisset iudicio suo victor: egra tam celesti facinoris Lucrecia elucente die tricipi-
 tinum patrem z brutum collatini affinem amantem vsq; in diem illam existimatum aliosq; ne-
 cessarios confestim accersit iussit z virum. Quibus aduentibus que a sexto nocte intēpsta
 in eā gesta sunt cum lacrimis ex ordine retulit. Et cum eā flentē misere solaret affines auitū quē
 sub veste repperat educens inquit. Ego me si pctō absoluo supplicio non liberoz nec vlla cunctis
 impudica Lucrecie viuet exemplo. Hicq; dictis illum in pectus impexit innocuum z vulnere in-
 cumbrans vidēte vtro ac parte moribunda collapsa ē: nec diu animā cū sanguine fudit. Infelix
 equidem pulchritudo eius z rāto datus nūq; satis: laudata pudicitia sua dignis precorū ex-
 tollenda est quanto actus ingesta vt ignominia expiata cū ex eadē nō solū reintegratū sit dec̄
 quod feditate facinoris iuuenis laefactarat incest⁹: sed p̄secuta sit romana libertas.

De Hamiti Scitharum regina. xvij.

Quamvis Hamitis Scitharum illustris regina fuit. Quigdam Scithae cum in sterili solo et sub gelida
 celi plaga ripteis perturbatisq; anxi moribus fuit et inde sibi fere tantum cognitum: ex quibus
 Hamitis sit orta parvitas seu cui iuncta nubio incognitum est. Et ideo tantum quantum ad in-
 signe nobilitatis nota aspiciat est quod feris et indomitis populis imperavit. Lyro iam Aethi regna te-
 nente. Qui cum forsitan ut datur nosceret Hamitis: in cupidinem regni Scitharum deveniret magis
 ad suam gloriam extollens quam imperium augendum. Audierat quippe pauperes et siluestres homines Scithas
 fore sed a maximis regibus eo usque fuisse in victos. Hac ergo tractus audierat in Hami-
 sim reginam viduam egit exercitum. Cuius cum pervenisset ad eam Hamitis: esto toti aethi et fere
 omni gestorum similitudine formidabilis foret. non tamen ut femina terita latebras prae se legeo pa-
 cis caduceatore postulavit medio quinquimo congregatis copiis et belli dux facta cum posset naua-
 li ope obistere eum cum omni exercitu. Arcem transire passa est et suos intrare fines. Arbitrata sa-
 gax mulier femina longe melius expugnari curi rabiem infra terminos suos posse quam extra. Et certior
 facta eum ad interiora penetrasse regni adolescentulo filio unico tercia copiarum parte concessa iussit
 ut Lyro obviam pugnaturus procederet. Lyrus vero tam qualitate locorum et generum moribus
 pensans: quam auditis sentiens venientem cum exercitu iuvenem magis fraude quam armis vincere sta-
 nuit: castrisque et vino quod nondum noverant Scithae: epulisque et delicis ceteris confertis relictiis
 fugam sinit. Que vacua cum intrasset iuvenis quasi victor hostesque fugato letus cum Scithis non ad
 bellum sed epulas invitatus ample cibos et pocula incognita ingurgitare cepit. Ex quo soluta dis-
 ciplina militari sompnus affuit. Quo sepultis superveniens Lyrus illi cum reliquis dedit in mortem: et
 quasi certus victoriae ad ulteriora processit. Hamitis autem cum audisset suorum cedere: et si plurimum
 ob unum filium necesse vidua moveret non tamen femineo more se dedit in lacrimas: quinymo illis tra-
 et vin dicte cupiditate sedatis cum residuo copiarum ea arte qua captum filium audierat et si omittit
 referat paulum castra hostes: ubi astutissimum esse capi posse existavit: et locum gnara fugam simulat
 audiam secatore iter steriles geluque horrida motes: non longo viae tractu duxit atque perduxit iope

oportunitate fecit omnium inter alpea saltusq; montium conuersa cum omni exercitu sece celesit .
 Nec ipse Lytus tuasit quin creuita morte vidue sadaret iram. Chamitis autem efferrato ani/
 mo iussit inter cadauera Lyti corpus exquiri. Qui ppeto aufert caput z in vrem sanguine lu/
 ozum plenum immitti mandauit. z quah superbo regi dignum exhibuisset tumulum dixit: sada/
 re sanguine quem fuisi. Sed quid tandem? Nil preter hoc facinus Chamitis habemus tanto
 datus quanto Lyti maius fuerat imprium .

I De Lena meretricis. Arlij.

IEnam grecam arbitror fuisse feminam: quam z h minus fuerit publica bona uti hone/
 nestarum matronarum atq; reginarum illustrium pace inter daras feminas descripsit
 se velim. Nam vt in superioribus dictum est daras: ob quodcuq; facinus mulieres
 non pudicas tantum apponere possit sum. Insuper adeo virtuti obnoxij sum vt no solu qua
 insigni loco pstram certimus eleuem: s; z obutam tegmine turpi in luce merita conari debem
 inducere. Est eni vbiq; pcedosa nec aliter sedat scelerum ptagione q; solaris radius scamo insidi/
 atur immixtus. Si ergo aliquando peccati detestabili offitio credito eam inhia viderimus: ita
 detestari debemus officium vt sue laudes non minuatur virtuti: cum tato admiratoe dignior in ta
 li sit quanto ab eodem putabat remotior. Quamobrem non semper meretrici asperneda meo/
 ria est quinymo dum ob aliquod virtutis meritum se fecerint memorari dignas: latior letior
 q; sunt pretentio extollende: cum in eis hoc agat comperta virtus vt lasciuientibus reginis tubo
 rem incutiat: cum earum lubricos luxus excuset reginarum ignauia. Preterea vt appareat non
 semper ingenites animos solum tyulis illustribus connexos esse z virtutem neminem dedig/
 nari volere. S; ta celebra mulieru cetui anectada elena vt et in ea pre in q; strenue egit taq; bñ me/
 rita laudet. Lena i' turpi meretricio credita detestabili obsego sedat vt ei' origo ignoretur z patria
 Nec tamē regnate apud macedonas Arminia cū Armozinis z Ariston egregij iuuenes seu ob
 liberandā patriā turpi subiectā tyrānidī seu ob aliā impulsū cāz hipparai immanē tyrānū occidit

sent: inter alios tñq̄ gestōā p̄sāa eo sp̄ coāi p̄ubemio vteret capta ē. Et cū ad p̄dēdos cōsura
 tionis cōsidos ditis cogeret supplicijs scāi lubrica mulier q̄m̄i cēt sanctū ac venerabile nomē amf
 dīe p̄a vluēs confideratōe: ne illi vt sibi parceret in aliquo violentiā inferret p̄ximo diu ne dice
 ret quod querebat mira constāna animo imprauit suo: tādē p̄ualdiciētib⁹ cruciatib⁹ ⁊ corporeis
 deficiētib⁹ viribus: timēs virilis femina: ne debilitata virtute corporea ēt enervaret propōsiū in
 robur manus excessit: egrotq̄ vt eq̄ cū viribus ⁊ dicēdi p̄ris aufferet ⁊ aq̄i moxū linguā p̄dicte
 suam ⁊ expulit: ⁊ actu vnico sed darissimo spem onē a se nolēdi quod exquirebat vocatib⁹ ab
 stulit. Quis dicat lenā nisi fortune crimine fornicēs habitasse. Profecto nō cā noxat q̄ feminas
 dīxit lo tacere q̄b̄ nesciūt. Hecū mibi. Nōnūq̄ lasdusēs opulētia tom⁹ ⁊ parētū indulgētia nī /
 mīa virgines deduxit in lubriā. Quorū p̄uila facilis nī austeris cohereret firmis ⁊ a moxā
 libus possime obsecratis p̄trabat vigili aliq̄n̄ ēt nō impulla labit: ⁊ si lapsus a despratōe de
 cois honestatis p̄stine calcat a nullis demū virib⁹ reuocat. Hec ego puto lenā cōfidia coaruit
 se nō nature malida: ⁊ possime dū virile eius robur circa audat⁹ intueor. Quo eq̄bē nō min⁹
 ⁊ muta p̄us ⁊ inde p̄sāa ē lingua splēdois p̄secuta ē q̄ floxida p̄p̄e orōe ap̄ suos valēs me
 suat forfuan demōstnes.

De Abahia regina Hierusalem.

Alr.

Abahie effrata mēs notōrē illā scit Syris eḡp̄ciisq̄ q̄ opoxunū fuerit dauidico ge
 ner: esto tom⁹ et⁹ vndiq̄ cruore suozū ac multiplici cede feda nō min⁹ nōi suo: infaus
 te daritans addidit q̄ fulgoris dyademata regū. Hec igit abah regis ysrabelitarū
 ⁊ lezablis regine neq̄stime mulieris filia fuit: ⁊ nuptia iozām filio iosaphat regis hierusalē: ⁊ tā
 dē iosaphat atq̄ oxiā filio natu maiore: in quē moxte panis deuenerat regna successio de medio
 iurblatis iozām vir ei⁹ p̄ter opinionē rex hierusalē coronat⁹ ē. Qui ⁊ hāc p̄iugē suā voluit eē re
 ginā. Cui splēdoxi abah genitore defuncto iozām frater et⁹ pater suffret⁹ suo solio nō modicaz
 huds inūxit. Lepōis vto successu multis āte inforūnijs agitata viro defuncto occozām filiū
 suū vidit patto in throno sedēre vt vndiq̄ mulier regis conulcāret honozib⁹. Sane cū occozā
 as sagitta ictus iussit in morē: nux mulier in cōfidētū regni accēsa cū mēozabile exrogatiss̄ sa
 anus ⁊ animi satis ad p̄p̄rādū collegisset pulla feminea pietate nō solū dare lacrimas exani
 mi filio omisit quīnimo in āpliores flet⁹ si femineū illi cor fuisset progressa madēte ad huc nar
 ti terra cruore in onē dauidice p̄rois posteritatē exptiuit gladios ⁊ tādū in illā debachata ē to
 nec ex masculis nullū omittet quin p̄ vulnera in necē p̄llet. Sol⁹ qdē in mantrati sue loas
 occozie regis puulis fili⁹ subtraat⁹ ea minit: e aduertēte. Nā iozabē eiusdē filia ⁊ ercoze olim io
 roz furtiue subtraatū puulū in tomū iosada pōnēns viri sui seruādū natiēdūq̄ uulerat: ⁊ sic per
 tot imple occozā sanguinē mulier audax tāq̄ in vacua suo ope possessionē regū p̄cedere solū
 ausa ē: ⁊ regalia disponere cūta. Quid arēt: qd̄ opoxisū: qd̄ iugurtā mirābimur: hōies acū
 ingenū si regni cupidine tractos p̄ vulnera quozūdā suozū impū p̄cēdisse apicē audiam⁹: post
 q̄ vt eo pueniret lobolē onē regis p̄lodisse nec suis p̄pis p̄p̄asse mulierē armim⁹. Fulsit i⁹ dyate
 materegio Abahia eqdē magis purpureo resp̄a cruore spectabilis q̄ regis nota. Sane ficuti
 vtro in innocuas dauidice stirpis animas gladio mulēta leuierat sic in suos expratos alie
 nos fuisse potuit. Iozā qdē ysrad regē frantē suū in agro nabaorb iacētē ⁊ sanguinē puule
 vulnera canib⁹ exhibētē vidisse cupiēs potuiss̄ facile. Sic ⁊ lezabē matrē regis omatā e tur
 ni celsa cecētā ⁊ discurreū calcatā prob⁹ atq̄ abo calab⁹ ⁊ rotarū orbis atmtā vt inscemi vr
 sa nullum infausi corporeis remaneret vestigium Sic ⁊ septuaginta frates suos vna hora apud
 samariam victozis iussu p̄uissos ⁊ circa ysrabelē matrē regis auitāre coāi palis in hira
 capi egregij fadnoz argumēta p̄stāta: sic ⁊ ceteros q̄sāiq̄ p̄gnatos ne vn⁹ euaderet quin eius

dē percussoris ferro confoderet: et postremo ne sanguinū scelerata mulier pertransiret impune se cū
tam septē regna: et annis operato iada pontificis electo iōas nepote suo in regem quē ipsa cū
reliquis arbitrabatur occisum e regia sede vi detrahi vidit. et damante in eam populo sattuorū at
q; lurconum manibus de decorose ad portā plq; mulo zūm frustra damitantem atq; mināte dedū
ā ibiq; pro meritis tuādari vt non alio tramite ad inferos pergeret noxia q; ire coegisset in no
cios. Sic agit diuina iusticia que et si differat non, obliuiscit. agitq; supplicio sculoxi in q; diu
expectatos mores mutari non videt. Quod dū cogitare negligimus credere nolumus nec emē
dari curamus et nos ipsos amplioribus flagitijs ligamus dū minime arbitramur absorpti p
cella dum non prodest miseri pmissa celsitas. Etia quippe pter ius regni concupiscētia ē: et vt
plurimum occupatio truculēta in quā raro iure ex casu: per fraudem aut per violentiam cōscn/
das necesse est. Si per fraudem: volis insidijs perfurijs proditorib; similibusq; agitari meditatō
nibus conueniet. Si violentia factatoribus tumultibus rumoribus sculda rabieq; vextis incū
bit. Et per quā magis inurus viā es preparasse vires oportet que ones scelerorum hominū ha/
bent opere quibus nisi seruus efficiaris regni dominus eē non possis. Quid eadē Iur in thro
num: obdures necesse est: querelis aures: lacrimis scelerib; cedibusq; auertas oculos et in saxū
dures precordia: armet crudelitas: pietas excludat: negligat rō: colat iniuria: potestas sacris le
gibus aufera: prestetur libidini: accersiat malicia: simplicitas ludet: rapacitas luxuria inglu/
uies p̄mendentur inditi regni prouinde diuinis nec humanis p̄catur. Sacra atq; pphana mi
serant et iura pressa per summum nefas eat in sanguinem: stentat p̄i homines: impij sublimē
stuprentur virgines et in abusum pueri trahant: ingenui: dāneur virtus: et ignoscatur vicio: et
vbiq; pulla pace mūphos agat discordia. **O spectabilis regis accessus.** Sed quid in thronuz
per sanguinem et indigna factora inum est. **Atinā** quocūq; modo questum innoce viueret
Illico vigente suspitione p̄mates pellunt exilio: in paupertē redigunt diuites: religant amicos
veteres: fratres filij nepotes parentesq; tanquam emuli carcerantur: et occidunt. Nulla fides: nū
la sanctitas: iusticia nulla seruanur. Anxie vigilat: cum difficultate dormit: nec ab; absq; timo
re gustatur: pulsifq; fidelibus sceleris omnis vita committit. **O pulchra: o appretenda: o lau/
danda questita curis possessio.** Erat equidem sacus rugitolum intrasse paupertis pace plenuz
securitate validum: et sollicitudine vacuum. Hec ardua quantum cum cruore querunt: tāto cur
timore tenent: et qui fidos suspicantes emimus cum insidijs procurante crimine nos ipsos com
mittimus: persepe eorum opere quales habuimus introitus tales aut detestabiliores exitus ha
be nus et vna nostro cum interitu subtrahitur hora quod per multos infaustos dies nequiter
fuerat congestum. Quod sero cognouisse potuit **Abthalia.**

De Cloelia Romana virgine.

Li.

Quoelia insignis virgo Romana a quibus parentibus originē traxerit aut p̄stetio nō reliquere priores aut vultate abolitū est. Sed ea ex davis narā arbitrari potest cū ge nerofitas testetur animi: et q̄ pacis obles inter alias nobiles romanoꝝ potentie ena hoꝝ regi bello Tarquinij superbi data sit. Cuius vt laudandā audaciā vrbis sp̄lioribus ex p̄licem aduertēdū est: quoniam pulso Tarquinio rege superbo ob scelus enorme sexti filij in Lu/ tredā patrātū nec succederent t̄p̄tantū reditū fraudes in bellū patens vniū est. In quod cū ve nisset poseima rex dufinus precibus Tarquinij acutus et probitate cūctū doctis pontē ublicū defendentis etulū amouerentur a transitu: et muci seculē audaciā atq̄ durētio irritus vniūq̄ in concordia Romanoꝝ et ad seruandā cepisset obfides plures factū ē vt cū alijs virg inik us pluribus mitteret Cloelia. Cui cū forsā videtur minus de republica apud extētū regē tor de ḡnti virgines in audaciā v̄n ē vir inrū p̄t̄ armavit: et ceptis a. stodibus equū / quē forte ante non contemderat / pascētē se? T̄berim nocte cū multas eduxisset in ripā contendit: nec ex terrā profunditate fluminis aut aquarū virginib⁹ suspites in aduersam partē cūis eduxit su siq̄ restituit. Quod a poseima mane p̄p̄tū p̄questus est: frequētiq̄ senari v̄luz ē vttransfuga nū dux regi restitueretur p̄sentū: adiecto vt inuiolata suis in tpe redderetur a rege. Rex sit virgi/ nis miratus virtutē et delectatus audaciā nō so'ū ad suos illi p̄cessit reditū sed p̄t̄tē fuit vt q̄s veller ex obfidib⁹ reliqs p̄sset educere. Que ex omib⁹ so'os sumpfit impuberes: q̄s et honestat virginee p̄nēdabile visum est et vbi fuit acceptissimum: eo q̄ cū potissime etate lib: assz que ap tior videret iniurie Quā ob cām a gratis duibus inuifitū honozis genere decorata ē: etiq̄ con/ cessa equestris staua fuit. Que in summo vie sacre appofita diu p̄māshe in tacta.

De Hypone greca muliere.

Li.

Hypo greca fuit mulier: vt ex codicib⁹ v̄tētū satis p̄cipi: quis nec n̄ credā vnico istū optimo valuisse ope cum ad alnoza conscendimus gradit us eo q̄ nemo sur m⁹ re / pente fiat. Sed postq̄ reuifitans malignitate et genus et pat:ia et cetera eius facinora subolata sunt quod ad nos vsq̄ venit ne p̄reat aut illi meritiū subtrahat de? in mediū deducere

meno est. Accepimus igitur Hippone hanc casu a nauis hostibus captam. Que cum forte forma valeret sententiaq; predonum in se pudicitiaq; sua teneri consilium tanti castitati deo existimauit: ut non nisi per mortem seruari posse crederet non expectata violentia in vendas se credit precipit: a quibus sublata vita et pudicitia serrata est. Quis tam seueram mulieris philium non laudet. Pando quidem annis quibus forsitan vita proendi poterat castitatem redemit: et immatura morte sibi puberitate decus quehuit. Quod virtutis opus procellosum nequiuit mare contegere: nec desentum aufere litus: quin litarum perpetuis monumentis suo cum honore seruaret in luce. Corpus autem postquam ab vendis aliquandiu ludibrium more volutarum est ab eisdem in exitum litas impulsus a litonantis naufragi ritu sepultum est. Tandem cum foret ab hostibus exorta fama que nam foret: et mortis causa ab exitis summa cum veneratione sepulchri locus in litore ingentium tumulo atque pluuio masure in seruati decoris testimonium exornatus est: ut notamus quoniam nullis aduere fortune tenebris lux possit obscurari virtutis.

De Megalia totata.

Lij.

Megalia quae Romani veteres agnominauerunt totata, Romana fuisse femina atque nobiliorum rudi illo atque ut ita dixerim, sancto tuo quo nondum ex vniuersis paupertatis aliis optime quiritis in splendoribus Aethiopicis et magnorum regum gasas ea neglecta prouipant illustrem habitas. Quequidem hoc totate consecuta agnomine est, ut arbitror, magna malorum suorum prodigalitate aliquo sui operis merito. Nam datus in tota viro quingentis milibus eris adeo monstruosum illo seculo visum est: ut danti sit totate cognomen inditum: et per multa perseverantium tempora immanum ut si quid preterconsuetum dulium morem toni supradderet cuiusque virgini consistim et ipsa totata Megalia dicitur. O bona simplicitas: o laudanda paupertas quod tu monstruosum et merito arbitrari facebas stolulium lasciuie hodiernae. Intitulum est enim mensuram vndiq; rerum excessimus ut vix arbor: vix lignarius faber: vix mercenarius lira: vel villicus ob tam parvam stipem coparet qui de mium vel licet vix inducere. Nec mirum est plebs mulierum reginarum coronas aureas fibulas et armillas et insignia reliqua ascribere sibi: et non dicit inuereunde sed superbe vniuersi. Item misit nescio vtrum dixerim sic apertum sunt animi dum nobis inuice nimium credimus an pedus quod vniuersum arbitror nostro animine sic exalta vita sunt abidones et inexplorata moralium vna.

Uturia nobilis et romana mulier iam senex laudabili opere annos in viriditate traxit
perpetua. Erat huic adolescens gneus marcius strenue virtutis filius consilio et ma-
nu promptus: et cum oppugnantibus romanis conolos oppidum volscorum ei⁹ in-
dita probitate captum videretur Coriolani cognomen adeptus est: et tam grade nobilitatis fa-
tore ut omnia verbis et ope auderet. Quasobrem laborate vix annone penuria et ope patrum pluri-
ma ex Sicilia delata forent: seuera ordo prohibuit: ne plebi pareretur prius quam quos paulo ante in sa-
cro monte se cedens: honorem propter reditum nobilitati abstulerat dimisisset. In quem infesta
plebs: ut erat famelica: manus profecto intenderat in illi a tribuno plebis: propertine dies ad di-
centium cum indicta fuisset. Qui cum non paruisset indignas exilio donatus est: et in volcos pau-
lo ante romanorum hostes secessit. A quibus et benigne et honorifice susceptus: ubique enim vir⁹
in preao est. Hoc iste tam sua quam acie nullum volscum fraude in bellum adversus romanos redegit: et belli
dux ab eisdem factus ad fossas duillas ad quantum a roma lapidem traxit extravit: eoque rem
romanam redegit ut a senatu qui pacem eque legibus impetraret ad eum exule mitteretur. Quos mar-
cius atrociter cum responso dimisit in patriam. Ob quod iterum missi sed minime recepti sunt. Que-
re tercio cum infulis velati pontifices et suis cum insignibus supplices sed frustra rediere. Et iam
videlicet desperatio romanorum intraverat animos: tum ad uturiam coriolani manem et volun-
tariam piugem frequentes: et querule venientes matrone obtinere ut magna iam natu mulier in castra
hostium prece lacrimisque placatura filium: postquam armis ab hominibus non posse republica tutari videre-
tur: iret cum coniuge. Neque ex eis ingens prosequendum caterua defuit. Cuius adventum cum
cognovisset coriolanus et si animo nurgidus esset contematus tamen matris adventu: et sella con-
surgens exiit tabernaculum et susceptur⁹ illam obuius factus est. Sane uturia hinc piugem inde liberos

consolanti tenens non ante filium vidit quā pietate patria posita se succendit in irā: et ubi supplex
exierat ubi in hostiū castra veniens obiurganti effecta ē: et suscitans in effeto corpore viribus in
quit. Siste gradū infeste iuuenis scire velim atque in amplexu veniā tuos: an matrem capivā ho
stē suscepturus aduenias. Hostē puto. Hæc miserā: in hoc exoptata moralibus tui longitudo
deduxisse me debuit ut te dānatum exilio et inde rei publice hostē cernerē. Cognosti ne quō quo
armatus hostis confistas in solio: cognosti ne quā hēas in aspectu patriā. Cognosti equidem
et si nescis hec est in quo genitus in quo natus in quo labore magno educatus es. Quo igitur
animo qua mēte quo impulsu hostialia potuisti infere arma: Nō intrāsi tibi parenti debitor bo
nor: dulcis proxiā amor: filiorum pietas: et nativæ patrie reverentia obuij facti sunt: nō acce
tus mouerunt: non iras quātumcumque iuste susceptas obruisse poterūt. Non dū pmo illa spe
ctares membra in memoriā venit: ibi domus et penates patrij mei sunt: ibi coniunx et liberi. Ibi
infortunio suo et ope meo infelix mater ē. Veneret patres: vneret pontifices: nec sacrum pcc^o mo
uisse potuerit tuū: ut id rogatus ageres quod sponte fecisse tua debueras. Satis me miserā ad
ucto fecunditatem meam patrie mihiq; fuisse aduersam: ubi filium et civē peperisse arbitrabar ho
stem et infestissimum atq; inflexibilem peperisse me video. Satis quippe non concepisse fuerat
Potuerat sterilitate mea roma absq; oppugnatione consistere et ego infella anus in libera mo
ri patriā. Sed ego nil iam pati nec mihi miserius quā tibi turpius possum. Hæc ut sim miserā /
ma diu futura sum. De his natis tuis videris quos si pergis aut immanura: mors aut longa
seruitus manet. Verba lacrimæ sequute sunt: et inde coniugis preces atq; natorum et amplexus
mutui clamoresq; flentium et orantium matronarum. Quibus verbis et gemitibus precibusq;
actum est ut quod legatorum maiestas et sacerdotum reverentia nequiverant matris veneratio
ne ductis accitimi frangeretur ira: et propositum vteretur: et suis conspectis atq; dimissis retro
ab vlx castra hostium mouerentur. Ex quo secutum est: ne glorie mulierum ingratitude de /
traheret: ut ex senatus consulto eo in loco in quo veturia filij iram molliuerat templum ad e^o rei p
petuam memoriam et ara fortune muliebrj ex cocto constitueretur lapide. Quod quidem et si ve
tustissimum sit in nullo fere diminutum in nostrum vsq; perdurat euum. Sanxitq; ut præteru
tibus mulieribus quibus nullus vel minimus vsq; ad illam etatē a viris prestabatur honor et
assurgerent homines et via cederent. Quod nostra in patriā ritu veteri seruantur hucusq;. Et quā
eis liceret vti aurium vestiu orientaliū mulierum insigni: et purpura veste aureisq; fibulis et
armillis. Hæc desunt qui afferant eodem senatus consulto adiectū et quod ante non licet pos
sent hereditatem consequi quorumcumq;. Huius igitur meritum viris ne exolum eē magis de
beat an mulieribus granum: putant quidam pendere sententiā quā ego certissimam reor. Nā
ornamentis agentibus virorum exhauriuntur substantiæ: et mulieres incedunt cultu insignite
regio: depauperantur viri: maiorum hereditatibus demptis ditant femine consequentes honora
tur insignes: honorantur etiam non illustres multa his incōmoda et illis commoda inde secu
ta sunt. Maleoictis in veturiam irem ob ex his consecutam superbis feminis in suis pedib^o ster
tisset romana libertas. Sed liberalitatem illam senatus nimis et perseverantū per tot secula dāno
sum morē laudare nō possum minora fuissent pte mūere: permaximū videbat muliebrj fortunæ
dicantū templum. Sed quid. Muliebris est mundus hic et homines muliebres. Quod sit ad
uersum fuit hōibus etas que multa psumpsit vitia psumpsisse non potuit nec minorasse mulie
ribus suo suū tenacū perseveratōe seruantibus. Hæc igitur applaudant: eius colant nomen
et meritum quodens caris lapillis purpura et aureis ornant fibulis et incedētib^o a viris assur
guntur odiosiq; morientium substantiæ numerantur.

Chamis mulier suo suo pictrix egregia fuit. Et virtutes et si forsitan vtemofitas plurimum abstulerit nomine tamen egregium nec artificium adhuc abstulisse potuit. Voluit igitur hanc nonagesima olimpiade filiam fuisse miconis pictoris. Verum quod dii duos fuisse micones et hos pictores et eodem tempore athenis floruisse legimus non distinguunt nisi his paucis verbis eam fuisse filiam miconis cui minoris agnomine additum ferunt. Sane cuiuscumque fuerit tam miro ingenio despectis muliebribus officio paternam artem imitata est ut regnante apud macedonas arte ad singularem picture gloriam adeptam sit: intantum ut ephesi apud quam honore prepuo dyana colebatur: cuiusdem dyane effigiem in tabula quadam manu eius pictam tamquam celeberrimam seruauerit diu. Que cum in longissima etate preseruata esset amicum huius testimonium tam grande prebuit: ut in hodiernum usque memorabile videatur. Et quidem laudabile plurimum si prospicemus filios et calathos aliarum.

De Artemesia regina. lv.

Artemesia regina Carie fuit ingentis animi femina: et sanctissimi amoris atque praeclarissimi et integre viduitatis exemplum posteris sempiternum. Hec esto a quibus progressa parentibus nec ex qua fuerit patria in dies nostros venit: satis ad eius nobilitatis laudem est nouisse eam mausoli tam potentissimi regis Carie fuisse coniugem. Quae adeo dilexit in viuetis ut superstes mortuam obliuiscere non posset: cuius rei sterere diu insignia monumeta. Nam si fides dantis scriptoribus prestanda est: cum primum vir antiquissimus clausisset diem exquisitus est caetera dante honoribus exulit. Hec passa est post funebres ignes collectos diligenter cineres aurea in vna seruando condi: existimans tam amantissimis iugis omne aliud vas incongruum esse praeter id praeter in quo perpetuo amoris flamma longe solito eo defuncto flagrabat. Quas ob rem ut tibi quod certum erat assisteret quo perpetua praeterite vite memoria persistebat: collectos donec expletis immixtos: paulatim

cunctis exhaurit omnes: vita residua pretiis dicata lacrimis et hic huiusmodi sumptibus ad vitam laeta et
 oēs leta decessit in morte. **A**ntē vidua ingētia pegit facinora. **A**ntē fuit plerumque vitis egregia
 insignia sepulcra erigi. **Q**uōd ut amoris profunde appareret opus **Artemesia** mirabile nimis et sumptuo
 sū auaricia omni sepulcra excogitauit. **H**ec vno nec pplari prera artificis scopā biazē thimothēū ac
 q̄ leocare q̄s eo sdo ton^o orbis p̄spectōres p̄dicabz greda/ accessit iussit featqz iu p̄ra eoz iudiciū
 mausolo magnificā designā mausoleū: et par marmozibz p̄strui: ut ob mirabile opus illis si aliter nō
 dare dilecti vni nom̄ efficeret eternū. **Q**uōd eo q̄ tā ante q̄ ip̄sa omnia fere orbis edificia excesserit
 et in sepe mudi mirada vni diu mēozatū sit singularē fecisse mēozē: nō erit absurdū. **N**ā vireble
 artificū fama et mulieris indite fiet magnificētia danoz. **A**rchitecti i' ap̄ Alicamāsum p̄cipuas
Larie ciuitatē regine iussu quadrata in forma firmare bustū et que austrū et antos prospiciat
 sadens sexaginta mium pedū in longitudinem deduxerit: breuiores relique fuerit et illud in altit
 dinem centū quadraginta pedū extulere: et ut omne dingeretur triginta sex colūpnis marmozis vo
 luere. **C**eterum eā partē que spectat eozum scopā sculpsisse dicunt: eā vero que in boreā vergit bā/
 apem: cum eam que in occidentum versa ē celandā sumpsisset leocares: quanta **B**imozdeo relic
 ta. **Q**ui in sculpsis stans et hystozis alijsqz op̄ri contingētibz tāta solerda vites ingenij
 expresserit: cupiētes singuli antere magisterio reliquos: ut viuos e marmozē vultus eduxisse nō
 nunq̄ a prospectantibus crediūm: ac uedum tunc sed multa post secula vsum sit pro gloria ma
 nus ibi dem decessisse artificum. **N**ec contigit **Artemesia** opus tā celebre p̄fectū vidisse morte
 subtractam. **T**amen ob regine obitum non reliquerit opus artifices: quin ymo arbitantes illis
 futurum suozum ingeniozum posteritan documentum certissimū: in fine vsqz quod reprāt dedu
 cerunt. **S**ed accessit et iterum quintus artifex qui altitudinem sup̄ioris pyramidis p̄ rigintū
 tuoz gradus equauit. **E**t his superadditus sculproz sextus p̄his curis op̄fuit quadriga maz
 moza fastigio tod^o edificij superaddita. **H**uic tā eximio opi p̄fido a mausolo rege/ pro quo fa
 ctum fuit/ **M**ausoleū nomē impositum ē. **A** quo tāq̄ a dignioz sequentiū regū sepulcra mau
 solea denominata sunt. **G**ratius ergo **Artemesia** conugij amor: danozes p̄ferentio viduita
 tis et lacime: nec minus sepulcra spectabile seu sculproz vltis: seu **Artemesia** p̄ctus in q̄ mor
 tuū viti cineres quietere. **C**eterum non his tantum extollendis laudibus **Artemesia** vit^o in/
 dula permanfit. **N**am et virili robore et audacia: ac militari disciplina plurimum: va'uit femina:
 et triumphis maiestare sui noīs exomauit. **H**ęc q̄dē/ et si forte sepi^o/sa'tē p^o viti mortē postit ad
 tēpus lacrimis bis arma sumpsisse legim^o: p̄mo ut pacē patrie tutaret: scido ut socialē fidē reg
 nū seruaret. **N**am mortuo mausolo cū indignaret hauri lōge ab **A**licamāso thodij mulierē re
 gno **L**arie p̄esse: armata classe quasi certa spe potiundi frequentes ad occupandum illud vene
 re. **S**ane **A**licamāsus ciuitas mari imminens ytao in loco natura munito sita est: geminos
 habens portus quozum vnus/ qui minor ēz/ intra urbē tanto introitu quasi absconditus sita
 cer: ut in illum ex regia illi imminente oportuna omnia parari atqz defertū nemine diuū neoum
 extozum vidente possint qui regia seruauit. **A**lter qui maior est secus vrbis menia ap̄erto mar
 continuus est. **I**n quē cū **Artemesia** nouisset accessuros thodios suos iussit esse in armis: et
 assumptis nauicis locijs et epipatis quo oportios ad pagēdū tā p̄ceptū animo factū in regi
 am imperauit ciuibz dum signum ipsa daret applauderet thodios: eosqz e muris vocaret: usqz
 spem deditionis faceret: et si possent in forū vsqz d̄berēt. **D**enū e vestigio quocūqz factū sit mini
 me aduertētibz hostibus a minorū portu in splum mare erupit: et cum videret signo dato iam
 thodios a ciuibz euocatos relicta classe se tāq̄ victozes cursim in forū tēdere in festis nauib^o et
 maximo nauarū conatu thodiozū occupata vacua classe et damozē sublato in thodios vndi
 qz duce suos iussit intrare. **Q**uā ob cām actū ē cū nō erit locus thodios ut ab **A**licamāsijs cece.

ventur omnes. Hoc pacto Artemisia laudata rhodiorum classe proas direxit in rhodum. Rhodiorum
 et e speculis videntes laureata classem suos obtinuisse credentes parvo portu portusque dicitur non
 aduertentes victorie hoste loco diuisi susceperunt: et eorum repete ab Artemisia ciuitas occupata est: ut
 fitque rhodiorum princeps cedit. Est hinc trophaeum pro victoria signum in foro rhodiorum mandauit
 erigi. Actusque est ut due eneestantiae leuarentur in publico: quarum altera virtutis Artemisiae re
 presentabat effigiem. Reliqua victorie rhodie ciuitatis. In qua scematibus posuit quod ab ea actum
 est significantibus vertigalem sibi: totum rediens: insulam liquit. Praeterea dum aduersus lae
 demonas peres perarum rex potensissimus terras praestribus exercitibus plebsque et litus omne occupasset clas
 sibus: omnem suo iudicio non capturus sed absopturus gradus: regina Artemisia cum armatis
 nauibus venit in illud: fractisque iam terrestribus peris copiis cum in conspectu salamine in na
 uale praedium peris classis et Atheniensium sub Themistode duce conuenissent spectante ex tu
 to perse Artemisia inter primos principes suos exorans atque acriter pugnans cum perse seque
 mutasse visa est. Hoc: ut si tam audax robustusque peris fuisset animus non de facili classis eius
 proas verisset in fugam. Sunt tamen qui velint non Artemisiam hanc fuisse: sed artemido
 ram eque alicarnasi regina: asserentes in testimonium suae credulitatis nauale bellum peris apud
 salaminas olympiade septuagesimaquarta fuisse commissum: cum centesima: constet Nauulo
 rum ab artemisia fuisse constructum. Ego quidem his adhaereo qui unam eandem fuisse artem
 isiam et artemidoram putant cum quae de artemisia certa narrat plurimum incertis de se exhibeant
 et auferant alienis. Qui autem tamen legerit quod maluerit id credat: seu una seu due fuerint: opus
 quidem fuit femineum unum quodque. Sed quid artemisiae acta spectantes arbitrari possumus nisi
 in nature laborantis errore factum ut corpori cui deus visum et magnificam infunderet animam sex
 us femineus datus sit.

De regina regina regina.

161.

53

Uirginitas nōle z scō rōna virgo pia ē recoleōa mēōia. Sūt enī insignis decori spīcia
z auli virgini plebi hōis s; honesti filia. Que esto opūme est; indolis nō tñ nī sua cō
stātia dara quātū scelere amār infāusti z seueri numiū pñs faciōre. Ac ex illo rōnoz
libertate leura scā ē. Hec egoē imprānb⁹ iā āno scāto rōne vbi occūris a gēitore ludio: idē
tribunido z aci iuueni cōpōlata ē: ausiq; forte distulerat nupcias expeditō a romāis in algibuz
aduēt⁹ equos sumpta q; in eadē virgine⁹ militaret. Quib⁹ sic se hūit⁹ infortunio virginitē fac
tū ē cū Appio daudio tēcē viro q; ad vrbē tutādā cū spurio appio ex socijs militātib⁹ sol⁹ remā
serat e⁹ adō fomofitas placet: vt ab eo amaret p dīre. L⁹ adhuc tenella virgo cū frustraret blā
dicias nec vltōnis ingētib⁹ neq; pāb⁹ ā minis flecteret imbutū sanctitate pē⁹ tūto insano fur
ore succē⁹ ē Appi⁹ vt cū in vāria labāte voluiss; animū nec sat tūū vim publice infere arbitra
ret in fraudē ingeniū verteret: egrot; ex pposito vt. m. dauidi⁹ ausdē libert⁹ hō audacie pme: trāse
untē aliqñ virgine⁹ sec⁹ forū/ quā pmo daret occasio/ tādē suū mācipiū fugitiuū arripet; z in suā
ceduōra tomū: z si qd; forsan obstaret incepto p festim se corā eo in cāz traheret. Quā cū paucos
p⁹ dies ausu temerario trāscūtē cepiss; libert⁹ z suā diceret pdamāte virgine atq; p vrbē impu
ro hōi obfistēte iuuātib⁹ mōntis/ cū qd⁹ vna incedeb; scāis ē repētē hōim pcur⁹: inf⁹ qd; z ad
uēt⁹ vllī⁹ z mult; hīndē dicit; eo vntē ē vt in ptoxiū corā amāte iudice ducta vix ab ardētē
Appio vt vlog in diē futurā differet iudiciū obtētū ē. In q; nil pficiēte dauidi fraudē q; iū erat
in cātra ne venire romā si vocaret virgine⁹ pmitteret a duab⁹ euocat⁹ affuit psto p⁹: z cū filia ē
cū reliq; amido z p dlio sordidat⁹ vnit in curiā. Vbi eptio marco Appio mācipiū pet⁹: nā au
dito virginitō a libidinoso p hōe virginitā tādē fugitiua serua adiudicata. Quā cū capere voluiss;
s; marc⁹: z multa frustra in appiū dīss; Virgini⁹ ab eo tādē ira frēdēte obtētū ē: vt sibi saltem
paululū z numid log phas est; vt forte error; vter; ppta veritate mācipiū minorē cū noxa sui cō
cederet. Cūq; cū eis apud Cloāinas tabernas in ppectu nī cūne euāhiss; sūpto Lanij auito in
quit. Qua pōtū via dilecta filia libertatē tuā vōdico: z onē virginitis infixit pctori maximo tolo
ze spectādū. Ex q; infelix virgo cādes cēmēt⁹ cūctis astānb⁹ sanguinē cū anima fudit. Et sic
libidinosi appij p inocēt cedē spes turpissima exinanita ē: z ope virginit; ac iūit; scā scāda plebs
secessiōe actū ē vt tēcē viti coacti abdicaret impūū z romāo populo quā occupauerāt libertatē lin
queret. Hec multo p⁹ virginitō plebs tribuno p cāte appio daudio dies dēā ē. Qui cū cām dic
tur⁹ accederet in carcere iussu virginit; tract⁹ z catenis implicatus vt meriū effugeret tēcē⁹ nox
us manes innocue piaret virginitē laqueo seu gladio vel vntēo ibidē viciā tēcit. Temerari⁹ au
ten diēs marc⁹ dauidius crimen non qua abuit via/ nam fuga tutatus/ dffleuit exilio: bonis tā
p rōni q; suis reoactis in publicū. Nil perniciosius iniq; iudice. Hōic quodēs scēstā mēt; impe
riū seq; omnis iuris ordo puertat nō ē: legis potestas soluat: virtut; enert; opus: scēstā lax
ent habene: z breuit oē bonū publicū in ruīnā trahat. Qd; si nō sat alias apparet: nepharium
appij ceptū z q; inde sequuta sunt in lucē deducunt. Nā dum male libidini sue potēs hō frenū
poneret ex libera seruā ex virgine adulterā ē cōpōlata pelicē p imbutum fraude libertum fecit pre
gri: suoq; detestabili decreto factum ē vt amaret p in filiā: verteret pietas in seuidam: z ne voto
taude q; hō gauderet incest⁹ hō: occideret innocua: damaret in vrbē: numularet in castro: se
ado plebs a pñbus oīret: z fere in dīscimē res onis poneret romana. Q; ples inditus z le
im latoz egregius: quod in alios dīro supplicio punisse debuerat ipē p perrare ventus nō ē.
z mihi quodēs pāditamur peste mortales: quodens in exitum immetū trahimur: z turpi
simur iugo: angimur: spoliāmur: z occidimur vrgēte neq;ā. Quid hoc mali ē. Nō vte⁹ pre
quod in tēpamētum libidinum adiuuentum est id nullo timore tēctū in licēā vertere sūt

terum. Et cum oporteat p̄fidē oculos ⁊ animā eōs p̄dicos b̄ere: eloq̄ū m̄re: graues sc̄d̄q; mo-
res ⁊ man⁹ a m̄eribus d̄nino immunes nō oculis t̄m s; insana m̄re lasciuū: nec legum s; le-
nonū sequunt iudicia. Superbiunt nec m̄rescunt nisi meretricula impet aut iras leuiat aurum:
Nec solum dona suscipiunt sed exposcunt: mercant ⁊ subtrahunt: ⁊ in uolentiam vsq; si aliquid
neq; fieri quod cupiunt furore succēsi proumpunt: ⁊ sic optimi legum interp̄tes facti hinc luxu-
ria inde pecunia in cassum pro rostris ius poscūt nisi ab his vel ab earum altera suffragia imp̄n-
dant.

De Pyrene Cratini filia. lviij.

Prenes vtrū fuerit greca mulier aut qua floruit etate nō sc̄o certū ē: greca t̄m credit. Et
statq; eā Cratini cuiusdā pictor̄ fuisse filiā atq; discipulā. Quā tāto laudabiliorē exi-
stimo quantū arte ⁊ fama v̄ior sup̄asse magistrum cū ei⁹ adhuc in pl̄ib⁹ nomē vigeat
existēte patre nisi p̄ eā fere innōiato. Excepto si is fuit de quo legit q; fr̄odes atq; radices herba-
rum d̄niū ad eā p̄stādā noticiā in forma descripte p̄p̄a. Esto hic crastinar: nō Cratin⁹ ab aliq;
bus nūcip̄t. H̄⁹ at pyrene celebre fuit ingenium: ⁊ arithmum m̄ozabile. L⁹ qdē magistr̄ij in lō-
gum argumēta fuere. Puella qdā q; apud eleusina diuitate diu in tabula visa ē. Sic ⁊ senex ca-
lippo: p̄terea ⁊ gladiator Theodoros nec non ⁊ abstrenes suo tpe saltator egregius. Que idō
q; officiū a femina vt plurimū alienū nec absq; vi maxima ingenij p̄secutum quod in eis tardis-
simū eē p̄lucuit dignum aliqua celebra laude ratus sum.

De Venudo greca muliere. lvij.

Venudum si satis bene arbitror greca fuit mulier: ⁊ forsitan Alexandri magni macedo-
nia regis euo sp̄iciua. L⁹ si manonalem pudiciā seruass; cū ingenij ei⁹ p̄maxime fa-
erint vires. Aōge fulgidior nōis fuisset gloria. Meritū enī ⁊ testimonio n̄m in studijs l̄ra-
rum valuit vt aut inuidia p̄ata aut muliebri temeritate impulsā: in theophrastū celeberrimū ea tē-
p̄tate philosophū scribere inuehēdo ausa sit: qd̄ ego nō vidi. Sane postq; p̄ tot secula in etate
vsq; nostrā fama deuit non minimū fuisse nec eē p̄ue facultat̄ iudiciū existimare possumus: et
no inuictō animi sit certissimū argumētū. Et si adeo studijs tā sp̄ēdidis valuit nō facile credam
eam ex plebeia fere durisse origine. Raro q̄ppe ex ea sorde ingenij sublime surgit: nā ⁊ si quādo
q; celo infundat caligine extreme sort̄ d̄ntas e⁹ opp̄mit. S; qd̄ p̄gētorum generos⁹ sāguis
si morum indetētia sit v̄ni fulgor̄ imp̄d̄mētū: Si āplussimis h̄dē p̄stem⁹ nec seposito pudore se-
m̄nto meretr̄x ymo meretricula fuit. Ideo facinus indignū inter lenones impurosq; mechos
⁊ scora atq; forniceos versata potuit: magistrā rerum philosophiā inhonestis cellulis ⁊ ignomi-
niosis turpare non atq; impudiciis calcare vestigijs ⁊ doctis immergere fetidjs: si phie sp̄ic-
dor obfuscat̄ p̄ impudiciā pector̄ late. Volēdū eqdē ē ingenij tā celebre sacro sup̄umq; munere
d̄nū ad spurcūdo exercitio subigi potuisse. Coepo! nescio vtrū illā formozē dixerim in tā scelestū
focū philosophiā trahēdo: aut philosophiā ipsam remissiorē doctū p̄a⁹ subigi lasciujs p̄m̄-
tendo.

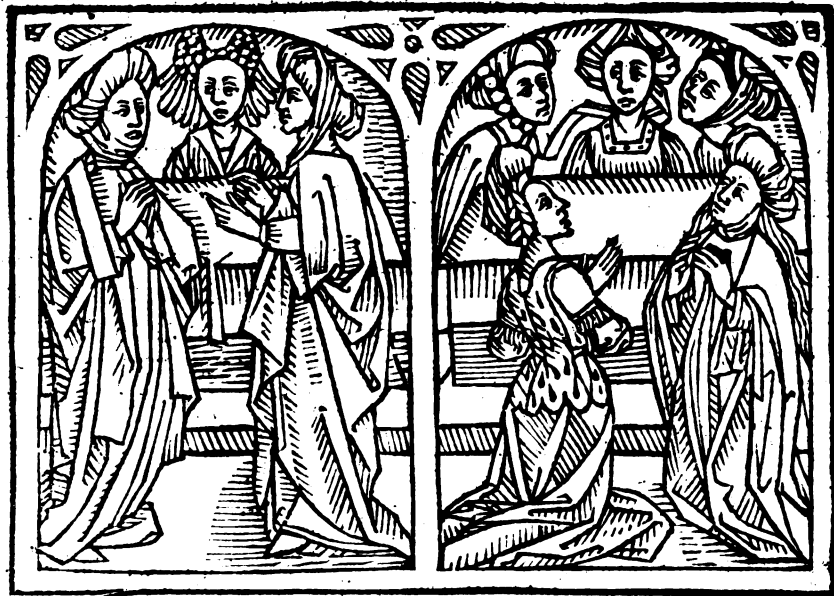
De Olympiade regina Macedonia. lx.

Olympias Macedonū regina titulorū multiplicū fuit illustris: pmo quōdē / si possunt scē
mata aliquid dantur afferre mortalib⁹ / ex traditū sanguine / q̄ tūc p̄e ceteris totius
græcie seu orbis terrarū hēbat splēdidior / neoptolemi regis molozū filia traxit origi
nē: z cū illi ab infantia mustilis nomē eēt nupta philippo serenissimo ea rēp̄tate Macedonū re
gi olympias / vt placet aliquibus / p̄imo vocata ē: p̄terea z alexādū Ep̄iti regē fratē habu
it: z nunc macedonie philippo mortuo filiū alexandā: cuius tā ingentia fuere factioza vt q̄ su
paret illā glōria inani ramen nec audiretur natus nec nascer̄ imposturū. Quod olympiadi non
modicū fulgōis adiunxit si manibus fulgor est prestantes p̄p̄tisse filios. Sed non ōnino su
bar hoc euasisse potuit quā notis aliquando iniectis frustraretur. Esto ex illis olympias eua
fisser notior. Nam adulterij illecebra eius etate florente olympias latefacta est: qua nil fere deco
rosius regine contigisse potuit. Et quod turpius fuit suspīcanum est alexandā adulterio gēitū
Que quidem suspīcio adeo cōmouit philippū vt non solum aliquādo palā diceret ex se nō ge
nitum alexandū verū z olympiadem ignominia notaret repudij: z Leopatrā alexandā epy
rote filiam in vxorē duceret. Quod quantum olympias egre tulerit dissimulare non potuit.
Nā que vsq̄ in diē illā hac excepta late regis tātum fulgōibus dara erat: enormitatis⁹ varijs
sele fecit insignem. Creditū quidē ē a se agrarū atq̄ impullum pausanā iuuenē ex splēdito ho
restis sanguine natum in philippi viti sui necē p̄sco ēt alexādō. Nā pausanie ob occisum phē
lippū in cruce pendētis caput ope olympie mane sequēt a diē qua cruci affixus fuerat aurea in
insignitū corona cōpū ē: z paucis interpolatis diebus olympiade iubete eius cadauer depositū
super reliquijs regis philippi honorifice macedonie ritu erustum est z funebri cū pōpa sepulcū
Gladium p̄terea / quo philippuz pausanias occiderat / regina sub nōie misialis in tēplo ap̄

pollinis sufficit apponi: et Cleopatra sibi superinducta pro illis saeva filia inani exasperavit verbis
 et ignominia: ut miseram ad laqueum induendum proderet. Aucto tamen maximis victoris filio Alex
 andro eo quod apud Babiloniam veneno assumpto et Alexandro fratre apud Lucanos caeso ac Ari
 deo macedone rege et Eurice coniuge eius macedonice abscissa propterea venire intrare prohibentibus sa
 uore veterum macedonum datus in mortem macedonice regnum sola obtinuit vidua et regina.
 Haec cum passim in quorum tam nobilium quam plebium macedonum quasi belua baba
 secura Cassandro in Epidura diuitate oblecta est adeo coacta: ut una cum oppidanis reum om
 nium inopia veniret in famem. Qua cogente scitum est ut condidonibus apponitis se in fide cas
 sandri committeret. Que fraude exornatis oculorum amictis post cecidionem in montem postulata
 est. Ad quam occidendam cum cassander ubi trinebatur scelerum ministros intromississet. Ea iam
 mouente se manu venientium morturam duabus iniura scillis impetrata surrexit: et vestimentis ad
 subulq; propositis ne quid cadens videret inhonestum nec orare passa nec audita voce aut vulari
 simineos emittere quoniam percussoribus obuia facta paratum in vulnere obtulit vltro quam pau
 sperderet quod robustissimi etiam homines consueverunt ut plurimum expauescere: actu illo proflata
 vix exisse imperatoris iam egregii gemine.

De Claudia vestali virgine.

Claudia vestale virginem digne ex romanorum generoso sanguine procreata credidit et
 cum inuicem insignem pietatem eius in patre. Proba quippe spectabili pro se ex senatus consulto ut
 triumphum patre agebat: frequenter romanorum spectante plebe: cum se tribunorum plebis vniuersam
 simulatam in eum non aliter quam in male meritum prosumptis credit in medium: et insolentem more tribunicia
 audacia violentas manus in triumphante incidens eum de curru euoluere conatur. Quod cum inter spe
 ctantes Claudia virgo prospiceret illico rigere pietate commota tristis et oblita sexus honestatis et
 tanti quibus obiecta erat patri non potuit: quoniam repente medias inter catenas impetiosa pro
 sumpta et sibi audacem visu turbam credere cogens inter tribum arrogantis et patrie gloriae se indefesso
 robore miscuit: et quibuscumque ausis factam sit amoto tribuno liberum in capitolium patri concessit ascensus
 Quod dulcis amor: in fracta pietas: quid credem? viro imbralli corpora pretulisse virginis quod reli
 gione oblivione ingessisse non potuit eum: canere iniuria opprobrii quem meminerat in facie sue cou
 catorum: et pijs delinctorum blanditijs: vtorum in sua salute exhibitorum notiorum amatorum eius: et pro
 nectorum etatis instructorum. Sed et hoc satis dictum sit quod quis ob hoc tumultuans? hostibus
 sanctimonialis in mixta virginem de inhonestate rebarguet. quis temeraria dicit: quod tamen in tribu
 nica potestate ausam iure dandam cum adeo pulchram atque memorabilem pietatis opus patrium trau
 egerit ut et robustissimum iuuenis actorum animo fecisse nequeat. Eodem non immerito dubitare quod spe
 ctabiliorum triumphum an patre in capitolium transierit: an nata in edere potuerit.

De virginea Lucij volumine coniuge. lxi.

Uirginea apud romanos equis data matrona fuit. Altera tamē a suptrioz esto eque
 auli cuiusdā sed patricij fuerit genita. Hec preter nobilitatis insignia suo tuo castimo-
 nie meritis ceteris fuit preferēda romanis. Et actū vnicū s; laudādissimū tenuisse ad
 eius dñe vitā recognoscēdā eiq; dantatam meritū impendendā sat erit. Et satis ergo pstat: fuit
 olim in vrbē roma in foro boario ad rotundā herulis edem sacellū celebre patricie pudicitie du-
 dum a nobilibus mulieribus persancte dedicatum. In quo quinto sabioz quinto publico tertio
 quarto plulib⁹ cū senar⁹ iussu vti z in ceteris temp'is supplicatōes ad expiāda prodigia fierēt
 z ibidē patricie tantum femine sacra ritu vtrā castissime pagerēt pūgit vt virginea cū ceteris pāc-
 nura sacū accederet. A quo cum matronis patricijs impātib⁹ suplx semota eēt eo qd lucio vo-
 lumine plebeio hominī anno tamen pretito consuli nupta foret: breuis apud sacram edē femi-
 nea altitatio orta est: que tandem mu'icbz indignatione in maius animozum incendiū sese ex-
 tulit. Ceterū cum se dixisset virginea z pudicam eē z patriciam ex templo patricie pudicitie arte-
 ri minime debet eo qd plebeio hōi virgo nupfisset: z gesta viti miris extulisset laudib⁹ relicto pa-
 tricis domū indignās repercit verbisq; opus supradicēt egregiū. Nā cum sibi multū edium eēt
 in vico lōgo in quibus tūc vna cum viro habitabat quantum ex eis ex parte vna sufficere sa-
 cello modico arbitrata ē sedausit a ceteris: z ibidē arā instituit: z pōsta ex suscepta ab illis in-
 surā subdidit. Nos ergo depreco: honozq; v'v'ū cemitis huius vrbis viros hēt p'num de
 virtute certamē: sic z inter nos soli⁹ decozis pudicitie matronalis certamē sumans: opā dātes:
 vt hec ara quā ego plebeie pudicitie presentibus vobis dico si in aliquo potest sancti⁹ illa z a
 stiozib⁹ colī credat: appareatq; agētib⁹ vobis celestes animas p'ctoib⁹ patriciarū insidi. Et di-
 gna atq; sctissima matrone verba. Et indig'ō laudāda: z inuētū in astra lero plausu extollēdū.

Non in virorū substantias nō ad ornāmēta lascīuie captēda a virgīnea pīuratū ē: quīnyimo in lascīuos pulchresq; iuuenū odos atq; p̄cipiscētiās: z ad suā p̄merēdā castimonie gloriā optī / mo instituto s̄ctilq; p̄ritib⁹ iū ē: adeo vt tūc inceptū z diu p̄ hoc actū sit vt nulli nisi spectare pu dīdāe z q̄ vni tm̄ viro nup̄fisset sacrificādū ius eo p̄staret in tēplo z spectānū incestuosīs oculis fracta libidinosa spē sanctitate patrie equaret are: nec dubitē multis ob glorie cupidinē z ad ef fugiēdū ignominīā h̄ a sacrificio arceret: t̄ seruāde castimonie cām atq; studium inieisse.

De Flora meretrice tra florum z zephiri iunge. lxxij.

Florā rōnā fuisse mulierē testat viō⁹ an̄ctas Cui quānū decoris ignominios⁹ q̄st⁹ sub traxit cām fame formā fauorē adiecit. Nec s̄t vt ōnes asserūt diuissīma fuit mulier: s; de q̄stū diuiciatū discrepāt. Nā alij dicit hāc ōnē iuuentutis sue ac formositas corpore florē inter fornices z lenones scēstosq; iuuenes meretrice publico p̄sumpisse: z nūc hos nūc illos stolidos lascīuos blādiciōsq; vt taliū moris ē: substantiā tenuās z vndiq; corrodēs et exerpēs in eas tā āplissimas ceuuisse diuicias. Alij vtro honest⁹ arbitrati lepidā z ridiculā ex ea referūt hystoriā. Asserēs Rome editū herculis odosum tessens ludū inchoasse māib⁹ alter nis. Quārū cū herculi cetera stauiss; z sinistrā sibi dicit fecisse piculū: vt si vinceret hercules ip se sibi de stipe tēpli cenā z amīcā pararet. Si vtro hercules victor euaderet tūc illi de prauia ppria illō idē facturū se dixit. Verū cū viciisset hercules mōstra ē sup̄are solit⁹ ei cenā z nobilē meretricē florā p̄passe p̄sternāt. Cui dormiēt in tēplo viliū aiūt cū hercule p̄cubuisse: atq; ab eodē dicit se suscepturā mercedē percipit⁹ ab eo quē p̄mo mane tēplū exiēs inueniret. Que cū fanaticō diuissimo iuueni tēplū exiēs occuriss; ab eo amata atq; reducta ē: z cū seā fuisset diu: ab eodē moriente heres relicta ē z sic ditata. Verū sunt q; dicit hāc nō florā sed Accā laurentiā fuisse: q; romulū ro mūq; seu nutruerat seu nutruit postea. Sane h⁹ discordātie rōem ego nō auro dūmō p̄ster flo zā meretricē z diuitē extūisse. Nec s̄t vt eo redā quo cupio / adueniēte mortalis vite termino atq; nullus illi fili⁹ eēt z nōis p̄p̄uadi cupido vt reoz femineo astu in futurā sui nōis gloriā roma / nū populū substantiā suarū sibi dixit herede. In h̄ m̄ pre diuiciatū seruata. vt qd̄ ex ea animū suscipet fen⁹ in āniversariū natalis sui ludis publice factis erogaret ōne. Nec eā sefellit opinio. Nā cū grām romane plebis ex hereditate suscepta captiss; ānuos in mēoriā sui nōis fieri lutos obtinuit facile. In qb⁹ spectate vulgo ad ei⁹ puto q̄stū postenīs ostēdēdū inter alia turpia nu / de meretrices mimozū officū sūma cū inspicēnū voluptate gestiatatōib⁹ impudicis z varijs ex crebāt. Qua illecebrā ostētarōe actū ē vt seu ex fenore suscepto seu ex re publico ānis singul⁹ cū instāna ludī h̄mōi tāq; sanctissimi a plebe in libidinē prona paterēt vt florales ab institutice ēt dicerēt. Sane tractu p̄p̄is cū senar⁹ originis eozū p̄sā⁹ erubesceret vrbē iā reā dominā tā obscena maculari nota: z in meretricis laudes p̄ueneret ōnis adueneretq; illā. facile telet nō posse ad ig nominiā subtrahēdā turpīdini cretibile ridiculūq; super iniunxit errore. Singit p̄p̄e in splē / dore flore inditē testantis fabulā: z ignaro iam populo reditauit illam: asserēs iam dudā mi / re pulchritudinis indigenam fuisse nympham: nomine dozam: z a zephīro vento / quem latine fauonūm dicimus / ardentissime amatam: z postremo in coniugem sumptam: atq; ab eodem quem stulticia sua inter deos nominabant totalitō quodam munere seu propter nup̄das / vt fit / deitate fuisse p̄cessā. Hoc cū officio vt fuere p̄mo arbores collectq; z prata florib⁹ exornabat eis q; p̄er z in ex dora flora ēt diceret. Et qm̄ fruct⁹ ex florib⁹ seq̄ret vt deitate e⁹ placata ludis illos s̄pla q̄dā liberate p̄cederet: z in fructū deuiceret ei⁹ det sacū: aras lutosq; a vultate fuisse p̄cessos

Qua seducti fallacia eam que uiuens fornicis coluerat a quibuscunq; etiam pro minima stipe prostrata quasi suis alis zephrus illam in celum detulerit cum iunone regina creabusq; alijs se dere arbitrati sunt. Et sic ingenio suo flora z fortune mure ex male questis pecunia ex meretricis nympha facta est: zephrusq; lucrata coniugium z ceteratis numen apud mortales in templis re fidens diuinis honoribus celebrata. Adeo ut non solum ex dora flora sed dara vbiq; locorum ex insigni sui tps scoto facta sit.

De Romana iuuenula.

lxiij.

Romana fuit iuuenula: nec ex fece plebeia nisi falloz traxit originē. **L**º expditi malignitate fortune nomē z pēti pugisq; notitia forsan aliquāntulū meritū crebris surripuisse vī debīt. S; nep me subtractū videat: z si illi inter daras locū nō cedere apponere mēs est: z innominate mulleris pletarē inditā inferre. Sūt ergo iuuenula huic honesti generis mater sed infelix. Hāc rome apud pretoris tribunal/ob qđ emeritū nescio/capitali supplicio dānata z a pretore trāuūiro vt illi tā in dictā sententiā pensā inferret tradita. A trāuūiro sūt in hoc idē publicā carceris custodi exhibita. Verū qm̄ nobilis eēt vt nocte necaret iniūctū ē Custos sūt hūanitate quadā impulsus dū ingenuitati mulieris ppareret in eā seuire manib⁹ noluit sed viā dānsam qđ vt inedia psumeret omisit. Ad quā visendā filia venit z exausa prius egregie ne qđ sibi ceteret introsum intrare carcerē a custode obtinuit: elurienti qđ tā mātī lacte/quo recēn habūdabarp tu/opitulata ē. Demū p̄tinuatis dieb⁹ plusculis cepit mīrari custos qđ tamdiu dānata mulier

abscq; dno traxit; spm: z dā qd cū matre ageret nata p̄spectās aduertit: qm̄ eductis māmillis si
 las sugēdas or̄ matris admoneret. Mirat̄ pietatē z inuitatū nutriēdi matre nate v̄lum p̄puz
 miūiro renitit: miūir at̄ p̄roxi: p̄roxi publico nūdauit p̄silio. Ex quo p̄mū p̄sensu factū ē vt pie
 tate filie dono daret̄ meritiū matris supplicū. Si seruati in pugna virib⁹ duē q̄mtrā coronā lar
 giebāt̄ āt̄ quas q̄ laude seruātē in carcere matre gēitā cocorabim⁹. Hō egdē tā pio fauorē satis
 dignū seruū p̄prie inier frōdeo. Hec pietas nō solū sc̄tā sed admirabilis fuit: nec tāū exequēda
 quin p̄mo p̄ferēda nature mūerū q̄ cocemur puulos natos lacte in firmiorē etatē deducere hac pa
 rētes morti subtrahere mirabiles ergo pietatis sunt vires. Hā nedū feminea corda / q̄ facile in cō
 passionē trahūt z lacrimas / s; nōnūq; in effrenata z adamātiua obstinatōe durata p̄netrāt p̄e
 tora z posita āt̄ p̄cordia sepe p̄mo hūanitate flexibili durū emollit̄ dōne: z oportunitatū indaga
 rit: optima agit vt lacrimas cū infeliab⁹ misceāt: egredū dōne atq; picula saltē cōfiderio subeant
 z nōnūq; si res in p̄media vicarias subtrāt morte: q̄ tā grādes efficit̄ agūt vt min⁹ mirēt̄ si quā
 piū filij in parētes agam⁹ cū eo pot⁹ videamur vices reddere z quod alias sumpsimus debita
 restitutiōe ploluere.

De Marta Maronis : lxvij.

Marta Maronis virgo ad finē vsq; vite p̄man⁹ tāno ceteras virgines antecellit quāto
 sua sp̄ore in p̄uētū se castitate p̄tinuit. Hō cū aut veste sacro dōo a' ligatā aut dīa /
 ne nota obnoxia seu aliter p̄fessōis implicatā / qb⁹ plurime aut coherēt̄ aut r̄tinēt̄ /
 inuenio: s; sola mētis integritate sup̄ato carne z cūleo / cui et p̄stāntissimi nōnūq; succubere v̄ri z
 illibatū a p̄ragiōe hōis corp⁹ in monē vsq; seruasse. Hecū z si hac tā p̄medābili p̄stāda p̄mū

hec laudanda fit *Marda* non minus tñ ingenij virilis z artificio manuuꝝ cōmendāda est. *Hec* equidē seu sub magistro didiceret seu monstrāte natura hūerit nobis incertum ē: cū hoc videat̃ eē certissimū qđ aspernat muliebat̃ ministerio ne odio tabesceret in studiū se picture atqꝫ sculpu- re cederit oīne: z tandē tñ artifice tanqꝫ polite pinniculo pinxisse atqꝫ ex ebre sculpsisse ymagi- nes vt *Sopolim* z *dionisiū* sue erat pictores famosissimos superavit. Cuius rei fuit notissimum argumētū tabulas a se pictas ceteris p̃colorēs fuisse: z qđ lōge mirabili⁹/asserūt eā non tā- nū eximie pinxisse/quod z nonnullis p̃git aliquando. *Hec* adeo veloces ad pingēdū habu- isse man⁹ vt nō vsqꝫ similes habuerit. *Fuerūt* insup̃ diu ei⁹ art. insignia sꝫ int̃ alia eius effigies quā adeo integre lineaturis coloribusqꝫ seruat̃ z oīs habitu in tabula speculo p̃sultente p̃t̃xit vt nemini coetaneo que nā foret ea ṽsa ṽteret̃ in dubiū. *Et* vt int̃ cetera/ad singulares e⁹ mo- res cōueniam⁹/ei fuisse morē p̃cipue asserūt seu pinniculo pingeret seu sculperet cetera mulierum ymagines sepissime facere cū raro vel nūqꝫ hōies designaret. *Arbitro* huic mori pudic⁹ rubor cām ceteris. *Mā* cū sit q̃tas vt plurimū nudas ā seminudas effigieret ymagines ṽsū illi sit oportū ā imperfōs viros facere ā si p̃fōs fecerit virginē videret̃ oblita pudoris. *Que* ne in altēā incidere ab ṽtroqꝫ abstinuisse lau⁹ arbitrata est.

De Sulpida filij conluge. lxx.

Sulpida olim venerādisima mulier: nō min⁹ m̃onariū rōnū testimoniō laudis: ob ser- uatā castimoniā qꝫ culto se p̃mēs lucreā p̃secuta ē. *Hec* em̃ seruiciū p̃iūli filia z sul- uij flaci p̃iur̃ fuit. *Nobiles* ābo viri: z cū senar⁹ ṽsio a ceteris more ṽteret̃ sibilinis libris ceterisqꝫ vt ṽneret̃ ṽncordie simulachrū p̃secaret̃ in ṽde vt virgines ceteraqꝫ mulieres, nō solū a libidine abstinere sꝫ ēt̃ facili⁹ in laudabilem pudiciā ṽteret̃: p̃iūissentqꝫ iuxta cetera viroū

mā datū / q̄ cauebat vt castior ex romāis mōnis deducaret illud / ex ingēu mltitudine q̄ nūc abū
 dabat roma castiorē: feminārū iudicio actū ē: vt p̄mo eis agētib⁹ cētum ex ōni ceu q̄ pudiciā
 dariores existimate eēt electe traderētur. Inter q̄s vna sulpicia sumpta ē. Demū fenacus ius/
 lu eandē mulierū iudicio ex cētū decē ēt iudicio res subtraxit quas interest sulpicia nūtrata. Post
 tremo cum ex decem peterent vna summo ōnium p̄cessu sulpicia data ē. Cui z si pulcrum fuit
 ea tēp̄tate veneris verticordie dicasse simulachrū: lōge tamen pulcrus tā ingētis multitudinis
 existimatōe fuit q̄ castimonia p̄lata sit ceteris: eo q̄ nō tātum assistētum oculis tāq̄ quodam
 celeste pudiciāe numē ōnium admiratōe p̄specta fuit sed futurorum omnium euo ēt vneratōe se/
 re immarcescibile gloriā nomē eius videatur eē clarū. Sed q̄so inquit aliqua si cētū pudice elec
 te sunt: quid huic vni aliarum magis pudiciāe superaddi ponit vt ceteris merito p̄feratur. Da
 tā ē hī vel he videat q̄ arbitrat̄ur solum ab alieno q̄z viri p̄cubitu abstinuisse pudiciā. Quē q̄dē
 inueni sanior vltimus oculo non solum p̄fuit ab āplexibus exteriorum virozum abstinere q̄b
 multe ēt inuite faciunt. Equidē opz maronā vt pudiciā integre didi possit āre alia cupitos: va/
 gosq̄ frenare oculos: eos intra vestimētorum suorum sūmbrias colere: verba nō solū honesta
 sed pauca z pro tpe effundere: oclum tāq̄ certissimū z p̄nāosissimū pudiciāe hostē effugere: a
 p̄messatōibus abstinere / atq̄ absq̄ libero z cetero frigate venus / cūus atq̄ saltatōes tāq̄ lu xurie
 sp̄cula cūitare: p̄simonie ac sobrietati vacare: tomesticiā rē curare: aureo obscenis p̄fabularōib⁹
 obduratas hēre: a dicitōibus abstinere: pigmēta z supuacaneos odores abicē: ornatus super
 fluos respicere: cogitatōes appetitūq̄ noxios totq̄ calare vīribus: meditatōibus sacris insistere
 atq̄ vigilare. Et ne per cuncta discurrā pudoris integri testimonia / vīrum solū summa discōe co
 lere: ceteros nisi fratema diligat caritate negligere: z vīri ēt nō absq̄ frontis animiq̄ rubore in ā
 p̄lexus ad prolem suscipiendam accedere. Que cum forsā omnia in ceteris nō inuenirētur ex/
 plūta z in sola sulpicia compta merito eā ceteris p̄uulere .

Armonia sicula iuuenis gelonis fratris yeronis regis Syracusanū fuit filia. Quē q̄q̄ regio genere fuit insignis: lōge tamē magis pietate sua digna mēoratu fca. Hāc qdā virginē occubuisse volūt. Alij vero tenuerūt cuiusdā p̄iugē. Hūc horū magis plac̄ iu/ ma: cū nil ob diuersitatem oppinionum ex eius pia fortitudine subtrahat. Cum igitur Sira/ cusanorum ceca atq; repentina seditōe in ōnem regiā prolē seruiret a populo z iā trucidato iero/ nio rege adoleſcētulo atq; Axonodo z Lemisteo regijs generib⁹ z in damaratā z beradiam yeronis filias z armoniā gelonis multitudinis expediis gladijs tumultuosus fieret incurt⁹: ac tum ē sagacitate nutritis armonie vt regio exornata cultu virgo qdā armonie coeua pro armo/ nia interfectoribus pararet. Que qdē voto proptatis in nullo fuit aduersa. Quinymo cū in se infestis mucronum cuspidibus intruere multitudinem cerneret: nec illā exterrita aufugit: nec sol/ tionem suam ferientibus professa ē nec latitātē et armoniā loco e⁹ occidebat/ accusauit. Veruz tacita z immota suscipiens letiferos id⁹ occubuit. Felix pariter z infelix armonia: felix fide infe/ lix pditōe. Fidelis amī cū ex occulto innoce puelle p̄seueratiā z fore in mortē animū ac manā rem ex vulneribus virginēū sanguinē cerneret armonia stupēs cūz virgine cesa isq; abeuntibus p̄uissōibus posset euadere toto pectore admirari fidē cepit: z indita pietate capta effusis lacrimis passa cuorē nō ē impune innocuū prospicere: z vitā tātope ac aliena fide seruata nolēs proce/ lare lōgius: satius ducēs ad inferos cum tā fida iuvene immatura morte descendere q̄ canos cūz infidīs quib⁹ ex̄pectare. O pietas. o p̄sca fides: q̄ euaserat in medium prodiēs reuocari se ce/ entis gladijs fraude nutritis z occise fide suāq; pdicōem p̄fessa sanguinē suum vitro in ferias oc/ disse cecidit: z crebris lacessita vulnerib⁹/ inquāuz ponit/ sec⁹ cadauer p̄mornūē corruit. Cui qdō pietas eul abstulit dignissimum līs restituisse fuit. Verum difficile cernere e⁹ maior an p̄mornūē fides an supuiū etiō pietas fuerit. Illa virtutē p̄ime hec sequēde nomen facit eternum.

Bula quā/ quasi cognatiois bula fit nomē/ quā paulinā vocāt mulier fuit Apula ori/
gine camifina. Quā vt generoso sanguine natā credā z alijs mētr plūb⁹ splē didā facit
magnificā illud factū: quō vnicū de ea posteritati reliq̄t sū gras. Mūr em̄ banibale pro
num: infestū belluz aduersus romāos agēte: atq; igne ferroq; dñē yraliā populāte z sāguine plū
mo sedāte: cū apud cānas Apulū vicū magno certamine nō solum hostes supāss; sed scire ytra/
licas oēs p̄regisset viros: actum ē: vt ex eo p̄sistū cedeq; ingētī noctu p̄tūa ex multis dispersis
pagisq; circa decē milia Camifinū deuenirēt. q̄ nunc diuitas fidē romane societatis seruabat. Quos
ōnes exāgues fessos inops: inermes nudos affcōsq; vulnerib⁹ nō exterrita casū nec victorē potē
tia comiter p̄p̄o in edib⁹ bula suscepit hospicio: ecclq; ante alia bono eē animo iussit: z adhibēt
medicis vulneratos mīra affectōe curari fecit: nudis vstīmēta ymo cūctis mira liberalitate p̄cē
fir: z inde inermibus arma: quōdianos dñibus: sumptus ex bonis exhibuit suis. Refocilla/
nōsq; comi pietate misēto z in sp̄m reuocatis abire volētib⁹ vltro vianam cunctis p̄cessit: nec vlla
ex p̄te circa oporūitates p̄tinue affluentiū manus retraxit. Egdē mirabile dictū: z in muliere lō
ge laudabilis q̄ si hōi p̄tigisset. Alexandrū enim macedonū regē z vniuersi vrbis inualsē in/
ter alia eius decora p̄cipua magnificētia extollere p̄sici p̄suerat: asserēs eū necdum iocalia p̄c
osa pecunias ingētes: z munera hmōi p̄maxima munificētia aliorum p̄ncipum fere largiri p̄
suetum. Verum p̄ncipatus eximios regna splēdida z āplissima imp̄ria amicitis z nōnūq; vic
tis regibus exhibere: pulchrum qdē z magnificum z totum extollēdum p̄conis ē. S; minime
vt reor/ bula magnificētie adequādum. Mā alexāder vir fuit: femina bula: q̄b⁹ familiaris: ymo
vstrata tenacitas ē: z animositas p̄minimū. Rex ille z maximus hec p̄uata mulier. Ille qdē
violētia sumptuerat sua: hec qdē iure hereditario possidebat. Ille qdē sibi forsā dñimode seruire
negbar: hec qdē diu seruauerat z seruasse volēs adhuc poterat. Ille bñmerit z amicitis: hec ēt extra
neis z incognitis. Ille reb⁹ flozētib⁹ suis: hec suis mutātib⁹ z p̄ditātib⁹ amicorum. Ille apud
exteras natiōes hec sub pat̄o celo in p̄sentia int̄ suos. Ille vt gloriā munificētie lucrart: hec vt
indigētib⁹ auxiliū impēderet. Quid multa: S; mētē: si sexum si q̄litate p̄sceptem⁹ āborum nō
dubitē quin sub eq̄ iudice lōge pl⁹ bula ex liberalitate sua q̄ alexāder ex sua munificētia glē cō
sequitur. S; cui vult cādidior credat laus: mea sentētia bula suis substātijs optime vta ē. Nō em̄
natura parēs epenetrabilib⁹ terre in publicuz eduxit aurum: vt ex mīs vtero defere⁹ in tumultū
qdē avari faciunt: dum archino sepliuūt z custodia nimia incubāt q̄si iterum nascituro. Atroz
sūt dñia vt cōi exhibere⁹ p̄mō inde honesti fulgorā nro z amicorum m̄p̄uidu z si sup̄st̄ p̄strat for/
aue iniuria: ira celi fatigat paup̄tate minus digne p̄ssis: carceri alieno crimine datus: z q̄bus/
vinq; amiq; egestate āria ministremus suffragia liberali animo. Nō egdē vt appareamus: vtz
vt p̄fidamus: nō vt lucremur: sed vt largiamur hmōi impēcēda sunt p̄moda: eo adhibito rōis
moderamine ne dum alijs op̄inamur nobis pauremus inop̄iā q̄ cogamur alijs ne dum di/
cā manus violētas inijcere: nec ēt oculis inbiare.

De Sophonisba regina Numidie. lxxvij.

Sophonisba quidem potestate esto splendens numidarum regina incessit austeritate mox intrepide a se sumptu longe luculentior facta est. Hæc tamen filia fuit Asouubalis gisgonis filij maximiq; Carthaginensium principis: hanibale rexante ytaliam. Que cum esset ætate florens et forma sua egregia a patre siphad potentissimo numidie regi in conjugium virgo copulata est. Nec equidem desiderio regie a finitana tamen nec oprabar vir sagax instante Romanorum bello solum barbarum regem Romanis subtrahere: sed ope filie blandientis in partes Carthaginensium aduersus Romanos conuerrere. Nec a precogitata fallacia ceptus est. Nam cum nuptias Syphax celebrasset a premonita adolescentula fomositare fauente in tantum sue dilectionis ardorem tractus est: ut nil præter illam sibi carum aut delectabile arbitrarer siphax: et sic dum videretur infelix et appareret Comedum Sapiorem ex Sicilia in affricam cum exercitibus traiecturum hasouubalis monitu Sophonisba blanditijs prædibusq; adeo siphado animū in desiderium suū traxit: ut non solum Romanos relinqueret quibus amicitie fide præstita: et Carthaginensibus iungeret: verū vltro alieni belli principatum assumeret. Quāobrem phoia cakara fide quam patris Sapioris hospitii suo pmiserat ei per lras nondū transierant in affricam interdixit ingressum. Ceterum Sapiō ingenuis animi iuuenis damnata barbari regis nequitia deposita haud longe a Carthagine copijs illū ante alia expugnauit per Masimilā regē solum et Velium legatū suum per quos exercitū suo captus victusq; deductus est cuncta regni numidie diuitate. Nec hæc catenis onustus diuisus ostēsus est: quā malmisse diuitarū deditō facta. Qui cum

nōdum idē appulsiſſ; eā intrās motū reū repēſino tumulantibus ōnibus regiā: erat arma
ais intrās obuiā habuit Sophoniſ bā: q̄ fornicariū ſuarum p̄ſda cū euz intrāre veſtibulū vltra
alios armis inſignē cerneret vt erat regē auſpicata ad eius p̄diūſ genua p̄ſtine fortūe animuz
reū nēs ingr. Sic rex indite deo viſum ē z felicitati tue vt in nos q̄ paulo añ reges eram⁹ q̄ vliſ
poſſis ōnia. Atū z ſi p̄miſſum eſt vt captiua corā victore z vite moriſq; ſue domino ſupplicis
voces emittere poſſit eiūſq; genua atq; dextera victricē p̄tingere cuncta p̄cor p̄ maieſtatē tuā: in q̄
z ego paulo añ eā p̄q; gen⁹ regiū z p̄mūe mundiciā nomē z ſi melior ſuſcipiaris oē q̄ huic ab
ſerit Syphax: in me quā tu iuris nouiter aduerſa feat fortuna agas qd̄ in oculis tuis piū bo/
nūq; viſum ſit: dūmō inſolenti z faſtidioſo potiffime peniſ rōnoū arbitrio viua nō tradar. Sa
cile tñ potes aduerrere quid ego romana hoſtis Cartagineſis z haldrubalis filia: ſino q̄ Sy/
pbaxs piū: timere poſſim z ſi ōnis in hoc alī tollit modus vt tua manu potius moriar ſacido
q̄ hoſtium in poteſtatem viua deueniā: p̄cor z obſecro maſmiſſa: q̄ z ip̄e munda erat: z vt oē
ſunt in libidinē / p̄n⁹ venuſtate oīs oſtāt inſpiciēs / addiderat q̄p̄e infortunū piū qd̄dā z inſolu
tū deuoſ ſupplicā / motus z hūanitate z libidine tract⁹ cum nōdum aduentatſſ; leuius vti erat in
armis dextera data int̄ ſeminarum q̄rulos vultus z tumultum diſcurrendū vndiq; milinuz le
uauit orāre: eāq; ex tēplo ſibi iunxit in coniugem: medio in ſtrepitu armorū nuptiis celebrat.
Duto hac via arbitrans z libidini ſue z p̄cedibus ſophoniſ te inueniſſe modū. Die tēnū ſe /
quenā leuium venientem ſuſcipit: z eo ſic iubēt cū ōni regio ornatu z p̄da ceta ac noua piuge re
deuente in caſtra p̄mo a ſcipiōe ob rē bene geſtā comit̄ ſuſcepti ſunt. Deinde cū ab eo ob celebra
tas cū captiua romani populi nuptias amicat̄: ſit redarguēſſ; in tabernaculum ſeſſit: arbitriſ
q̄ remot̄ ſuſpiriis lacrimilq; oppletus diu ingemuiff; adeo: vt a diuſtātib; audiret vrgente
Sophoniſ te ſaro accerſit ad ſe iuſſit: quē ex ſeruis fideliffimū hēbat cui p̄miſerat ſeruſdum ve
nenum ad incertos fortune caſus: eiq; p̄cepit vt illud paulo dilunū Sophoniſ te ceſſeret: dice
retq; libēt ſe illi quā ſpōte dextera fidē ſeruantū ſi poſſ;: vtū qm̄ a qb⁹ poterat arbitriū ſubtrabe
ba ſuū q̄ ip̄a p̄derat nō abſq; merore ſuo p̄ſtab; hō: ſi vti vlit ſc; ne in poteſtate viua veniat ro
manorum. Ip̄a tñ p̄n̄s p̄n̄ez z duorū regum / q̄bus paulo añ nupſerat: meoz ſibi qd̄ videret
p̄ſilium ſumeret. Que qd̄e audito p̄ſtāt vultu nūq; dixit. Acceptio nuptiale mun⁹ z ſi nil ali
uo a viro piugi dari poterat gratum hēo. Sed refer ſaciū me morituram fuiſſe ſi nō in funere
meo nupſiff;: nec actus dicta dedit q̄ paulum ſumpſerit: z nullo ſigno p̄ſtāctōis oſtēō con
teſtini hauit ōne: nec diu tumefcens in mortem quā p̄derat miſerabunda collapſa eſt. Ede/
p̄l annoſo homini cui ſam vita techum nec ſpes alia p̄ter mortem nedum puellule regie tunc
habito ad noſſidam rerum reſpectu vitā inuanti z qd̄ in ea dulcedinis ſit p̄cipre incipiēti mag /
nūm z admirabile fuiſſ; z nota dignum mori cete adeo impauidē occuſiſſe.

¶ De Theosena herodid p̄ncipis filia . lxx .

Theosena Theſſala ac nobil' origine mulier hinc dicitur pietate inde atrocitate ſeuera indi-
 cū te ſe futurū testimoniū li q̄. Hec em herodid Theſſalozū p̄ncipis philippo t̄metij
 filio macroōib' imp̄ate filia fuit: eiq; ſoror ex iſobē pn̄ib' extitit archo nōſe. Quib' cū
 p̄mo auidē philippi negda p̄ ocaſ' eſſ; ipſis tractu ead' ſuadēte p̄fidia ab eod' nepharia morte
 v̄it' puare ſūt: vnicuſq; ex vno filio vnicō relicto ſupſtite. Eis i' viduis archo p̄mo p̄ncipi auidā
 gēz eozū p̄ncipi nup̄tice mltosq; ex eo filios p̄p̄it. Theosena at' p̄ſtātoz animo a multz p̄ncipib'
 fruſtra i' p̄iugū exp̄tita lōgī' viduitate ſeuauit. Verū cū morte ſubtracta fuiſſ; archo p̄paſſa ne
 potib' ne ad man' nouerit alii' veniēt ſeu aliaſ min' accurate alere' a p̄re: z eos tāq; p̄p̄os edu-
 caret eiō p̄ncipi ſe p̄nubio ſūxit: nulla lege illis t̄p̄ib' p̄hibēt: ceptiq; nō alit' q̄ ſi ip̄a foret eni-
 ra pia cū diligēcia illos alere v̄t ſar' appareret eozū magis obſe q̄ ſuū ob p̄modū nup̄tiſſe
 p̄ncipi. Quib' ſic ſe h̄ntib' p̄iugit: v̄t philipp' macedonū rex: eo q̄ in gen' eſſ; ingenij: iteū ad-
 uer' romāos tūc ozte dara ſelicitate floz: tes bellū molit' animo: z ob id cū euacuaſſ; maximo
 regnū ſui motu v̄rentib' colonis ſere oēs Theſſalie maximas diuitias eoſq; in p̄emia / q̄ poſtea
 emadua dca ē: mediterranea regione curmatim trāſimigre iuſſiſſ; tract' q̄ e' ore tāq; ſu' o bello
 ap̄tozib' atq; fidelib' opp̄ida p̄ceſſiſſ; vacua: audiff; q̄ abeūtiū exercitōes in ſe rat' ē nil ſibi tu-
 tū fore ni filios eozū q̄s dubū tuuulēt' occiderat eā p̄meret oēs. Quos cū capi iuſſiſſ; z in cu-
 ſtodia ſeuari: v̄t nō vno c̄ctos icu cederz ſ; v̄iſſim ſucceſſu ip̄m abolerz: actū ē v̄t Theosena
 ſeleſti regis edictū audirz z meoz ſui ſorozūq; p̄trozū necis filiū nepotēſq; p̄n. arbitrata ē: z exiſti-
 māſ ſi in regis t̄uēret man' nō ſolū ſeuidē e' eos ludibzio futuros ſ; ēt cuſtodū neceſſitate co-
 gēte libidine z ſaſticia ſubiuros. Ad q̄ euitādū p̄feſti in atroc' ſaſc' uicac' animū: auſa dicere
 v̄ro p̄ncip' eozū: ſto: ſe p̄ca' ſi alit' nō dare' occiſura oēs p̄pa manu q̄ patere' in philippi p̄tā-
 tē duc'. Porz at' excaz' tā ſeleſte animē in ſolaciū p̄rori narozūq; ſalutē exponarū ſe eos z ap̄o
 fidos ſospites poſitū ſugezq; futurū cōitē ſp̄p̄odit. Hec mora. nā cū ſinxiſſ; ſe a Theſalōica ene-
 am ad ſtatuum q̄tānis enee p̄ditoz ſaſcificiū p̄fainū. Zbiq; int' ſolēnes c̄monias epulāſq; die
 p̄ſūp̄iſſ; vna cū narz z iuge dā ſopozat' ōnib' noct' vigilia t̄rdia tāq; in p̄ſam reditur' p̄parā
 nauim p̄ſcēdit eo p̄p̄oito v̄t eubo eam non Theſſalonicam p̄teret. L̄terū lōge illi alit' contigir'.
 Atz dū lit' enee reliq̄rat: z eoz p̄ noctis tenebras v̄t' ex adueſo ſurrexit cū nō q̄ cupiebat ſ; v̄t

de discesserat inuicē retrahēdo. Cui autē frustra remis in frū niterēt nauis. Sed dies eluxit: lito-
 tiq; p̄p̄nquos ostēdit. Regij vero custodes ex poru laborātē nauē cernētēs ad eā retrahēdā p̄se-
 ftim armatā miserē lēbū: q̄m̄ impātes edicto: ne q̄ m̄itēbāt absq; nauī reuenterēt in portū. Do-
 nis q̄dē instā p̄iculi p̄sē dū lēbū cernit uenitē nūc remigēs nauatq; ut totū inlisterēt v̄rib; nunc
 deos ut p̄iditāib; p̄staret suffragiū intēr; orabat. Quō theolena p̄spiciēs nec ignara p̄idi q̄h̄i sibi
 a sup̄is tēp; p̄stīnū foret: dū p̄uidē orātē cernit ad p̄cogitatū reuoluta facin; e vestigio v̄nenu po-
 culo diluit: et expēdit gladios et filio atq; nepotib; in p̄spectu pontis: et ait. Mox sola vindictā
 salutēq; nobis om̄ib; p̄stare p̄t. Ad mortē p̄culū: gladiūsq; sūr v̄ie: q̄ quēq; telectat: regis super-
 bia fugiēda ē. Mōi ergo iuuenes generosos exarate animos et q̄ maiores estis viriliter agite.
 Capite ferrū aut p̄culum haurite si mors seuor fortasse delcāt: et in eā librā p̄fugite postq; in vi-
 cā tādē estuosi maris impet; p̄hibet. Adertū iā hostes et atrox femina mort; auctor instabat vrge
 bacq; iuuenes hēsitātes. Quō iāob; ali; alio leto absumpti semianimos et palpitātes ad huc the-
 olena iubere p̄cipitāt e nauī. Que cū quos p̄ducauerat ob libertatē egiss; in mortē: ne sibi quā
 diffualerat alijs seruitutē seruasse videret egregio animo virū adhuc orātē in mort; comitē com-
 plera ē: seq; in p̄cellōū mare p̄cipit; traxit: latē libere mori tata q̄ p̄uēs feda seruitute tabesce-
 re: et sic hostib; nauē relicta vacua soladum seuidē suē philippo abstulit et sibi dignū memoria
 mulier austerā monumentum p̄xit.

De Beronice Capadocē regina.

lxx.

Berōides p̄onia/cui et leodices nomē fuit/ et si s̄gūis fulgore locū int̄ dadas m̄lites si-
 bi q̄sisse fortū videat lōge magis nō ob feruidū amorē in filiu; q̄ ut plūmū m̄res v̄it
 p̄ob meritū insignis ē audacē in vidcām ē sumedā occupasse cēt. Quō ne videat a calamo
 surreptū pauis explicādū ē. Hec miridar regis p̄oni ē q̄ aduers; anstonicū cū rōnis paulo an̄
 bellū gesserat: et repēina demū subtract; morte fuerat filia fuit. Et miridar superior; miridar filij
 et hostis diurno regi nupsit. Cui p̄ infidias agere miridate berōides fr̄e a gordio q̄dā occiso si-
 li; duo fuere sup̄stites. Verum cum nicomedes ea tempestare bitimie rex capadociam occu-
 paret quasi cede regis vacuam regnū audis. Miridates pietatem finxit: seq; reape-
 ratum nepotibus regnum ayens arma sumpsit in Nicomedem. Sane cum compeisset

Leodicē viduā nicomedij nuptā facta pietas in verā pueria pulso armorū virib⁹ ex capadocia
 nicomedeo Ariaracti natu de fratib⁹ grādiōi patriū regnū restituit. Quē cū postea facti penitens
 p fraude occidissz z iunior alter cui Ariaractes nomē erat ex asia ab amicis reuocāt⁹ regre vide
 retur / vt placet aliqb⁹ / ope mitterat eiusbē p infidias et trucidat⁹ ē. Quō adeo egre tulit infeli
 gēnti: gēna orbata ple vt dolore coherēta lex⁹ oblita: furēs: arma comipet z iūta iugalib⁹ egs
 curū pcederet: nec fugiētē cursu pcpiti ceneū satellitē regni scelesti facinor⁹ executorē seq pmo cefi
 steret qd eū cū hasta negisset saxo icū pstrasset: supqz iacēt cadauer indignabūda curū ageret: z
 inter hostilia tela nullo frant tūc hostis pauore pūssa tomū vsqz in q cefi pueni corp⁹ seruari exi
 stimabat puēret: eiqz mīmas lacrimas miserāda pcederet z officiū pfolueret funerale. D bone de⁹
 o inexpugnabilis nature vires: z amorū inuicti fortitudo: qd maius qd mirabilius egisse potu
 istis. Quos omnis asia z forsan iā yralia tremebat ex tūc⁹ egistis vt impauida mulier z armis
 indura impulsu penetraret vestro. Et formidabilis regis despectis viribus odioqz ad eum pimē/
 dum cui victoriis munus z gratia seruabat audaciā ingeniū pstitistis z robur. Amū hūc aliq
 egritudine fatigatū puerū nature soluisse debitū volūt z eū quē a mittere fraude cefum dixim⁹
 fuisse quē mater eo ponit conatu vltā est.

(De iuge Digiagonis Gallo greci.

lxxi.

O'rigiagonis gallo grecorū reguli iugis meritiū decus z claritat: p̄cipue p̄miū vide/
 bat posse subtrahere ignarū nomē qd barbaries ydeomat incognitū inuidia n̄is lau
 dibus reoz inter mediterraneos aſie ſalutis z ſpleas obuirit: latinūqz dauſum ſubtraſte
 Sz abſit vt hoc infortunij crimē egiffe poterit quin illi ſub mariti titulo qd noſtre poſſunt litte/
 reule ſplendoris meriti impēdat. Supato ſ a romanis ſub duce ſāpiōe aſiatico Anthioco ma
 gno ſyrie aſieqz rege gneus maui⁹ torq̄tus p̄ ſul aſiā ſom̄⁹ puindā ne fruſtra trāſtulſſe videre
 tur copias ſeu odoſū b̄eret milite purgat hoſtiū reliquijs circa maritimas oras ſuo ex arbitrio
 in mōtanas abditasqz regiōes euet⁹ aſie aduerſus gallo grecos efferatos barbarie p̄plos qm̄

Anubiodum aduersus Romanos subditois fuisset et nonnunquam omnem turbarent discursio-
nibus. **A**liam acie bellum intulit. **A**terum cum iam diffiderent gallogreci opibus relictis in vertice
montium natura loci munitos cum coniugibus filiisque et reliquis fortunis suis abire: et se armis
a circumfidentibus hostibus quibus poterant turabantur a viribus. **A**tramen duro milicium
Romanorum robore superari ac per decliua montium detecti ceterique qui supererant deditione fac-
ta victoriam **A**ulij confessi sunt. **E**rat captiuorum vtriusque sexus et etatis multitudo ingens.
Austodie quorum prepositus **C**enturio cum ongiagontis reguli coniugem vidisset etate valen-
tem et corporis formositate conspicuam in eius lapsus concupiscentiam. **R**omane honestatis im-
memor aspersioni quibus poterat viribus stuprum intulit. **Q**uod mulier ab eo grandi metu-
lit indignatione: ut non magis libertatem cuperet quam vindictam sed cauta in tempus vorum fi-
lentio cepit. **C**um autem venisset pro redimendis captiuis pecunia pacta excoaduit in nouata ira
casto sub pectore mulieris impremeditata quid sibi faciendum astaret soluta vinculis cum suis
se traxit in partem: iussitque centurioni poscenti ponderari aurum. **C**ui operi dum centurio interos
animum tenebat et oculos: hec ydeomate suo Romanis incognito seuis imprauit ut centurio
nem perirent: et caput e vestigio prederent mortuo. **Q**uod finu seruatum illesa remeauit ad
suos. **E**t cum in conspectu paruenisset viri redactissetque captiue illam sit quod detulerat ad pedes
eius cregit. **Q**uasi predum illam detecoris et tuboris feminei quod ponuerat purgamentum tulisset.
Quis hanc non solum dicam romanam sed ex adelucrede vnam potius quam barbaram mulie-
rem non dicat. **S**tabant adhuc in conspectu carcer et cadene: et circumstrepbant victriua arma:
et seui iudicio supereminabant securis: nec dum sano erat mulieri libertas reddita cum laxfacta
corporis indignatio in tam grandes vires honestum peccatum impelleret: ut nec iterum si oportuerit subire ca-
denas in captiuam trahi: terram intrare carcerem: et crucem prebere securibus expauerit: animosa femi-
na indita scelesti facinoris vltim: quin seruum gladios constanti iussu in caput insauti stupra-
toris adigeret. **A**bi nam actiore hominem: animosiore duem. seuiore in malemeritos imparo-
corum: quoniam sagatio- audaciorumque mulierem adeas: aut matrimonialis honestatis magis
pungile seruitio. **A**uidebat mirabili mentis perspicacia femina hec quoniam sagus foret ire in mor-
te certa quam cum incerto detecore comum viri reptere. **N**ec nisi per maximos ausus et discrimen posse
testari in corpore violato illibata fuisse mentem. **S**ic ergo deus seruauit femineum: sic sublatum recupe-
rat: sic pudici cordis testimonium reddidit. **E**t ita propter quod indicis pudicie cura infidet animo
quoniam non sat sit ad cordis sinceritatem testanda lacrimis et querelis se violentiam passam dicere nisi cum
possit quis in vindictam egregio processerit opere.

De Licia Emilia Portami Sapiens Africani iuge. lxxij.

Licia Emilia et si tunc ex claritate familie emissorum, ex qua splendidiorum originem duxerat, quae ex iugio sanctissimi viri sapientis primi africanus prouida sit, de qua in apostolorum lince sagaciter emicuit suo. Nam cum is quondam iugis patris sui sponsam virginem primo iuuetur, forte ac speciosissimi decori spectabilis cum thesauri a parentibus pro eiusdem virginis redemptorem oblatum, in tacta retinuit senior factus seipsum a dante cupiditate illecebris nequiter surripere sed in dilectam suam suae et caritatem incedit. Et cum difficilimum sit hostili amoris animaduersionem salutare laetitia non potuit, quinymo tempore tractu pota cognouit. Et quod dubitabat quin egrotare uideret. Asseruit enim non nulle diu ois rubore seposito nil iniuriosum: nil intolerabilem nupte mulieri fieri posse quod iure thori suum dicunt a viro exire potest femine. Et ego edepol facile credo. Nam seu fragilitate sexus conueniat seu minus de se bona opinioe facere suspiciosissimum animal femina. Arbitratur enim e vestigio quod in alteram a viro agit in certum amoris sibi debiti opes. Sed quantumque difficile visum sit et potestati tamen peccatore mulier indita tulit tantumque cognitum viri amorem oppressit hinc ut ne dum alter sed nec vir ipse proderit ea sensisse quod ageret. Eximabatur autem discera proinde nimium in propter lo sci quod is qui virtute indita reges nationesque validas subegerat ipse amoris ancillule subiaceret. Nec sanctissime mulier satis visum hoc sapienter uideat archana seruasse: quinymo eo iam defuncto auferenda a viri memoria illecebre nota: si quod modo amem al. unde expiisse potuisset et tamen. Ne ea quae tanta celeberris viri fuerat visa caritatem aut a quibus seruitutis improptio turpari possit aut minus decem las diuisa cuiusque misceret de cetero quo laetantem videret apostolissimi viri cupiditatem primo illam manum ferit liberali animo: tunc de libero suo in iugem cedit. Quod factis in celum extollenda laudibus mulier. Hinc equo atque tracto patiens iniurias animo: inde liberaliter in rituali sibi ancillula defuncti viri

perbolens cepta. Quod quanto rarius potuisse videtur tanto demus arbitrari splendidior. Et odamaf
 ter altera et in filium vocatis affines viduas et quaslibet cognatas mulieres easque longa dicacitate co
 plectis: oneratisque querelis innuit: se omissam se relictam se vilipendam se in nullo patre a viro habi
 tam cognovisse viduam: et ancillule servule et cetera loqui meretricale postposita. Abiecitque ex templo ymo
 sub corona vendiditque ancilla: virum et publice infestavit lacrimis et gemitibus: nec curavit dum ius su
 um gaudentia defenderet nunquid honestissimi alias viri famam inditam macularet.

De Biperua Laodice regina.

lxvij.

Diperua laodice fuisse reginam et magni macedonum filiam legimus: quam et si commendabile fecit
 et ea fides qua penitus sumus obnoxii plerumque facti me iudice illa inaudito quodam ope me
 morabile fecit natura pares. Nam si codicibus veterum adhibenda fides est: hec cum gemino
 centum ordine nata monstruosum de se spectaculum avariis omnibus tribuit suo: quod si nullum in
 macedone a tam inusitata centum quantitate suscepit impedimentum: insigni tamen deformitate non caruit
 Quam ut iam praedictum est laudabili fide persequitur. Nam superatum a pompilio magno macedonum genit
 torem suum nullis periculis aut laboribus indulgendo se secuta est: et obsequio tam fideli testata na
 ture crimina impuniti parentibus non ceteris.

De Sempronio gracchi.

lxviii.

Sempronius filius fuit tyri sempronii gracchi suo tempore clarissimi viri susceptus ex Cornelia
 olim maioris Scipionis affricani filia: et insuper viri splendidissimi Scipionis emilianii: quod
 et aut cognomen ob talem Carthaginensem postea profectus est: et soror insuper Tyberii et gajii grac
 chorum: aptitudine et constantia animi a maioribus non degenerans suis. Huic enim propter celos fides ob se
 ditores suas aiunt potuisse: ut a tribuno plebis coram populo in iudicio traheret non quod absque maxi
 ma constantia mentis. Ibi autem fauente multitudine et potestate tribunicia omni instaret ut desolaretur
 equum ex fimo piceno hominem tamquam nepotem suum et Tyberii gracchi fratris sui filium. Quibus ex sempro
 nio familia ut suscipere cogebatur. Que quidem et si eo in loco persisteret in quo est principis temere per
 uerunt et hinc inde dissonis clamoribus impite multitudinis ageret minaret ex adverso torua
 face sublimis tribunorum auctoritas in nihilo muliebri constantia fracta est. Quinymo meo Tyber
 no fratri preter tres filios non fuisse: quorum alter iuuenis dum in sardinia stipendiis mereret obierat: et
 alter adolefcens paulo ante patris ruinam romae die clauserat: et tertius infantulus post genitorum ce
 de postumus natus apud nutricem alere: adhuc constantissimo propterea et acie vultu nulla ex preter
 ita extraneum temerariumque equum datum genus gracchorum mediam demonstratorem sedare conantes
 a se ignominiose reiecit: nec ad id agendum quod iulerebat ullis imperiis aut nimis induci potuit
 aut flecti. Que tam animose equo data repulsa et insani hominis protervia frustrata et a tribunis ac
 curadus exquisita re et cognita generosi animi mulieris perseverantia laudata est. Erunt forte quod dicant
 esto iure maiorum suorum semproniam meruerit non tamen hanc ob constantiam inter daras fuisse ponen
 dam: eo quod quedam innato sibi more mulieres in quocumque proposito obstinate opinionis atque in
 flexibiles principate sint. Ego autem dico non infirmas: eas tamen si veritati innitunt arbitror laudandas
 cui profecto semproniam insistebat. Sunt preterea qui velint banc tam indomitam fuisse ceteris viri

b

aduersus iudicium suū factū sit qđ relinqueret / si daret facultas / multum. Et ob id arbitrat̃ eas
 in morte Scipionis viri sui p̃stitisse consensum: eo qđ dicuta num̃a rogatus sententiā dicere
 nunquid iuste celum existimaret tyberium nullo habito ad affinitatē respectu scio cōsi hōis naua
 lentam laudauit moxrem.

De Claudia Quinta muliere Romana. lxxv.

Claudia quinta romana fuit mulier: quibus orta parētibz nō sat pz. Atq̃ insigni
 quadā audacia p̃p̃tūā sibi dāritatē p̃p̃it. Hęc cū assiduo z vario ac acurato plimū
 vteret̃ ornatu ac oris cultu nimio incederet splēdida a grauioribus matronis nō rāū
 minus honesta ṽtū z minus pudica arbitrata ē. Sane marco cornelio z publico simpronio cō
 sulibus anno sez quinto dedimo belli punici sc̃cōdi factū ē: vt deū m̃ romā in faucibus tyber̃ ap
 plicaret. Ad quā suscipiendā e nauī cū iuxta respōsum oraculi nauifica ab vniuerso senatu totius
 vrbis vir optim⁹ iudicat⁹ cū m̃onis om̃ib⁹ eousq̃ p̃cederet vbi p̃p̃inq̃ nauis erat p̃g̃it: vt volē
 tibus nauis litorū propinquare hereret vado flūinis nauis qua utebat̃ simuladorū. Et cū nec
 trahente iuuenem multitudinē posse moueri videret: claudia alio m̃onito immixta sue virtutis
 consilia palā submissis genib⁹ deā supplex deprecata ē: vt si sc̃cā arbitrat̃ angulū sequer̃ suū
 z illico hōerē p̃surgēs id futurū sperās qđ p̃ce quesierat nauī alligari angulum iussit: z ab ea
 iuuenes ammoueri dōes: nec sic factū ē qđ trahere claudia facillime nauē a vado euelleret z m̃cā
 tibus cunctis eā in p̃ce quā cupiebat traheret. Hęc qđ tā mirabili successu secuti ē e vestigio vt om̃i

mode immunis seruata pudicia maxima claudie laude in *Triu* uentat opinio. Et sic q̄ ad lit^o
 turpi lasciuie nota maculata p̄cesserat decorata insigni pudicie splēdore p̄nam reuincit. *Mitū*
 et si p̄ uoto claudie cesserit ablit̄ ut existimē sane mēt̄ eē quātiūq̄ innocue filia audere *Welle* em̄
 ut se q̄ ostēdat insonē id agere q̄ p̄ter naturā sit tēū pot̄ rēptare ē q̄ obiecti criminis purgare
 labē. *Bē* nobis agēdū ēscē uiuēdū. et si min^o boni existimemur nō absq̄ bono nro patit̄ de^o.
Mult q̄p̄ nra firmet̄ paciētia aufera^o elatio exerceat̄ uirt^o: et ut nobiscū ip̄i letemur: dū alios in
 dignos suffertim^o. *Sat* nobis ē multū ē ymo p̄maximū si deo teste bene uiuim^o et idcirco si mi
 nus bene te nobis leuunt hōies dum bene fecerimus nō curemus dū male ut emēdemur totis
 uirtibus instādum ē ut eos potius male opinantes finamus q̄ male agētes finus.

De Hypsicratea regina ponti. lxxvi.

Hypsicratea / quibus eius origine ignorem / magni nū miridat̄ p̄iur̄ et p̄ōit̄ grād̄is regi
 na fuit: forma spectabilis et inuidi amor̄ in uirtū adeo p̄mōsāda ut ex eo suo nōie ful
 gore p̄p̄uū meruerit. *Mitidat̄* q̄p̄ diuturno atq̄ sumptuoso et dūcat̄minib^o varijs
 p̄dulo aduert^o rōnos bello laborāti / esto illi barbarico more p̄iuges alie et p̄ubine plūme forēt :
 amor̄ exrimij fact̄b^o incēsa seu regiōes āplissimas paḡni seu certamina inēti seu trāstretatiōes
 parātū sp̄ fuit fidissima et inseparata comes. *Dec* eq̄dē egre ip̄i^o absentia paciēs atq̄ existimāo ne
 minē posse p̄ter se rite oblega impēdere uiro: et ut plūmū infida ministeria fore seuorū et ut ip̄a dī
 lectissimo sibi possz optuna p̄stare et difficilimū uideret̄ sūp̄hit̄ m̄ p̄sequēdū p̄siliū. *Et* qm̄ tātopre
 muliebris habit^o ut deba^o iucōgnuus et indecēs lateri bellicosissimi regis incedere seminā ut mare
 fingeret, ante alia aureos crines / q̄b^o plūmū gloriā mulieres / forcipib^o seuit: et fidere uult^o sui
 p̄cipuū deus nō solū vnaq̄ crinib^o galea tegere passa ē uerū puluere et sudorib^o ac armorū de
 turpare rubigine armillas auras et iocalia vestēq̄ purpureas et inpedes fluxas ponere aut ge
 nutenus refecare: et eburneū p̄ct^o loica tegere: atq̄ tibias ocreis deuinde: abicere anulos: et dī
 gitorum p̄dofissima ornāmēta et eorū loco parmā hastasq̄ gestare fraxineas: et p̄bicos arc^o et
 pharetras loco moniliū d̄ngere et adeo apte om̄ia ut ex p̄ulātū regina ueteranū factū militē cre
 das. *Sz* forsā facilia hec: assueta q̄dē regijs in thalamis ocioz mollitiē et celū spectare: p̄ raro cū
 eis om̄issis animo uirtū p̄dita ego infidere didicissz inuicta et armorū onusta p^o uirtū p̄ aspa mō
 tiū et lubrica uallū die nocteq̄ algores: estusq̄ sup̄as rāto discurrete ausū p̄sepe p̄pta ē: regalib^o
 thorū loco nudū q̄nq̄ solū et lustra feratū durato corpe cogēte s̄p̄no impauida uictorū uiro seu
 p̄fugo sp̄ comes aduirtz laborū et p̄siliorū p̄iceps incedēs ubiq̄. *Quo* m̄lta: p̄ios odos vulne
 rā cedēs sanguinē quē et ip̄a pugnās sp̄iculis fundebat aliq̄n posse absq̄ horrore p̄spicere uocit̄
 et aures cūtib^o assuetas equorū fremitū militares tumult^o et dāffica audite absq̄ mēt̄ obstupescac
 tōe coegit. *Tādē* cū multa paulissz ēt robusto militi grauiā miridatē a gnto p̄p̄no sup̄ant̄ atq̄
 fatigant̄ p̄ armenos salt^o p̄ōtiq̄ laetibras et efferatas quascūq̄ natōes cū pauas ex amicis seu
 ra ē: nūc afflictū sp̄ melior̄ retrahēs: nūc solacijs quorū cupidū nouerat demulcēs. *Adō* ut illi
 m̄ p̄solarōis attulerit ut in q̄sāq̄ sollicitudines ageret p̄iugali sibi uideret̄ in thalamo refoueri
Q̄ p̄ct^o p̄iugalis dulcedinis sacariū. *Q̄* inexhausta amicitie uirt^o: q̄b^o quāq̄ sanctis uirtib^o mu
 liebre animū roborastis. *Nulla* p̄ctō vsq̄ p̄cor p̄ uiro filia ne dū grauiora p̄uilit̄. *Quo* merito si
 in e^o p̄p̄uā laudē āū gras uelata ē minimū admirari in me posteritas poterit. *Et* ut ex tota /
 boib^o tāq̄ indita fide benemerita mulier a uiro nō sat dignū tenuit̄ p̄miū. *Nā* cū is senex is fillū
 ex ea se kepū irat^o occidissz et uigētib^o rōnorū uirtib^o nō solū in regnū sed in regia se recepissz esto
 animo molire^o ingētia et legarōib^o varias atq̄ lōginq̄s natōes in bellū aduert^o rōnos suscitare

conare a Barnace filio ob e' leuidā in filios amicosq; rebellāte obles' ē. Quō cū cerneret et in
 inexorabile inuēss; postremā rerū suarū arbitrat' ruina cū reliqs tā piugib' q; plicib' z filiabus
 hypochriteā q; tot vite sue subsidia laborādo pstiterat/ ne illi lupuiueret venēo absumpsit. Sa
 ne in gratiā mittidat op' hypochritee meritā gloriā minuisse: non potuit. Corpus morale v/
 neno immatura morte sublatū ē: nomē vero e' monimēt venerādānū lranū ad nos vlog z imp/
 petuū fama celebri viuet: z a lōga qdē posteritate fraudari non poterit.

(De Sempzonā Romana. lxxvij.)

Sempzonā alterā a supiori fuisse celebri ingenij feminā sepi' legisse meminim'. Sz
 vt plimū ad nephōda pdiū ē. Hec maioꝝ testimonio genere inter rōnos z formositate
 splēdida fuit: z tā viro q; liber' fornāta sar. Quozū cū nōia minime teneā in id vica'
 vt q; in femina laudari forte possit seu ex qb' nomē e' refulsit pmū locū occupet. Fuit i' hec inge
 nij tā pmpri tāq; versatilis vt intelligeret illico z exequetur et imitādo qd aliqūā dicēte aut faci
 ente vidiss; aliqūādo. Hinc cū nō solum latinas s; z grecas lras didiciss;: ausa ē: nec muliebr/
 ter quiny mo adeo pspicaciter versus dum vellet pponere vt in admiratōez et traheret q; legissent.
 Regiū q;pe z laudabile in docto viro. Fuit insup tāte tāq; elegāt faciēdie: vt modestiā suade
 dere: locos mouere: risum elicere: mollidē atq; pccitātē excitare volēs: poss;: z qd mai' ē: tā le/
 pidi mori in loquēdo fuit vt in quocūq; sermōis genere vteret illud faciēdie atq; lepor' plenū au
 diētū aurib' inferret. **P**roterea psallere elegāte: z eq; et saltare nouit. Que qd ē si sane vīs for/
 san p mēōs de plimū in femina vices sunt. Ceterū pessimis imbura faciōzib' lōge aliter vīa est
 Nā audacia nimia pōta nōnunq; in viles dānādosq; nimium aus' euasit: z duz psalere z sal
 tare instrumēto pscō luxurie in lasciuā vnet vt: s libidine ad eā excurādā fama pudor' ma
 tronalis onino neglecta hōies sepi' regniuit q; regeret ab eis. Quas h' mali qd in nōnull' tā
 validū certim' existimes fuisse radices. Ego naturā abfit vt dāne: e' quātumcuq; magne sint
 vires circa rerum pncipia flexibiles abo sunt: vt ea sere quo velis puo labore ducas: qd natum
 ē z sic neglectuz sp; vergit in pe'. Nimia enim vt arbitoz in atolescētulas maioꝝ indolgentia vir/
 ginuz sepe depuata sunt ingenia: qb' licētōse vt sepi' fit ordinātib' in lasciuā paulatim semir: ca
 cedūt tepiditas: z insurgit illico audacia aucta a stōlida qdā opiniōe q; afferunt id decere qd liber
 Et p' q; eo semel inuz ē vt infectuz sit virginalē decus z frōtis tubor abiect' vt renabamus latē
 tes in vacuū labores impēdimus. Hinc nō solum libidini hōim mulieres occurrunt: s; puocat
 Post hec seponie fuit auct' cupido pmaxima: z vt ad adipiscēduz turpi qstui se nudā ingere/
 bar: sic in gubfūncq; scelerib' erat in expēdēdo pfula. In tāuz ut null' illi eēt in auandā z in p
 digalitate mod'. Exiciale malū ē auri desideriu in femina z māifestissimū viciāri pector' testimo
 niū. Que qdēs mētē sibi natura aduersā innat vt muliebr' ē: cui infra tenacitas nulla pter in
 opriā salut' spes hēn decetero p: vt hōestate e' de q; suis substantijs actū ē. Nō em āte substituēt q;
 in extremū deced' z miserā venerint. Mulierū phomonā ē ad eas spectat cū fide seruare qd qstū de
 fert a viri. Hec quānū auri dānāda cupido z imoderata pfulio mī laudāda ē: cū ipā sit sensum
 substantiarū aucti: egregia: dōestice rei sal' integre mētē testis: labioꝝ solacū: z incōcussa splēdi
 de posteritāz basis. **P**rozo vt in vni' e' z extremū vt arbitoz faciūus: onia e' pduda' scelera fla
 grāte illa pestifera face: sedicōsi hōis lucū carlinez se imige p filijs z piuratoꝝ nūero ad desolatio
 nē pxtuā rōe reipublice in āpliozes vires assidue extollēte faanozosa mulier ad pleniozē suarū
 libidiniū captādā licētā id appetētes qd ē pdit hōib' fuis; horozū piurans se imissit vltro: do
 mus ē sue peneralia seuis colloquijs pauere sp. **V**erū negijs obfistēte deo z dērois studio cō
 iuratoꝝ z dēctis insidij: cūz tā Catilina seculas secessisset in alioꝝz exādiuz frustra arbitoz
 conuulsi. **E**x q; esto e' ingeniu z laudare possu' z ob id illā extollere: turpe extādūz vt dānem'

necesse est. *Na matronalis stola labefacta lasciujs pluribus egit vt in suu cede^r eu. dert nota
 sempromia. Que si modestia conseruasset euafisse poterat gloriofa.*

(De Coniugibus Cymbroru. lxxvii.)

Quoniam a gajo mario acq. certamine supatorum pgradis coniugum fuit numer⁹ pu-
 dicitate sacro et pstatu pposito laudandus: quonymo extollend⁹ pape. Na quanto fuit qua-
 titas aploz tato videt honozibus sublimade maioribus: et hoc ideo: qz in castitat ob-
 feruacia tenuisse paucas psep legimus multas puisse nup⁹ aut rarissime audiuim⁹. Romais i⁹
 rebus florentibus theutones Cymbriz et qda alie barbare nationes ab Arthoo in romanu pui-
 rauere nome: et in vnu pmu puenientes vt eos in fuga certi posse neo speraret: iuges et natas et
 supellectile onē seai magno agmine traxere vehiculis: inde vt onē ytaliam vno et eode pcurreret im-
 petu nupto illa intrare agmine triplici itinere stanere. Quib⁹ sic venientib⁹ pstatu tumultu ro-
 mais gajus marius pul. in que inid onis respulice spes ea tepstare videbat / obu⁹ missus p
 mos obiectos habuit theutonū insolētes duces: aduersus quos in nihilo tedinates certame ai
 pseruisset et longa pugna puū aliq⁹ diu nutass; fortuna postremo multo sanguine suo terga dede-
 re theutones: deinde in cymbros iū ē: et vt theutones apud aquas sextias sic illos in capo ran-
 dio duplici fudit certamine: sca hoim strage pmaxima. Quō aduertentes ai ceteris impediēt sepo-
 site iuges nō virozū seure lunt fugā. Sz plaustris / quozū pgradis illis erat copia / in fozmaz
 valli redactis stulto sz animoso pfilio pulstis fustib⁹ lapidibusqz gladijsqz libertate suā castimo-
 niāqz tutare qz lōgius possent disposuere. Sz acie sca aduenientibus marianis milib⁹ ai nō diu
 obstinissent sensere qm in vacuū conatus disponerēt: et ob id si possent inire ai impatore pcordiaz
 petiere. Erat enim illis infixū animo si viros si sedes auitas si substancias oēs pugna pdidissent
 vna salte q possent via libertate et pudiciā seruare suā: et idcirco postulauere vnanimē nō fugiē

nū viroꝝ pacē: non in patriā redire suā: nō vt sua refererētur auro dāna. S; vt oēs Romā
 virginib; vestalibus iūgerētur. Quod aī honestissimū vīsum foret z sincere mēt̄ testimoniū nec
 imptressent succēse furore inobtinatā voti sui p̄seuerantiā per seū iure facinus. Nā s̄tē om̄ia col
 lisis in terrā puis filijs atq; pemp; vt illos qua poterāt via turpi seruituti subtraherēt: nocte ead̄
 intra vallū a se cōsepū: ne vt ipse in cede; sue castitatis z victoriū ludibriū traherentur laq̄is om
 nis loāsq; morte p̄sūere sibi nec p̄de aliud ex se p̄ter prudentia caduiera auidis ligre militibus
 Quissent fractis hominū viribus alie supplices victoribus obulā soluto crine: tēns manibus
 precibus z plulatu p̄plētes om̄ia: z quod fuisset obscenius nonnulle blandicijs z amplexib; im
 penta: s̄t si potuissent suppellectilis p̄seuatiōe rediū in patriā: nulla hōestari seminee habita mē
 rōe: permisisent more peadū trahi. Est cymbre p̄stāi p̄ctore melior̄ fortune seruare animos nec
 vlla p̄asse sunt ignominia maiestatis gentis sue gloriā sedare: vūq; seruitutē z turpitudinē laq̄o
 obstinate fugerēt: nō viribus sed fortune crimine suos hōies supatos ostēdit: z castimonie sue
 pacis abiectis anis / qbus suspēdio supuiuere potuissent / vitā longissimam quesuerūt: z vn
 de miraret posteritā liquerunt: tā grāde sc; multorum multitudinē nō ex cōuētiōe non ex cōsul
 tu publico infra noctis vnice spaciū nō aliter q̄ si spūs idem omnibus fuisset in eandem mortis
 sententiam ceuenisse.

De Julia gay Cesaris filia. lxxix.

Julia z genere z coniugio forsan totius orbis fuit clarissima mulierū: z lōge dario: amore sanc
 tissimo z scō repentino. Nā a gayo iulio cesare ex comelia piuge Syme quater p̄sulis filia vni
 ca proḡita ē. Qui vli; ab enea indiro troianozū duce p̄ multos reges z alios medios pater /
 nā duxit originē: maternā vero ab anco quodā rōnozū rege gloriā bellozū atq; triūphatozū z di
 ctura p̄xua insignis plurimum hō fuit. Nup̄ sit p̄trea pōp̄tio magno ea tēp̄tate rōnozū claris
 simo viro: q̄ in vincēdis deponendis eisq; de nouo facēdis bellis narōib; subigēdis pirat; vi ex
 tinguēdis fauorē romane plebis obtinēdo z regū orbis tot; diēctas acq̄redo nō terras tantū

solum oē fatigauit diu. Quē adō illustris mulier esto iuuecula z ille puer⁹ etate ardētē amauit
 vt ob id immaturā mortē quēserit. Nā cū pōpūus in comitijs edilijs sacrificaturus ab hostia
 quā tenebat ex suscepto vulnere se in variā agitātē plinio respicitur sanguine z ob id vestibus
 illis exutus tomū alias induturus remitteret p̄git vt deferēs ante alios iuliā p̄gnantē haberet
 obuiā: q̄ cū vidissz viri cū etas vestes anteq̄ cūm exquireret suspicata ne forsan pōpūo fuissz vio
 lētā manus iniecta: quasi nō illi occiso dilectissimo sibi viro supuiuēdū foret in sinistrū repente ex
 lapsa timorē oculis in tenebris reuolutis māsibus clausis p̄didit: z e vestigio expirauit nō solū vt
 nī atq; diuum romanorum sed maximo totius orbis ea etate incommodo.

De Porcia Lathonia vicentis filia. lxxx.

Porcía e⁹ marci Lathonis fuit filia: q⁹ p⁹eductas de egipto p⁹ardētes solitudines lybte
 in aethiā pōpūiani exerat⁹ reliquas victorie cesaris impatiēs apud vicā se occidit. Nec
 equidē insignis mulier a pama fortitudine atq; p̄seuerātia degenerasse in aliquo visa
 est. Hec atq; vt alia e⁹ virtutū predara postponam⁹ cū ēt viuēte patre tēto bruto nup̄tissz adeo eū
 dilexit integre atq; castere inter ceteras muliebres curas is eēt lōge p̄ma atq; p̄cipua: nec opor
 tuno tpe potuit honestas amoris flāmas casto oculuisse p̄ctore. Que quoniam e⁹ in p̄p̄tū eua
 sere laudē ad e⁹ āplīā dā dāritatē se offerūt vltro. Qui fuerat iā p̄stifer tumultus belloxū ciuiliū
 opp̄ressis a cesare vbiq; pōpūianis cū in eū dīctator⁹ p̄p̄tū vt san animaduertsum ē regnū affec
 tātē lenat⁹ p̄o sanior: p̄iurauit q̄s inter fuit z ip̄e brut⁹. Qui integritatē p̄ctore p̄sā cū eidē celesti
 factū nōt app̄uissz ardanū factū ē: vt ea nocte cui dies eluxit: q̄ cesar hūanis reb⁹ p̄iuratorū ope
 subtract⁹ ē exēute bruto cubiculū p̄ctore tōsōt nouaculā lumeret q̄n vnguiū sup̄fluitatē relectura
 fingēsq; illā sibi casu cecidisse se ex animo vulnerauit. Sane astates scillule cū manare vidisset
 san guinē aliquid graui⁹ suspicare damore sublato abiens brunis in cubiculum reuocatus est:
 z ab eo obiurgata p̄ctore quonia; tonsoris p̄p̄uissz officū. Porcia atq; semor scillulis inq; mī
 nime temerarie factū q̄s putas ē. Et tatura atq; animo me ip̄az gladio p̄merte z mortē p̄p̄tū pos
 sem si min⁹ tibi p⁹ votis cepta succederēt sed. Dinep̄hausti v̄goris amor z vir tali p̄iuge felix.

Sed quid. Vltro in scelus a coniurationis suum est: et occisores occiso cesare euasere non tamen in
 pune. Sed cum preter extimatum omnia responderent a senatu reliquo danati patriade induer/
 sa abierunt. Vnde at et Cassius in oriente rediens non suas copias aduersus octavianum cesarem
 et antonium cesaris heredes collegere. Aduersus quos cum octavianus et antoni⁹ eduxissent ex/
 ercium apud philippos pugnant est: et cum victo fugaretq; Cassij brutiq; pres eent: et ipse bru/
 tus et occisus e. Quod cum audisset porcia nil sibi subtracto viro letu futurum existimans: arbitrata
 non alio animo morte passura qm olim cultri tonsorij vulnus confestim in vultu ppositu velt: et ad
 ad voluntariam necem nullum sibi adeo cito vt impetris exposcebat prestari videbat instrumentu
 ignitos carbones quos forte propinquos habebat indubitater manibus gutturi iniectos exbau/
 fit. A quibus precordia exurentibus spūs vitalis abire in mortem coactus e. Nec dubiu quin
 quātomagis inustratum mortis genus intulere tanto occubēn plus fulgoris coniugalī diligen/
 te ingessere. Et fortitudinī patri referatū manibus vulnus nil merite laudis potuit auferre.

De Lucia quinta Lucrece iuge.

lxxi.

Quia romana fuit mulier et si non fide dabimus ex proscapia autionū: si opibus mire
 stante atq; integerime fidei vultus splendidum specimen. Nam cum eo in turbi/
 ne rerum quo trium virorum iussu noue proscriptorum in vltis apposite tabule sunt.
 Quintus lucretius eiusdem coniunx inueniretur proscipus vna cum plurib⁹ ceteris fuga cele/
 ri partium solum linquentibus et vir tutam inter ferarum spelas et solitudines montū seu apd
 hostes romani nominis latebam inuenientibus solus ipse amantissime vxoris vultu filio in/
 tra romana menia intra domestica laris pietes intra coniugalī cubicali secretum in sinu coniugis
 intrepidus latuit et tanta vxoris solertia tam sagaci industria tanta fidei integritate seruatus est
 vt preter ancillulam vnam consciam nemo et ex necessarijs arbitrari ne dum scire poterit. Quo/
 ritans ad contegendum arte factus credere possumus mulierem hanc exoleta veste habitu sordī
 do mesta facie stentibus oculis neglecto cūne nullis cōpra de more vlamēt anxio suspirijs pto
 re ficto quodam amentis stupore in medium prodixisse: et quasi sui inscia discurrisse patriā intras
 se templa plateas ambixisse: et tremula atq; fracta voce dum videret deos precibus vtiliq; hono/
 rasse pinctasse obuios amicos: nunquid lucretium vidissent suū: an sciret: nūqd viuere: et si
 viuere quodum fugā cepit: qd⁹ locijs; qua spe: preterea se summope desiderare fuge exiliq; et in
 commodorum comitem fieri: et hmoi plura factitasse que infelices pluerere facere: latebris qdez
 viti integumenta preualida. Quib⁹ insup bladsio quibus deliniment quibus suggestioibul
 ancillule secreti conscie firmasse animū saxosumq; fuisse. Quibus demū solatioibus spem tere/
 isse viti trepidatū pectus anxiū animasse et mestum in aliqualem traxisse leticiā. Et sic reliquis
 eadē peste laborantibus et inter aspra montū maris estus celi procellas barbarozū pfidias odia
 hostium infesta et manus quicq; plequentū misere pdirantib⁹ solus lucretius in gremio pijsime cō/
 iugis tuus seruat e. Quo sanctissimo ope Lucia non immeritā sibi dantatez quefuit etnā.

De Hortētia quinti Hortēij filia . lxxij .

Hortētia quinti Hortēij egregij oratorū filia dignis extollēda laudib⁹ ē: cum nō soluz Hortēij p̄is faciōsiā riuāci p̄toze āplexa fit: s; eū et pronūciādī rigore seruauerit quez oportūitas exq̄siuit: et q̄ sepissime in viri doctissimis t̄dicere p̄sueuit. Hec s̄t triūuitorūz t̄pe cū m̄ionariū multitudo erigēte reipublice necessitate intolerabile fere onere p̄cunie exolūende grauata uideret: nec hōim inuēret aliq̄s q̄ in rē tā incōgruā p̄stare p̄ciōniū auderet: sola ausa ē cōstāti animo corā triūuiris rē feminariū allūmere: eāq; porādo tā efficaciter in exhausta faciōdia agere: ut maxima audiētū admiratōe mutato sexu rediūuus Hortēnius crederet. Hec infelicit̄ op⁹ tā egregiū a femina p̄sumptū aut executum ē. Nā v̄i nulla in p̄te fracta orōe ā laudabili sui iur⁹ demōstratōe defecerat: sic nec ex oprato aliqd a triūuiris dimittūuz ē: quī nymo p̄cessum libere ut lōge āplior p̄s iniuncte p̄cunie t̄meret. **A**rbitrati quātum sub m̄ionali scola in publicam tactūmitas laudāda uideat̄ n̄i oportunitate erigēte ornatu suo t̄cora fit extollēda loquacitas. Quo tādē scō nō absq; maximo Hortētie fulgore reliquuz q̄b̄ minimum erat a m̄ionis facile exactum ē. **Q**uid dicā uidiſſe n̄i v̄terū p̄sapie sp̄ritus in Hortētia afflauisse femina inde eam merito nomen Hortētie consecutam .

De Sulpicia Truſtellionis puige . lxxxiij .

Sulpicia lenuli **T**ruſtellionis puige: eā fere beniuolentia sibi adinuēit indelibile famā. Sui t̄m hac eadē q̄ supra p̄cella p̄cipuus a triūuiriū lenulus. Qui cum ess; uoluci fuga turat⁹ in filiāz et ibi exul moraret⁹ et inops: sc̄i e⁹ rei Sulpicia certoz in sententiā iuit. **L**abores vna uelle cūz puige pati. **R**ata indecēs esse p̄pores letos bonoz et fortunam candidaz fere cum v̄tis: hasq; eozundem crumnas si oportūuz fere sit fuga r̄nuere. **N**eu; nec ad v̄tuz p̄gere facile Sulpicia p̄secura ē. **S**ūma q̄p̄ diligētia ne exiliuz seq̄re v̄ri a m̄ie seruabat̄ iulia. **S**; q̄s nō ludic̄ v̄t⁹ amor custodias. **L**ap̄tato i⁹ t̄pe puilū supra v̄ste m̄ie custodiſq; cecep̄t aliq̄

duab⁹ tñ aſſulſis z ſeruaſſis ſodata ſplēdida mulier natale ſolū pñſoꝝ penates linguēs: ex
 ulē vīri ſecura ē: cū poſſz lege nō phibēte infeliā abdicato marito nouas celebrare nupcias. Nec
 expauit mulier Indica p ſubtraſugia z mar⁹ eſt⁹ atq; mōtana yralica incerta vīri ſeq⁹ veſtigia: tūq;
 p incognitas regiōes exire toner pto ſei iſerit. Honēſt⁹ rata p mille diſcrimina vīte vītu; ſe
 qui a fortuna deſectuz q̄ eo exule laborāte in pñā vacare deliā; z gen⁹. Indice pſcō mēt⁹ z pau
 dētē vīru; poā⁹ q̄ femina iudolēt tale iudiciū ē. Nō enim ſp auro z gēnis ſplēdēdum: nō ſp
 indulgēdū cultui: nō ſp eſtiu⁹ fugiēd⁹ ē ſol: aur hyemis pluuię: nō ſp colēdi ſunt thalami: nō ſp
 ſibi pcedum: ſ; cū vīr⁹ epigēte fatozum ſerie ſubeundi labores: exilia ppxi paupxiē tolerare: picula
 fori ſerre animo: hec v̄rozū ſpectāda militā ē. Nec ſunt bella: he victorię: z victoziarum tūmphi
 pſpici: mollidē luxuriaz z aguſtias honeſtate z pſtātū z pudica mētē ſupaffe. Hinc illis eſt fa
 ma phēnis z glia. Scruelcāt⁹ q̄ nō ſolum felicitatē v̄mbreulā toꝝ ſequunt⁹ pedib⁹ ſ; z he magiſ
 q̄ p amuni pūgij p mō nauelā timēt: leui ſoluunt labore: natōes exteras honēt: z expallēt forſā
 audito bouis magiſtu: cum in ſectādis mediis fugā laudēt maria placāt: ſortēq; animā qbul
 auzq; oportunitatibus ſeleſtissime pſtent.

De Cornificia poeta.

lxxxiiij.

Cornificia vīru; rōna fuerit an poā⁹ exera pſiſſe nō memini. Vīru; teſtimonio vīru;
 mēozaru fuit digniſſima. Impāte ſit octauiano ceſare tāto poetico eſſuſſit toꝝte vt non
 yralico lacte nutrita ſ; caſtalia videret lacte z cornificō germāo ſie eiulōē cū poete inſi
 gni eꝝ eſt illuſtris in glia. Nec p̄tera tā ſplēdida facultate valuiſſe verbis reoz ſacris impellētib;
 muſis ad deſcribēdum heliconiuz carne ſepiſſime calamo toctas appoſuit man⁹ colo reiecta: et
 p̄ſima ac inſignia ſcripſit epygmata: q̄ hieronimi p̄l biteri vīri ſacriſſimi t̄pib⁹ vt ipe teſtaſ / ſta
 bāt in p̄dio. Nūqd ſit in poſteriora deuenit ſcā nō ſat cū hēo. Q̄ femina cec⁹: neglexiſſe mu
 liebia z ſtudijs maximoz vanū applicuiſſe ingenuz. Mercandē⁹ ſegnes: z de ſcipis miſere dif
 fidētēs: q̄ q̄ſi in odū z thalāis nate ſunt ſibi p̄p̄s ſuadēt: ſe niſi ad ſplex⁹ hōm z filios exapic
 dos alēdoloz viles eē: cū ōnia q̄ gliolos hōies ſadunt ſi ſtudijs inſudare v̄lunt hēant cum eis
 cōia. Potuit hec nature nō abiectis vīrib⁹ ingenio z v̄gilij; ſemineuz ſupaffe ſexum: z ſibi ho
 neſto labore p̄petuum q̄hiſſe nomē nec q̄ppe gregariuz ſ; qd reſtat paucis ē vīr⁹ rariffimum z ex
 cellens.

De Mariamne iudeorum regina.

lxxxv.

Mariamne hebreæ femina genere qm vīro felicioꝝ ariſtoboli iudeozū regis ex alexādra re
 gina hyrcani regis filia gēta fuit. Late tāq; inuiſe pulcritudinis dara vt nō ſolu; co
 ſpe ceſas formoſitate feminas aūire credere ſ; celeſtis arbitratē ymago poā⁹ q̄ moꝝ
 talis. Nec creulitati huic Marā athonij mūiūri teſtimoniuz deſuit. Erat ſit Marāne fr̄ ex ei
 dē pētib⁹ noīe ariſtobol⁹ eꝝ ſcā pulcritudinis z etatē. Cui cū alexādra mī p̄xndapatū dan ſacer
 toꝝ ab herode Marānis vīro atq; rege ſūmope cuper atq; pararet. Bellij amia ſuaſiōe ſboꝝ
 effigies optimi pictor⁹ artificio in tabula delinitas ad athoniū mūiūriū extreme luxurie hōiez ad
 e⁹ in ſe exicadā libidōine z p p̄ſequēs in deſideriū ſuū trabēdū in egiptū vſq; trāſmiſſas aiunt.
 Quas cū vidiffet athoni⁹ p̄mo in admiratōez logiuſculā p̄ſtitit: deū dixiſſe aſſerunt: hos q̄uz
 ad formoſitate p̄oſcō dei filios eē: z ſubſequenter iuramēto aſtruxiſſe ſe nunq; aut vſq; ne duz
 pulatores ſed nec magis ſimiles aſperiffē. Sz ad Marāne ſolā redeūdū. Nec qdē z ſi inaudi
 ta pulcritudine fuerit inſignis: animi tñ ingēū fortitudine lōge magis emicuit. Que cū ad nu
 bilē veniffet etatē inſaulto omine herodi antipē iudeozū regi nupta eſt: z maximo inſormiſſo

suo summe ob eius venustatem ab eodem dilecta. Qui cum gloriaret plurimum se solum orbe
toto possessore pulchritudinis diuine in tā grāde animi curā lapsus ē ne qs alter in hoc sibi posset
equari vt dūmere cepit ne sibi supstes euaderet mariānes. Ad quod euidēdū pmo cū vocat^r in
egipū ad Antoniū eī; iurus cām dicitur^r super morte Aristoboli frat^r Mariānis a se occisi: z
demū Antonio mortuo accessurus ad octavianū cesarē z purgatur^r si poss; qd amīcīs anthoniū
aduersus eum auxilia prestāss; Cipriānie mat^r amīcīq; reliq; vt si qd in eam quod in mortem
tenderet ab Antonio vel cesare seu casu alio ageret mariānem pfectim occideret. Quidēda sa/
gacissimi regis infantia ob alienum incertumq; commoduz ante verari z inuidere post fatū. Qd
occulsiū factum fuerat resciuit tractu temporis mariānes: z cum iam ob Aristoboli indig/
nam eodem in herodem concepisset execrabile odium arbitrata se ab herode nonnisi ppter pulch/
tudinis vsum diligi: accumulauit iras vitā suam bis immerito ab eodē damnatam egerime fe/
rens: z q̄uis Alexandrū z Aristobolū spiciuos pulchritudine pueros ex eo enixa fore: in nullo
potuit moderasse conceptum: eoq; ferente impetu delapsa est: vt amant viro suum negaret cōar/
bitum z dum sperneret quasi veteris regis prolapie omnis in se resurgeret intoles: gestu quodā
dato illi^r conabatur ca!care potentiam. Nō verita p̄sepe dicere palam herodem alienigenam nō
iudeum nec regie prolis hōiem/quinymo ignobilē z ydumeū: nec regia p̄uge dignū: truce in/
solentē infidū scelerumq; z immanē beluam. Que z si herodes cum difficultate patret nī am o/
re prohibente nil seuū audebat in illā. Tandē in pijs procedentibus rebus/ vt placet aliqui/
bus/a Cipriānia herodis mat^r z Salomonie sorore quibus summe grauis erat mariānes: ac/
tum est vt a subornato ab eisdē p̄ncema herodī accusarentur qd eum conata sit exorare vt illi ama/
torium poculum quod ipsa parauerat propinaret: seu/ vt volunt alij/ qd effigiem suam sp̄do/
sissimam non eo tempore quo premonstratum est nec matris opte sed motu suo post conceptuz
in herodem odium ad Antoniū vt illum in suum desiderium prouocaret z in herodis odiū
transmisisset. Que cum crederet herodes z mariānis in se maliuolentia fidem faceret intar^r z ap/
to furore succensus cum amīcīs longa orōe p̄questus est: eo qd eis suadentib^r z Alexandra ma/
riānis mat^r ad eius gratiam promerendam deductus est: vt eam tanq; in regiam maiestare
exadium molientē capitali dānatā supplicio iuberet occidi. Que quidē in se tāū exdrauit gene/
rosi animi vt vilipēsa morte integro vulgus sui seruato decore: nec vlla ex pre semineo ritu flexa
z obiurgātem matrem tacta audiret: z stentes ceteros genis ficās aspiceret: z vti in triumphuz
leuissimū nō solū intrepida sed aspectu alaci nullis pro salute sua precatis precib^r iter in mortem
eāq; a carnifice vt optatam suscipet. Que qdē tā immora securitate nō solū effecit regis trista/
uit inuidiā sed z plura suo nōi secula auxirūq; moralitati sue mētes passisse lacrimis p̄cibusq; sa/
tis flexus posuisset herodes.

De Cleopatra regina Egiptorum.

lxxxvi.

Cleopatra Egiptia femina totius orbis fabula et si per multos medios reges a ptholomeo macedone rege et Lagi filio origine traxerit et ptholomei dyonisijs seu / ut alijs placet / nimei regis filia ad impadu per nephas in ipso regno puenit nulla fore nisi hac et ois formositate vere dicitur nota refulsit. Cum cotrario auaricia crudelitate atq; luxuria omni mudo conspicua facta sit. Nam ut placet aliquibus / ut ab eiusdem dominij inicio sumam⁹ exordium dyonisius seu mineus romani populi amissimus iulij cesar⁹ consulatu pmo in morte uenens signat tabulis ligat ut filiorum natu maior / que aliq; lysania noiatu arbitrat / sumpta in co iugem Cleopatra ex filiabus et natu maiore una se mortuo regnarent. Quod eo q; familiaris / fama eet apud egiptios turpitude matres filiasq; tam a coniugijs exduisse executu e. Porro exuente Cleopatra regni libidine ut nonnullis visum est innocuum adolescentulum eundemq; frater et uirum suum quindeimum etate annum agentem ueneno absumpsit: et sola regno potita est. Hinc asserunt cum iam pompilius magnus asia fere one occupass; armis: in egiptu redes sup stitem pueru mortuo subrogasse fratri: cuiq; regem fecisse egipti. Ex quo indignata Cleopatra ad uersus eum arma conpuit. Et sic se rebus habentibus fuso a cesare apud Thesalia pompilio et puero rege a se feco litore in egiptiaco celo adueniente post eum cesare ibidem bellum int se gerentes inuenit. Quos cum ad cam dicendam se coram accessit iussisset ut de Ptholomeo iuueni filio amicus ultro effrenata maliciojs mulier Cleopatra: de se plurimum fidens: regijs insignita notis accessit: et suspicata sibi regnum si in sua lasciuia comitoru orbis cotraberet atq; foanossima ee

z oculoꝝ sꝛuallatū arte atq; orꝝ faciētia fere q̄s velle caper puo labore suo libidinōsū pꝛincipē in
 suū pꝛubernū traxit: pꝛesq; noctes medio alexādꝛinoꝝ in tumultu cū eo pꝛes habuit: pꝛopitq; vt
 fere omibꝫ placet filiiū quē postmodū expꝛis nocte cesaronē nūcipauit. Eādē cū z pꝛolomeus
 puer a cesare dimissꝫ in libꝛatoꝝ suū impulsu suoꝝ bella vertiss: z ad celatā mīrdati pꝛameno
 in auxiliū cesarꝫ veniēti cū exercitu occurriss. Ibiq; a cesare q̄ iūtere alio illū pꝛuenerat iurꝫ atꝫ suꝫ
 gā scapha rꝫ pꝛater z pluriū iturētiū pꝛisꝫ pꝛodere mergeret z sic pacat rebꝫ scā alexādꝛinoꝝ cedi-
 tōe cū cesar eēt iurꝫ in phamacē pꝛis regē q̄ cū pꝛopio fuerat q̄si noctiū exhibiturꝫ deopie pꝛisū
 ac eo ē q̄ in fide māniss: eidē nil aliud opꝛati regnū ꝛessit egipꝫ. Arfinoe sorore deducta ne ser-
 san ea duce noui allqꝫ moliret in eā. Sic isā scelerē gēno accepta regnū deopana in voluptate ef-
 fusa suas q̄si scōꝝ oꝛientaliū regū scā auri z localii auida: nō solū pꝛubemales suos salū: cōs
 arte ligꝫ sua vꝫ z rēpla sacrasq; egipꝫoꝝ edes vasis statuis thezaurisq; ceteri vacuas ligstena-
 diū ē. Hinc oculo isā cesare z bruto z cassio lupar cū in finā ātonio obuia scā impuri hōicm
 pulcritudine z lasciuētibꝫ oculis facile cepit: z in amorē suū trinuuit misere: cogꝫ rediit vt q̄ fra-
 tꝫ venēo necauerat ātonij manu Arfinone sorore ad suspicōz regimētis āmouēdā dñē in tem-
 plo dyane epheie q̄ salute q̄ritās infelix aufugerat: trucidari faceret id adulterioꝝ suoꝝ a nouo
 amatio loco pꝛis mūerꝫ aūptura. Et cū isā scēsta mulier ātonij mores nouisset vicia nō ē eidē
 postulare siue regnū z arabie. Sane cū pꝛaximū videret illi z incōgruū nimis: ad sanctiadē duz
 tū cōfiterio amate mulieris sorōꝝ uilas ei ex vꝫoꝝ cedit lupaditꝫ ē duitaūbꝫ omibꝫ q̄ intra elcu-
 tū flumē z egipꝫū siriaco litōꝝ appōite sunt Sycone z tiro rēta. Que cū obtinuisꝫ ātoniū in
 armēos seu vt volūt aliq; in pꝛis cūre ad euphratē vsq; pꝛeura dū egipꝫū pꝫ sitā rēpiteret ab he-
 rote antipa tūci uꝫoꝝ rege magnifice suscepta: nō trubiit eidē pꝫ intermedios suū suare pꝫ ubi
 tū sibi si ānuisset mūeris loco iude subtractura regnā: q̄ ipē ātonij ope nō diu sꝫ suscipar. Ne
 cū herodes aduertēs nō solū ob ātonij reuerētiā abstinuit: quīnymo vt illū a nō tā inactuoꝝ se-
 mine liberaret ni dissuassit amia eā glꝫ dno occidere disposuerat. Cleopatra sꝫ q̄si frustra ob h
 morā traxiss: eidē locauit reddiꝫ iericonꝫ q̄ balsamū nascebat: q̄ z ipā postmodū in babiloni
 am egipꝫā trāstulit: q̄ viget vsq; in hodiernum: z inde āplis ab herote susceptꝫ muneribus in eg
 pꝫum rediit. Ante vꝫoꝝ in fugā ex pꝫis recurrūt ātonio acerua occurrūt. Quigdē ātonius iuz
 hante Arabarranē armenie regꝫ olīm tꝫ granis filiuꝫ cum filijs z satrapis cepiss: z thezauris
 pꝫaximis spoliass: atq; argꝫ tea cartena vinctum traheret vt auidā in suos āplexꝫ puocaret cꝫ
 feminatꝫ veniēti captiuum regē cum dñi rētio ornatu ac pꝫa dicit in gremium. Quo letā mu-
 nere cupidissima mulier aceto blāte flagratē ꝫplexa ē vt repudiata octauia octauliani cesarꝫ soror
 rē illā totꝫ affectibꝫ sibi pꝫore iungeret. Et rꝫ arabicas vinctōes z odoratos saxe fumos z arpa-
 las finā cum magnificas assidue saginaret ingꝫuulos hō epulis in verba venit q̄si deopatre cō-
 uitiua sua extollere velle. Quid magnificēte quōdianā cenis possꝫ apponi. Qui rēpōdit laetia
 mulier se cena vna cenies si velit serꝫtium absumpturā. Qd cum minime fieri posse arbitraret
 Antoniꝫ tū vidēdi auidꝫ atq; liguriēdi facere pꝫalium sumpto ludo plauto iudicis loco. Que
 postero die dum nō excessisset cōsuetudinē z isā spōsionē irideret ātoniꝫ: iussit deo-
 patra ministris vt secūndā mēsam afferēt illico. Qui pꝫiōiti nil a iud q̄ vas vnum aceti aceti-
 mi amulere. Ipā sꝫ pꝫestim ex altera aurium vnionē inextogitā pꝫij: quē omamēti loco oꝛie
 tallum more gestabat sumēs aceto dissoluit z liquefactum absorbuuit. Et cum ad alium quē al-
 tera in auricula eꝫ carum gerebat isā manus apponeret illud iudē factura ex rēplo iudꝫ plautus
 vctum esse Antonium pꝫulit: z sic secūndus seruatꝫ ē victrice regina. Qui qdē postea diuisus
 romā in pꝫitōne celatus auribus venerꝫ appositus ē: diu postmodū deopatre pꝫibꝫ rēstimo-
 nium pꝫectāibus. Letum cum insadabilis mulieris in dies regionum auidas augeret vt

omnia propleteret in unum: remulato Antonio et tota a tanta egregia cena surgenti rationum postulavit impe-
 nium quasi in manibus posse dederit fuisse Antonio. Quod ipse minime sui propositum oportune suis rationibus
 quod presertim viribus se daturum sponte dedit. Et bene de quibus gradibus posset audacia: nec minor sponte stul-
 ticia. Et liberalis homo tot seculis tanta cum difficultate sanguine fuso et morte tot insignium virorum tot
 etiam populorum tot egregijs opibus tot bellis viri dum questum imperium postulanti mulieri non aliter
 quam domesticum unum dominium incosulte quasi euestigio daturus cessit. Et quod. Ita ob repudium oc-
 tante belli seminarium inter octavianum et Antonium videbat iniectum: et ob id actus est ut congrega-
 tis ex utraque parte copijs iret in illud. Verum Antonio cum deopatra ornata purpureis et aurea dassie
 processerit in egyptum ubi cum obuijs hostibus in pugna terrestri cessere victi: et in dassie se redi-
 piertes Antoniani in aciem redire: experiri navalis belli fortunam. Aduersus quos octavianus cum
 agrippa genero factus obuius ingenti cum dassie mira audacia eos aggressus est: et susceptus acriter. Te-
 nuit aliquod diu mars dubius pugnam impeditulo. Tandem cum succubere videret Antoniani primo omnium in-
 solens deopatra cum aurea que utebatur nauis et sexaginta alijs fugam cepit. Quam ex templo Antonii acie-
 tis ex protra insignibus securus est: et in egyptum redeunt in cassum vires suas ad defensionem regni
 transmissis omnibus filiis in rubrum mare disposuerunt. Nam victor octavianus securus eos pluribus secundis
 prelijs vires exinanivit eorum. Atque cum sero pacis condiciones peteret nec obtineret desperans Anto-
 nius: ut nonnulli volunt mauroleum regum intrans sese gladio interemit. Capta vero alexandria cum
 deopatra ingenio veteri inuanum temptasset: ut iam dudum cesare et Antonium illexerat: in cupiditate
 suam sic et iuuenem octavianum illucere: indignas cum audisset se seruari triumpho atque de sa-
 lute desperans regis ornata Antonium suum secuta est: et serus eum posita adaptis brachiorum et
 nis ydriales serpentes vulneribus mortura apposuit. Aiunt quidam hoc sero mori inferre in quo
 resoluta auaricie lasciuie atque vite fine superstiti iseli: octauiano conate illi vulneribus venear admo-
 nis inuicam illa referuare si posset. Sunt tamen alij ea sero promoua et alio mori genere dicentes. Aiunt
 enim Antonium timuisse apparatus aciem belli gratificationes deopatre: et ob id nec pocula nec dros ni-
 si gustatos assumere assueuisse. Quod cum aduersus deopatra ad fide sua erga eum purganda pdia-
 nis floribus: quibus coronas ornauerat: veneno plinix capitique suo impostis in ludum traxit Antonium
 et pedere hilaritate inuicauit eundem ut coronas bibrent: et in apibus dimissis floribus cum haunre
 voluisset Antonius a deopatra prohibitus est: ea dicere Antonius dilectissime ego illa sum deopatra quam no-
 uia et insuetis gustatibus tibi suspecta ostendit et ob id si pati possem ut bibres et occasio data et
 ro est. Tandem cum fraudem ea monstrare nouisset Antonius eam in custodia reuocata poculum quod ne bibret
 prohibuerat exhaunre coegit: et sic illa examinata voluit. Prior vulgatio est opinio cui additur
 ab octauiano completi iussum monumentum quod Antonius inapi fecerat et deopatra colat si
 mul in eodem tumulari.

De Antonia Antonij filia. lxxvij.

Antonia minor clarissime viduitat exemplum intelibile posteritatis reliquit. Hec enim marci Anto-
 nij triuini ex octauia ut credit filia fuit: et ideo minor cognoscata: quod illi soror esset natu ma-
 ior: et eodem nomine nuncupata. Nupsit quidem dulo tyberij nerdis filii: et octavianum augustum pro-
 uigino: et ex eo peperit germaniam atque dauidum postea augustum et liuillam. Qui dum germanice expeditioni
 vacaret: ut quidam arbitrantur tyberij fratris sui opere veneno perijt. Cuius post mortem a iustate flo-
 rida atque conspicua formositate videret rara satis honeste mulieri nupsisse se a nemine potuit ad
 secundas nuptias puocari: quinymo reliquum vite spatium sub liuisa locu intra limites cubitali
 viti sui abo caste abo se transiegit ut preteritarum omnium mionarum laudes viduitate celebra superat

Regē inter dīnīnatos fabīdos curīosq; z uacīos atq; sulpīdos sanctīssimū splēndīssī /
 mū ē ēr pūctīs etatē mulīerīb; z carīonū filiāb; absq; lascīuīe notā dū xīsse vitā z laudē plurīmā
 extollēdū. Qd; si sic est qd; pīcīmur pīonīs iuuenē pulcītudīne īnīgnēz marī ātonī spūatī /
 fīmī hōīs filiā nō īn flūīs z solīdīnīb; s; īnter īmpīalīa oīa atq; cōlīdas īnter iulīā octāuīanī
 filiā z iulīā marī agrīppe libīpīnīs z lascīuīe feruētīssīmos īgnēs īnter marī ātonī genītor; sui
 atq; Tyberī postea pīnāpīs obsecīntatēs z deoīa īn partīa olīm fugī: nūc turpītudīnīb; /
 oīnīb; dēdīta: īnter mīlle dūpīscīanī exēpla pīstātī anīmō z fōmī pētoīe castīmōnīā nō p rēpūl
 cūlū z īn spēm futūrī dūgī sed vīrū obsequētē īn senectūte z mortē vsq; seruāte. Edepol nīl dī /
 gnū san; relīctū ē vobīs pīdēratōī fōsan alīqd; supērtat. Qd; qdē q; vīros excedīt latībēnū pīdē
 rādūm z mēnta pīdēratōē extollēdū san; hīc lat; īngēnīs relīquīsse .

De Agrippina germanici coniuge . lxxxvii .

Agrippina marci agrippae ex iulia octavianae caesaris filia gēta fuit: esto gaius caligula e'
 de agrippinae fili': iā orbis pīncēps abhōrēs agrippae aui maternī rustīcītātē dīceret eā
 nō ex agrippa s; ex stupro octāuīanī īn iulīā filiā pētrātō fūisse pōtēstā: stōlīde credī cū
 pīēs senobīlīorē tā īncēstūose pēcepta matre natū q; ex īgnobīlī patre sacratā lege sūscēptū . S;
 cū iulīāq; fuerit filīa germanīco sūe etatē īnīgnī iuuenī z pīmū rēpūblīcē opōrtūo ac Tyberī cesa
 rīs augūstī filīo adōptīo nupta ē: san; ob hoc fulgīda z fulgīdīo: q; īnsolētīssīmī pīnāpīs ob /
 stīnātō pōtō retulīss; pīdīā. Hec cū ex germanīco vīrō suo tres iā enī rā fūīss; mārēs ex quīb;
 gāius calīgula q; postmodū rōnīs pīesūī: z totīdē eq; femellās: ex q; agrippīna nerōīs cesarīs
 matrē: tū opē tyberī patris vī p. cōptō habītū ē vīneno sūblātū egre feret z sēmīpō rītu plāgoīe
 plurīmō celebratū vīnī sūī necē dēseret īn tyberī adīū īncōdīt adeo: vt ab eodē eā brādīo tenēte
 z obīurgatōīb; īn flētū vsq; īnfestāte q; nīmīū feret īmpādēt se reb; pīnāpīanī nō posse z plīb;

in pœssu lacessitã apud senatũ cõminatõibus custodiã iussit insonitẽ. **D**ono egregia mulier in dignũ rata qd in se agebat a cesare morte fastiditã stomacho pãncipis effugere aut finire dispo suit. **Q**ue cõ aliter satã mode nõ daretur fame generoso animo accersire stantur z p̃festim a qdã qd dco abstinere cepit. **Q**uõ cõ esset relantã **Tyberio** z aduentũ ignarõ hõ qd ieiunium redaret mulieris ne tã certa via breui spacio sese suis subtraheret iniurijs nil phidẽtibõ minis aut verbis? vt d bũ caper: eoul. p̃ ne sibi auferetur seuiõĩ in eã materia deductũ ẽ: vt dco guttur dulcẽ violentã in p̃ngi faceret: vt quocũq; mō stomacho fuisset iniectus alimẽta nolẽt p̃stare. **Agrippina** vt ro q̃romagis exacerbat iniurijs tãto actorẽ effidebantur p̃positi: z in cepto p̃seuerans fidei p̃ncipis insolentia moriẽs suprauit. **D**icẽdõs cõ multos posset facile dum veller occidere vnũ solũ mori volẽretorũ sui cominã vrbõ viuũ seruare non posset. **Q**ua quidem morte z si pluri mum gloriã sibi apud suos quæsiuent **Agrippina** **Tyberio** tamen longe amplius ignominie liquit.

De Paulina Romana femina. lxxxv.

Paulina romana mulier quedam rudi. u' a simplicitate sua fecit incredibile nomẽ p̃secuta ẽ. **H**ec tyberio cesare augusto romanis impante hẽbant insignis sic nupta indite pudicie specimen repurabatur a cunctis: nec aliud p̃ter vñũ studio curabat p̃pũo q̃ vt antubi egyptioã do h̃y totã vnetarõẽ colebat obseq; possz z eius p̃metri granã. **S**ane cum vbi qd a iuuenibus sp̃ciosã amẽtur z be possime quibõ ẽ solero castimonie cura: pulatũdine huiõ

iuuenis vnus roman⁹ cui mundus nome erat ea impense nunc oculis gestib⁹ factijs nuc⁹ p⁹ab⁹
 z bladijs sollicitare cepit si forte possit obinere q⁹ ardenter optabat: s⁹ omnia frustra castissima mu-
 lier solo viro dicata amat⁹ dicta sinebarthi aurab. Qui du cepis infisteret aduenteretq⁹ apto cal-
 le sibi mulieris p⁹stantia vsa p⁹ncipi in fraudes venit ingeniu. Colueuerat at paulina yfidis tep⁹lu
 singulis diebus visitare sacrosq⁹ p⁹nuis placare anubē. Qu⁹ ai nouisset iuuenis amore ostēdere
 tolam inaudiatu extogitauit: z rar⁹ anubis sacerdotes vor suis plimū posse p⁹tere eos adiuu. **I**
 Illosq⁹ aplissimis tonis in sua deduxit sententia. Atq⁹ e eo p⁹mōstrare vt ex eis senectute vene-
 rabilior venietū more solito pauline placida voce diceret noctu ad se venisse anubē: etq⁹ iussisse vt
 eodē diceret se deuotōe sua delictū plurimū: seq⁹ adeo in teplo p⁹ quietē eius cōsiderare colloquiū.
 Que ai audisset paulina ob sanctitatem suam hoc p⁹ngere arbitrata imitēsūm ex dictis secum
 gloriata ē: adeoq⁹ vera credidit vt a deo anube auribus suis percipisset ipsa mādata: viroq⁹ suo
 retulit omnia. Qui stolidior piuge anuit p⁹terū vt p⁹noctaret in teplo. Strat ergo ete in sacra igna-
 ris omibus p⁹teret eam z sacerdotes lectus deo dignus: z tenebris ia terra obumbratibus intrat
 paulina locū: arbitrisq⁹ remotis post orōes z sacra deū expectatura lectū adijt. Cui ia soporare mū-
 d⁹ a sacerdotib⁹ intromissus z ex opposito ornati anubis lectus affuit z cupid⁹ amate a se mu-
 lieris ruit in oscula. Subterq⁹ excusse somno atq⁹ obstupescit bono animo eē: se anubem a se diu-
 veneratū fore: et elo suis p⁹cedibus atq⁹ deuotōe lapsum z in eius venisse p⁹bitū: vt ex se eaq⁹ simi-
 lis gigneretur dū. Que ante alia p⁹ijt ab amatio deo nūq⁹ superi aut possent aut cōluuissent
 miscerē moralibus. Cui e vestigio mūdus respōdit possessio: q⁹ p⁹ regulas in gremiū danis lap-
 sum cedit exemplū: z eo accubitu genuisse p⁹seū q⁹ postmodū in celamp⁹sumpt⁹ ē. Quib⁹ audijt
 paulina letabūda p⁹ito annuit: intrat mundus nudus pro anube lectū: z āplexa cōitūq⁹ fuit
 optato. S⁹ ai ia nox irer in diē abiēs luce dixit ea filiū p⁹cepisse: mane at scō sublato e teplo a sa-
 cerdotibus lecto paulina viro que acta sunt retulit. Credidit insullus hō z applausit piugi em-
 p⁹re deū. Nec dubiū quin ab ambobus fuisset expectatū piendū tempus: ni mūdus iuuenis ardēs
 nimium minus caute tolū apuiffi. Itēq⁹ dē forte cōsatus ea aut de in āplexus z cōitū venisse ar-
 bitratus si p⁹stratā a se ingenio suo eius ostendisset pudiciāā flexibile magis z audā eā noctis
 futurā: z sic faciliōr vsa iterum z sepius in cōcupitos posse redire amplexus: eunt ad templum
 pauline factus ē obuius dixitq⁹ voce submissa. Beata inq⁹ es paulina ai ex me anube deo cōce-
 peris. Verū longe aliter q⁹ arbitrarerur successit ex verbo. Nā ai extupuiiffi paulina z in mentes
 ex gestis auditiq⁹ reuocasset plurima p⁹festim fraudē sentit: z turbata se ad vtrum retulit: etq⁹ mū-
 di atq⁹ sacerdotū tolū vt ipsa p⁹cipiebat apuit. Ex quo subsecutum ē vt vir p⁹quereret Sybatio
 a quo p⁹pta fraude actū ē vt sacerdotes afficerentur supplicio z mūdus multaret exilio: z lusa pau-
 lina in romani vulgi verteretur fabulā. Clarior simplicitate sua z mundi fraude scā q⁹ ex anubis
 deuotōne z seruata castimonia tā soletet.

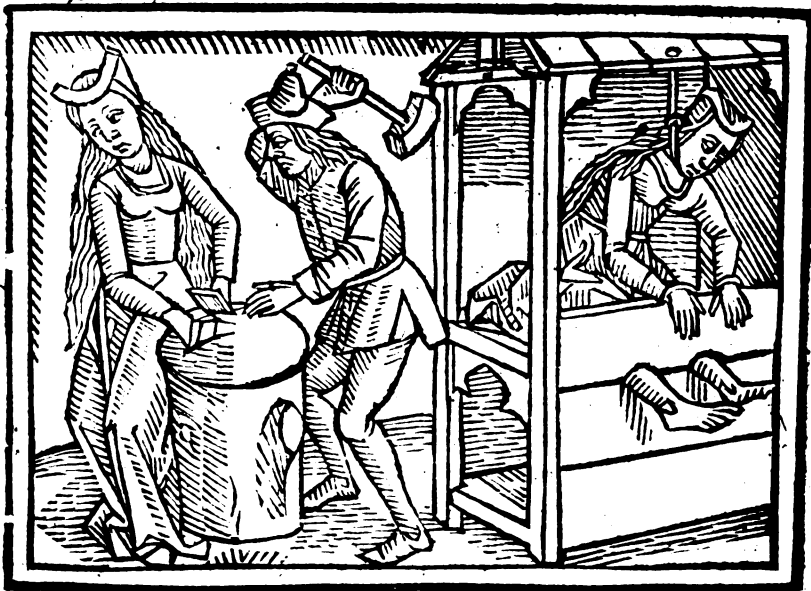

De Agrippina neronis cesaris matre.

119.

Agrippina Neronis cesaris mater genere imperio et mostrositate filij ac sua non minus quam
 davis factiozibus emicuit. Hec etiam germania cesaris optimi atque laudate in totis iuuentis
 et Agrippina supioxi filia fuit vocata iulia Agrippina: et Gay Caligule principis soror:
 nuptiaz gneo tomatio hoi ex enobartoai familia fastidiosissimo atque graui. Et qui Nerone infu-
 gne toti obi belua pmissis ex mmo vtro probis pepit. Veru tomatio interuit mozo absumpto
 Nerone adhuc puulo ai foanofissima eet Gayus frater e' ho spuradissim' turpi stupro ea abusus
 est: et sublimat' in pncipe seu min' e' mozo approbas eo q' se lepido tomioij spe miscuit seu
 emu ali' impulsu ea fere bonis onib' puata relegauit in insula: quo tade a milinib' suis ma-
 dato atq' daudio substituto ab eode reuocata e. Quetractu ipis cu audisiz valeria messalmoz
 variis agentibus meris pofsam spem e vestigio intrauit: sibi natoq' poudi obis imprij et cel-
 lem pncipe esto germania pns sui fuisset frater deore pulatitudine sua aduersus lollia paulina
 opitulate: calixto liberto et ellia pncina narisso fauete ope pallanis dauidi in pgrade: nuptiaz
 suarum desiderium traxit. Sz obstare voto videbat honestas: eo q' illi nepus eet ex fratre. Ne-
 rum orde vitelli subomari actum e: vt in desideriu suu cogere pabus senatoru: eoq' orate fieri
 a senatu ceteru quo pstatet pauos posse nepres induce: et sic Agrippina volat daudio et ora-
 re senatu eius venit in nuptias. Que tade augusta dea e: et carpito in capitoliu ferebat: solis sa-
 cerdotibus ate poffum: et in aduersos sibi seure cepit supplicijs. Demu ai astutissima cet null
 et tpe captato q'q' vniuscq' serus filij eent Claudio eu induxit suadete illi meminio pollione tuc
 plule: et vgeie plimū pallere liberto: q' ob stupra Agrippine sume fauoz erat vt Nerone puignum
 in filium adoptaret qd ate in familia Claudioz factum neo mainerat: atq' octauiam qua ex
 messalmoz susceperat: et q' ludio sulano: nobili iuua desposata fuerat spoderet in piugium. Qui-
 b' obter rata in castro belua incidisse no tanum dauidij assiduanu ingurgitationum odio q'uz
 ne ate pns moze britanic' Claudio filio in etate solida caueret extrema narisso et p britanico ml
 ta porate qfi pposito futurum obicez arbitrata in moze Claudio factu exidiale pmeta e. Delect-
 tabatur qd e dauidi' boletis plimum: illosq' abum dicebat ceorum: et ideo absq' semine sua nat

di sponte. Quod cum aduentiss; agrippina studiose coctas in se aut veneno: et quodam quolibet ipsa ap-
posuit remulento. Alij vero dicunt epulanti in arce cum sacerdotibus pro aloni spadone per gustatore suum ab
agrippina corruptum appositas. **Uentum vomitu et alui solutio videtur sal.** Claudij securura
ope renophora media illius veneno penis ad vomitum continuandum portat eo tunc est quo cupiebat ex-
ire. Ipse tandem in cubiculum reuocatur ignarus omnibus propter agrippinam mortuus est. **Quod mors non aut**
ab agrippina palam nunciata quam amicum suffragio omisso barbarico tamen iunioris vero iam pubescentis
sublimaret in principem. Quod adeo gratum fuit neroni ut matrem illico tamen bene meritam in actis tam
publicis quam priuatis proponeret videtur quod sibi titulum maris et principatum sumpserit: et sic ex specula-
tione principatus agrippina toto effulsit orbi. **Creatus splendor iste tamen gradus turpi macula labefactus**
est. Nam certe plurimum atque exilijs aliquandiu debachata est. **Perrepta creditum fuit ea pacem propter natura-**
lem et debita delictorum in matrem amore illecebri a filio fuisse dilectam: cum is meretricem ei pro filijs inter pel-
leos assumpserit: et pariter testaretur prope macule vestibus inerte quotiens cum ea letitia delictum est. **Baro**
velint alij eam in facinoroso filium amariisse et fidem reuocandi dominium a quo delicta videbat: eo
quod in nerone quibusdam ex causis multum oblocuta fuerat. Quod firmari voluit ob id quod de cetero nero
fuit assuetus fugere et gubernium et solitudines collocutionum. **Amamem que que primum in coniugium su-**
um allegerat totole pemat: et in epum iuuenem fraudibus et violentia sublimauerat impio in delicta-
bilem quamque meritam mortem deducta est. Nam cum in multis filio grauis esset et meruit odium. Ex quo omni ho-
nore et augustali maiestate ab eo priuata est. **Que indignas et femineo irritata furore eide in pro-**
curauerat se subrepturam impiam minata est. Quibus exterius nero cum ea et oculata nimium nosset et
ob meritis germaniam patris amicorum subsidijs plena veneno in illa sumptu conat est. **Et dilata**
mulier auctoris offensam vitam. **Demum cum et laqueos ceteros que in necem et cederat euulsa**
intellexit nero curam fraude agendum fore: atque expositam ab amico pro dactis apud milonem olim
a puera nutritore suo ostentum est nauim posse proponi fragilem in qua suscepta agrippina tolli ig-
nara periclitari posset. Quod cum neroni placuisset eam ab amico venire quam peritorum odiorum peritens
ficta filiali affectu suscipit in vltimis: et usque totum percurat est. **Unde apparatus nauis in suam pri-**
uam ad cenam iura illa ascendit comitantibus cepti gallo et aetronia liberti atque per noctem nauigantibus
dato signo a prius cecidit rectum nauis primo plumbo graue et oppressit ceptium: dein
de nauis agentibus ut in gallo man nauis veniret in latius auxilia aetronia inuocante contra remissis oc-
cisa est: et agrippina humero sancta et in mare tamen delicta a lixalibus suffragantibus in lucinum lacum
villamque suam reducta est. **Unde ea subire ab egerimo liberto neroni quam euasiss; nudatum est. Qui de**
tineri illum fuisse quasi salutem suam infidiatum veniss; missique sunt auicem et beruli et tetrach et oba-
rius centurio dactianus ut illam periret. **Et cum esset ab auicem arcidata domus ad illa qua sola socia**
ta erat agrippina fugisset introgressi ministri ad eam primum beruli: caput eius fuisse percussit. **Unde**
cum ipsa cerneret centurionem ferrum in mortem eius expediente prolo viro damauit ut venem
ferrent: nunc sic occisa nocte eadem cremata est: et vilius exequijs terra preta leue tumulum
sui in via prope milenum et cesaris iulij villam eide apponentibus. **Alij volunt a nerone peracta pro-**
cedere et ex meritis aliqua ab eodem donata aliqua laudata et demum sepultam.

De Epican libertina femina.

224.

Dicitur ex terra potius quae rationa creditur femina: nec tamen villo genere fulgore conspicua: sed a libertate gata praefata libertina mulier fuit: et quae longe turpius nullis delectata bonis artibus. Circa vitam exitum sibi generosum fuisse animum patefecit virili robore. Crescentibus quoque apud rationes et yratof oes nervis rationum principis insolentibus lascivisque eo ita est: ut iucio persone principis in eum nonnulli senatorum aliorumque divitum conspiraret. Quibus re in fine trahere variis temperaret colloquiis quo pacto nescio sed in notitia epicanis praedecaevenere omnia: et juratorum notitia. Verum cum iudicio suo nimium praetuleret opus quasi rebus affecta in captivitate secessit: et dum apud puteolos forte resideret, ne tempus finiret abire vacuam, volens paulum dynolarum dactylisque ratione praefata et olim agrippine insectorae puerum: tanta mentium molimenti addere juratorum si eum habere possit in presens. Et ostentis longo ordine nervis flagitans fastidiosis iepsisque moribus et insolentibus et inde in eum ingratitude quod ob tanta gratia sadin agrippinelesq; cedis in re nulla tam bene de se meritum promouisset juratorum apperuit: totisque vicibus conata est cum juratur addere locum. Sed longe aliter quam arbitraretur epican: secutum est. Nam volens experire nunquid obsequiis in se principis gratiam flectere possit quae dicitur illi cesari copia processa est epican: dicta reseravit omnia esto non egerit quod rebatur. Nam abiguo adhuc homini astuta mulier nullum conspirantium nomen edicere. Ea autem accita fieri non potuit ut ex rogatu quocumque aperiret rogantibus. Tandem cum servaret sub custodia juratorum per juratos ipsos non patefecit iterum in examene reuocata quasi suppliciorum hominibus impadentior facilius ab ea quod optabat extorquere posset longos cruciatibus carnificibus inferentibus vltro ne superari videretur a femina nullum praestantissimi pectoris reseravit archantem. Tandem in die reserata postquam cum prohibere non possit tamen si tercio videret non posse subsistere soluta pectoris falcia arui felle, quae servabat implicavit: et fecit laqueo guttur iniecit suo. Et cum omne illi corpori dimississet molem ne spirare obest violenter sibi morte praestituit. Verum postquam puerbio quo torcemur tacere quod nesciunt mulierum. Et sic ne ratione vacuam tepidumque reliquit. Quod quod et si maximam videat in femina longe in spectabili est si spectet eiusdem juratoris egregiorum hominum inconstantia quam aliter quam ab epican cognitorum nescio tanta robuste suuenerit fuit quod nedum pati pro salute propria quod pro alia seia passa est: sed nec audire tormentorum notitia pateret. Quinymo praestanti praestitum quod nouerat de spiratorum narraret. Et sic nescio sibi amialesque praeparat: cum praestantibus sibi seia praestitit indita Oberare credere naturam rerum aliquid dum mente mortaliu corporibus nectit illa pectoris insidioso feneo quam virili imississe crediderat: sed cum de ipse dator talium fit cum ca opus suum tormitare nefas est credere.

De Pomptia paulina Lucij anei Senecae coniuge. cxiij.

Pomptia paulina Lucij Anni Senecae praepetoris neronis indita fuit coniug: vtrū autē romana an alienigena sicut legisse non vxo'o. Atamen dum spūs eius generositate intueor: credi se malim romanam fuisse potius q̄ fornicem: et si certa carcamus origi ne certissime tamen pijsimi eius amoris in virum exemplo illustrum virorū testimonio nō carimus. Cecidit quidem ex honestissimis illius cui hominibus q̄plurimi scuida neronis potius q̄ crimi ne Senecae eandē senecā senem: atq; celeberrimum virum p̄sonare coniugis labe notatum: si labe iure dici p̄t in tyrānuni agere quid aduersum. Qua sub vmbra ob x̄t̄ pmo ob innatum in virtutes odiū ab ip̄o uerone seuedi in senecā via p̄pta ē. Esto arbitrati qdā sine impulsu pompe atq; tigillini vniū impatori crudelitate p̄hiliū ro itū fir: vt indiceret p̄ cūrtionē Senecae vt sibi mortē eligeret. Quē cū se ad executōes amingēre vidisset paulina seposita solato rōe vtrū ad vitā blādicōe q̄ horabat castissimi amorū impulsu mortē et illud idē mortē genus forti animo capere vnaū coniuge disposuit. Et quos iūctos hōesta vita tenuerat iūctos morte vna dissolueret. Et cū in pauca repere intrass; aqua eadē hora cū viro ad effūdēdū spūz vnae apulisset iussu p̄mōp̄is. Et in eā nullā erat p̄ciulare odiū an opprimēdū paululū infamā m̄nare crudelitā renitēs a seuis mortē subtracta ē. Vtrū nō ateo ito sanguis p̄sistere coact? cū pallore p̄petuo restaretur mulier optima plimū vitalis spūs emisisset cū viro. Eadē cū pauca s̄nis vni mēōis laudabili viduitate seruasset cū aliter nō posset nōie saltē senecae coniugē dauit die. Quid p̄ter amorū dakedinē et p̄p̄iatū pietatē in hūne ac venerabile factū coniugis suasse potuisset mulier optime malle hōeste si potuisset cū sene coniuge mortē q̄ vitā vt facit plimū femine. scā die nup̄ijs nō absq; cubecāta iūctis fuare. Sicut i maximū m̄onal pudicāe coactū n̄ l̄s b̄l

diebus non dicitur secūda aut tertia / q̄ d̄n̄b̄ fere cōe ē / s̄ sextū septimū z octauū / si cal̄ ante
 fecit / inire p̄nubiū aeo familiare ē z nouorū p̄rozū thalamis infere faces vt videat̄ morē me-
 tricalis abstulisse q̄ p̄suetudo ē p̄notādo nonōs sep̄issime mutare p̄ubir̄. Nec alio subeunt
 vultu iugalis sepius iterata iura q̄ si p̄sanctissimū hōestari p̄starēt obsequū. Ego ē nō satis certū
 ē an ex lupunario cellula an ex p̄mornū viri thalamo taleo exire dicēde finit. Nec dubitē suspi-
 candū: quis ceteris agat aut inhonestius intrans aut stultius introducens. Deu miser q̄to
 nostri corruere memere mores. Conseruere veteres: quibus erat p̄onus in sanctitatē anim̄ ig-
 nominiosum arbitrari nedum septimas sed secūdas inisse nuptias: nec posse de cetero tales ho-
 nestis iure misceri matronis: hodie loqe aliter. Nā libidinolam pariginē tenētes suā formosi-
 ores carioresq̄ se existimātes quoniam crebris hōsalitjs nouitate sapata fortuna toties pla-
 uent maritis varijs.

De Sabina poppea neronis cesaris iuge. xiiij.

Sabina poppea romana z illustris fuit femina. Tollit nō equidē extreme nobilitat vi-
 ri filia: q̄ nō ex eo nomē sumptit sed a materno auo poppeo sabino viro indito at-
 q̄ triumphalis decori z p̄solam insigni. Nec illi certe muliebres defuissent totes si ho-
 nestis affuisset animus. Fuit enim formosioris inuise z mani suis ānis ceteras romanas pul-
 critudine excedēt p̄similis: p̄terea erat illi sermo blandus z laudabili sonorus dulcedine inge-
 nium egregium atq̄ versatile si eo hōestis artibus fuisse vsa. Nosq̄ illi fuit assiduus palā mo-
 destiam p̄ferre: dam̄ s̄ vt lasciuia: p̄māe mulierum q̄mē: z cum illi raris in publicam ceter gres-
 sus arte tamē nō canuit. Nā cū intellexisset callida mulier intuitu ois sui multitudinē z p̄mores

potissime delectari semper eius parte velata egressa est. Non quidem ut absconderet quod concupi-
sca desiderabat: verum ne inuentum oculos liberali nimium demonstracione scideret: sed potius quod oc-
cultauerat velo videtur desiderium linqueret. Et ne per mores omnes suos discutam, cum nunquam
fame parceret eo libidinem flectebat suam quo paratio ostendebat virtutis: nullum faciens in
maritos mecholque discipulum. His insignita non femina obsequentem sicut fortunam habuit. **U**bi
cum sibi abunde facultates ad gloriam generis sustinendam supererent: primo ruffo Crispo ro-
mano equiti nupsit: et cum iam ex eo peperisset filium suggestu ottonis iuuenture iuventusque valent
potentque neronis contubernio eidem ottoni adbehit adultera: nec diu et coniunx effecta est. Sa-
ne is seu amoris feruore minus cautus seu iam nequens procul mulieris tollere mores et ob
id eam in neronis concupiscentiam trahere conaretur sic exigente fortuna poppee conuiuio ce-
saris surgens auditis dicitare consueuerat se ad illam rediturum: cui a superioribus omnia principis su-
perbia concessa nobilitas: elegancia morum: et diuina formositas in qua consisterent omnia vota
mortalium atque gaudia voluptateque felidum. Quibus facile irritata neronis libido adinuena
non longa cunctacione per intermedios aduendi via in amplexus principis volens cupientisque true
uit. Nec malum distulit et artificiosis femine delinimentis adeo irretitus est nero ut arbitraretur ea
esse verissima que dicitare consueuerat otto. Quod cum nosceret sagacissima mulier dissimulans
quod optabat captato tempore fictis perfusa lacrimis aiebat aliquando se amorem suum omnino
quo cupiebat inferre non posse: cum et ipsa ottoni coniugali iure obnoxia esset et principem tenent
gratia aut ancillule perfide aduertebat. Ex quibus scutum est ut otto sub specie honoris amicus pre-
fectus lustranie provincie mitteret et aut excluderet omnino. Unde in Agrippinam principis ma-
trem inueldi cepit poppea dicens aliquando principem ne dum imperio sed nec libertate gaudere: et
tam esse pusillum: et tutius arbitrio trahi. Quibus obstante nemine ob odium fere omnium in
superbiam Agrippine actum est ut neronis iussu miscra miter violenta morte subtraheret et paula-
tim subtraherent emuli plures: nigillino opitulante castrosum prefecto. Tandem cum principem
in sui delectacionem ardentissimum teneret: et obstacula desiderii sui cuncta fore sublata in coniu-
gium neronis explicare recta cepit. Et cum illi iam peperisset filiam vnicam meminio regulo et vir-
ginio ruffo consulibus quam summo cum gaudio nero susceperat tamque augustam proppam nunc
pauerat iam audaci oratione instare cepit: dicens nemini geminam concessisse noctem quin existi-
gio sequeretur connubium: neque se fore degenerem et facunditate uteretur atque formositate corporis im-
peratores mereri nuptias. Et cum flagrantem principem in desiderium traxisset connubij primo
octauia coniunx olim dauidij cesaris filia in pandeteriam insulam innocua religata est: et octavo
vigesimo erat sue anno impulsu poppee nerone mandante occisa: et poppea cesari iuncta coniu-
gio. Sed non diu longis artibus questito atque potito culmine gaudia est. Nam proppans iterum
facta fornicata neronis ira calore percussa diem obiit. Cuius aboleri corpus igne romano more pro-
hibuit: sed exterarum regum ritu magnifica exequiarum pompa cesari publice iussit. Illudque
refertur odoabus sulorum tumulto condidit. Ipse autem pro rostris illam et potissime formosi-
tate precipue longa et accurata oratione laudauit nonnulla fortune seu nature dona quibus insigni-
ta erat longe clarissimarum virtutum illi attribuens. Erat mihi in hac poppee fortunas quid
dicerem in mollitudo nimiam in blandicias perulantiam lasciuialque mulierum certissimum atque principio
fissimumque principis credentium animorum. Sed ne videret sacra potius quam hystoria recitasse omittenda
censui.

Triaria mulier nullo alio sui generis splendore dignita nisi quod Lucij Vitellij fratris Auli Vitellij rōnorū principis coniux fuit. Quod seu ob feruētū in viri amore seu ob infensā animo natura atrocitate rāta fuit ferocitas: quod ob aduersum mulieribus morem morantū dignitas. Et discordantibus ob principatū Vitellio cesare atque Vespasiano actū ē: ut cū intrasset castrā ad volucronū opidū: nonnulli gladiatores sub Iuliano quodā dūce et remiges ē: plures tōne dallas haud longe a dūce morte sub Appollinario p̄fco morantes et ab his cū Vespasiano sententiis per negligentiam et leuocitā tenuerūt: seu cuius iudicō factū ē ut nocte illā intraret. Qui dū in semilopitōs arma accipiens hostes atque opidanos infestos sero sentiret Triaria quae per noctem secuta viri diuitate inuenerat in pugnis victoriam audita accidit gladios Vitellio immixta militibus nūc huc nūc illuc per medias noctis tenebras inter damones dissonos et discordanter tela sanguine morantibus singulis ex remotis nil militaria seueritate omittēdo inuebar in milites. Horo ut crudelis nimis atque superbia in hostes egisse relata ē. Ingentes infanso pectore iugalis amoris fuit vires: nulla illi dūmō viti gloria extollat formico: nulla pietatis meoria: nil laetitia seculi: nulla ipm quāta existimatio. Potuit Triaria in caeteris viri omnia facili labore subire et nequa feminas quibus plurimum mos ē et diuino muti murmure in sinu pugnis exarmari. Et robustos iuuenes atque bellicosos homines quosque coarctare. Et si rāto cū impetu se talis bec in arma nocturna mulier quae crederet ea sicut in facinore fuisse suspiciosa cū non pluerent seu extorserint seu celebrato sole mortaliū pectora subiret: rāto ego quod de reo quibus a meoria sublata sine lōge alijs meritis spectabile fuisse Triaria.

Proba fōs et noīe lianū notida meoranū dignissima fuit femina: et ut ignoxit nobilitas et orago placet nonnullis et pietura credo ea fuisse rōnā. Alij vero dantissimi viri afferunt ea ex oppido orti oriūds et auulsa aelphi coniuge et xpianā religioe. Nec sub quo atque p̄ceptore factū sit liberalibus artibus ualuisse ligere p̄p̄pi. Rerū inter alia et studia atque p̄uigilē cura virgilianā carminis totā atque familiarē effusa ē: ut fere omnino ope a se p̄fecto teste in p̄p̄ta et meoria se habuisse uideat. Quae dū forsan aliquāto p̄p̄caōri animaduertētia legeret in extimacōz indidit ex illis omne restamētū veteri hystoriae et noui scribē placido atque expedito et suad p̄leo uerū posse describi. Non eodē admiracōe caret ea sublimē p̄ficacōez muliebre subintrasse carbat sed lōge mirabile fuit excursori mādasse. Quae s̄ p̄o p̄ceptū p̄stas nūc huc nūc illuc per bucolis cū geoziciā atque Eneidū saltem discurredo carmine nūc hac ex p̄te uerū integros nūc ex illa meoranū p̄tulas carpes miro artificio in suū redegit p̄p̄tū: atque ap̄t integros collocas et fragmēta p̄nectēs suata lege p̄uū et carminis dignitate ut nō nisi expressim⁹ p̄pages possit aduenire. Et his ab orbis exordio p̄ncipium faciens quid hystoriae in ueribus atque nouis legit liis et si quod ad immisionē sacri spiritus tā compte composuit ut uulgo composuit ignarus homo propheta tam pariter et euangelistam facile credat fuisse virgillum. Et quibus nō min⁹ commendabile sumitur huic se mulier sacrorum voluminum integram seu satis plenam fuisse notitia. Quod quibus raris etiam hominibus nostro contingat tuo uolentes nouimus. Et o'ult insup egregia femina labore suo composuit opus uocari antonam quod ipi p̄se uiderim⁹. Et quoniam agis illud me morantū p̄p̄uo dignū putamus tantominus credimus tam celebre mulieris uulgi ingenium

huic tantum acquisuisse labori: quinimo reor si in años aplores vite protracta est eam alia in
 super pdidisse laudabilia que librationū desidia nō tamē in cōmō ad nos vsq̄ ceuēsse nequere.
 Que inter vt nōnullis placet fuit homeri tentona eadē arte z ex eadem materia qua ex vrgillo
 sumpterat ex homero sumpt carminib⁹ volita. Ex quo / si sic ē / sumit ei⁹ cum ampliori laude cari-
 tudissime grecas nouisse lras vt latinas. Sed q̄so nūc qd̄ optabilis audisse feminā maronis
 z homeri scandentem carmina: z apta suo opti seponēte: selecta artificioso p̄textu ne tenent: erudi-
 tissimi prospectent viti. Quibus dum sit sacrarum literarum insignis professio arduum ianenti
 est z difficile ex amplissimo sacri voluminis gremio nunc hinc nunc inde partes dicere: z ad se-
 riē vite dūcti in vnū pallis verbis p̄laq̄ cogere vti hec fecit ex genalico carmine. Erat hūc fa-
 tis / si femineos p̄dicerent⁹ mores / colus z acis atq̄z textina si more plurium coepere voluisset.
 Sed quoniam sedula studijs sacris ab ingenio segniciet rubiginem absterfit omnes in lumē
 euasit eternū. Quod vnam bono inuenerunt animo voluptatibus obsequentes z ocio: quib⁹
 p̄grāde est cubiculo infidere: falxillis friuolis inreceptabile tempus terere: z a summo die ma-
 ue in noctem vsq̄z totam p̄sepe sermones aut noctios aut manes blatterando deducere: seu sibi
 tantum lasdiuendo vacare. Aduertēt⁹ exopt quātum differentie fuerit inter famam laudandā
 opatibus querere z nomen vna cum caduere sephire: z tanq̄z non vixissent e vita discedere.

De Faustina Augusta. xvi.

F Faustina augusta / que z inter diuos postea relata ē / glorie plurimum viuēs moriens
 q̄z viti sui magis benignitate q̄z opere suo consecuta fuit Antonini p̄i cesaris Augusti
 ex faustina piuge filia: z marco Antonino pio adoptato in filiū p̄ nubio iuncta: coq̄
 patre mortuo imperauit vna cum viro: z consulu senatus Augusta appellata est. Non parua

R

eo tempore gloria mulierum. Nam tñ procedentibus ab augustis viris angustarum p̄gnome eēt
 nulli ante hanc senatus consulto fuisse p̄cessum adinuenio. Sui preterea tam exquisiti decori vt
 aliquid diuinum moralitati eius crederetur admixtum. Quod ne consumeretur senio aut mor-
 te: actum est: vt iuuenula z etate prouetior aureis argentisq; ac cretis nūmis eius effigies scul-
 ptentur: z in hodiernum vsq; protrahat: in quibus z si oris habitus oculorum motus color viui-
 dus z bylartas faciei desint illud tamen liniamta testantur permixtum. Sane quantum to-
 tius orbis fama celebratum est tantum turpi impudicē nota pollutū. Creditum quidē ē hāc
 nō vno preter vrum contenta fuisse amasio quiny mo in amplexus plurium deuēisse. Ex qb̄
 quōsdam nomina detēx̄ infamia. Nam vetulus quidam inter eius adulteros habitus est.
 Sic z ophias: z post hūc moderatius: sed qui ceteros antēiuit vetulus nominatus ē. Quē
 etiam aiūt ab Antonino secum in cna contemptum: z his supradditus marcus vetus nō obsta-
 re quod eius esset ex lucilla filia gener. Et/ quod omnium horum turpius est/ aiunt eam gladi-
 atorū quēdam a deo amasse vt ob desiderium eius incurreret egritudinem fere letalē: z sanata
 cōsilio Antonino concupiscentiam detēx̄isse suam: cuiq; medicū consilio vsū ad feruorem se-
 dandam languentis: gladiatorem occidit fecisse: z adhuc eius tepnū sanguine omne delinisse: cor-
 pus egrotē: z sic ab impetuoso amoris estu ac etiam morbo liberasse coniugem. Quod quidem
 remedium fictum crediderunt patientes: cū teporis in processu commodus Antoninus ea tempe-
 state conceptus non delinē sanguine sed habuit p̄vius cum gladiatore p̄vibus sceleris ope-
 ribus suis quibus potius gladiatoris q̄ Antonini credebatur filius testimonium veritati p̄re-
 staret. Quibus in faustine ignominiam p̄sonatibus Antonino ab amicis suatum ē vt illam
 occideret seu saltē quod humani? videbat abdicaret. Verū Antonin⁹ cui eēt mitis ingenij hō
 esto egre ferret adulteris p̄iugis recusavit in consiliū ire z ne in mal⁹ euaderet detēx̄ p̄viti maluit.
 Nec aliud suadētibz respōdit amicis q̄ oportere repudiatis votes restituī. Volēs ob id intelli-
 gi q̄ ob faustina teneat impiū: sed ista funēs sunt: sepissime quibus ē intuitu minimo min⁹
 etiā a iuvenē fō labefactari honestiores p̄suerunt: z e nubilis redeamus in lucē. Antonino sic
 apud orientales reges magnificē republicā tractare actū ē vt faustina in vico alalee in radicibus
 tauri montē egritudine diē daret extremū. Quā antonini precibus senatus inter diuos extu-
 lit z de cetero diua faustina appellata ē: quod apud rōnos mulier nulle ante p̄igerat. Et cui
 eā iā castroū mare appellatū antoninus tñ replū eo in loco in quo discesserat p̄strui fecit insigni-
 ne z eidē stantias iussit apponi p̄spicias: insinuinq; puellas sacerdotēs tēplo q̄s faustinianas
 vocari p̄cepit: z sic loco tēp̄e sibi celebris habita est faustina vt quod subtraxisse dant
 tatis videbantur luxuria: cetero sardret.

De Semiamira muliere messana. Kvi.

Semiamira greca fuit mulier ex duce Messana: quo in ipse gentia non statim daretur
 fit varia quando messana iuste scilicet coniugis olim seueri p[ri]ncipis impatoris fana ei
 fuisse matrem. Inhoesta quod aliquandiu fuit mulier: sed post hoc filij dante et senatu et
 p[ri]ncipatu conspicua facta est. Nec ut p[ri]ncipis proba mater fuit vari heliogaboli p[ro]pheti
 sacerdotis inde romani p[ri]ncipis: que ex Antonino caracalla impatore et aliquando p[ro]phetia sua
 fuerat: affirmabat genti: tantaque vulgari corpore laboravit infamia: ut heliogaboli adhuc puer non
 ab aua varia ut putauerunt aliqui sed eo a condiscipulis vocaretur vari: quod ex rationi h[omi]n[u]m
 bitu quibus p[ri]ncipis misceret mater videtur gentis. Ceterum cum is esset spectabilis forma et ob sa
 cerdotium plurimum p[ro]gnit et creditus assertore matris a militibus p[ro]uincialibus Caracalle filii: fac
 tum est aule p[ri]ncipis quod plurimas p[ro]p[ri]as sulas impatitice sagacitate accumulauerat sua ut p[ro]querentibus
 te macrino impatore militibus eorum in eum si quid in macrinum antep[ro]p[ri]erant cunctis consen
 sensus. Nec difficulte. Erat enim eo ipse tante auctoritatis apud romanos exercitus Antoninorum
 nomen atque familia ut nil magis quam ut ex eis aliquis p[ri]ncipatum teneret optaret a cunctis. Nec
 diu cum in macrinum iurassent heliogaboli haud longe ab Antiochia impator salutaris est
 et Antoninus nominatus. Quod dum in Antiochia audisset macrinus miratus parte mulle
 ris audacia cuius opus hoc ut erat suspicabat iratus est dum heliogaboli obsideri curat iulianus
 in hoc missus occidit: et eius milites in fidem heliogaboli transitum fecerunt. Et cum ipse macrinus
 aduersus heliogabolum defendisset in pugna victus atque fugatus est: et post paululum in bithynie
 vico una cum dyadameo filio occisus. Ex quo heliogaboli quasi Caracalle patris modicum
 ope parte aule sue indubitanter p[ri]ncipatum adeptus est: et roma veniens aucto senatu maximo cum de
 fiderio expectat atque susceptus est. Ex qua repentina p[ro]uocione Semiamira usque ad astra facta
 facta est: ut angusta nuncupata et formibus romani p[ri]ncipis aule dominium consecuta resulsit.

Hac una fulgidior causa. Nam dato sceleratus esset heliogabulus cognoscens se aucte facti prin-
cipem et persequens filie genitricis sue intantum illam quasi loco retributionis honoribus pre-
tulit ut nihil fere nisi ea disponente pateret: et cum eadem die qua romam intrauerat senatum habu-
isset iussit matrem rogari ut in senatum accederet: que a consule rogata concessit ei quibus ibi re-
liquis senatoribus apparato subsellio more ceterorum de agendis sententiam dixit quod mulieri al-
teri contigisse memoria nulla est. **D**ignominiosum spectaculum inter grauissimos viros vidit
se e lupanari pridie euulsam meretriculam sedisse et ubi de regibus agebatur inter leuiones assue-
tam dicentem sententiam. **L**ibertas vetus: o prisca sanctitas. **M**aiorum indignatio vener-
da: qua minus graues homines ex tam celebri collegio pellebantur nota deturpati consortia ubi
es: spectas ne infamem meretriculam curionum: fabiorum: scipionum carbonumque loca sedam
tem. Sed quid mulierem senatoriam quorundam hostes reipublice et illecebros iuuenes exteri ar-
que incognita ubi et orbis teneant principatum. Quid tandem? **H**unc postea senatum helio-
gabulus intravit quin una secum intraret sanctissima mater. **L**ui hoc insuper sedam cetera felicitas:
ut tam grandis estimationis haberet vulgo et Sibillis et preponeret omnibus: preterea cum fasti-
dienda sint dicta quod sequit ridiculum est. **T**ante enim fuit hec mulier apud ignauum filium di-
gnationis ut in quirinali colle facta ab eo loco quem cenaculum appellauit ubi iam dudum so-
lenibus diebus matronarum quandoque consueuerat esse conuentus ordinarius mulieribus que
eam conuenirent statutis diebus in locum iussit eas senatorio more et moribus et agendis cir-
ca statum matronarum consulta faceret: legesque instituerent: et huic tam discreto senatui **S**emi-
amiram principissam constituit. **A**qua senatus consulta plurima queque ridenda manasse compr-
tum est. **S**anctum quippe eo in collegio fuit quo vestium uti et quibus ornamentis fas certum
cuique. **L**ui etiam ceteris: cui assurgere: cuius etiam ad osculum venire vnaqueque matrona debet
Insuper et que equo aut carpento mulari seu sella ubi deberet huiusmodi. **Q**ue etiam potius uti
erant: viderentur inania et ludo que veritati similia et potissime muliebri vanitate pensata et inepto
vulgi iudicio eo tamen tempore premaxima visa sunt. **S**ane cum nil violentum durabile et fa-
cile dissoluta piete in auras. **N**am cum potius meretricio quam matronali ritu in principis aula se-
se haberet **S**emiamira vacante etiam filio obscenis atque profusis libidinibus eo usque itam est:
ut heliogabulus pro meritis occideretur a suis: et cum eo **S**emiamira umbratili splendore resti-
cto cetera in doara iaceretur: et inde vna cum cadauere filii traheretur in **T**iberim: ne curius iu-
uentutis eius differe videretur ab eximio: quod et nos viuentes misere minime cogita-
mus.

De Cenobia palmirenoarum regina. xcviij.

Cenobia palmirenoarum fuit regina: tam eximie virtutis femina passis testibus lite-
ris ut ceteris gentilibus indita fame preponenda sit. **H**ec ante alia genere fuit insignis
Nam a ptholomeis egiptiorum regibus darum volunt originem habuisse: patribus
tamen memorie non concessis. **S**icut autem banca pueritia sua spectis omnino muliebibus

officijs cū is corpusculum eduxisset sū robur filias z nemora incoluisse: plurimuz acindā pha-
 rra cūis capillis z curru atq; saginis fuisse infestā. Unde cū in aciebus decessisset vitas rios s
 plecti ausā: pardos leontesq; inleq; obusos expectare capere z occidere: ac in pda trahere: z impau-
 dā nūchos nunc illos salus z p̄rupra mōiū discurre: iustra p̄scutari: ferari z sub diuo somnob
 etiā per noctē capere: ymbres etus z frigora mira tollerātia supere: amores z hōim p̄ulcrātia t̄p
 nere a iuctā: z virginitatē summope colere. Quib⁹ fugata muliebī mollitiē adeo eā in virile ro-
 bur duratā aiunt vt coctaneos iuuenes luctis palestridq; ludis ḡnib⁹ virib⁹ suparet. Eādē in-
 stante etate nubilū amicorum consilio odenato iuueni equis studijs durato z longe palinuro-
 rum nobilitati p̄ncipi nuptā voluit. Erat hec speciosa corpore esto paululū fusca colore sicem ven-
 te sole regionis illius ḡnes sunt incole: p̄terea nigris oculis niueisq; dentibus creora. Que cū
 cemeret o denatum captam a sa: p̄re rege p̄larū valeriano augusto turpiq; seruidio dānato z ga-
 lienio filio: effeminate tor: p̄scite ad orientale occupādū imp̄riū inuētū nō imēoz duridē: p̄stine
 armis formositate regere: z sub viro militare disposuit z cū eo regio nomine z ornatu atq; cū
 herode p̄uigino collectis copijs in sa: p̄re late iam mesopotamiam occupantem animose p̄gressa
 est: z nullis p̄eno laboribus nunc ductis nunc militis offida pagēs non solum accerrimū vitum
 z bellorum expertum virtute armorum supauit: sed credicum eius ope mesopotamiā in iurisdicō
 nem venisse: z sa: p̄rem castis eius cū p̄cubinis z inḡ ti p̄da captis p̄sq; hōisiphontē pulum
 atq; secutum: nec multo post quietum maciani filium qui p̄ccio sub nomine orientis imp̄rium
 intrauerat vt opprimeretur curauit vigilanti studio. Et cum iam omnem orientem ad romāos
 spectantem p̄uacum viro pacatum obtineret: z ecce a meonio consobano suo odenatus p̄uacuz
 herode filio occisus est: z vt quidā asserunt ob inuidiam existimātib⁹ alijs xenobiā in mor-
 tem herodis p̄stidisse p̄sensuz: eo q; sepius eius damnasset mollitiē: z vt filijs heremiano z thē
 molao quos ex odenato suscepit successio ceteret regni. Et imp̄rante meonio aliquādiu quiete
 Verum meonio breui a militibus suis tradito quasi possessione vacua derelicta generosi ani-
 mi mulier in p̄cederatum imp̄rium intravit continuo z filijs eius adhuc parulis imp̄riat
 sa: p̄ulo hūmeris p̄fusa z regijs ornata p̄paruit filiozq; nōie longe n: agis q; sexui conueniret
 gubernauit imp̄rium. Nec segniter: nam in eam nec galienus nec post illum Claudius imp̄ra-
 tor aliquid attemptare ausi sunt. Similiter nec orientales egipci: nec arabes: nec sarraceni: aut
 armeni populi: quib⁹ nimo eius timētes potētiā suos posse seruare terminos fere p̄cā. Sunt cū
 illi tanta belozū industria z adeo acis militie disciplina vt eque illā magnip̄nderēt sui exercitus
 z timerent apud quos nūq; cōcionata ē nisi galeata z in ex: xoidonibus rebiculo cōp̄tario p̄
 rarissime vtebatur equo sepius incedebat: z in de nonnūq; tribuoz vel quatuoz milibus passuz
 cum militibus p̄des signa p̄cedebat: nec fastidiuit cū duabus suis quādoq; bibisse cū eēt est
 as sobria. Sic cū p̄tis z armenis p̄ncipibus vt illos vbanitate z facelia sup̄raret. Suit tamē
 adeo pudiciē seuera seruanti: vt nedū ab alijs abstinere ḡnito sed etiā odenato viro suo dū
 viueret se nūq; exhibere p̄ter ad filios p̄creādos voluisse legimus. Hac in hoc sp̄ habita di-
 ligentiā vt post concubitiū vni tādū abstinere ab altero conec adueneret vni concipiss̄ ex il-
 lo. Quo d̄ si contigerat nūq; p̄ter post p̄uacū purgatiōes a viro tangi p̄cebat plerius. Si
 autem non concipisse p̄ceperat se vltro p̄sentū viro confendebat. Q̄ laudabile iuroiū mulieris
 Satis quidem apparet aduocaram nil ob aliud a natura mortalibus immissam libidinem q;

ut prole innouatōe p̄nua seruaet potestas: z reliquū tanq̄ superuacū vidosumq̄. **P**er
tissimas quōē huuscemōi moris p̄cipis mulieres: hec ū ne amēt differēt ministena ad opo
tuna domestica preter eunuchos morib⁹ graues neminē vnq̄ vel praro admitti voluit.
Nā p̄cip̄ preterea r̄tu regio z magnifico sumptu vsa ea qua reges v̄nūt p̄opa: p̄ticoq̄ more vo
luit adbrari: z ad instar romanoū impatorum conuiuia celebrauit in eis vasis vsa aureis gem
marisq̄ quibus olim vsam Cleopatā acceperat. Et q̄p̄ seruati: thesaurorū p̄maxima eēt ne
mo vbi oportunū visū est ea magnificentiōr aut p̄sultior visus ē: z si p̄limū vnatōibus armis
q̄ vacasset non obscure hec quin l̄teras egip̄das nosceret z sub longino p̄ho p̄ceptore grecal
etiam disceret. Quā suffragio h̄storias ōnes latinās grecas z barbaras summo cum studio
vidit: z m̄orie p̄mēdauit. Ne hoc tantū quin ymo creditur illas etiā sub epythomantis breuitate
traxisse: z preter suum ydionia nouit egip̄ai: eoq̄ cū furtiuū sc̄ret vsa est: iussitq̄ filios latine lo
qui. Quid multa. **E**st p̄fecto fuit hec ut galieno atq̄ aureolo z daudio augusto sublanis z au
reliano integro virtutis hōie in p̄nāp̄ari suffecto ad ignominiam romani nōta expiandam
z ad ingenē gloriā p̄sequēdā in se traxerit. Nā marcā nico bello pacto z rome rebus cor
p̄fuit aurelianus cū ōni cura zenobianā expeditōez assumpsit z multis egregie aduersus barba
ras natōes eundo confectis cum legionibus h̄dē haud lōge emessam diuitatē tenuit. Quā pe
nes zenobia in nullo preterita v̄nacum zeba quōdā quē belli suscepat sodum cū exercitu suo cō
siderat ibi inter aurelianū z zenobiā de summa rerum acriter diu pugnatum ē. Ad v̄timū atq̄
romana virtus videt̄ sup̄ior zenobia cum suis in fugā v̄rsa p̄ amira sc̄e r̄ cepit: in qua c̄uelli
gio a victore obfessa ē. Quā cū a iquādū nullas v̄cēs p̄dicōes t̄dicōis audire m̄tra sol̄ertia de
feroisset in penuriam oportunarum rerum t̄ducta ē huic neque v̄nibus m̄rentis aurelianoz
obf̄itate v̄nibus interceptis ē ab eodē p̄f̄is **A**thenensib⁹ z sarracenis auxilio zenobie v̄nientib⁹
armorum vi ciuitas a romanis capta ē. Ex qua cū zenobia v̄cta dromonibus cū filijs in plas
aufugeret ab aurelianis missis: ibus secuta z p̄p̄na cū filijs Aureliano v̄ua p̄sentata ē. Ex quo
non aliter q̄ si p̄maximū sup̄asser̄ ducē z ap̄rimū reipublice hostē Aurelian⁹ gloriā ē: atq̄ ut
umpho seruauit: z adduxit cū filijs romā. **I**nde ab Aureliano celebratis triūphis specta
culo nobis admirandus in quo inter alia z egregia z moderatu dignissima cū duxit quē si
bi ex aruo gēnib⁹ p̄dofissimū zenobia fabricari fecerat sperās se romā v̄nursā nō quidē cap
tiurā: sed rerū dominā atq̄ triūphaturā romanum possessurā imp̄. iū: quē z ip̄a cū filijs p̄cessit.
Nā ip̄a catenis aureis collo manibus p̄obusq̄ iniectis corona z v̄stimentis regis ac mar
garitis z lapidibus p̄tiosis onusta adeo ut cū robor̄ inerbauit eēt pondere fessa p̄sepe subf̄i
reret. Sane p̄sumaro triūpho thesauro z v̄tute spectabli aiur illā p̄uato in habitu int̄ romanos
m̄ronas cū filijs semuisse. **C**ōcessa sibi a senatu possessione apud **E**yburra q̄ zenobina diu post
modum ab ea denominata est haud longe a dius adriani palacio q̄ cō in loco ē qui cōbe ab
uicolis dicebat̄.

De Johanna Anglica papa. rar.

Johannes esto vir nōle vid. ac sexu tamen femina fuit. Et inaudita temeritas ut orbi toto notissima fieret et in postem nō c. reur effret. Et p. h. patris magnā quidā fuisse dicat qd. p. p. u. z. fuerit nomen vir cognitum est. Esto fuit qui diuani fuisse gl. i. b. r. a. Hoc p. stat. asserōe quozū dā eam virginem a scolasti. o. iuue. e. dilectā: quē adeo dilexisse ferunt ut postea utruū dā virginali atq. pauore feminico c. a. n. e. domo patris effuge er. z. amasium adol. e. sc. e. n. s. in habitu z. muta to sequeretur non. in. e. Spud quem in anglia studentē clericus existimatus ab omib. z. v. n. e. r. i. z. litterarum mirauit studio. In. de. iuue. n. e. mo. x. e. sub. t. r. a. c. t. o. cum se cognosceret ingenio valere et dulcedine traheret sc. n. t. i. e. r. e. t. o. h. a. b. i. t. u. nec adherere voluit a. r. t. i. nec se feminā profuerit: quāny. mo studio vigilanter insitens adeo in liberalibus z. sacris litteris prof. c. t. ut p. c. e. t. e. r. i. s. excellēs haberetur. Et sic scientia mirabili p. d. i. t. a. i. s. a. t. e. p. r. o. u. e. c. t. a. ex anglia se romā pulit z. ibidem a. i. quibus annis in triso legens insignes habuit auditores Et cum p. r. e. t. e. r. s. c. i. e. n. t. i. a. m. singulari honestate z. sanctitate polleret hō ab omib. creditus z. ideo notus a multis: so. u. ē. t. e. l. e. o. n. e. q. u. i. n. t. o. pontifice summo carnis tabitum a venerandissimis patribus communi consensu p. r. i. m. o. u. o. in papatu susceptus est: nominatusq. Johannes: cui si vir fuisset ut octauus eēt in numero contigisset. Que tamen non verita ascendere piscatoris cathedrā z. sacra misteria omnia: nulli mul. lierum a xp. i. s. t. i. a. n. a. religione concessum tractare agere z. alijs exhibere apostolatus culmē aliquibus annis obtinuit: xp. i. s. t. i. q. vicariatum semina gessit in terris. Sane exalto deus plebi sue miseris tam insignem locum teneri: tanto p. r. e. s. i. d. e. r. i. populo: rāq. infausto errore cepti a femina passus non est: z. illam inebria audentem nec retinentem suis in manibus liquit. Quamob. rem suscipiente dyabolo qui eam in tam sceleratam deduxerat atq. detinebat audaciam: ut que

priuata precepta honestatem seruauerat in tam sublimi curia pontificatu in ardorem ueniret li-
 bidinis: nec ei qui serum diu fingere nouerat artes ad explendam resuere lasciuiani. Nam ad-
 inueto qui dam petri successore conseruaretz exurientem pinguinam defecaret actum est ut papa
 condaperet. **S**celus indignum: o inuicta patientia dei. Quid tãdẽ. Si que salutare diu oculos
 potuerat hominũ ad incestuosum pã occultã dũ defecit ingenũ. Nã aũ is pater spm ppinquior
 eẽt termino dum ex ianiculo amburbale sacrum celebrã lateranũ pteret inier coloseũ z demerit
 pontificis coes: obstetric non uocata enra publice paruit: quã fraude tam diu pter amasium
 ceteros cecepisset. Et hinc a partibus in tenebras exteriores abiecta cum seu missella abijt. Ad
 cuius detestandam spurdam z nomine pũnyãdã meoziã in hodiernũ vsq summi pontifices
 rogationum cum dero z populo sacrum agentes: cum locum parus medio eius in itinere posi-
 tum abominentur eo omisso cedunt per diuenticula vicosaq z sic loco detestabili postergato re-
 sistantes iter perficiunt quod ceper.

De Zenone romanorum imperatore.

Zenone Acheniensis nobilissima mulier fuit z insignis decore conspicua: quã aũ a pa-
 tria constantinopolim constantino imperator uocasset eã leoni seu leocazario filio tradidit in pũ-
 gẽ: z post dicti constantini mortẽ romanorum imperator effecta ex viro filia ppit pũstã-
 nũ nũit. Demũ rebus hũanis leone subtrahito aũ constantino puulo admodũ adoleſcentulo p tẽrã
 um egregie imperio p̄sedidit. Sed eo iã gradusculo afferereq sibi rominiã soli debet eã octo an-
 nis: ut placer aliqb a soderate remouit. Tandẽ ingentis animi mulier z imperandi auidã cum
 in discordiam d uenisset cum filio femineo quodam astu iuuenem vrbibus fidẽtem suis ce-
 pit: z depositum ab imperio seruari iussit in carcere: solumq a quo vniuersus orbis

olim iura susceperat sola conscendit et pre etate mortalibus dara imperatrix annis quinque inge-
 ti eius gloria impant. Porro amicorum constantini opre actus est ut atheniorum auxilijs e cul-
 mine deponeretur Irene: et constantinus solutus a vinculis patrio reassumeretur in throno.
 Qui in matrem mitior quam eas in se comperisset et plurimum in amicorum viribus sper habens non
 illas carceri tradidit: sed in palacio Fleutherij quod ipsamet construi fecerat eius omni rebus co-
 pia fuit seposuisse contentus: amicos eius omnibus inde relegatis exilio. Atam eius in infeli-
 citer aduersus bulgaros bellus imiser: repressitque ob id primates eius ab imperio mouere: eoque
 loco nycepherum quendam patrum substituere exasperatus ira in turpez prorupit sauidas. Nam
 nycepharo et ipso fratribus linguas euulsi: hinc Alexius Armenie partidus orbauit liti-
 nibus: et Maria coniuges suas monasticam habitum sumere coegit: superinducta Theodote cubicu-
 laria quam euestigio coronauit. Quibus enormitibus oculata mulier Irene que esto coacta
 fortunam deposuisset imperij egregium: tam seruauerat animam spe supra reassumendi principatus si au-
 ruz largiretur optimatibus profuse et referatis thesauris quos dum imparet eo in palacio in quo
 seposita habitabat absconderat daz animos principum imperij sibi fecit accomodos. Cumq; eos a-
 plis muneribus in sua deduxisset sententiam egit ut qui illa deposuerat Constantinum filium caprene-
 luumibusque priuaret: et sic animosa mulier sularum olim sibi reassupit ipsam. Constantinus autem
 morbo correptus interiit. Tandem cum quinque interu ipasset annis a nycepharo rebellare in palacio
 Fleutherij obfessa est. Qui cum ab aratiosio patriarcha constantinopolitano dyadea suscepisset impe-
 rij fauentibus leone et nephilo patriarchis atq; Sycopto satellario nupt ab Irene dirat actum est: ut
 ad yrene cum humilitate intraret blasphemiasq; ageret: ea non aduertente nec aliud preter id paladium in quo
 erat ex imperio postulante ut obtenta patrum promissione apiret omnes illi thesauros. Quibus obtenta
 nycepharus homo fide fraudata illa lesos relegauit in exilium. In qua iam senex vitam dara termina-
 uit mulier. Alij non de sine hoc aliter sentire vident: dicunt quidem matrem et filio discordantibus et vicijs sepe
 imperio priuatis rationes ab eis desuisse: et in karolum magnum francoam uicerege imperium transfuisse. Quia
 et repressit ut in vni quod diuidi videbat imperium religeret yrenis nuptio etq; yrene beneficijs. Quos
 cum aduertisset eundem partidus prefecit sublimauit nycepharum et obfidijs yrene ad intandum mo-
 nasterium dimisso imperio coegisse et in eodem tempore ea consensisse.

De Enguldauda virgine. 21:

Enguldauda ex rauennanorum olim clarissima ciuitatis nostre familia duxit originem: quam
 ego nec immerito ob insignem eius coram principum rationem ad defendendam animam sui fin-
 ceritatez audaciaz inter claras ponendam censui. Hec enim cum in templo olim Marti postea
 vero deo sub Johannis baptiste vocabulo dicato eius plurimis florentinis matronis die ce-
 lebres ageret: contigit ut octo quartus rationem imperator: qui tunc forte florentiam venerat ad exhi-
 larandum festum et sua presentia augendum maria cum patrum continua replum intraret. Et cum ex sublimi for-
 lo ad se et ornatum templi et diuina presentia et decedentes matronas inspiceret ut in enguldauda oculos

fontē defigere factum est. Cuius cum aliquandū fornicitatem et habitum nulla varietate dis-
tinctum honestatemque eius et gravitatem puellarum admiratus laudasset: in bilicōz quōdā vni-
ex diuisis etate atque nobilitate venerabilem virum et milidā eo tunc forsā insignem ei assiste-
tem verba conuertit inquirens. Que nam queso est virgo hec contra sedens nostro iudicio hone-
state et ois teore ceteras antecedens. Cui bilicō subridens facta quadam urbanitate respon-
dit. Serenissime p̄ncipe qualiscūq; sit talis est. vt dū velis te delectetur si iussero. Que Abba
cum concepisset auribus virgo confestim indignata est: egre ferens patrem tam facilem de con-
stantia sua et virginei pudoris custodia opinionem ostendisse. Nec diu nullo noxazponit: qu-
p̄mo nil adhuc respondente p̄ncipe surgens purpureo resperfa colore elevatis paululum in pa-
trem oculis et inde delectis in terram voce infracta humili tamen dixit. Siste queso mi pater: ne
dixeris: nam si violentia absit nemo est castor p̄ter quem tu mihi legitimo sanctoq; coniugio
iuncturus es quod offero tam profuse habiturus es. Deus bene: nullq; quod examino bene
elegantetq; dictum est ab ingenio animi viro cecidisse p̄missum est. Stetit cesar aliquantulum
mirabundus: tenum germanica non obistente barbarie ea iam cognita collegit ex verbis ani-
mo virginei pudoris sanctum castumq; proposuit. Et cum longa dicacitate virginis indigna-
tionem laudasset et verba Guidoem quendam nobilem iuuenem accersiri iussit: et ne diu care-
ret virgo cui posset honestum si vellet exhibere osculum presente atq; gratias agente patre. En-
guldudam viro matrem a se totatam egregio anteq; moueretur guidoni dedit in coniugem
Arbitratus quod dixerat iusti boniq; non solum virginis in arcano consistere sed ab amplio
ei virtutis fomite vt merite indignationis emissum et ob id eam cesareo munere fuisse dignissi-
mam. Sic igitur que virgo templum intrauerat ob integritatem pudice mentis in domum pa-
triam maxima genitoris et suorum alacritate desponsata redijt: et in processu secundos emissa p̄-
ornatam generosa et in hodiernum vsq; amplo virorum numero p̄suetante p̄sapia diē dan-
dens viri splendidam domum liquit. Hec dixisse placuit in ceteris moderatum quantum tan-
ta animi leuitas est et effrenati sunt mores vt oculis gestibusq; inuere in quantumq; intem-
dum videantur amplexus.

De Costantia romanorum Imperatrice et Sicilie.

R. ij.

Constantia est summo obis carmine tantum romanorum Imperatricis effulsi. Nam quoniam tam multa de ea
 admiratio: et inuentum minus: uisetur alia dantes cum nio tuo apparere uel libere quoda qu
 huic non refuit. Ma si illo alio non ut merito unico salte pri vndiqz spicua sca e. Sute
 bet guilidini optimi quoda regis siculorum filia. Et in oru cu adet: ut aiur plimi / Boabim q
 da calaber abbas propheticus tota spm gul' helmo dixit nara regni sicilie desolatoez futuram.
 Qua p'fate stupfad' rex atqz p'p'itus cu p'stissz uatidno fide se u cepit a'ria meditate reuol
 uere: quo pacto posset p'ingere istud a femina. Nec aliter uides qz a iuge uel a filio regno ppa
 tiens suo auerere si posset istud p'ficio statuit: eaqz ut p'nubij atqz plus auferet sps uirguculam
 monasticas daukam daustris egit: ut deo p'p'ua uirginitate uoto p'mitteret. Nec asp' nadu si p
 finisset consilium. Sed quid aduersus tei iuste mortaliu scelerata factioza expiate stolidi imbecil
 lesqz conatus exponimus: minimo egde z unico frustra di impulsu. Nec ar cu sacissimo p're fra
 treqz extinctis nemine se p'ter legitimo regni herede sup'stite iuuente dne pegisser: ia sca uideret
 anus: sumphissetqz p' obitu guilidini regis opadema tacerous regulus: z p' cu guilietm' filio
 iuu'cul' adhu: eoqz inu e seu crebra seu minus digna innouatoe ut factois' p'atu vndiqz bel
 lis scaturientibus fero igneoz regnu dne inextremiuu trahi uideret. Quasobre quibusos p'pate
 ribus innoxunio n'eti inddit: qd postmodu subsecuta e. Costans scz aliau insigni p'ndipi in p
 iuge danti: ut eius ope z pot'ia pestiferi sedar'et tumule. Nec absqz tolo ingen obitu e sumo p're
 tiere p'nfice: ut i ea p'stasia cu'aret se'etis: scz ut nutret: cu imobil' staret in p'fessioe sue p'p'ito
 z annosa etiam etas uideretur obfiter. Sz cum ea et reuente res adeo p'cessisset z commode
 nequirent retrahi: helntico Romanorum Imperatoze olim Frederia p'imi filio desponsata
 est. Et sic rugosa anus sacris omis'is daustris: p'fissiqz sanctimonialium udis

cultu ornata regio: nuptaq; z impari; deuenit in medium. Et que deo uirginitatem diceret ppe-
 tuam: thalamum pnapis intrans nupalemq; ascendens thorum tam tunc copuluit. Et q
 factum est non absq; audientium admiratione ut quinquagesimum z quintum etatis annum
 agens annosa conciperet. Et cum tarda penes omnes pceptionis hmoi hores eet tpulq; credere-
 tur a pluribus ad auferendam suspitionem prouide actum e ut propinquante pnis tpe edco a /
 faris matrone regni Sicilie uocarentur omnes uolentes futuro pui interesse. Quib; pueniet /
 bus etiam ex longinquo positis in pratis extra ciuitatem panormini tentorijs z kom alios in
 tra urbem papiendibus cunctis impari; decerpita infantem enira est frederici qui postea in mo-
 struosum euasit hominem z ytalie totius nedum regni sicilie pste ut non euacuaret calabri ab-
 batis ratiendum. Quis ergo non pceptu pumq; constanter arbitrabitur monstruosum cu pre-
 ter hunc nullus sit nostris auditus temporibus. Nam ab aduentu enee ad ytalos unum preter
 tam annose mulieris comptus Elizabeth sc; conjugis zacharie ex qua dei singulari opere ioha-
 nes natus est cui inter natos mulierum secundus non erat in posterum surrecturus.

De Lamia Senensi uirgine. L.ij.

Quia uirgine mulier decore corporeo moribus magnificentia ac honestate ac lauda-
 bili pudicia splendida Senensis origine fuit laurencij de loscozango hominis eque-
 stris ordinis filia: uitam apud messanam Sicilie vetustissimam ciuitatem non
 minus commendabilem q; egregiam cum parentibus z uero unico dum pxtate deuixit. Frede-
 rico tercio rege insule imperante. Quibus diem daudentibus heres fere regias diuicias consecu-
 ta est: eaq; honestatis decore seruante frederico iam dicto rebus humanis subtracto siq; ppro fi-
 lio suffecto factum est ut messane regis iussu pgrandis pararentur dallas sub ducatu Johan-
 nis Clari montis Comitis ea tempestate bellicosissimi hominis lipitatis obsessis z extrema fere
 inedia laborantibus latura subsidium. Qua non solum mercede conductus miles: sed z auxi-
 liarij plures z tam litorani q; mediterranei uoluntarij ad armorum gloriā consequendā con-
 scendere proceres. Obfederat enim opidum strenuus uir goffredus de squillacō Roberti iberu-
 salem z sicilie regis tunc naualis prefectus: qui opidanos oppugnationibus z bellis machi-
 nis atq; frequentē circundatione adeo debilitauerat: ut proxima speraretur traditio. Sane ai no-
 uisset exploratozjs referentibus lembis dallas hostium longe sua ampliorē propinquate re-
 uocatis in unum nauibus ex tuto cepit rei expectare fortunam. Hostes autem occupatis e usti-
 gio lods omissis impudente nemine que ferebant opidanis intulere subsidia: quo rerum succes-
 su iohannes datus goffredum in dimicationem euocauit. Quod cum ardentissimi uir ingenij
 non tetractasset: z nocte tabulatis ac turribus roborasset dallas: ordinassetq; naues z cetera et
 apparente aurora oratione seruenti suos animasset in pugnam: sublatis anchoris z signo da-
 to proas uentū in siculos. Iohannes uero cui non erat ingenium neq; animus goffredū supe-
 raturum sed nec expectaturum Sicalorum nauigiorum molem non in attamē sed ad infrequē-
 das fugientium suas expulserat naves ardorem z apparatus ueniendum hostium uideo-
 re desinatū animo timuit: penituitq; tam pisse quod minime se obtenturum putaret. Et

secum iam rebus diffidens animo satis repenti ne animo videretur exanguis reuoluto reum repente in praelium ordine quantum se pro tempore concessum est signum et ipse cedit certaminis. Noctant iam hostes qui sublato damore ingenti lente venient Siculorum darsi instituire prae et iniicere ferreas manus: utriusque primo impetu indoctantes certamen: et hesitantibus atque fere torpentes ob repentinam consilii mutationem Siculis praemoniti atque inuenientes vltro gossfrediani milites sese hostium inuolare nauigijs et gladijs manibusque rem agere et sanguine cuncta sedare. Siculi vero iam diffidentes qui ponere reuolutis prois terga dederunt. At tamen cum apparet victoria gossfredianis credere: plurime sunt Siculoorum dimense naues plurime capte paucae tamen et remigio faciles remigantium virtute incolume abiire. Eo vero in periculo cedere pauci plures vulnerati: Iohannes darsi praefectus captus est: et cum eo fere proceres omnes: qui voluntarij darssem conscenderant capti: et milites atque remiges plurimi: et militaria atque naualia signa et regium praegrante vixillum quod in praetoria utebantur nauis. Et cum in cecidione permississet opidum post longos errores maris tempestatibus arcuati neapolim cathenis onusti tracti sunt: et seruari carceribus. Erat hos inter Rolandus fredericus regis ex concubina filius iuuenis forma valens: et probitate corporea. Qui cum ceterorum captiuorum redemptio quaeratur solus abundantibus alijs redemptione soluta missis seruabatur captiuus. Nam parus rerum ad quem francis spectabat opus obrem malegestam et praeter praecipuum tam cum ceteros omnes qui in adde nauali fuerant habebat expositos. Eo igitur sic captiuus et ab omni libertatis spe fere destitutus ac in compedibus marcescente. Contigit ut Lamiole veniret in mentem. Que cum illum a fratribus videret neglectum infamio eius compassa est: secumque disposuit. Si cum honestate posset velle eum in libertatem educere. Et cum ex ore honestatis sue seruato nulla alia monstraretur via: nisi in martium sumeret missis qui dam praeviantur: nunquid hoc pacto velle cathenas erueret: facile obtinere: et sic omni seruata iuris celebritate eam in personam procuratoris consensu et amuli subarratione desponsauit in conjugem. Nec mora misente Lamiole duobus milibus vndarum argenti solutusque carcere liber messanam rediit. Nec aliter apud sponsam diuertit quam si nullum ex concubio factum verbum. Dirata primum Lamiole cum sensisset hostis ingratiudinem indignata est. Verum ne videretur ira impulsis potius quam in re agere ante aliam illum placide requirit sed: ut nuptiale sacrum perficeret: quem: cum omnino nil tale scire negasset apud ecclesiasticum iudicem conuenit: atque signatis tabulis et testimonio probatorum virorum conuictus in conjugem. Quod postquam erubescens confessus est: et benedictus mulieris in eum cogniti oburgatus a fratribus et amicorum impulsu eo deductus est ut praetioni anueret mulieris et nuptias postularer. Est ingentis animi se in praetere astantibus multis fere his verbis allocuta est. Haeo Rolande vnde deo gratias agam. Nam antequam sub praetere conjugij integritatem castris desibares mee tue iniquitatis ostendisti perfidiam: et eodem fauente ausus sanctissimum nomen nefasto praetere ludere conatus es iure mendacium reddidi tuum: quod mihi de te atque tuo conjugio vermaximum esset. Durasti reor adhuc clausus me mee conditionis oblitus temerarie regium optasse sponsum: et uas formositate muliebri cadere concupiscentia: atque meo ore suscepta libertate nequidone vnica purgare fidere atque comprimere: et te praetere restitutum honoribus splendidior seminare conjugio: et quantum in te fuit obnixer fecisti. Verum qui ex alto humilia respicit ne sperante in se deserit mentis mee sinceritate cognita egit: ut paruo labore meo uas infringeres

fraudeo: ingratiudinem tuam detegerem: et perfidiam demonstrarem. Nec hoc tantum in cetera rationem impietatis tue hoc meo sed facinore: possunt enim de cetero videre fratres: possunt et te liqui quid tue committende sit fidei: quid de te amidi sperare quid hostes timere. Ego autem pro didici: tu famam: ego spem: tu regis et amicorum gratiam. Sicilie matrone magnificentiam mirantur meam: et laudibus effertur tu ignominiosus ridiculus notis omnibus et incognitis factus es: in hoc tamen aliquandiu decepta sum. Rebar stolidum pro certo fere regium atque illustre vinculis eripuisse iuuenem: ubi mendacem lixam: infidum ganeonem: immanem beluam librasse me video. Nec velim tantum te arbitris ut credas me solus in hoc traxisse. Donavit me memoria beneficiorum veteris genitoris tui in patrem meum: si genitor fuit tibi sacre recordationis fidelis rex: quod ego vix credere queo ex tam celebri principe tam inhonestum filium fuisse progenitum. Indignus existimasti non regis sanguinis viduam regium habere virum robustum iuuenem atque omni cetero presulgidum quod ego confitebor vltro. Verum veli si iure potes respondeam dum ego munere meo fecisse meum credidi dum apertissimum aurum in libertatem tuam solui ubi splendens tunc regius erat: ubi inexhaustus vigor: ubi nitens oris decus: obscura caute caligine que antegebatur tegebantur hec omnia. Squalor rubigine cathenarum pallorque lucis inuile et terti carceris fetor quibus inualidus marcebat sedus et neglectus ab omnibus has vires quas nunc status extollis represserant: tunc tu me non solum regio iuuenem sed celesti deo dignam dicebas. Quod facile quod atro homo sceleratissime viso preter spem celo patrio venisti sententiam: am meorum post quod tui iuris factus es quoniam ego Lamiola sum: que sola tui memor fui: que sola infortunio tuo misera sum: que sola pro salute tua substantias exolui meas: ego Lamiola sum que te et manibus capitalis hostis maiorum tuorum et cathenis et carcere et extrema miseria prauia mea te eripui: et iam desperatione labentem in spem subuli: te in patriam redegei te in regiam te in lucem pristinam reuocaui: te ex captiuo debili turpique regium robustum speciosumque iuuenem feci. Quod ego in mentem tuam reuoco que meminisse debes et negare non potes. Tu vero pro beneficiis tam memorandis has rependisti gratias ut ausus sis speciosum negare: matrimonium honestis sanctisque testimoniis tabulisque signatis vallatum et redemptricem tuam despiciere ac floccifacere et turpi si potuisses suspitione maculare. Erubescas insane mentis homo viduas ex equestri vltro natam habere coniugem. Quod satis erubuisse fuerat euacuasse fidem prestitam: dei pueri nomen sanctum et terribile nomen: et execrabili ingratiudine tua quod abundans sis viciorum ostendisse. Fateor me non regiam feminam. Sed cum ab incunabulis apud regias virgines nutrita et coniuges vltima sum mores et animus superasse regios mirum non est: quod satis est ad nobilitatem assumenda regiam. Sed quid multa: ego tibi in hoc facilis ero: in quo tu mihi pro viribus fuisse difficilis. Negasti meum esse cum esses. Verum te meum esse cum viceris ne meus sis sponte concedo. Tua sit regia dardanis infidelitatis tam nota sedata: tuus sit iuuenile robur: vna caduca formositas: ego de cetero mea viduitate contenta consistam: et quas mihi prestitit formositas tua quod ex te genitis honestioribus relinquam hereditibus. Hade igitur infauste iuuenis: nunc discite superbius quibus artibus quibus fallacis alias ludas feminas: mihi satis est quoniam semel a te decepta sum: ob quod nunquam vna tecum esse mihi mens est. Verum celibe seruare vitam quam nunc amplectibus preponendam censeo. Sequi his dictis et conspectu subtraxit suo nec de cetero potuit precibus aut monitis a laudabili amoueri proposito. Rolandus autem confusus et sero ignaue sue patri

rens ab omnibus pueris electo vultu non solum fractur: sed etiam plebionum hominum
faciem fugiens in miseram fortunaz abiit non ausus qua fraudauerat reperere. Generosum au
tem mulieris animum mirans est rex: et proceres ceteri: illumq; miris extulere laudibus incerti
quid commendabile magis an qd aduersus tenacitate feminam. Kamola tam grandi pancia
redemerit iuuenem an redemptum atq; conuictum tanq; im meritum animosa sperauerit atq; re
cetit.

De Johanna Hierusalem et Sicilie regina. Lij.

Johanna Hierusalem et Sicilie regina preter ceteras mulieres origine potesta et moribus suo
nostro illustris est femina: de qua ni videret omisisse odium factus erat taussit q; scilicet pau
ca. Sult hec ergo sermissimi principis Karoli Calabrie ducis inditi et primogeniti ceteris me
more Roberti Hierusalem et sicilie regis ac marie philippi regio francozum sororis filia prima.
Cuius parentum si velimus auos proauosq; in finem vsq; exquirere non subsistemus anteq;
per innumeros ascendentes reges in dardanum pimum ylonis auctorem venerimus. Cuius
patrem iouem dixere veteres. Ex qua tam antiqua tam gentrosa prosapia tot inde predaui ma
nauere principes vt nullus chastianozum regum sit qui huic non veniat consanguineus vel af
finis: et sic nulla diebus patrum nostrozum nec nostris ore effulserit nobilitas. Hec etiam Karolo
patre ea adhuc infantula immatura morte subtracto cum nullo esset roberto aucto melioris sex
us proles altera iure factum est: eo etiam sic mandante: vt eidem morienti superstes regnoꝝ he
res: nec equidem vltra torridam zonam aut inter saromatas sub gladali polo illi pregrandi cel
sit hereditas quin ymo inter adriaticum et tirenium mare ob ymbria et piceno ac veteri volscoꝝ
patria in siculum vsq; fretum submitti celo: quos inter fines eius parent imperio campani vete
res lucani brutij: salentini: calabri daunijq; vstales ac samnij: peligni: maritij et alij plures vt
maiora sinam vputa hierosolomitanozum regnum Sicilie insulaz et in cisalpina gallia pedimo
tis tetrozum: que illi ab vsurpantium quorundam occupantur iniuria: sic et qui septima pro
uindam inter narbonensem: galliam Rodanum alpsq; incolunt et sacordicij comitatum suis
eque iussis parent eamq; sibi farentur dominam et reginam. Quot his in regionibus ciuita
tes indite: quot insignia opida: quot maris finis: et refugia nauarum: quot naualia quot la
cus: quot metici fontes: quot silue: nemoza saltus: ameniq; recessus et pinguis aqua: necnon
quot numerosi populi: quot ingentes sunt proceres: q; grandis insuper opulencia et retum om
nium ad victum spectantium copia. Equidem: non: esset explicare facile. Quod cum permaxi
mum sit dominium nec id sit a mulieribus possiden consuetum non minus miraculi q; clarita
tis affert si sans inspiciamus. Et quod longe mirabilius est sufficit illi ad impetuꝝ animas que
petuiddaz adhuc auozuz inuolez seruat. Ea enim postq; regio dyadeare insignita est virtute in
surgens valida adeo purganit neduz ciuitates et doestica loca: veruz alpis saltus deuicos nro
ra et feraruz lustra vt scelera hōim manus aut aufugeret ones terrefacta aut se celsis clauderet ar
tibus: quos agnūie armaioꝝz emisso sub egregio duce non ante locozuz raltuz obfidione sol
ueret q; captis munitionibus infandos hōies affectisset supplicio. Quod precedentuz regū ali

quis aut noluit aut fecisse nequiuit. Sed rededit terras quas possedit ut non solum inops sed et opulentus cantando nocte dieque possit quo velit ritus iter arripere. Et quod non minus salubre insignes viros regniq; proceres tanta frenauit modestia: et eorum mores solutos retraxit in melius ut posita superbia veteri qui reges olim paruipendebant hodie faciem irate mulieris horrescant. Et insuper oculata femina tantum ut fraude potius q̄ ingenio illam deduxerit queas. Et et magnifica regio potius q̄ semineo mox. Sic et grata memorum obsequiorum largimur est et constans ut factum propositum eius non leniter flectas in vacuum. Quod satis monstrauit iam dudum in eam fortune seuentis insultus: quibus persepe ac concussa motu et agitata est atq; turbine circumducta vario. Nam peressa est intestina regulorum fratrum discordia: et externa bella nonnunquam intra regni gremium debachata: sic et alieno crimine fugam exiliumq; et coniugum austeros mores: liuores nobilium: sinistram nec meritam famam: pondificiam minas: et alia que omnia foris patulit p̄dore: et tandem erecto inuictorum omnia superauit animo. Neque grandia neque multa sed robusto ac preualido regi. Et illi preterea spectabile ac letum ceus oris eloquium mite: et cunctis grata facundia: et uti illi regalis et inflexa maiestas est ubi oportunitas erigit sic et familiaris humanitas pietas mansuetudo atq; benignitas ut non reginam satis dicas esse sed sociam. Que maiora pietas in prudentissimo rege esset neque non si quis de integritate mentis sue omnia explicare vellet sermo longissimus fieret. Quibus a gradibus ego non solum illam reor egregiam et splendida claritate conspicuam sed singularem etis ytalicum nullis hactenus nationibus simile visum.

Conclusio.

Lx.

In nostras plerumque feminas ut satis apparet/ deuenimus quas inter adeo perarum curilantium numerus est ut dare ceptis finem honestius credam q̄ his ducentibus hodiernis ad vteriora pro gredi. Et potissime dum preclara regina condulerit quod eia prima omnium parens inchoauit. Satis tamen non defuturos qui dicant multas omittas fore: et hos super alios qui alia obidant: que forsitan merito redargui possint. Ego autem ut primis cum humilitate repondeam omisisse multas fatebor vtro. Non enim ante alia omnes attingisse poteram: quod plurimas sane triumphator tempus absumpsit. Nec mihi ex superstitionibus omnes videre potuisse datum est: et ex cognitis non semper omnes volenti ministrat memoria. Sane ne me omnino immemorem putent credant volo: quia non me inaduertente plurime tam barbare q̄ grece atq; latine et Augustorum coniuges atq; regum preterierint. Audi equidem innumeras: et earum factora noui: sed non mihi arripienti calamum animus fuit omnes ille describere: quin primo: ut ab initio opusculi huius restatus sum/ ex multitudine quasdam elicere et apponere. Quod cum satis congrue factum reor superuacua restat obiectio. Reliquis vero sic dictum sic possibile esse et contigisse facile credam nonnulla minus recte consistere. Incipit enim persepe non solum ignorantia rerum sed circa opus suum nimia laborantis affectio. Quod si factum sit doleo:

quodq; per venerabile honestoꝝ studioꝝ deus equo animo quod minus benefactum est
prudenciores ferant: & si quis illis pie caritatis spiritus est minus debere scripta augentes minu
entelq; corrigant: & emendent vt potius alicuius in bonum figat opus q̄m nullius commo
duni sacratum tenibus inuidozum ceperat.

**Explicit compendium Johannis Boccacii de Seneca: quod et per dicitur multisq; ac
sanam prouiam eisdem felidit. Impressum Louanij per me Hieronymum Vander beest, gen.
Anno dñi. M.ccc.lxxvij.**

23

De dydone seu elyssa tyria Carthaginensium regina.
 De nycaula ethiopum regina.
 De pampbile platre filia.
 De Rhea ylia vestali virgine.
 De gaza Cirilla tarquinij patris regio filia.
 De Sapho puella lesbica et poeta.
 De Lucrea Collatini coniuge.
 De Thamin Satharum regina.
 De Lena meretrice.
 De Abalia regina hierusalem.
 De Modia romana virgine.
 De Hippone greca muliere.
 De Megulia totata.
 De Xenua romana matrona.
 De Thamin miconia filia.
 De Artemesia regina.
 De Virginea virgine virginij.
 De Vene Cratini filia.
 De Xenuo greca muliere.
 De Olimpiade regina macedonie.
 De Claudia vestali virgine.
 De virginea lucij volumnie coniuge.
 De Flora meretrice tra floorum et zephia coniuge.
 De romana iuuenula.
 De Marcia patronis.
 De Sulpida fulvij coniuge.
 De Harmonia Belonis Siculi filia.
 De Bula Lamifina Apula muliere.
 De Sophonisba regina munitole.
 De Theosma herodid principis filia.
 De Beronice Capadocie regina.
 De coniuge orogionis gallo greci.
 De Lerdia Emilia Senami Scipionis Africani coniuge.
 De Siptua laodice regina.
 De Sempronia gracchi.
 De Claudia quinta muliere romana.
 De Hypsarchea regina ponti.
 De Sempronia romana.
 De coniugibus Cymborum.
 De Julia gaj claudis filia.

xi.
 xii.
 xiii.
 xiiii.
 xv.
 xvi.
 xvii.
 xviii.
 xix.
 xx.
 xxi.
 xxii.
 xxiii.
 xxiiii.
 xxv.
 xxvi.
 xxvii.
 xxviii.
 xxix.
 xxx.
 xxxi.
 xxxii.
 xxxiii.
 xxxiiii.
 xxxv.
 xxxvi.
 xxxvii.
 xxxviii.
 xxxix.
 xl.

